

E222

ΙΩΑΝΝΟΥ Ν. ΣΙΔΕΡΗ

ΕΚΛΟΓΗ ΑΝΑΓΝΩΣΜΑΤΩΝ

ΕΚ ΕΕΝΩΝ ΔΟΓΩΤΕΧΝΙΩΝ

ΕΝ ΜΕΤΑΦΡΑΣΕΙ

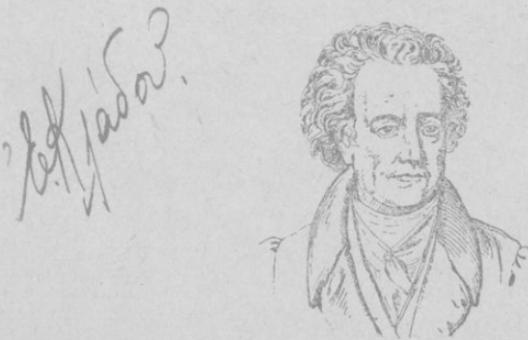
ΠΡΟΣ ΧΡΗΣΙΝ

ΤΗΣ Γ' ΤΑΞΕΩΣ ΤΩΝ ΤΡΙΤΑΞΙΩΝ ΔΙΔΑΣΚΑΛΕΙΩΝ ΑΜΦΟΤΕΡΩΝ
ΤΩΝ ΦΥΛΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΜΟΝΟΤΑΞΙΩΝ ΔΙΔΑΣΚΑΛΕΙΩΝ

ΕΤΙ ΔΕ

ΤΗΣ Γ' ΚΑΙ Δ' ΤΑΞΕΩΣ ΤΩΝ ΓΥΜΝΑΣΙΩΝ
ΜΕΤΑ ΒΙΟΓΡΑΦΙΚΩΝ ΣΗΜΕΙΩΣΕΩΝ ΚΑΙ ΕΙΚΟΝΩΝ

ΚΑΤΑ ΤΑ ΔΙΑ ΤΩΝ Β. ΔΙΑΤΑΓΜΑΤΩΝ ΤΗΣ 8 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ ΚΑΙ 31 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 1914
ΚΑΘΟΡΙΣΘΕΝΤΑ ΑΝΑΛΥΤΙΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ
ΒΙΒΛΙΟΠΩΛΕΙΟΝ ΙΩΑΝΝΟΥ Ν. ΣΙΔΕΡΗ

46 ΟΔΟΣ ΣΤΑΔΙΟΥ—ΜΕΓΑΡΟΝ ΑΡΣΑΚΕΙΟΥ 46

1925

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Τὸ βιβλίον τοῦτο διπλῆν δύναται νὰ ἔχῃ τὴν χρῆσιν : ἐν μὲν τοῖς Διδασκαλείοις ὡς ἀναγνωστικὸν τῆς γ' τάξεως, κατὰ τὸ Β. Διάταγμα τῆς 8 Ὁκτωβρίου 1914, ἐν δὲ δὲ τοῖς Γυμνασίοις ὡς ἀνάγνωσμα κατ' οἶκον διὰ τοὺς μαθητὰς τῆς γ' καὶ τῆς δ' τάξεως, καθὸ περιέχον ποιήματα καὶ δράματα ἐξ ἑένων λογοτεχνιῶν κατὰ τὸ Β. Διάταγμα τῆς 31 Ὁκτωβρίου 1914.

Συνταχθὲν μετὰ πάσης προσοχῆς ὅπως οὐδὲν περιέχηται ἐν αὐτῷ τὸ ἀντιτυθέμενον πρὸς τὸν σκοπὸν δι' ὃν προορίζεται, δὲν ἦτο δυνατόν, καὶ διὰ τὸ περιωρισμένον τοῦ χώρου, ἀναλόγου πρὸς τὸν χρόνον τῆς χρῆσεως, καὶ διὰ τὴν σπάνιν μεταφράσεων δοκίμων εἰς τὴν ἡμετέραν γλῶσσαν—δὲν ἦτο δυνατὸν νὰ περιλαβῇ ἐκ πασῶν τῶν λογοτεχνιῶν τῆς ὑφῆλίου ἀποσπάσματα, οὐδὲ ἐκ τῶν κορυφαίων ἐκάστης λογοτεχνίας τὰ ἀριστα. Κατ' ἀνάγκην περιορίσθη εἰς τὰς κυριωτάτας λογοτεχνίας τῆς Εὐρώπης καὶ ὡς αὐτῶν πάλιν περιέλαβεν ἐκεῖνα, ὅσων ὑπῆρχον ἐλληνικαὶ μεταφράσεις δόκιμοι, ἐνιαχοῦ δὲ καὶ δύωσον ἀνεκταί, γενομένης ἀναδρομῆς καὶ εἰς ἀπώτατον παρελθόν πρὸς ἀναζήτησιν, μέχρι καὶ τῶν ἀρχῶν τοῦ παρελθόντος αἰῶνος. Τοιαῦται εἶναι αἱ μεταφράσεις ἐξ ἔργων τοῦ Ἀλφιέρη, τοὺς Φενελῶνος κλπ.

Προσπάθεια κατεβλήθη ἐν τούτοις ὅπως πᾶσαι αἱ περιληφθεῖσαι μεταφράσεις ἔχωσι τοῦλάχιστον τὸ προσὸν τῆς ἐκ τοῦ πρωτοτύπου προελεύσεως, δὲν ἐλήφθησαν δὲ ὑπὸ ὅψιν αἱ ἀναμεταφράσεις, ὡς μοιραίως ἀπομακρυνόμεναι τῶν πρωτοτύπων. Τῶν δὲ ἐμμέτρων ἔργων μόνον ἔμμετροι μεταφράσεις ἐλήφθησαν ὑπὸ ὅψιν.

Ἐν τέλει τοῦ βιβλίου προσετέθησαν βιογραφικαὶ καὶ γραμματολογικαὶ σημειώσεις περὶ ἐκάστου τῶν περιληφθέντων ἐν τῷ βιβλίῳ συγγραφέων, καὶ εἰκόνες πλείστων ἐξ αὐτῶν παρενετέθησαν.

Τοιοῦτο τὸ παρὸν βιβλίον ἐλπίζω ὅτι θὰ καταστήσῃ ἐφικτὴν τὴν ἄμεσον ἐφαρμογὴν τῶν νέων προγραμμάτων τοῦ Διδασκαλείου καὶ τοῦ Γυμνασίου καὶ θὰ πραγματώσῃ τὴν ἀρίστην πρόθεσιν τοῦ Ὑπουργείου τῆς Παιδείας, ὅπως καταστήσῃ γιωστὰ εἰς τὴν παιδευομένην νεότητα ἐκ παραλλήλου πρὸς τὰ διανοητικὰ ἀριστουργήματα τῆς κλασικῆς ἀρχαιότητος καὶ τὰ μεταγενέστερα ὑπέροχα λογοτεχνικὰ ἔργα.

Ο ΕΚΔΟΤΗΣ

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΙΤΑΛΙΚΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ. Δάντης 'Αλιγκέρος : 'Η Κόλασις μεταφ. 'Αλεξάνδρου 'Ραγκαβῆ σ. 1., μετάφρ. Γ. Καλοσυγούρου σ. 1. **Τορκούάτος Τάδδος** : 'Η ἐλευθερωμένη 'Ιερουσαλήμ μετ. 'Αλ. Ραγκαβῆ σ. 5. μετ. 'Ιουλ. Τυπάλδου σ. 9. Πέτρος 'Αντώνιος Μεταδάσιος : Τὸ Καλοκαιρὶ μετ. Δ. Σολωμοῦ σ. 11. **Κάρολος Γολδόνης** : 'Ο ἀληθῆς φίλος μετάφρ. 'Ι. Καρατζᾶ σ. 14. **Βίκτωρ 'Αλφιέρος** : 'Ἀγαμέμνων μετάφρ. 'Ι. Πετριτσοπούλου σ. 20. **Ούγκος Φωδκολέος** : Τὰ μυήματα μετ. Γ. Ζαλοκώστα σ. 26. **Ιάκωβος Δεοπάρδονης** : Τὸ τραγοῦδι τοῦ ἀγριοπετεινοῦ μετάφρ. 'Αρ. Καμπάνη σ. 28. **Άλεξανδρος Μαντζώνης** : Οἱ μελλόντιμφοι μετάφρ. Ρενιέρη. Σίμου καὶ Χαλκιοπούλου σ. 38. **Έδυόνδος Δεΐμιτσον** : **Κωνσταντινούπολις** μετάφρ. Δ. Βερναρδάκη σ. 39. **Άδα Νέγρος** : **Νεκροφύλα** μετάφρ. 'Αγγ. Βλάχου σ. 44.

ΙΣΠΑΝΙΚΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ. **Μιχαὴλ Σεσβαντές** : Άδων Κικώτας μετ. 'Ισιδ. Σκυλίτοη σ. 16. **καλδερῶν** δὲ λὰ Βάρκα : 'Ο 'Αλκάδης τῆς Θαλαμέας μετάφρ. 'Ι. Καμπούρογλου σ. 50. **Ιωσὴφ 'Επειγαράν** : 'Ο Μέγας Γαλεότος μετάφρ. Δ. Βικέλα σ. 54.

ΑΓΓΛΙΚΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ. οὐτὶλλιαμ Σαίξπηνος : 'Ο Βασιλεὺς Δὴρ μετάφρ. Δ. Βικέλα σ. 61. **Μάκβεθ** μετάφρ. Δ. Βικέλα σ. 67. **Γεώργιος Νόελ-Γόρδων** Βύρων : **Γηιαοὺν** μετ. Αἰκ. Κ. Δοσίου σ. 73. **Ἡ κατάρα τῆς Ἀθηνᾶς** μετάφρ. 'Ι. Περθάνογλου σ. 75. **Άδων Ζουάν** : Τὰ νησιὰ τῶν ἀιγαίων μετάφρ. Αργ. 'Εφταλιώτη σ. 77. **Σέλλεϋ** : 'Ο Κορυνδαλλὸς μετάφρ. 'Αργ. 'Εφταλιώτη σ. 80.

ΓΕΡΜΑΝΙΚΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ **Εφραϊμ. Δεσδονήκ** : **Νάθαν ὁ Σοφὸς** μετάφρ. 'Αγ. Βλάχου σ. 84. **Ίωάννης Βόλφγκαρκ Γκαιτε** : **Φάουστ** μετ. 'Α. Προβελεγγίου. σ. 91. Τὸ Ξωτικὸ μετάφρ. 'Ι. Παπαδιαμαντοπούλου (Μορεάς) σ. 100. **Φρειδερίκος Σίλλερ** : **Μαρία Στούαρτ** μετάφρ. 'Α. 'Αναγνωστάκη σ. 102. **Ἡ διανομὴ τῆς Γῆς** μετ. 'Αγ. Βλάχου σ. 106. **Ερρίκους Χάινες** : 'Η Διταρεία μετ' 'Αγ. Βλάχου σ. 108. **Νικολάου Δενάου** : **Τρεῖς Καβαλλάρηδες** μετάφρ. Γ. Δροσίνη σ. 112. **Τεργάρδος Χάουπτμαν** : 'Ἐκ τῆς Ἑλληνικῆς Ἀνοίξεως μετάφρ. Γ. Σωτηριάδου σ. 114.

ΡΩΣΙΚΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ **Ίβάν Κρίλωφ** : **Χῆνες** μετάφρ. Μ. 'Αξιώτου σ. 119. Τὸ ἐπανωφόρι τοῦ Ζαννῆ σ. 120. **Τὰ δύο βαρελία** σ. 121. **Μιχαὴλ Δέρμοντωφ** : **Οἱ τρεῖς Φοίνικες** μετ. Π. Λέφα σ. 122. **Ο φυγάς** μετάφρ. Θ. Βελλιανίτου σ. 124. **Ίβάν Τουργένιεφ** : **Αἱ δύο ἄγνωστοι** μετάφρ. Π. Λέφα σ. 126. **Αἱ Νύμφαι** σ. 1:6.

ΓΑΛΛΙΚΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ **Μολιέρος** : **Ἀμφιτρύων** μετάφρ. 'Ι. Φραγκιά σ. 129. **Ταρτούφος** μετάφρ. 'Ι. Ισ. Σκυλίτοη σ. 133. **Δαφονταίν** : 'Ο Ζίζικας μετάφρ. 'Αλ. Ραγκαβῆ σ. 139. **Ίωάννης Ρακίνας** : **Ἴφιγένεια ἐν Αὖλίδι** μετάφρ. Π. Πανᾶ. σ. 141. **Φενελῶν** : **Αἱ τύχαι τοῦ Τηλεμάχου** μετάφρ. Δ. Π. Γορδελᾶ. σ. 147. **Σατωριβιάνδος** : 'Οδοιπορικὸν μετάφρ. Ε. Ροΐδου σ. 151. **Βερανζέρος** : 'Ο Περιπλανώμενος 'Ιουδαῖος μετάφρ. Κλ. Τριανταφύλλου σ. 154. **Άλφόνδος Λαμαρτίνος** : 'Η Ερημία μετ. 'Αγγ. Βλάχου σ. 157. **Βίκτωρ Ούγκω** : 'Η Παναγία τῶν Παρισίων μετάφρ. 'Ι. Καρασούτσα σ. 161. **Εἰς τὸν πλαισίην Κρόνον** μετάφρ. 'Αγγ. Βλάχου σ. 164. Τὸ **Ἐλληνόπευλο** μετάφρ. Κ. Παλαμᾶ σ. 164.

ΔΑΝΤΗΣ ΑΛΙΓΚΕΡΗΣ

Dante (1265—1321)

Η ΚΟΛΑΣΙΣ

ΤΟ ΦΟΒΕΡΟΝ ΔΑΣΟΣ

(*Άσμα Α' στ. 1—27*)

Ἐτεμνον μέσην τὴν ὄδὸν τοῦ βίου,
δπότε^ο εὑρέθην εἰς ζοφῶδες δάσος,
τῆς κατ' εὐθεῖαν ἐκτραπεὶς ἔξόδου
Χαλεπὸν πρᾶγμα νὰ εἰπῶ πῶς ἦτον
τραχὺ τὸ δάσος, ἄγριον, νευρῶδες.
Αὗτοῦ καὶ μόν^ο ἡ μνήμη φέρει τρόμον.

Μόλις αὐτῆς πικρότερος ὁ τάφος.

Ἄλλος ἵν' ἀφηγηθῶ καὶ τὰ καλά του,
θὰ εἴπω καὶ εἰτε ἄλλο εἶδος αὐτόθι.
Πῶς εἰς αὐτὸν εἰσῆλθον δὲν ἡξεύρω,
Τοσοῦτο μέν εἶχεν ὑπνος καταλάβῃ,
ώστε τὸν δρόμον τὸν δρυθὸν ἀφῆκα.
Εἰς πρόποδας δὲ λόφου ως ἀφίχθην,
οἵστις τὸ τέρμα ἥτο τῆς κοιλαδος
τῆς ἐμβαλούσης φόβον τῇ ψυχῇ μου,
καὶ ἀναβλέψης εἶδον πῶς τὰ γῶτα
αὐτοῦ ἔχούσουν ἥδη ὁ πλανήτης
ὅ δδηγῶν εἰς τὰς εὐθείας τρίβους,
ὅ φόβος μου ἐκόπασεν δλίγον
ὅ ἔνδον τῆς καρδίας μου λιμνάσας
κατὰ τὴν νύκτα τῶν δεινῶν ἔκεινην.
Ως δὲ ἀσθμαίνων ὁ ἐκ τοῦ πελάγους
εἰς τὴν ἀκτὴν περισωθείς, τὸ κῦμα
τὸ κινδυνῶδες στρέφεται καὶ βλέπει,
οὔτεως ἐστράφη, ὑπεκφεύγοντά με,
καὶ ἡ ψυχή μου, νὰ ἰδῇ τὸν δρόμον,
ὅν ζῶν οὐδέποτε τις καταλείπει.

Η ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΠΥΛΗΣ ΤΗΣ ΚΟΛΑΣΕΩΣ

(*"Ἄσμα Γ'" στ. 1—9).*

- »Ἐγὼ εἰς τὴν πενθήρη φέρω πόδιν
- »ἐγὼ εἰς τὴν ἀῖδιον ὁδύνην
- »καὶ πρὸς τὰ στίφη τῶν ἀπολωλότων.
- »Ἐτελειώθην πρὸς δικαιοσύνην.
- »Μ' ἀνήγειρεν ἡ δύναμις ἡ θεία
- »καὶ ἡ πανσοφία καὶ ὁ πρῶτος ἔρως.
- »Οὐδὲν ἐπλάσθη πρὸ ἐμοῦ, πλὴν ὅσα
- »αἰώνια καὶ ἐγὼ εἴμαι αἰσογία.
- »Ο εἰσιώγη πᾶσαν ἐλπίδα ἀφίτω.

ΟΙ ΠΟΤΑΠΟΙ

(Άσμα Γ' στ. 31—51).

Κ^ο ἐγὼ ποὺ τὸ κεφάλι μοῦζωνεν ἦ φρίκη,
ἔκραξα· «Δάσκαλέ μου¹⁾, τί ναι αὐτὸ ποὺ ἀκούω;
καὶ τί κόσμος, ποὺ λὲς τὸν ἔσβυσεν δ πόνος;»

Κ^ι αὐτός· «Στὴν ἄθλι²⁾ αὐτὴ κατάστασι διαμένουν
τῶν ἀχρείων ἔκείνων οἱ ψυχαίς, ποὺ δίχως
ἀτιμία καὶ δίχως ἔπαινον ἔζησαν.

Συμιχταὶς στέκουν μ^ο ἐκείνη τὴν κακὴ χορεία
τῶν ἀγγέλων, ποὺ μήτ^ρ ἔχθροι τοῦ Υψίστου ἐβιγῆκαν
μήτε πιστοί, ἀλλὰ μόνο τοῦ ἑαυτοῦ τους μεῖναν.

Τοὺς διώγνουν οἱ Οὐρανοὶ γὰ μὴ τοὺς ἀσχημίσουν.
οὐδ' ὁ τρίσβαθος Αδης στέργει νὰ τοὺς ἔχῃ,
γιατὶ δόξ³⁾ ἀπ⁴⁾ αὐτοὺς οἱ ἔνοχοι δὲ θᾶξαν.»

Κ^ο ἐγώ· «Ω Δάσκαλε, τί τόσο τοὺς βαραίνει,
ὅποῦ τόσο τοὺς κάνει δυγατὰ γὰ κλαίγονυ;»
«Θὰ στὸ ἔξιγήσω πολὺ σύντομα,» ἀποκρίθη.

«Ἐλπίδα μέσα τους δὲ σώζεται θανάτου,
καὶ τόσο ποταπή ναι ἦ σκοτεινὴ ζωὴ τους.
ποὺ κάθε ἄλλη τύχη, δποια κι^ρ ἀν εἰν^τ, ζηλεύουν.

Φήμη δ κόσμος γι^ρ αὐτοὺς δὲν στέργει ν^ο ἀπομένη.
«Ελεος, Δικαιοσύνη μ^ο δμοια δργὴ τοὺς διώγνουν.
Μὴ μιλοῦμε γι^ρ αὐτούς, μὰ κύτταζε καὶ πέρνα.»

Ο ΑΠΕΣΤΑΛΜΕΝΟΣ ΤΟΥ ΟΥΡΑΝΟΥ

(Άσμα Θ' στ. 64—103).

Καὶ ἵδον ποὺ ἀπάνω ἀπάνω ἀπὸ τὸ κῦμα ἐρχόνταν
ἔνας βρόντος ὅχοῦ κατάμεστον ἀπὸ φόβο
κ^ο ἔκανε ταὶς ὀχθιάις του καὶ ταὶς δυὸ νὰ τρέμουν·

καὶ δὲν ἦταν ἀνόμοιος ἀπ^τ τὸν βρόντο ἀνέμου,
ποὺ τὴν δρμὴ παίρνει ἀπ^τ τοὶς ζέσταις ποῦνται ἀντίκρυ,
τὸ δάσος κρούει καὶ δίχως κρατημὸ καγένα

τὰ κλωνάρι^τ ἀνασπᾶ, πατάζει, κ^ο ἔξω φέρνει·
γεμάτος σκόνη ἐμπρὸς περήφανος προβαίνει,

1) Απευθύνεται πρὸς τὸν δδηγόδυντα αὐτὸν Βιργίλιον.

καὶ τοὺς βοσκούντις νὰ φεύγουν κάνει καὶ τὸ ἀγρόμια.

Τὰ μάτια μοῦλυσε καὶ μοῦπε· «Τώρα στρέψε
τὴ βλέψι στὸν ἀφρὸν ἐκεῖνο τὸν ἀρχαῖο
κατὰ κεῖ, ποὺ δὲ καπνὸς πικρότερος πυκνώνει».

Καθὼς οἱ βάτραχοι μπροστὰ στὸ μισημένο
φίδι μέσον στὰ νερὰ κατασκορπίζοντες δόλοι,
ὅς ποὺ τέλος καθένας μέσον στὴ γῆ μουλώνει,

ὅμοια ψυχαὶ εἶδα ἐγὼ χίλιαις συντριμμέναις
σὸν ἔναντι ἐκεῖ μπροστὰ νὰ φεύγουν, ποὺ πατῶντας
ἐπεργοῦσε τὴ Στύγα μὲ στεγναὶς πατούναις.

«Ἐδιωχνε ἀπὸ τὴν θωριά του τὸν παχὺν ἄέρα
συχνὰ μπροστὰ τὸ ζερβί χέρι του κινῶντας
καὶ μονάχον ἀπὸ αὐτὸν τὸν κόπο κουδασμένος.

«Ἐννοιωσα εὐθὺς πῶς ἥταν τὸ Οὐρανοῦ σταλμένος
στὸ δάσκαλό μου στρέφω, καὶ ἔκαμε αὐτὸς νεῦμα
ἥσυχος νὰ σταθῶ καὶ νὰ τὸν προσκυνήσω.

«Ἄχ ! πόσο ἀπὸ θυμὸ μοῦ φαίνονταν γεμάτος !
«Ἐστάθη ἐκεῖ στὴν θύρα καὶ μὲ μιὰ βεργοῦλα
τὴν ἄνοιξε, κι ἀυτὴ ποσῶς δὲν ἀντιστάθη.

«·Ω τὸ οὐρανοῦ διωγμένοι, γένος μισημένο»,
ἀρχιστὸν ἀπάνω στὸ φριχτὸ κατῶφλι,
«πόθεν αὐτὴ σὸν ἐσᾶς ἡ ἀποκοτιὰ φωλιάζει ;

Γιατὶ ἀντιστέκεσθε στὴν θέλησιν ἐκείνη,
ποὺ κανεὶς τὸ σκοπό της δὲν μπορεῖ νὰ κόψῃ
καὶ ποὺ πολλαὶς φοραὶ σᾶς αὔξησε τὸν πόνο :

Τί σὸν ὠφελεῖ νὸν ἀντισταθῆς στὰ διωρισμένα ;
«Ο Κέρβερος σας ἔχει ἀκόμη, ἀν τὸ θυμᾶσθε,
γι' αὐτὸν πηγοῦνι καὶ λαρύγγι μαδημένα».

Κατὰ τὸ βρωμερὸ δρόμο κατόπι ἐστράφη
καὶ πρὸς ἐμᾶς λέξι δὲν εἶπε, ἀλλοῦ εἶχε ἀνθρώπου
θωριά, ποὺ ἄλλη φροντίδα σφίγγει καὶ κεντάει
παρὰ ἡ φροντίδα γιὰ κεινούς, ποὺ ἐμπρός του στέκουν.

Μετάφρ. Γ. ΚΑΛΟΣΓΟΥΡΟΥ

ΤΟΡΚΟΥΤΑΤΟΣ ΤΑΣΣΟΣ

[Tasso 1544—1595].

Η ΕΛΕΥΘΕΡΩΜΕΝΗ ΙΕΡΟΥΣΑΛΗΜ

(^τ Άσμα Α' στ. 41—136).

Τὸ ἔκτον ἔτος ἐλληγεν, ἀφ' ὅτου εἰς Ἀσίαν
Ο χριστεπώνυμος στρατὸς μέγα φρονῶν μετέβη.
Ἡδη τὴν Νίκαιαν πορθεῖ, τὴν δὲ ἄκαμπτον εἰς βίαν
Ἐδραιάν Ἀντιόχειαν ἐντέχνως κυριεύει,
Κὸ ἐκ τοῦ συστάδην ἀντιστὰς πρὸς πᾶσαν τὴν Περσίαν,
Ἐν μάχαις κατὰ παμπληθῶν ἀνδρῶν τὴν προστατεύει.
Κ' ἡ Τορτοσία ἔπεσε, καὶ ὁ στρατὸς ἀνέτως
Διαχειμάζει, πρὸσδοκῶν τὸ μετ' ἔκεινο ἔτος.

"Ἐν τούτοις τῶν χειμερινῶν ὥρῶν τῶν νιφοβόλων,
 Καθ' ἃς ἀργοῦστ' οἱ μαχηταί, μακρὰν δὲν ἦν τὸ πέρας,
 "Οταν ἐκ θρόνου φωταυγοῦς ὁ ποιητὴς τῶν ὅλων,
 "Ἐνιδρυμένου ὑψιστα εἰς διαυγεῖς αἰθέρας,
 "Οσον δὲ Ἀδης ἅπεστι τῶν οὐρανίων θόλων,
 Τοσοῦτον ὑπερέχοντος τὰς διαστέρους σφαίρας,
 Τὰς ὅψεις κάτω ἔστρεψε, καὶ εἰς ἓν σημεῖον, μίαν
 "Ριπὴν τοῦ βλέμματος, τὸ πᾶν ἐπέβλεψε μὲ βίαν.

Τὰ πάντα εἶδε, καὶ ἔστησε τὸ βλέμμα ἐν Συρίᾳ,
 Τοὺς ἡγεμόνας ἄνωθεν σκοπῶν τοὺς φιλοχρίστους,
 Καὶ διὰ τῆς ὁράσεως, ἥτις, δῶς φῶς ὅξεῖα,
 Εἰς τῶν ἀνδρῶν τοὺς λογισμοὺς εἰσδύει τοὺς μυχίστους,
 Τὸν Γοδεφρεῖδον ἐννοεῖ ὡς ὅλος ἐνθουσία
 Νέῳ ἀποδιώξῃ τῶν σεπτῶν χωρίων τοὺς ἀπίστους,
 "Εμπλεων ζήλου πίστεως, καὶ ξένον τὴν καρδίαν
 Πρὸς θησαυροὺς καὶ πρὸς ίσχὺν καὶ πρὸς φιλοδοξίαν.

"Αλλ' εἶδεν, ἀπληστος ἡ φρὴν τοῦ Βαλδοβίνου, πάγτα
 "Οτι ἔζήτει τὸ ἀγαθὰ ἀπὸ τὴν ἔξουσίαν·
 Καὶ τὸν Ταγρέδην εἰς ὅρμὴν μισόζων προβάντα,
 Διότι ἔρως ἀτοπος τῷ δάκνει τὴν καρδίαν·
 Καὶ εἰς τὴν Ἀντιόχειαν εἰς παλαιὰ ίσταντα
 Τὸν Βοημόνδον θέμεθλα τὴν γέαν πολιτείαν,
 Εἰς ἥν καὶ τέχνας ἔφερε, καὶ νόμιμα καὶ ἥθη,
 Καὶ εἰς στήριξιν τῆς ἀληθοῦς θρησκείας ἥσχολήθη.

Πλὴν τὰς ἰδέας του, πρὸς πᾶν ἐτερον ἔργον ξένιας,
 "Εντὸς αὐτοῦ ἔφαινετο τοῦ κύκλου στρέφων μόνου.
 Τὸν δὲ Ἄρηνάλδον ἔβλεπε φιλοπολέμους φρένας
 Καὶ πνεῦμα τρέφοντα ἔχθρὸν ἀργίας φυγοπόνου.

Ψυχρὸν πρὸς πλοῦτον, πρὸς ἀρχὰς τὰς ἐπιζητουμένας,
Ἄλλὰ τιμῆς ἀκόρεστον καὶ δόξης ἐπιφθόνου.

Τὸν εἶδεν ἔξαιρτώμενον τοῦ Γέλφου τῶν χειλέων,
Καὶ διδαγμάτων ἀπ' αὐτῶν γενόμενον ἀρχαίων.

Ἐξιχνιάσας δὲ αὐτῶν καὶ ἄλλων τὰς καρδίας
Μέχρι μυχίων τῶν βυθῶν ὁ τοῦ παντὸς δεσπότης,
Καλεῖ ἀπὸ τῆς φωταυγοῦς ἀγγελικῆς χορείας
Πρὸς ἑαυτὸν τὸν Γαβριήλ, τὸν δεύτερον ἐν πρώτοις,
Διερμηνέα του πιστόν, κομίζοντ^ρ ἀγγελίας
Πρὸς τὰς ψυχάς, ἀ; τοῦ Θεοῦ προκρίν^ν ἡ ἀγαθότης,
Ἐξ οὐρανοῦ μὲν κομιστὴν τῶν θείων θεσπισμάτων,
Ἐκ δὲ τῆς γῆς τῶν προσευχῶν, τοῦ ζήλου τῶν πλασμάτων.

Καὶ πρὸς τὸν πρέσβυτον ὁ Θεὸς λαλεῖ. «Πρὸς Γοδεφρεῖδον!
Καὶ παρ^ο ἐμοῦ εἰπέ τῷ. Πῶς ἀφέθη ὁ σκοπός τῶν;
Πῶς οὕτως ἀπηλλάγησαν τῶν ἀνδρικῶν φροντίδων;
Διατί ἔτι τὴν Σιών πιέζει ὁ ἔχθρός των;
Συγκαλεσάτω αὐθῷσει βουλήν, καὶ μετ' ἐλπίδων
Παροτρυτέτω τοὺς βραδεῖς, καὶ ἔστω ἀρχηγός των.
Ἐνταῦθα τὸν ἐψήφισα, ἐκεὶ δ^ο οἱ σύντροφοι του·
Σύντροφοι σήμερον, ἀλλὰ ταχέως ὅπαδοί του».

Τῷ εἶπε, καὶ ὁ Γαβριήλ, ὅρμῶν μὲ σπεῦδον βῆμα,
Ταχὺς ἀπῆλθ^ν ἐκτελεστὴς τῶν ἐντολῶν τῶν θείων,
Τὸ ἀερῶδες ἐκδυθεὶς ἀόρατόν του σχῆμα,
Ἀνάλογον αἰσθήσεων ἐφόρεσ^τ ἐπιγείων.
Μέλη θητά, μορφὴν θητὴν ὑπέδυ, ἀλλ^ο ἐτίμα
Ἀμφότερα, σύρανιον καὶ θεῖον μεγαλεῖον.
Τὴν ἥλικίαν ἔτινεν ἀντίπαις νεανίας,
Κ^ο ἔστεφη ὁ χυσόκομος μ^ο ἀκτίγας οὐρανίας.

Χρυσοπαρύφους πτέρυγας ἀρμόζει εἰς τοὺς ὅμους,
 Ἀεικινήτους ὡς τὸ πῦρ, ταχείας, ἀκαμάτους.
 Ἐπὶ ἀνέμων καὶ νεφῶν, ἔξαισιος, τοὺς δρόμους
 Πορεύεται τῶν στερεῶν καὶ πόγυτων τοὺς ἀβάτους.
 Καὶ κατ' ἀρχὰς μὲν φέρεται πρὸς ἄκρας ὑψηλόμους
 Ὁ οὐρανόθεν τὰς βουλὰς κομίζων τὰς ἀφάτους.
 Τὸ πρῶτον εἰς τὸν Λίβανον κατενεχθείς, κρατεῖται,
 Καὶ ἵσοςύγους πτέρυγας σταθμίζων αἰωρεῖται.

Πρὸς Τορτοσίαν δὲ ἐπειτα ἐφώρμησεν ἀθρόον,
 Εὐθὺ πρὸς τὰ παράλια χαράττεων τὴν ὁδόν του.
 Οἱ ἥλιος ἐκ τῶν ἀκτῶν προύχώρει τῶν ἑώων,
 Μέρος ἐντὸς φαινόμενος, μέρος ἐκτὸς τοῦ Πόντου.
 Οἱ Γοδεφρεῖδος, μονωθεὶς τοῦ πλήθους τῶν ἥρωών
 Τὸν φόρον τῶν ἑωθινῶν ἐτέλει προσευχῶν του,
 Οταν ἥλιψε ἐμφερῆς, πλὴν φαινότερος του,
 Εφάνη ἐξ ἀνατολῶν δὲ ἄγγελος ἐμπρός του.

Καὶ προσεφώνησεν αὐτόν· «Ω Γοδεφρεῖδε, ὦρα
 Ἐπῆλθεν ἡ κατάλληλος τῶν ἀνδρικῶν ἀγώνων,
 Πῶς ἔτι δούλη τῆς Σιών πιέζεται ἡ χώρα,
 Καὶ ὑπὲρ σωτηρίας της οὐδεὶς κινεῖται μόνον;
 Σὺ σπεῦσον, καὶ διέγειρον τοὺς νοθροτέρους τώρα,
 Καὶ περὶ σὲ συγκάλεσον βουλὴν τῶν ἥγεμόνων.
 Σὲ ἔξελέξατο δὲ Θεὸς στρατάρχην των, καὶ ὅσοι
 Ισοι σου ἥδη πρόθυμοι θὰ σοὶ ὑποταγῶσι.

«Μὲ στέλλει δὲ Παμβασιλεὺς πρὸς σέ, νὰ σοὶ μηγύσσω
 Τὰς θείας του βουλάς. «Ω! τίς ἐλπὶς σ' ἔξαπτει δλον
 «Υψίστης νίκης! Τίς ἐν σοί, δην ἥλθουν νὰ κινήσω,
 «Ο ζῆλος δὲ διάπυρος τῶν ἔργων τῶν δυσκόλων!»

Εἰπὼν ἀπέπτη ἀφανὴς γενόμενος, διπίσω
 Πρὸς τὸν αἰθεριώτερον τῶν οὐρανίων θόλων.
 Ὁ Γοδεφρεῖδος πρὸς αὐτοῦ τοὺς λόγους, πρὸς τὰ φῶτα,
 Ἐμειγεν ἔκπληκτος τὸν γοῦν, τοὺς ὄφθαλμούς, τὰ ὤτα.

Μετάφρ. ΑΛ. ΡΑΓΚΑΒΗ

(*Ἄσμα Γ' στ. 1—48*).

Μὲ ταὶς δροσιαὶς ἐπρέβαινε ἡ αὐγὴ χαριτωμένη
 Μὲ μύρια τῆς παράδεισος λουλούδια στολισμένη,
 Ὅταν μέσ' στὸ στρατόπεδο πέντε ἄγρυπνο ἐτοιμαζότουν
 Βοὴ καὶ ἀρμάτων ταραχὴ γύρῳ παντοῦ ἀπλωνότουν·
 Καὶ μόλις ὅλο τῆς αὐγῆς ἐφάνηκε τὸ ἀστέρι
 Οἱ σάλπιγγες χαρούμεναις ἀντήλησαν στὸ ἀέρι.
 Ὁ πολέμαρχος μὲ γλυκοὺς τρόπους τοὺς ὁδηγάει,
 Πότε τοὺς βάνει χαλινό, πότε τοὺς ἀκλουθάει·
 Ἐργο πλειό δύσκολο, παρὰ κανεὶς νὰ σταματήσῃ
 Τὸ κῦμα ποὺ σηκώνεται τὸ βράχο νὰ κτυπήσῃ,
 Ἡ στὸν βοριὰ γέντισταθῇ, ποὺ τὰ βουνὰ κλονίζει
 καὶ τὰ καράβια σύσσωμα στὴ θάλασσα βυθίζει.
 Δὲν θέλει τὴν ὀλόθερην δομή τους νὰ βαστάξῃ,
 Ἀλλ' ἔνωμένοι νὰ προβοῦν καὶ μὲ πολέμια τάξι.

Ἐχει καθένας τους φτερὰ στὰ πόδια, στὴν καρδία.
 Τὸν κόπο δὲν αἰσθάνονται καὶ ἐμπρὸς πετοῦν μὲ βία·
 Κι' ὅταν μὲ ἀκτῖνες φλογεραὶς ὁ ἥλιος ἀνεβαίνει
 Καὶ τοὺς ἀγροὺς ἀνάβοντας χόρτα κι' ἄνθους ξεραίνει,
 Ἰδοὺ τὴν Ἱερουσαλὴμ ξανοίγούν ἐμπροστά τους,
 Ἰδοὺ στὴν Ἱερουσαλὴμ στρέφουν τὰ βλέμματά τους,
 Τὴν χαιρετοῦν ὀλόχαροι, μὲ πόθο τὴν κυττάζουν
 Καὶ μύρια στόματα μὲ μιᾶς «Ἴερουσαλὴμ» φωνάζουν.
 Ἐτσι καὶ οἱ γαύταις, ποὺ στεριαὶς ἀγνώρισταις γυρεύουν
 Καὶ μέσα σὲ ἄγρια σκοτεινὰ πέλαγα ταξειδεύουν,

Παλαιίβοντες μὲ τὸ βοριὰ καὶ τὴν θαλασσοζάλη,

[“]Αν ξάφνω ὁ τόπος ποῦ ζητοῦν ἀγνάντια τοὺς προβάλῃ,

Τὸν χαιρετοῦν, δῆλοι σ’ αὐτὸν μὲ τὴν καρδιὰ πετιῶνται.

• Καὶ πλέον ταὶς ἔρημαις νυκτιαῖς, τοὺς κόπους δὲν θυμῶνται.

“Αλλ ἡ καρδιά, ποὺ ἔλαμψε στῶν Χριστιανῶν τὰ στήθη

[“]Αγάλι ἀγάλια ἐσβύστηκε κι ἄλλο αἴσθημα ἐγεννήθη,

[“]Αγάπης, φόβου, σεβασμοῦ, ποὺ ταὶς καρδιαις νικᾷει.

Καὶ πλέον κανεὶς τὰ βλέμματα νὰ ὑψώσῃ δὲν τολμᾷει

[“]Οπου γιὰ μᾶς ἔνας Θεὸς ἔγινε μέγα θῦμα

• Κ’ ἐθάφτη κι ὅλοιςώντανος ἐβγῆκε ἀπὸ τὸ μνῆμα,

Στεναγμοί, λόγια θλιβερὰ καὶ παραπονεμένα,

Σημεῖα χαρᾶς καὶ δέησαις καὶ δάκρυα πικραμένα

Γύρω παντοῦ σηκώνονται καὶ δυνατὰ βοιτζούν,

Σὰν ὅταν μέσα στὰ κλαδιὰ οἱ ἄνεμοι σφυρίζουν,

[“]Η ὅταν βράχους κ’ ἔρημαις ἀκρογιαλιαις κτυπάει

[“]Η θάλασσα κι ἀφρίζοντας βραχνόφωνα βογκάει.

Γυμνοὶ τὰ πόδια προχωροῦν ὅλοι μικροὶ μεγάλοι,

Τὰ δόλοχυσα στολίσματα βγάνουν ἀπὸ τὸ κεφάλι,

Κι ἀπ ταὶς καρδιαις τ’ ἀκάθαρτα πάθη, ποὺ ταὶς μολύνουν;

Ταὶς ἀμαρτίαις δμολογοῦν καὶ δάκρυα πικρὰ χύνουν :

«Τὸ χῶμα, ποὺ τὸ αἴμα σου ἔβρεξε, νὰ φιλήσω.

Χριστέ μου, καὶ μὲ κλάυματα θερμὰ νὰ τὸ ποτίσω !

Τί στέκεις, παγωμένη μου καρδιά, καὶ σεῖς τί ἀργεῖτε,

Μάτια μου κακορρίζια, δυὸς βρύσαις νὰ γενῆτε ;

Συντρίψουν, ἀχάριστη καρδιά, στὸ κρῖμα βυθισμένη,

[“]Η κλάψα ἀπαρηγόρητη κ’ αἰώνια σὲ προσμένει !»

Μετάφρ. ΙΟΥΔΙΟΥ ΤΥΠΑΛΔΟΥ

ΠΕΤΡΟΣ ΑΝΤΩΝΙΟΣ ΜΕΤΑΣΤΑΣΙΟΣ

[Metastasio 1698—1782].

ΤΟ ΚΑΛΟΚΑΙΡΙ

Τώρα ἡ ἔνοιξι μᾶς ἔκρυψε
Τὸ ἀνθηρά, τὰ ὥραιά της δῶρα,
Καὶ προβαίνει ἀστοχοφόρα
Τοῦ καλοκαιριοῦ ἡ αὐγή,

Καὶ ἀποκάτου ἀπὸ τὸν ἥλιο
Τόσο τοῦ ἄμμου ἡ λαύρα αὐξήνει,
Ποὺ εἰς τὴ βάρβαρη Κυρήνη
Μόλις εἶναι ἡ λαύρα αὐτῇ.

Τώρα πλέον τὸ γλυκοχάραμα.
*Η δροσιὰ δὲ συντροφεύει,
Χόρτο οὔτ' ἄνθι θεραπεύει.
Μήτε μία σταλαγματιά,

Πλέον δὲ σέρνει ὁ ὅντας τὸ ὄεῦμα
Εἰς τὴν γῆν, ὃ ποὺ διψάει
Καὶ σκασμένη ἀναζητάει,
Τὰ καρπόφορα νερά.

Τὴν φηγὸν κυττάζει ὁ ἥλιος
Μπουχωμένη, χλωμιασμένη,
Ποὺ εἶδες ὁ Μάτης ξανανιωμένη
Εἰς τὰ φύλλα, εἰς τὴν μορφήν·

Καὶ εἰς τὴν γῆν τὴν μητρικήν της
Σκιὰν ὀλίγη δὲγ ἀφίνει,
Μήτε σκιὰ τοῦ ὅντακος δίνει,
Ποὺ τῆς ἔδωσε τροφήν.

‘Ιδρωμένος στήθια, πρόσωπο,
Πάνω ἔκει ’στὰ θερισμένα,
Μὲ τὰ μέλη ξαπλωμένα,
Νά, κοιμᾶται ὁ θεριστής·

Καὶ τοὺς ἕδρωτες, ποὺ τρέχουν,
‘Αποπάνου του γυρμένη,
‘Η βισκοῦλα ἔρωτεμένη
Τοῦ σφουγγίζει παρευθύς.

Κείτεται ’στὴν γῆ τὴν ἄκαρπη
Τὸ σκυλί, κι’ ἀδυναμίζει,
Καὶ ποτέ του δὲν γαυγίζει
Σεδὸν αὐθέντη του κοντά,

‘Αλλὰ τὸ ξερὸν λαρύγγι
Πολεμάει νὰ ξανασάνη,
Παίρνει ἀέρηδες, καὶ βγάνει
Λαχανιάσματα συχνά.

Κειὸς δ ταῦρος, ποὺ ποιμένες,
Νύμφαις, τοῦ χανε καμάρι,
Μὲ τὰ κέρατα ἀντιβάρει
Εἰς τὰ δέντρα δυνατά,—

Τώρα ἄργος κυττάει, μουγκρίζει,
Στοῦ αὐλακιοῦ τὴν πρασινάδα,
Καὶ μὲ μούγκρισμα ἡ γελάδα,
Ἄποκριέται ἐρωτικά.

Τὰ πετούμενα ἡσυχάζουν·
Μελφδίαις δὲν ἀσηκώνει
Τὸ κλυκόφωνο τ' ἀηδόνι,
Ἄλλ' ὁ τοίτοιας λαλεῖ.

Καὶ τὰ ντύματα τὰ νέα
Δείχνουν τὰ παλαιὰ τὰ φίδια·
Διπλωμένα στὰ φραξίδια
Πρὸς τὸν ἥλιο ἔχουν στολή.

Τῆς ἡμέρας τῆς μακρύας
Εἰς τὴν κάψα, ὃς καὶ τὰ μαῦρα
Καὶ τὰ φάρια ἀπὸ τὴν λαύρα
Ἐχουν κύματα ζεστά,

Καὶ ἀπὸ τοῦ ἀντρα τοὺς δὲν βγαίνουν
Μέσ' τὸ πέλαο νὰ τρέχουν,
Κατοικιὰ σταὶς πέτραις ἔχουν,
Καὶ εἰς τὰ φύκια τὰ πικρά.

Μετάφρ. Δ. ΣΟΛΩΜΟΥ

ΚΑΡΟΛΟΣ ΓΟΛΔΟΝΗΣ

[Goldoni 1707—1793].

Ο ΑΛΗΘΗΣ ΦΙΛΟΣ

(Εἰς τὰς δύο κατωτέρω σκηνάς ἀπεικονίζεται ὁ χαρακτὴρ τοῦ γέροντος φιλαργύρου Ὀκταβίου).

(Πρᾶξις Α'—Σκηνὴ Ζ').

ΟΚΤΑΒΙΟΣ καὶ ἔπειτα ΤΡΑΠΟΛΑΣ ὑπηρέτης.

ΟΚΤ. (*Συνάξων ἀπὸ πάτω ὅ,τι εὐδρίσκει*). Αὖτὸ τὸ κομμάτι τὸ χαρτὶ χρησιμεύει διὰ νὰ τυλίξω κανένα πρᾶγμα, καὶ αὐτὸς ὁ σπάγκος διὰ νὰ δέσω τίποτε. "Ἐδῶ μέσα ὅλα τὸ ἀφίνουν καὶ χάγονται. "Αν δὲν ἔμουν ἐγὼ νὰ φροντίζω διὰ ὅλα, ἀλλοίμονον εἰς ἐμέ !

ΤΡΑΠ. (*Περιπατεῖ δυνατὰ μὲ σγα παλάθι εἰς τὸ χέρι*).

ΟΚΤ. Περιπάτει σιγὰ σιγὰ νὰ μὴν σπάσης τὸ αὐγά.

ΤΡΑΠ. "Αφήσετέ με νὰ πηγαίνω νὰ ἔτοιμάσω τὸ γεῦμα διὰ νὰ μὴν καίγῃ τοῦ κάκου ἡ φωτιά.

ΟΚΤ. Γάϊδαρε, ποῖος σ' ἔμαθε νὰ ἀνάπτης τὴν φωτιὰ τόσον
νωρίς ; Ἐγὼ τὴν ἔσβυσα, πήγαινε τώρα νὰ τὴν ἀνάψῃς.

ΤΡΑΠ. Ἀνάθεμα τὴν φιλαργυρίαν !

ΟΚΤ. Ναί, ναί, φιλαργυρία ! Ἄν δὲν ἔκαμνα ἐγὼ δλίγην
οἰκονομίαν, δὲν ἥθελαμεν τρώγη καθὼς τρώγομεν. Ἐλα
ἐδῶ. Ἐκαμες οἰκονομίαν εἰς τὰ ἔξοδα ;

ΤΡΑΠ. Ἔγύρισα ὅλην τὴν πόλιν διὰ νὰ εῦρω τὸ αὐγά ἀπὸ μι-
σὸν ὅβιολν τὸ ἔνα.

ΟΚΤ. Παράξενον πρᾶγμα ! Ὄλα ἀκριβά, ὅλα ἀκριβά· δὲν ἥμ-
πορεὶ πλέον γὰ ζῆση κανείς. Τί ἔδωκες εἰς τὸ αὐγά :

ΤΡΑΠ. Τέσσαρας ὅβιολούς.

ΟΚΤ. Τέσσαρας ὅβιολούς ! Τί διάβολο θὰ τὰ κάμωμεν ὅκτω
αὐγά :

ΤΡΑΠ. Διὰ τέσσαρας ἀνθρώπους τῷ ὄντι εἶναι πολλά !

ΟΚΤ. Ἀπὸ ἕνα αὐγὸ τὸν καθένα φθάνει καὶ ὅχι περισσότερον.

ΤΡΑΠ. Καὶ ἀν μᾶς περισσεύσουν, τί κακὸ θὰ πάθουν ;

ΟΚΤ. Ἡμποροῦν νὰ πέσουν καὶ νὰ σπάσουν· ἔκείνη ἡ κατα-
ραμένη γάτα μὲν ἔσπασε καὶ ἄλλα.

ΤΡΑΠ. Τὰ βάζομεν εἰς ἀγγεῖον.

ΟΚΤ. Καὶ ἀν σπάσῃ τὸ ἀγγεῖον σπάνουν ὅλα· ὅχι, ὅχι· θὰ τὰ
βάλω εἰς τὴν ἀλευροθήκην, ὅπου δὲν ἔχουν φόβον· δός
με τα νὰ τὰ ἴδω.

ΤΡΑΠ. (*Δίδων τὸ αὐγά*). Ὁρίστε, ἴδετε τα.

ΟΚΤ. Ὡ μαμέστατε ! δὲν ἥξεντεις νὰ ψωνίσης· εἶναι μικρά,
δὲν τὰ θέλω· ἔξ ἀποφάσεως πήγαινε τα δπίσω· δὲν τὰ
θέλω.

ΤΡΑΠ. Εἶναι τὰ πλέον μεγάλα, δποὺ εὑρίσκονται.

ΟΚΤ. Τὰ τέλεον μεγάλα; εῖσαι ἀνόητος. Ἰδέ, νὰ τὸ μέτρον
τῶν αὐγῶν· ὅσα περνοῦν ἀπὸ τοῦτον τὸν κρίκον εἰγαι
μικρά καὶ δὲν τὰ θέλω.

ΤΡΑΠ. (*Καθ' ἔστιν*). Ὡ τρισκατάρατε φιλάργυρε ! ἔχει καὶ
τὸ μέτρον τῶν αὐγῶν.

ΟΚΤ. Αὐτὸς περνᾷ, αὐτὸς δὲν περνᾷ, αὐτὸς δὲγ περνᾷ, αὐτὸς περνᾷ· αὐτὸς δὲν περνᾷ, αὐτὸς περνᾷ, αὐτὸς περνᾷ, αὐτὸς δὲν περνᾷ· τέσσαρα περνοῦν, καὶ τέσσαρα δὲν περνοῦν· αὐτὰ τὰ κρατῶ τάλλα δός τα δπίσω. (*Tὰ βάλλει εἰς τὸν κόρφο τού*).

ΤΡΑΠ. Καὶ ποῦ θὰ ἡμπορέσω νὰ εῦρω τώρα τοὺς χωρικούς, δποὺ μὲ τὰ ἐπούλησαν;

ΟΚΤ. Ἐκεῖνο στοχάσου το ἔσυ· ἔγὼ δὲν τὰ θέλω· πλὴν πῶς θὰ τὰ πηγαίνης; "Αν νὰ κρατῆς εἰς τὸ χέρι, θὰ τὰ σπάσῃς" βάλε τα εἰς τὸ καλάθι.

ΤΡΑΠ. Εἰς τὸ καλάθι εἰν^ο ἄλλα πράγματα.

ΟΚΤ. "Άλλα πράγματα; Καὶ τί πράγματα εἶναι;

ΤΡΑΠ. Εἴναι ή σαλάτα.

ΟΚΤ. "Α, ναι, ναι, ή σαλάτα. Πόσην ἐπῆρες;

ΤΡΑΠ. "Ενδὸς δβολοῦ.

ΟΚΤ. "Η μισή φθάνει· δός μ^ο ἐδῶ τὴν μισήν τὴν ἄλλην δός την δπίσω.

ΤΡΑΠ. Μὰ δὲν τὴν παίρνουν πλέον δπίσω.

ΟΚΤ. "Ἐπαρέ την, ἀνάθεμά σε!

ΤΡΑΠ. Καὶ τί νὰ τὴν κάμω ἔγὼ τώρα;

ΟΚΤ (*Ἐκβάλλων τὸ μανδήλι τού*). Βάλε τὴν μισήν ἐδῶ εἰς τὸ μανδήλι μου. (*Πίπτουν τ' αὐγὰ καὶ σπάνουν*). "Άλλοιμονον! ἄλλοιμονον. (*Ο Τράπολας γελᾷ*). Γελᾶς διεστραμένες; γελᾶς διὰ τὴν δυστυχίαν τοῦ αὐθέντου σου; "Ἐκεῖνα τ' αὐγὰ ἀξιζαν δύο δβολούς· ηξεύρεις τί είναι δβολοί; Τὰ χρήματα σπείρονται ώσαν τὸ σιτάρι, καὶ εἰς ἔνα δυντροπόν μὲ κρίσιν ἔνας δβολὸς παρποφορεῖ τόσους δβολούς, δσα σπειριὰ σιτάρι δίδει ἔν ἀστάχυ Τὰ πτωχὰ τὰ τέσσαρα αὐγά! Καῦμένοι οἱ δύο δβολοί!

ΤΡΑΠ. Καὶ αὐτὰ τὰ τέσσαρα πρέπει νὰ τὰ πηγαίνω δπίσω;

ΟΚΤ. Διὰ δυστυχίαν μου πρέπει νὰ τὰ κρατήσωμεν.

ΤΡΑΠ. Πηγαίνω ν^ο ἀνάψω φωτιά.

ΟΚΤ. Πρόσεχε μὴν ἔξιδεύσῃς πολλὰ κάρβουνα.

- ΤΡΑΠ.** Διὰ τέσσαρα αὐγὰ δλίγη φωτιὰ χρειάζεται.
ΟΚΤ. (*Βλέπων καὶ ἔκεινα ὅπου εἰναι κατὰ γῆς*). Τέσσαρα καὶ τέσσαρα δκτώ.

(Πρᾶξις Γ. Συηνὴ 1E').

ΟΚΤΑΒΙΟΣ ΚΑΙ ΦΛΩΡΙΝΔΟΣ

- ΟΚΤ.** Λοιπόν, Φλωρίνδε μου, ἀς καταστρώσωμεν τὸ συμφωνητικόν.
ΦΛΩΡ. Είμαι ἐτοιμὸς νὰ κάμω ὅ,τι θέλετε.
ΟΚΤ. (*Δαμβάνει ἔνα κομμάτι χαρτὶ ἀπὸ κάτω*). Αὐτὸῦ τὸ κομμάτι τὸ χαρτὶ θὰ μᾶς φθάσῃ. Ἰδοὺ πῶς ὅλα τὰ πράγματα εὑρίσκουν τὸν τόπον των.
ΦΛΩΡ. Εἰς αὐτὸῦ τὸ χαρτὶ δὲν θὰ χωρέσουν ὅλα.
ΟΚΤ. Γράψον ψιλογραμμίαν καὶ χωροῦν ὅλα· ἀς τραβήξωμεν τὸ τραπεζάκι ἀπὸ ἐδῶ· δ' ἀνεμος, ὅποὺ ἐμβαίνει ἀπὸ ταὶς χαραμάδες ἔκεινου τοῦ παραθυριοῦ, λυώνει τὸ κερί. (*Τραβᾶ τὸ τραπεζάκι*). Ἄς καθήσωμεν. (*Γράψει*). «Ο Κύριος Φλωρίνδος Ἀρδέντη ὑπόσχεται νὰ λάβῃ διὰ σύζυγόν του τὴν Ῥοζάουραν Ἀρετούζη χωρὶς προῖκα, χωρὶς καμμίαν προῖκα, χωρὶς καμμίαν ἀπαίτησιν προικός, παραιτούμενος ἀπὸ κάθε δικαίωμα καὶ λόγον, ὅποὺ ἥθελεν ἔχει διὰ τὴν προῖκα, ὅμολογῶν ὅτι δὲν ἔχει ἀνάγκην ἀπὸ προῖκα καὶ ὅτι δὲν θέλει προῖκα».
ΦΛΩΡ. (*Καθ'έσυτόν*). Μὲ αὐτὴν τὴν προῖκα ἐγέμισε τὸ χαρτί.
ΟΚΤ. (*Γράψει*). «Πρὸς τούτοις ὑπόσχεται νὰ τὴν συζευχθῇ χωρὶς ἔγδύματα, χωρὶς πανικά, χωρὶς τίποτε, παίρνων καὶ δεχόμενος αὐτὴν καθὼς τὴν ἐγέννησεν ἡ μητέρα της, ὑποσχόμενος πρὸς τοῖς ἄλλοις νὰ δώσῃ ἀντίπροσον,,» (*Πρὸς τὸν Φλωρίνδον*) Ἐ, πόσον ἀντίπροσον θέλετε νὰ δώσετε;

«Ἐκλογὴ ἐκ ἔνων λογοτεχνιῶν ἔκδοσις 3η 24]10]24»

- ΦΔΩΡ. Αὐτὸς τὸ ἀντίπροικον ἐγὼ δὲν τὸ καταλαμβάνω.
- ΟΚΤ. "Ω, χωρὶς ἀντίπροικον δὲν κάμνομεν τίποτε,
- ΦΛΩΡ. Καλά τί θέλετε νὰ δώσω ;
- ΟΚΤ. Δόσετε ἐξ χιλιάδας σκοῦδα,
- ΦΛΩΡ. Κύριε Ὁκτάβιε, εἶναι πολλά.
- ΟΚΤ. Καθὼς βλέπω καὶ σεῖς εἶσθε φιλάργυρος.
- ΦΛΩΡ. Ναί, Κύριε, εἶμαι φιλάργυρος.
- ΟΚΤ. Νὰ σᾶς εἰπῶ τὴν ἀλήθειαν ; Δὲν νοστιμεύομαι νὰ ὑπανδρεύσω τὴν θυγατέρα μου μὲ φιλάργυρον.
- ΦΛΩΡ. Βέβαια, καλὰ τὸ κάμετε, διότι εἶναι θυγάτηρ γενναίου πατρός.
- ΟΚΤ. "Ἄς εἶχα, καὶ τότε ἡθέλετε ἵδη ἂν εἶμαι γενναῖος ! Εἴμαι κακορρίζικος· ὡς τόσον νὰ τελειώσωμεν· τί θέλετε νὰ δώσετε ἀντίπροικον ;
- ΦΛΩΡ. (*Καθ' ἔαυτόν*). "Αφ' οὐθὲν εἶναι δική μου, τί μὲ μέλει ; (*Πρὸς τὸν Ὁκτάβιον*).
- Καλά· δίδω ἐξ χιλιάδας σκοῦδα.
- ΟΚΤ. (*Γεάφει*). « 'Υποσχόμενος νὰ δώσῃ δι' ἀντίπροικον ἐξ χιλιάδας σκοῦδα, τὰ δοποῖα θέλει μετρήσῃ ἀμέσως μετά τὴν ἐπικύρωσιν τοῦ συμφωνητικοῦ πρὸς τὸν πατέρα της Κύριον Ὁκτάβιον...»
- ΦΛΩΡ. Διατί νὰ τὰ δώσω εἰς ἰσᾶς ;
- ΟΚΤ. 'Ο πατὴρ εἶναι νόμιμος κυβερνήτης τῶν ὑπαρχόντων τῆς θυγατρός του.
- ΦΛΩΡ. 'Ο σύζυγος εἶναι κυβερνήτης τῆς περιουσίας τῆς συζύγου του, καὶ τὸ ἀντίπροικον δὲν δίδεται, εἰμὴ εἰς περίστασιν διαζυγίου ἢ θανάτου.
- ΟΚΤ. Πλὴν ἐγὼ ἔχω νὰ ζήσω μὲ τὸ ἀντίπροικον τῆς θυγατρός μου.
- ΦΛΩΡ. Μὲ ποῖον λόγον ;
- ΟΚΤ. Διότι εἶμαι δυστυχής.
- ΦΛΩΡ. Αἱ ἐξ χιλιάδες σκοῦδα δὲν ἐμβαίνουν εἰς τὰ χέρια σας βέβαια.

ΟΚΤ. Κάμετε λοιπὸν ἔνα πρᾶγμα· γηροκομήσετέ με ἐσεῖς.

ΦΛΩΡ. "Αν θέλετε γὰ τὴν μαζὶ μου εἰς τὴν Βενετίαν, εἰσθε κύριος.

ΟΚΤ. Μάλιστα, ἔρχομαι... (*Καθ' ἑαυτόν*). Πλὴν τὸ κιβώτιόν μου;... δὲν θὰ ἡμπορέσω γὰ τὸ πάρω μαζὶ μου. Καὶ τὰ χρήματα, ὅποὺ ἔχω τοκισμένα;.. "Οχι, ὁχι, δὲν πηγαίνω. (*Πρὸς τὸν Φλωρίνδον*). Κάμετε ἔνα πρᾶγμα· δόσετε με ἐκατὸ φλωρία καὶ κρατήσετε τὸ ἀγνίπροικον.

ΦΛΩΡ. Πολὺ καλά, ὅπως ἀγαπᾶτε.

Μετάφρ. Ι. ΚΑΡΑΤΖΑ (1)

(1) Η μετάφρασις αὗτη ἐγένετο κανὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ παρελθόντος αἰῶνος.

ΒΙΚΤΩΡ ΑΛΦΙΕΡΗΣ

[Alfieri 1749—1803].

ΑΓΑΜΕΜΝΩΝ

(1) (Ἡ σκηνὴ αὕτη εἶναι ἡ τῆς ἀφίξεως τοῦ Ἀγαμέμνονος εἰς Μυ-
κήνας μετὰ τὴν εἰς Τροίαν ἐκστρατείαν).

(Πρᾶξις δευτέρα.—Σκηνὴ Δ').

ΑΓΑΜΕΜΝΩΝ, ΗΛΕΚΤΡΑ, ΚΛΥΤΑΙΜΝΗΣΤΡΑ,
ΣΤΡΑΤΙΩΤΑΙ, ΛΑΟΣ

Α Γ Α Μ Ε Μ Ν Ω Ν

Τοῦ "Ἄργους μου τέλος πάντων ξαναβλέπω
τὰ τόσον πολυπόθητά μου τείχη.

"Οπου πατῶ, τὸ ἔδαφος εἶγαι ἔκεινο
τὸ ποθητόν, ποὺ γεννηθεὶς ἔπάτουν.

"Οσους εὶς τὸ πλευρόν μου βλέπω μὲν εἶναι
φίλοι : Θυγάτηρ, σύζυγος, λαός μου
πιστός, καὶ σεὶς θεοὶ πατρῷοι, δρόσους
γὰ προσκυνήσω τέλος ἐπιστρέψω.

Τί πλέον νὰ ἐπιθυμήσω; Τί νὰ ἐλπίσω
 μοῦ μένει ἔτι, ή συγχωρεῖται; "Ω, πόσον
 εἶναι μακρὰ κ" ἐπίμοχθα δέκα ἔτη,
 ἀφ' ὅσον τις ποθεῖ μακρὰν νὰ ζήσῃ
 εἰς ξένην γῆν! "Ω, γλυκὺ πόσον εἶναι
 εἰς τὴν πατρίδα νὰ ἐπιστρέψῃ πάλιν
 πολέμου αἵματηροῦ μετὰ βασάνους
 τοσαύτας! "Ω ἀληθὴς λιμὴν τελείας
 εἰρήνης, μεταξὺ συγγενῶν του
 νὰ παρευρίσκεται τις! "Αλλ' ἐνταῦθα
 δι μοναχός, ποὺ χαίρεται, ἐγὼ είμαι;
 Θύγατερ, γύναι, σιωπηλαὶ σεῖς εἰσθε,
 μὲν ἀνήσυχον καὶ ἀμφίβολον τὸ βλέμμα
 προσεκτικῶς τὴν γῆν ὅρῶσαι; "Ω θεέ μου!
 δὲν χαίρετε καὶ σεῖς μὲν ἐμένα ἔξισουν,
 σταὶς ἀγκάλαις μου πάλιν νὰ εὑρεθῆτε;

Η Λ Ε Κ Τ Ρ Α

"Α, πάτερ...

Κ Λ Υ Τ Α Ι Μ Ν Η Σ Τ Ρ Α

Δέσποτα! .. Εἰς ήμᾶς ἐστάθη
 σήμερον τὸ συμβάν, ἔξαφνον σφόδρα..
 Τώρα ἐξ ἐλπίδος στὴν λύπη σπρωγμέναις,
 παρ' ἐλπίδα χαράν.. Δὲν ὑποφέρει
 εἰς πάθη τόσῳ αἰφνίδια η καρδία.

Η Λ Ε Κ Τ Ρ Α

Διὰ σὲ ἄλλοι τοῦδε ἐτρέμαμεν, ὁ πάτερ,
 ἐτρεχε φήμη διασκορπῶσα εἰδήσεις
 τρομακτικὰς περὶ σοῦ καὶ ἀμφιβόλους,
 ὅποὺ εἰς ήμᾶς παρίστανον βεβαίας
 ἄγνεμοι βίαιοι καὶ θυελλώδεις.

ὅποιοι παντοῦ τὴν θάλασσ' ἀγριευμένην
διὰ πάμπολλας ἡμέρας ἔβαστοῦσαν.
Αἰτία δικαία εἰς ἡμᾶς πικρῶν δακρύων.
"Άλλα τέλος ἐσώθης, καὶ ἐπιστρέφεις
Τρωάδος νικητής, ποθητὸς τόσου,
καὶ εἰς μάτην ποθητὸς διὰ μακρὸν χρόνον.
Στὴν χεῖρα ταύτην, πάτερ, στὴν Ἱδίαν
χεῖρά σου εἰς τὴν ὅποιαν βρέφος οὖσα
σχεδὸν στὸν μισευμόν σου, νηπιώδη
ἐντύπωσα φιλήματα, τοῦν πάλιν
φιλήματα θερμότερα ἐντυπώνω
εἰς ἐφηβίαν ἐλθοῦσα. "Ω χείρ, ή ὅποια
κατετρόμαξες πᾶσαν τὴν Ἀσίαν,
δὲν ἀποβάλλεις τῆς ἀθώας σου κόρης
τὸ σέβας. "Α ! Δὲν ἀμφιβάλλω, ὅχι...
Εἰς τὴν ψυχὴν πατρὸς ἀρίστου, μᾶλλον
εἴναι αἰρετὸν νὰ ξαναβλέπῃ πάλιν
καὶ νὰ ξαναλαμβάνῃ εἰς τὰς ἀγκάλας
τὰ εὔνοϊα τοῦν καὶ ἐν εὐπαιθείᾳ
αὐξανόμενα τέκνα, ή δαμασθέντας
νὰ βλέπῃ βασιλεῖς καὶ κυριευμένα
δλόκληρα βασίλεια.

Α Γ Α Μ Ε Μ Ν Ω Ν

Ναί, κόρη,

ναί, πολὺ προσφιλέστερον μοῦ εἶγαι
τῆς δόξης τὸ ἴδικόν μου αἷμα ! "Α ! εἴθε
σύζυγος εὐτυχῆς νὰ ἥμην τόσον
καὶ πατήρ, ὅσον πολεμάρχος εἶμαι
καὶ βασιλεύς ! "Άλλα, παραπονοῦμαι,
ὅχι διὸ ἐσᾶς, διὸ ἐμὲ καὶ διὰ τὴν τύχην
δμως. Μιᾶς θυγατρὸς ἐστέρησάν με
οἱ θεοί. Διὰ νὰ δώσῃ πληρεστάτην

εὐχαρίστησιν πλέον στὴν πατρικήν μου
καρδίαν εἰς τὴν ἐνταῦθα ἐπιστροφήν μου
λείπει αὐτὴ μόνη. 'Ο οὐρανὸς δὲν θέλει,
κι' ἀνάγκη εἶναι, νὰ ἀποστρέψω βλέμμα
ἐκ τοῦ ὀλευθρίου συμβάντος.—Σὺ μοῦ μένεις,
"Ηλέκτρα, καὶ πλησίον τῆς λυπημένης
καὶ ἀθλίας μητρός σου ἀπέμενες. "Ω, πόσον
πιστὸς σύντροφος σὺ σ' αὐτήν, καὶ μόνη
παρηγορία θὰ ἐστάθης εἰς τὴν τόσον
μακρινήν μου ἀπουσίαν, ἀγαπητή μου
κόρη, συμμετέχουσα σὺ τοῦ πόνου
πολυχρονίων καὶ πολλῶν δακρύων,
καὶ τῆς ἀνίας!... "Ω, πόσας ἡμέρας
καὶ νύκτας πόσας εἰς ἀνάμνησίν μου
διέτριψε!... "Ομοίως κ' ἔγώ, ναί, πάντα
θαγάτου ἐν μέσῳ, κ' αἴματος, καὶ δόξης,
πάντοτε σᾶς πρὸ δόφθαλμῶν μου εῖχον,
τοὺς τόσους σας παλμούς, τὰ δάκρυά σας,
τοὺς φόβους σας, τὴν τόσην ἄγνοιάν σας.
"Ἐγὼ συχνάκις ἐδάκρυον ἡσύχως
στὴν περικεφαλαίαν μου σκεπασμένος,
ἄλλ' ὁ πατήρ σου ἤξευρε το μόνος.
"Επαυσαν δὲ τὰ δάκρυα τέλος πάντων.
Τὴν Κλυταιμνήστραν μόνον δὲν γνωρίζω
διὰ τὸ λυπηρὸν τῆς ὄψεώς της,
τὰ δάκρυσμένα μάτια.

ΚΛΥΤΑΙΜΝΗΣΤΡΑ

Λυπημένη

ἔγώ...

ΗΛΕΚΤΡΑ

"Α! ναί. Κ' ἡ χαρὰ ὅταν εἶναι
ὑπέρμετρος ταράττει ώσταν ὁ φόβος.

"Αφες την τώρα, πάτερ, νὰ ἰσχυρώσῃ
τὸ ταραγμένον πνεῦμα της. Νὰ σ' εἶπῃ
ἥθελεν ἵσως δι᾽ ἐμὲ καὶ πλεῖστα,
καὶ λοιπὸν ὅλιγάτατα σοῦ λέγει.

ΑΓΑΜΕΜΝΩΝ

Οὕτε διὰ τὸν Ὁρέστην μ' εἶπε ἀκόμη...

ΚΛΥΤΑΙΜΝΗΣΤΡΑ

Διὰ τὸν Ὁρέστην ; ..

ΗΛΕΚΤΡΑ

"Αχ ! Ἐλθέ, ὁ πάτερ,
νὰ τὸν ἔναγκαλιάσῃς.

ΑΓΑΜΕΜΝΩΝ

Μόνη ἐλπίς μου,
Ὦρέστη, τοῦ ἐμοῦ θρόνου κληρονόμε
κ ἔμπιστον στήριγμά μου : "Αν καὶ χιλιάκις
δὲν σ' ἔσφιγξα προτοῦ στὰς πατρικάς μου
ἀγκάλας, οὕτε στιγμὴν τώρα θέλω
γὰ συγχωρήσω ἀνάπαισιν στὰ τόσον
κουρασμένα μέλη. Ἐλθέ, ὁ γύναι,
ὑπάγωμεν αὐτὸν ν ἄγκαλιασθῶμεν.
Αὗτὸ τὸ ἀγαπητόν μας τέκνον, δπερ
οὕτε κἄν μοῦ δνομάζεις, καὶ τοῦ δποίου
εῖσαι μήτηρ. Αὗτό, ποὺ ἀκουσίως
στὸν μισευμόν μου ἀφησα δακρύζων
ἐν σπαργάνοις... Εἶπε μου τώρα : Αὔξανει ;
Τί κάμνει ; Ὄμοιάζει τοῦ πατρός του ; "Αρχέζει
νὰ περπατῇ τῇ; ἀρετῆς τὸν δρόμον ;
Εἰς τὸ δνομα τῆς δόξης, κ εἰς τὴν λάμψιν
τοῦ ξέφους, σπινθηρίζουν οἱ δφθαλμοί του
ἀπ' εὐγενῆ κι ἀνυπόμονον ζέσιγ ;

ΚΛΥΤΑΙΜΝΗΣΤΡΑ

Δὴν ὡμορῶ πλέον τὰ δάκρυα νὰ βαστάξω.

ΗΛΕΚΤΡΑ

"Α ! "Ερχου ; Θέλει τὸν Ἰδῆς, ὁ πάτερ.
Εἰν^ο ἡ ἀληθής σου εἰκών. Πάγτοτ^ο, ἀφ' ὅτου
ἔμίσευσες, πλησίον ἔγω τὸν ἔχω.

"Απλουστάτη ἥλικία ! Ἀκούων συχνάκις
παρ^ο ἡμῶν νὰ ὄνομάζετ^ο δι πατήρ του,
φωνάζει αὐτὸς « "Α ! πότε τάχα" ἀ ! πότε
κ' ἔγω θέλω τὸν Ἰδη^ο; » "Άλλοτε πάλιν
ἀκούων περὶ Τρωάδος νὰ διηγοῦνται
περὶ ἔχθρῶν καὶ δπλων, προθυμεῖται
μὲ παιδαριώδη χάριν ὥπλισμένος
εὐθὺς νὰ δρμήσῃ εἰς ὑπεράσπισίν σου,
κινδύνους γ^ο ἀπαντήσῃ

ΑΓΑΜΕΜΝΩΝ

"Α ! παῦσε πλέον
μή μου διηγῆσαι. "Ας ὑπάγωμεν. Κάθε
στιγμή, ποῦ ἀργοπορήσω νὰ τὸν Ἰδω,
θάνατον ἡ καρδία μου δοκιμάζει.

Μετάφρ. Ι. ΠΕΤΡΙΤΣΟΠΟΥΛΟΥ¹⁾

1) Η μετάφρασις αὗτη ἔδημοσιεύθη ἐν Κερκύρᾳ πρὸ τῆς Ἑλληνικῆς
Ἐπαναστάσεως τοῦ 1821.

ΟΥΓΟΣ ΦΟΣΚΟΛΟΣ

[Foscolo 1778—1826].

ΤΑ ΜΝΗΜΑΤΑ

Τί χρησιμεύ^ω εἰς τοὺς νεκροὺς σκιὰ κυπαρισσίνη ;
‘Ο τάφος, ὅταν βρέχωνται τὰ κρύα μάρμαρά του
Μὲ δάκρυα παρήγορα, μήπως αὐτὸς καλλύνῃ,
Μήπως τελῇ γλυκύτερον τὸν ὑπνον τοῦ θανάτου ;

Θὰ παύσῃ δι^λ ἐμὸς τὸ φῶς ὁ Φοῖβος ἐπιγέων
Εἰς τὰ ὠραῖα τῶν φυτῶν καὶ τῶν ἐμψύχων γένη,
Καὶ ἡ χορεία τῶν Ὡρῶν δὲν θέλει διαβαίνῃ
Πλήρης ἐλπίδων μελλουσῶν ἐνώπιόν μου πλέον.

Καὶ δὲν θ^ε ἀκούω τὴν μολπὴν τῶν λυπηρῶν σου στίχων,
Καὶ θὰ σβυσθῇ διὰ παντὸς εἰς ταύτην τὴν καρδίαν
Τῆς Μούσης καὶ τοῦ ἔρωτος τὸ πνεῦμα, ὅπερ εἶχον
‘Ως μόνην τῆς πλαγήτιδος ζωῆς παρηγορίαν.

“Ἐν κρύον τότε μάρμαρον... ὥ, φίλε, τί ἀξίζει
“Ἐν μάρμαρον τὰ κρυερὰ ὀστᾶ μας διακρίνον
“Ἄπὸ τὴν ἀμετρον πληθὺν ὀστέων ἀνθρωπίνων,
“Οσα κ^α εἰς γῆν κ^α εἰς θάλασσαν ὁ θάνατος σκορπίζει ;

Αἴ, Πινδεμόντη ! κ^α ἡ ἐλπίς, πασῶν θεῶν ὑστάτη,
Φεύγει τοὺς τάφους καὶ αὐτή, καὶ πεπρωμένη λήθη
‘Ος κτῆμά της τὰ πράγματα τοῦ κόσμου τούτου δράττει
Καὶ τὰ ἐγκρύπτ^ω εἰς ζοφερὰ γυκτὸς μελαινῆς στήθη.

Καὶ δύναμίς τις ἔνεργός ἐν ἴσχυρῷ κινήσει
 Τὸ πᾶν ἔδω καταπονεῖ· καὶ ἄνθρωπον καὶ μνῆμα
 Καὶ πεδιάδα καὶ βουνὸν καὶ οὐρανὸν καὶ κῦμα
 Ὁ γέρων Χρόνος μὲν ἀλληγ του χροιὰν περιτυλίσσει.

Πλὴν πρὸ τοῦ Χρόνου διὰ τί φθονεῖ τὰ ὄντειρά του,
 Ὡ, διατί ὁ ἄνθρωπος τὴν πλάνην του σκεδάζει.
 Τὴν πλάνην, ἥτις καὶ εἰς αὐτοὺς τοὺς κόλπους τοῦ θανάτου
 Μετέωρον εἰς τὴν ἀκτὴν τῆς λήθης τὸν βαστάζει;

Τάχα δὲν ζῇ καὶ ὑπὸ γῆν, διόταν σιωπήσῃ,
 Ὁπόταν παύσῃ διὸ αὐτὸν τὸ μέλλον τῆς ημέρας,
 Ἀν ἐπιζήσῃ μνήμη του εἰς τῆς ζωῆς τὸ πέρα,
 Καὶ εἰς τὸν νοῦν τῶν φίλων του τὸ μέλος ἀναζήσῃ;
 Ὡ, δῶρον εἶγαι τοῦ οὐρανοῦ ὁ πόνος τῶν θαγόντων,
 Οστις δὲς μύρον εὐσεβεῖς ἐν τῇ ψυχῇ μας καίει·
 Αὗτὸς συνδέει τοὺς νεκροὺς μετὰ τῶν ἐπιζώντων,
 Αὗτὸς τοὺς ἐπιζήσαντας μὲ τοὺς νεκροὺς συνδέει.

Πλὴν τότε μόνον, ὅταν γῆ πατρῷα τοὺς σκεπάζῃ
 Καὶ λίθος μνῆμα σεβασμοῦ, χαράττῃ τ' ὄνομά των
 Καὶ ἄνθη δένδρων σκιερῶν εὐφραίνουν τὰ ὀστᾶ των,
 Ὁπου τοῦ ὄχλου βέβηλος ὁ ποὺς δὲν πλησιάζει.

• • • • •

Μεταφρ. Γ. ΖΑΛΟΚΩΣΤΑ

ΙΑΚΩΒΟΣ ΛΕΟΠΑΡΔΗΣ

[Leopardi 1798—1837].

ΤΟ ΤΡΑΓΟΥΔΙ ΤΟΥ ΑΓΡΙΟΠΕΤΕΙΝΟΥ

(‘Ο ποιητής φαντάζεται ένα γιγάντειον ἀγριοπετεινόν, δστις ψάλλει τὴν αὐγήν).

« Ἐξυπνήσατε, θνητοί. ‘Η ἡμέρα ἔρχεται’ γυρίζει εἰς τὴν γῆν ἡ ἀλήθεια καὶ φεύγουν αἱ μάταιαι εἰκόνες. ‘Ἐξυπνήσατε, ἀναλάβετε τὸ βάρος τῆς ψυχῆς’ φύγετε ἀπὸ τὸν φεύτικον κόσμον πρὸς τὸν ἀληθινόν.

» Καθένας αὐτὴν τὴν ὥραν ἀς συναθροίζῃ καὶ συσφίγγῃ εἰς τὴν ψυχὴν του τῆς παρούσης ζωῆς τὰς σκέψεις· ἀς ἀναπολῇ τὰ σχέδια, τὰς φροντίδας καὶ τὰς ἀσχολίας· ἀς συλλογίζεται τὰς ήδονὰς καὶ τοὺς πόνους, πεὺ θὰ περάσῃ εἰς τὸ διάστημα τῆς νέας ἡμέρας. Καθένας τὴν ὥραν αὐτὴν παρὰ κάθε ἄλλην ἐπιθυμεῖν ἀνεύρη μέσα του εἰκόνας εὐχαρίστους καὶ στοχασμούς γλυκεῖς “Ομως δλίγοι εἰναι: εἰς τὴν ἐπιθυμίαν των αὐτὴν ἵκανοποιημένοι: εἰς δλους εἰναι τὸ ἔξυπνημα κάτι κακόν. ‘Ο δυστυχῆς μόλις ἔξυπνήση πίπτει καὶ πάλιν εἰς τὰ χέρια τῆς δυστυχίας του. Γλυκύτατον πρᾶγμα εἰν’ δ ὅπνος συνδεόμενος μὲ δ, τι συντείνει εἰς τὴν φαιδρότητα καὶ τὴν ἀλπίδα. Καὶ ή μία καὶ ή ἄλλη διατηροῦνται ἔως τὴν αὐγὴν σῶαι καὶ ἀκέραιαι. Τὴν ἄλλην ἡμέραν ὅμως χάνενται.

» “Αν δ ὅπνος τῶν θνητῶν ἡτον ἀδιάκοπος καὶ κάτι πεὺ νὰ προσομοιάζῃ τὴν ζωήν, ἀν κάτω ἢπὸ τὸ ἀστρον τῆς ἡμέρας, ποὺ χαυνώνει καὶ οχεδὸν νεκρώνει ἀνὰ τὴν γῆν δλα τὰ ζῶντα, δὲν ἐνεφανίζετο ἔργον κανέν· οὔτε βωδιῶν μουκάνημα εἰς τὰ λιβάδια, οὔτε θηρίων θόρυβος εἰς τὰ δάση, οὔτε πουλιῶν τραγούδι εἰς τὸν ἀέρα, οὔτε ψίθυρος μελισσῶν ἢ ψυχῶν διέτρεχε τὴν ἔξοχήν, φωνὴ οὔτε κίνησις καμμιὰ πουθενά, ἀν δὲν ἔξυπνοςσε, παρὰ

μόνον τῶν νεφῶν ἡ κίνησις τοῦ ἀνέμου καὶ τῶν τριχυμιῶν, βέ-
βαια τὸ σύμπαν θὰ ἥτο ἄχρηστον· ἀλλ' θμως θὰ ἐνυπῆρχεν εἰς
αὐτὸς ἴσως ἡ μικροτέρος ἀφθονία εὐτυχίας ἢ δυστυχία περισσοτέρα
ἀπὸ τὴν σημερινήν. Ἐρωτῶ σε, ὦ Ηλίε, ποὺ εἰσ' αἰτία τῆς ἡμέ-
ρας καὶ τῶν ἔξυπνημάτων εἰς τὸ διάστημα τῶν αἰώνων, ποὺ σὺ
ἔκαμες νὰ διακρίνεται ὁ ἔνας ἀπὸ τὸν ἄλλον καὶ ποὺ διήγυνες
μὲ τὰ βασιλεύματά σου καὶ τὰς ἀνατολάς, εἰδες ποτὲ κ' ἐνα μόνον
μεταξὺ τῶν θηγῶν εὐτυχισμένον; Ἀπὸ τὰ ἀπειρα ἔργα τῶν
θηγῶν, ποὺ ἔως τώρα εἰδες, πιστεύεις τάχα ὅτι κ' ἐν μόνον ἐπέ-
τυχε τὸν σκοπόν του, τὴν διαρκῆ δηλονότι ἡ στιγμαίαν ἵκανο-
ποίησιν τοῦ πλάσματος, ποὺ τὸ παρήγαγε;

»Εἰπέ μου ἀκόμη, ἀν βλέπεγες αὐτὴν τὴν στιγμήν, ἢ ἀν ποτὲ
τὴν εἰδες τὴν εὐτυχίαν ἐντὸς τῶν ὅριων τοῦ κόσμου, εἰς ποτὸν κόσμο-
πον κατοικεῖ, εἰς ποτὸν δάσος, βουνόν, κοιλάδα, τόπον κατοικημέ-
νον ἢ ἔρημον, εἰς ποτὸν πλανήτην ἀφ' ὅτους εἰς φλόγες σου φωτί-
ζουν καὶ θερμαίνουν. Μή τάχα κρύπτεται ἀπὸ τὸ πρόσωπόν σου,
μή τάχα μένη εἰς τὰ βάθη τῶν σπηλαίων, ἢ μήπως εἰς τὸ βάθος
τῆς γῆς καὶ τῆς θαλάσσης; Ποτὸν ἔμψυχον μετέχει αὐτῆς, ποτὸν
φυτὸν ἢ ἄλλο τι ἀφ' ὅσα ζωογονεῖς; Ποτὸν πλάσμα προικισμένον
ἀπὸ δυνάμεις φυτικᾶς ἢ ζωϊκᾶς, ἢ στερημένον τούτων; Καὶ σὺ δ
ἴδιος, ποὺ ώστε γίγας ἀκούραστος ὀλοταχῶς ἡμερόνυκτα χωρὶς
ὤπον εὔτε ἀνάπαισιν τρέχεις τὴν ἀκατομέτρητον, ποὺ σοῦ ἔχει
προδιαγραφῆ, τροχιάν, εἰσ' εὐτυχισμένος ἢ δυστυχῆς;

»Θηγητοί, σηκωθῆτε· Δὲν εἰσθε ἀκόμη ἐλεύθεροι ἀπὸ τὴν ζωῆν.

»Θὰ ἔλθῃ καιρός, ποὺ καμμία δύναμις ἔξωτερηκή, κανέναν ἐνδό-
μυχον κίνημα δὲν θὰ σᾶς ἐκβάλῃ ἀπὸ τὴν ἡσυχίαν τοῦ ὅπνου,
κ' αἰώνια θ' ἀναπαύεσθε εἰς αὐτόν, ἀχρόταστα. Πρὸς τὸ παρέν δ
θάνατος δὲν σᾶς ἐπιτρέπεται· μόνον κατὰ διαλείμματα σᾶς δίδεται
δι' ὀλίγον χρόνου διάστημα κάτι προσόμοιόν του. Διότι δὲν θὰ
ἥτο δυνατή τῆς ζωῆς ἡ διατήρησις, χωρὶς συχνὰς διακοπάς της.
Πολὺ μακρὰ ἔξακολούθησις· τοῦ βραχυχρονίου καὶ παλαιοῦ τού-
του ὅπνου εἶναι καθ' ἑαυτὴν θανατηφόρον κακὸν κ' αἰτία ὤπου
αἰώνιου. Κάτι ἀνάλογον εἶναι ἡ ζωή, ποὺ διὰ νὰ τὴν βαστάξῃς

χρειάζεται από στιγμής εἰς στιγμὴν νὰ τὴν ἀποθέτης, διὰ νὰ παίρνῃς ἀνάσαν γευδενος καὶ οἶνον μετέχων ἐνὲς μορίου θανάτου.

» Ὁ πωσᾶς ἤποτε, τὸ πρῶτον κάθε ἡμέρας εἶναι τὸ μᾶλλον ὑποφερτὸν εἰς τὰ ζῶντα πλάσματα. Ὅλιγοι, καθὼς ἔξυπνοις, ἀνευρίσκουν εἰς τὸν γοῦν τῶν εἰκόνας εὐχερίστους καὶ φαιδράς· ἀλλὰ σχεδὸν δῆλοι περίζονται ἡ δημιουργοῦν τοιεύτας ἀπὸ τὸ παρόν· διότι αἱ ψυχαὶ τὴν ὥραν αὐτὴν ἀκόμη χωρὶς καμμίαν εἰδίκην ἡ ὥρισμένην ἀπασχόλησιν ἀποκλίνουν εἰς τὴν τέρψιν πρὸ παντὸς καὶ εἶναι περισσότερον παρ' ἄλλοτε διετεθειμέναις εἰς τὸ νὰ ὑποφέρουν τὰ δεινά. Ὅθεν, καὶ ἀν κανεῖς, ὅταν τὸν παίρνῃς ὁ ὕπνος, κατέχεται ἀπὸ ἀπελπισίαν, καθὼς ἔξυπνης ξαναδέχεται τὴν ἀλπίδα, δεσμὸν δὲιγον καὶ ἀν τοῦ ταιριάζῃ. Πολλαὶ δυστυχίαις καὶ συμφοραὶ ἰδιάζουσαι, φόβου αἰτίαις, ἀνησυχίαις πολλαῖς, φαίνονται τύτε πολὺ μικρότεραι περ' δεσμὸν ἐφάνησαν τὸ περασμένον βράδυ. Συχνὰ ἀκόμη αἱ στενοχωρίαι τῆς περασμένης ἡμέρας ἐλησμονῆθησαν κι ἔγειναν ἀντικείμενα γέλωτος σχεδόν, ὡς ἂν νὰ ἡσαν ἀποτέλεσμα πλάνης ἡ φαντασιοπληξίας. Τὸ βράδυ ἡμιπορεὶ νὰ παραβληθῇ μὲ τὸ γῆρας· τούταντίον ἡ ἀρχὴ τῆς ἡμέρας ὅμοιάζει μὲ τὴν νεότητα· ἡ αὔγη, διότι τὰς περισσοτέρας φορὰς εἶναι παρήγορος καὶ ἐμπιστευτική· τὸ βράδυ πάλιν μελαγχολικὸν καὶ προσκλινὲς εἰς τὴν ἀπελπισίαν. Ἄλλα, καθὼς ἡ νεότης δλῆς τῆς ζωῆς, ὅμοια καὶ ἐκείνη ποὺ δοκιμάζουν οἱ θυητοὶ καθημερινῶς, εἶναι βραχυτάτη καὶ φευγαλέα καὶ γρήγορος ἀκόμη δι' αὐτοὺς ἡ ἡμέρα γηράσκει.

» Καὶ ἡ ἀνθισμένη ἡλικία, μολονδτὶ τὸ καλλίτερον μέρος τῆς ζωῆς, εἰν' ἐπίσης κάτι δυστυχές. «Οχι τόσον διότι τὸ δύσμοιρον τοῦτο ἀγαθὸν χάνεται γρήγορα, δεσμὸν διότι καθ' ὃν χρόνον ὁ ζωτανὸς ἐννοεῖ ποὺ ἡ ὑπαρξία του ῥέπει, μόλις ποὺ ἐδοκίμασε τὴν ὥριμότητα καὶ δὲν ἡμιπόρεσε νὰ αἰσθανθῇ καὶ νὰ δοκιμάσῃ πλήρεις τὰς δυνάμεις του, τὰς βλέπει φθινούσας. Εἰς κάθε εἰδος θυητῶν πλασμάτων τὸ μεγαλείτερον μέρος τῆς ζωῆς εἶναι μαρασμός. Τόσον φανερὰ εἰς τὴν ζωὴν καὶ εἰς τὸν κόσμον κάθε μέρος τοῦ

σύμπαντος σπεύδει ἀκούραστα πρὸς τὸν θάνατον μὲ προθυμίαν καὶ ταχὺτητα θαυμαστήν. Μόνον τὸ σύμπαν καθ' ἔκυτὸ φαίνεται εἰς τὴν παρακμὴν αὐτὴν καὶ τὴν φθίσιν ἀθικτὸν ἀν καὶ κατὰ τὸ φυιγόπωρον καὶ τὸν χειμῶνα δείχνεται ἀσθενικὸν καὶ γηρασμένον, μολαταῦτα τὴν ἄνοιξιν γίνεται νέον. Ἀλλά, καθὼς οἱ θυητοί, ἀν καὶ εἰς τὴν ἀρχὴν κάθε ἡμέρας προσαποκτοῦν ἐν ποσδὴν νεότητος, διμως ἡμέραν μὲ τὴν ἡμέραν γηράσκουν καὶ τέλος σδύνονται καὶ τὸ σύμπαν, ἀν καὶ εἰς τὴν ἀρχὴν κάθε χρόνου ἀνανεώνεται, μολαταῦτα γηράσκει ὀλίγον κατ' ὀλίγον. Θὰ ἔλθῃ καιρὸς ποὺ τὸ σύμπαν αὐτὸν καὶ ἡ φύσις αὐτῇ θὰ σδύζουν. Καὶ δπως ἀπὸ τὰ τρισμεγάλα βασίλεια καὶ τὰνθρώπινα κράτη καὶ τὰς θαυμασίας κινήσεις τῶν, ποὺ ἀλλοτ' ἐφημίζοντο τόσον, δὲν ἀπομένει πλέον μαρτυρία, σύτε φῆμη καμμία ἐξ ἵσου διὰ τὸν κόσμον δλον καὶ τὰς ἀπειρους μεταβολὰς καὶ δυστυχίας τῶν πλεσμάτων ἵχνος θ' ἀπομείνη ἀλλὰ γυμνὴ σιωπὴ καὶ δψηλοτάτη γαλήνη δὲν θὰ γεμίσουν τὸ ἀπειρον διάστημα καὶ τὸ μυστήριον τὸ θαυμαστὸν καὶ φοβερὸν τῆς παγκοσμίας ὑπάρξεως, προτοῦ διευκρινισθῇ καὶ ἐννοηθῇ, θὰ σκορπίσῃ καὶ θὰ χαθῇ».

Μετάφρ. ΑΡ. ΚΑΜΠΑΝΗ

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ MANTZONΗΣ

[Manzoni 1784—1873].

ΟΙ ΜΕΛΛΟΝΤΜΦΟΙ

(Ἐν τῷ κεφαλαίῳ τούτῳ περιγράφεται ἡ πενία ἐν Μιλάνῳ καὶ ἡ διαρραγὴ τῶν ἀρτοποιείων ὑπὸ τοῦ στασιάσαντος λαοῦ).

ΔΙΑΡΡΑΓΗ ΑΡΤΩΝ

... Τὴν ἑσπέραν καθ' ὅλας τὰς ἀγυιὰς καὶ τὰς πλατείας τῆς πόλεως ἐπεφέρετο πλῆθος ἀνθρώπων, οἵτινες, ἀπὸ μίαν καὶ τὴν αὐτὴν μανίαν παραφερόμενοι, ἀπὸ δὲ καὶ τὸν αὐτὸν χυριευδυμενοὶ στοχασμάν, γνώριμοι καὶ ἀγνώριστοι, συγήρχοντο κατὰ σμήνη καὶ κατὰ σωρούς, χωρὶς προσυνεννόησιν, χωρὶς κανὸν νὰ τὸ νοήσωσιν, ώς σταγόνες ὕβατος διεσπαρμέναι ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ κατωφεροῦς πεδίου. Οἱ παραμικρὸς λόγος ηὗξανε τὴν πεποίθησιν καὶ τὸ πάθος τῶν ἀκροατῶν, καθὼς ἔκείνου, διστις τὸν ἐπρόφερε. Μεταξὺ δὲ τῶν πολλῶν, τῶν δποίων τυφλὴ ήτον ἡ δρμὴ καὶ τὸ πάθος ἀκράτητον, ησαν καὶ τινες πλειοτέραν ἔχοντες δπομονήν, οἵτινες ἔστικαν παρατηροῦντες, μὲ πολλὴν εὐχαρίστησιν, διτὶ τὸ νερὸν ἀπὸ σιγμὴν εἰς σιγμὴν ἐθολώνετο καὶ ἐπάσχιζαν νὰ τὸ θιλώσωσιν ἔτι μᾶλλον μὲ τὰς δμιλίας καὶ τὰς ίστορίας ἔκεινας, τὰς ποίας πλάτεουν· οἱ ἀπατεῶντες καὶ εὐκόλως πιστεύουν οἱ ἔμπαθεις καὶ ἀνόητοι καὶ ἔστοχάζοντο πῶς νὰ μὴν ἀφήσωσι τὸ νερὸν ἔκεινο νὰ κατασταλάξῃ, χωρὶς νὰ φαρεύσωσι καὶ αὐτοὶ τὸ κατὰ δύναμιν. Χιλιάδες ἀνθρώπων ἔκοιμηθησαν τὴν νύκτα ἔκεινην μὲ τὴν ἀδριστὸν συναίσθησιν διτὶ κάτι ἔπρεπε νὰ γίνῃ, καὶ κάτι ἔμελλε νὰ γίνῃ βέβαια. Πρὸ τῆς ημέρας εἰ ἀγυιαὶ ησαν πλήρεις ἀνθρώπων· παιδία, γυναικεῖς, ἄνδρες, γέροντες, ἐργάται, πτωχοί, τυχαίως ἔσυρσωρεύοντο· ἐδῶ ηκούνετο συγκεχυμένος θάρυδος ἀπείρων φωνῶν· ἔκει, δημηγοροῦντος ἐνός, ἔχειροκράτουν

οἱ δὲ λλοι· ἀλλοὶ ἀπηγόρουνεν εἰς τὸν γείτονά του τὴν αὐτὴν ἔρώτησιν, ήτις πρὸ δὲ λίγου εἶχεν ἀπευθυνθῆνεν εἰς αὐτόν· ἀλλοὶ ἐπανελάμβανε τὴν αὐτὴν ἐπιφύλησιν, τὴν δηποίαν ἡκουσεν ἀντηχοῦσαν εἰς τὰ αὐτία του· παντού παράπονα καὶ ἀπειλαὶ καὶ θαυμασμοὶ· μικρὸς δὲ ἀριθμὸς λέξεων ἔχρησίμευεν ώς ὅλη ὅλων τῶν δμιλιῶν ἔκεινων.

"Ἄλλο τι δὲν ἔλειπε τότε εἰμὴ ἀφορμή, ὕθησις, κίνησίς τις δποιαδήποτε, νὰ μεταβάλῃ τοὺς λόγους εἰς πράγματα· καὶ τὸ τοιοῦτον πολὺ δὲν ἔδραδυνεν. Ἐξήρχοντο περὶ τὸ πρῶτον φῶς τῆς ἡμέρας ἀπὸ τὰ ἔργα στηρίξα τῶν ἀρτοποιῶν παιδία φέροντα κοφίνια γεμάτα ψωμιά, καὶ διευθυνθέμενα πρὸς τὰς συνήθεις τῶν ἀγοραστῶν οἰκίας. Ἡ πρώτη ἐμφάνισις ἑνὸς τῶν δυστυχῶν τούτων παιδίων, δπου διπήρχε συρροὴ ἀνθρώπων, ἔκαμεν διτι ή πτώσις ἀναμμένου πυροτεχνήματος ἡθελε κάμη ἑντὸς πυριτιδηποθήκης. — Νά, πῶς είναι ψωμί! ἔφώναξαν διαμιᾶς ἐκατὸν στόματα. — Μάλιστα, διὰ τοὺς τυράννους, δποὺ κολυμβοῦν εἰς τὰ καλά, καὶ θέλουν νὰ μᾶς κάμουν ἡμᾶς ν' ἀποθάνωμεν τῆς πείνης, επεν εἰς ἄξεντων, καὶ πλησιάζων εἰς τὸ παιδίον ἀπλώνει τὴν χειρά του εἰς τὸ χεῖλος τοῦ κοφίνου, καὶ, τινάσσων αὐτό, φωνάζει. — Νά ίδω τί ἔχεις μέσα. Τὸ παιδίον κοκκινίζει, κιτρινίζει, τρέμει, θέλει τὸ ἀθλίον νὰ εἰπῃ. — "Αφησέ με ν' ἀκολουθήσω τὸν δρόμον μου, ἀλλ᾽ ὁ λόγος ἐκπνέει εἰς τὰ χεῖλη του· χαλαρώνει τοὺς βραχίονας καὶ προσπαθεῖ νὰ τοὺς ἐλευθερώσῃ μὲ ταχύτητα ἀπὸ τὰ λωρία. — Κάτω τὸ κοφίνι, τοῦ φωνάζουν ἐν τούτοις. Πολλαὶ χειρες τὸ ἀρπάζουν συγχρόνως· τὸ κοφίνιον πίπτει κατὰ γῆς· διπτεται εἰς τὸν ἀέρα τὸ σκεπάζον αὐτὸ πανίον· θερμὴ εύωδες διαδίδεται πανταχοῦ.

— Καὶ ἡμεῖς χριστιανοὶ εἴμεθα· καὶ ἡμεῖς πρέπει νὰ φάγωμεν ψωμί, επεν δ πρῶτος· καὶ, λαβών ψωμίον ὄλοστρόγγυλον, τὸ σηκώνει, τὸ δεικνύει εἰς τὸ πλήθος καὶ τὸ δαγκάνει· δλοι τότε ίδελαν τὰς χειρας εἰς τὸ κοφίνιον, καὶ ἐν διπῃ δφθαλμοῦ δλα τὰ ψωμία ἔγιναν ἀφαντα. "Οσοι ἔμειναν μὲ τὰς χειρας κενάς, παροργιζόμενοι διότι ἔβλεπον τὸ ἀλλότριον κέρδος, καὶ ἐνθαρρυνθέμενοι διότι εἶδον εὔχολον τὴν ἐπιχείρησιν, ἔκινησαν σωργῆδεν

«Ἐκλογὴ ἐκ ξένων λογοτεχνιῶν ἔκδοσις 3η 24|10|24»

3

εἰς ἀναζήτησιν ἄλλων κοφίγων· δσα δὲ ἀπήντησαν τόσα καὶ ἥρπασαν. Οὓδ' ἦτο πλέον ἀνάγκη νὰ ἐφορμήσωσι κατὰ τῶν κομιστῶν, καθότι δσα τῶν παιδίων ἔκείνων κατὰ δυστυχίαν τῶν εὑρέθησαν τότε περιοδεύοντα, βλέποντα τὸν κίνδυνον, ἀπέθετον ἔκουσίως τὸ φορτίον καὶ ἔφευγον. Μολαταῦτα δσοι δὲν ἐπρόφθασαν νὰ λάδωσι τίποτε ἡσαν ἀյυγκρίτως οἱ πλειότεροι· καὶ αὐτοὶ οἱ κατακηταὶ δὲν ηύχαριστοῦντο πλέον μὲ μικρὰ λάφυρα· ἡσαν δὲ καὶ ἄλλοι, οἵτινες, ποτὲ μὲν μὲ τούτους, ποτὲ δὲ μὲ ἔκείνους δμοῦ τρέχοντες, ἀπέβλεπον εἰς σκοπούς χειροτέρους. — Εἰς τὸν φοῦρνον! εἰς τὸν φοῦρνον! ἔφωναξαν.

Εἰς τὴν δδὸν τὴν καλουμένην Διάδρομον τῶν[°] Υπηρετῶν, ἦτο καὶ εἶναι μέχρι τῆς σήμερον ἀρτοποιείου. Πρὸς τὸ μέρος ἔκεινο διηγύθη δ ὅχλος. Οἱ ἐντὸς τοῦ ἀρτοποιείου ἀπηγύθυναν κατὰ τὴν στιγμὴν ἔκεινην διαφέρους ἐρωτήσεις πρὸς τὸ παῖδεν, τὸ δποιον χωρὶς φορτίον είχεν ἐπιστρέψῃ, καὶ, ἀσθμαῖνον τότε καὶ περίφεδον, διηγεῖτο τὸ θλιβερόν του σύναντγμα, δτε ἀκούονται διεμιὰς πατήματα καὶ κραυγαὶ συγχρόνως· αὐξάνουν ταῦτα καὶ πλησιάζουν, καὶ τέλος πάντων φείνονται οἱ προπορεύόμενοι τοῦ πλήθους.

— Κλείσε, κλείσε· γλήγορα, γλήγορα· εἰς ἔξ αὐτῶν τρέχει νὰ ζητήσῃ τὴν βοήθειαν τῆς χωροφυλακῆς[°] ἄλλοι κλείουν μὲ βίαν τὸ κατάστημα καὶ μοχλώνουν τὰς θύρας· δὲ δ ὅχλος ἔξωθεν ἐπισωρεύεται κραυγάζων· — Ψωμί! Ψωμί! ἀνοίξατε! ἀνοίξατε!

Φθάνει μετ[°] δλίγας στιγμὰς δ μοίραρχος καὶ μετ[°] αὐτοῦ ἀπέσπασμα χωροφυλάκων. — Τόπον, τόπον, παιδία! εἰς τὰ σπίτια σας, εἰς τὰ σπίτια σας· κάμετε τόπον νὰ περάσῃ δ μοίραρχος, φωνάζει αὐτός τε καὶ οἱ χωροφύλακες. Τὸ πλήθος, μὴ δν εισέτι πολὺ πυκνόν, δποχωρεῖ δλίγον, καὶ οὕτως ἔκεινοι ἡδυνήθησαν νὰ πλησιάσωσι καὶ νὰ σταθῶσιν δμοῦ, δν ὅχι ἐν τάξει, ἔμπροσθεν τῆς θύρας τοῦ ἀρτοποιείου.

— Καλέ, παιδία, ἥρχισε νὰ δημηγορῇ ἔκειθεν δ μοίραρχος, τί θέλετε ἔδω; Εἰς τὰ σπίτια σας, εἰς τὰ σπίτια σας. Δὲν ἔχετε φέδον Θεοῦ; Τί θὰ εἰπῇ δ μεγαλειότατος βασιλεύς μας; Δὲν

Θέλομεν νὰ σᾶς κάμωμεν κακόν, πηγαίνετε εἰ; τὰ σπίτια σας. "Ελά, γειά σας! Τὶ διάδολον ἡλθατε νὰ κάμετε ἐδῶ τόσοι πολλοῖ; Κακὸν βέβαια θὲν θὰ κάμετε εὕτε διὰ τοῦτον εὕτε διὰ τὸν ἄλλον κόσμον. Εἰς τὰ σπίτια σας, εἰς τὰ σπίτια σας.

"Ἐκεῖνοι δημως, αἵτινες ἔβλεπον τὸ πρόσωπον καὶ ἥκουσον τοὺς λόγους τοῦ βήτορος, καὶ θέλοντες ἀκόμη νὰ ὑπακούσωσι πῶς ἥδυναντο, ἐνῷ τοὺς ἔσπρωχνον οἱ ἄλλοι ὅπισθεν, καὶ τούτους πάλιν ἄλλοι, καθὼς τὰ κόμματα σπρώχνουν τὰ κόμματα, καὶ εὕτω κατὰ σειράν, ἔως τὴν ἄκραν τοῦ πλήθους, τὸ ὅπολον κατὰ πᾶσαν στυγμὴν τιμῆσαν; "Ο μοίραρχος ἥρχισε νὰ εἰσθάνεται ἐκλείπουσαν τὴν πνοήν του. Κάμετέ τους νὰ τραβηγθοῦν δπίσω διὰ ν' ἀναπνεύσω, ἔλεγε πρὸς τοὺς χωροφύλακας· μὴ κτυπήσετε δημως κακένα. Κυττάξατε νὰ ἐμβοῦμεν εἰς τὸ ἔργαστηρι, κτυπᾶτε νὰ μᾶς ἀγοῖξουν· σπρώχνετέ τους δπίσω.

— "Οπίσω! δπίσω! φωνάζουν οἱ χωροφύλακες, πίπτοντες δλοις δμοῦ κατεπάνω τῶν πρώτων, καὶ σπρώχνοντες αὐτοὺς μὲ τὰ κοντάκια τῶν δπλων των. "Ἐκεῖνοι δέ, δλολύζοντες, δποχωροῦν δσον δύνανται· κτυποῦν μὲ τοὺς ὄμους τὰ στήθη, μὲ τοὺς ἀγκῶνας τὰς κοιλίας, μὲ τὰς πτέρνας τὰς ἄκρας τῶν ποδῶν τῶν δπίσω αὐτῶν ἐρχομένων. Καὶ τότε πατῶ σε καὶ πατεῖς με, τότε θλιψίς καὶ σιενοχωρία ἀπερίγραπτος, εἰς τρόπον ὥστε οἱ ἐν τῷ μέσῳ εδρισκόμενοι μέγα τι ἐπροτίμων νὰ χάσωσι καὶ νὰ εὑρεθῶσι μακράν. "Ἐν τούτοις μικρόν τι κενὸν ἔμεινεν ἔμπροσθεν τῆς θύρας· δ μοίραρχος κρούει πάλιν, κρούει αὐτήν, καὶ σχίζεται φωνάζων νὰ τοῦ ἀγοῖξωσι· οἱ ἐντὸς τοῦ ἀρτοποιείου προσβαίνουν εἰς τὰ παράθυρα, καταβαίνουν τρέχοντες, ἀνοίγουν· δ μοίραρχος ἐμβαίνει, φωνάζει τοὺς χωροφύλακας, οἱ χωροφύλακες τρυπῶνται καὶ αὐτοί, δ εἰς κατόπιν τοῦ ἀλλού, καὶ οἱ τελευταῖοι κρατοῦν δπίσω τὴν δχλον διὰ τῶν δπλων. "Αφοῦ ἐμβῆκαν δλοι, κλείονται πάλιν αἱ θύραι, σύρονται πάλιν οἱ μοχλοί· δ μοίραρχος ἀναβαίνει δροματίος καὶ προβαίνει εἰς ἐν τῶν παραθύρων. Θεέ μου! τι πλήθος!

— Παιδιά! φωνάζει· πολλοὶ στρέφουν τὰ δμματα πρὶς τὰ

Διω παιδιά! πηγαίνετε εἰς τὰ σπίτια σας. Συγχωρημένος οἶνας
ὅποιος γυρίσῃ εὐθὺς εἰς τὸ σπίτι του.

— Ψωμί! ψωμί! ἀνοίξατε! ἀνοίξατε! Μόνας αἱ λέξεις αὗται
διεκρίνογτο μεταξύ τῶν τρομερῶν κραυγῶν, διὰ τῶν ἐποίων δόχλος ἀπεκρίνετο.

— "Εχετε γνῶσιν παιδιά! προσέξατε καλά! είστε ἀκόμη εἰς
χαιρόν. "Ελα, γειά σας! πηγαίνετε, γυρίσατε εἰς τὰ σπίτια σας.
Ψωμί, θὰ ἔχετε· δὲν είναι δμως αὐτὸς δ τρόπος. Αλ!.. αλ! Τέ
κάρμνετε αὐτοῦ; Αλ, εἰς αὐτὴν τὴν θύραν! Μπά! μπά! Βλέπω,
βλέπω· φρόνιμη! Προσέξατε καλά! είναι ἔγκλημα μεγάλον.
Τώρα, τώρα ἔρχομαι ἔγω. Αλ! αλ! Κάτω αὐτὰ τὰ σίδερα· κάτω
τὰ χέρια σας. "Εντροπή! Ειςαὶ είστε ἔξακουστοι διὰ τὴν καλω-
σύνην σας εἰς δλον τὸν κέσμον! "Ακοῦτε, ἀκοῦτε· πάντοτε είστε
καλὰ παι... "Α κακούργοι!

"Η αἰφνίδιος αὕτη τοῦ ὄφους μεταλλαγὴ προῆλθεν ἀπὸ λίθου
τινὰ δστις, ἐκσφενδονισθεὶς παρ' Ἑγές τῶν καλῶν ἔκεινων παι-
δίων, ἐκτύπησε τὸ μέτωπον τοῦ μοιράρχου ἐπάνω τοῦ ἀριστεροῦ
δρθαλμοῦ. — Κακούργοι! κακούργοι! ἡκολούθει φωνάζων, κλείων
ταχέως τὸ παράθυρον, καὶ ἀποσυρόμενος εἰς τὰ ἐντὸς τῆς οἰκίας.
Μολονότι δμως ἐφώναζε μὲ δλην τὴν δύναμιν τῶν πνευμόνων
του, εἰ λόγοι του, καὶ καλοὶ καὶ κακοί, ἡφανίσθησαν καὶ ἐμηδε-
νίσθησαν ἐν τῷ μέσῳ τοῦ ἀέρος, εἰς τὴν τριχυμίαν τῶν κάτωθεν
ἔρχομένων κραυγῶν. "Ο, τι δὲ εἴπε πῶς ἔβλεπεν ἥσαν κτυπήματα
διὰ λίθων καὶ σιδήρων (ο, τι γύραν καθ' δδὲν ἔκεινο καὶ γρα-
σαν) ἀπευθυνόμενα κατὰ τῆς θύρας, τὴν ἐποίαν ἥθελαν νὰ κατε-
θαφίσωσι, καὶ κατὰ τῶν παραθύρων, τῶν ἐποίων ἥθελαν νὰ ἔκρι-
ζώσωσι τὸς κιγκλίδες· ἀμφότερα δὲ τὰ ἔργα ταῦτα είχαν πολὺ¹
προχωρήση.

"Ἐν τεύτοις, ἀρτοποιοὶ καὶ πατέρες ἀρτοποιῶν, δντες εἰς τὰ
παράθυρα τῶν ἐπάνω δωμάτων, καὶ λίθους ἔχοντες μεθ' ἔκατῶν
πολλούς (αὐλήν εινα βεναίως ἔξελιθόστρωσαν) ἐκραύγαζαν ἀπει-
λούντες νὰ λιθοβολήσωσι τοὺς κάτω, ἐὰν δὲν ἔφευγαν· καὶ σηκώ-

νοντες τους λιθους, ἐπροσποιοῦντο δια θήσεις νὰ τους ρύψωσιν ἐπάνω των. Βλέποντες δὲ δια ή ἀπειλὴ ἔγινετο ὅπλο ματαιώφ, ηρ-χιζαν πραγματικῶς νὰ λιθοβολῶσι. Κανεὶς ἐκ τῶν λίθων ἐκεῖνων ἀστόχως δὲν ἐρρίπτετο ἐπειδὴ τόσον ἦτο τὸ πληθυς, ως τε κόκκινος κεγχρίου, κατὰ τὴν κοινὴν ἐκφρασιν, δὲν ἤθελε πέσῃ κατὰ γῆς.

— "Αὐχρεῖσι! ἀ κακοοῦγοι! αὐτὸ τὸ φωμ! δίδετε τῶν πτωχῶν; "Αϊ! "Αϊ! "Οϊ! "Οϊ! Τώρα, τώρα! ωλόλυζαν οἱ κάτωθεν. Πολλοὶ ἐτραυματίσθησαν, καὶ παιδία δύο ἐπεισαν νεκρά. Ἡ μανία τότε τρέψη τὴν δύναμιν του ὄχλου· ἡ θύρα ἐξεκαρφώθη, αἱ κιγκλίδες ἐξερριζώθησαν καὶ ὁ χείμαρρος εἰσέρρευσεν πανταχόθεν. Οἱ ἑντὸς τῆς οἰκίας, τὸ κακὸν τοῦτο βλέποντες, κατέφυγαν εἰς τὸ διπερφόν ὁ μοίραρχος, οἱ χωροφύλακες, καὶ τινες τῶν τῆς οἰκίας, ἐμειναν τρυπωμένοι εἰς παραβύστους καὶ γωνίας· ἄλλοι, ἐξερχόμενοι ἀπὸ φεγγίτας, ἐπεριπάτουν εἰς τὰ κεραμίδια; γάτοι.

Τῶν λαρύρων ἡ θέα ἔκαμε τούς; νικητὰς νὰ λησμονήσωσι τὰ σχίδια τῶν αἰμοχαρῶν ἐκδικήσεων. Ὁρμοῦν εἰς τὰς ἀρτοθήκας, τὰ φωμία διαρπάζονται. Εἰς ἐκ τῶν πολλῶν τρέχει τότε εἰς τὰ συρτάρια τῆς τραπέζης, συντρίβει τὰ κλειθρα, ἀρπάζει τὰ πινάκια, γεμίζει τὰ ἀπλόχειρα καὶ δι' αὐτῶν τους; κόλπους του, καὶ ἐξέρχεται φορτωμένος χρήματα, μὲ σκοπὸν νὰ ἐπιστρέψῃ μετὰ τεῦται νὰ κλέψῃ καὶ φωμία, ἀν εὕρῃ. Τὸ πληθυς διασκορπίζεται εἰς τὰς ἀποθήκας· ἀπλώνουν εἰς τὰ σακκία, τὰ σύρουν, τὸ ἀναποδογυρίζουν· εἰ; ἐξ αὐτῶν φέρει ἐν μεταξὺ τῶν σκελῶν του, τού λύει τὸ στόμιον, καὶ, θέλων νὰ ἐλαρρώσῃ τὸ φορτίον, χύνει χαμαὶ μέρος τῶν ἀλεύρων· ἄλλος πάλιν φωνάζων, στάσου, στάσου, σκύπτει, ἀπλώνων κατὰ γῆς τὴν ποδιάν, τὸν πίλον, τὸ μανδήλιον, πρὸς διποδοχὴν τῆς χάριτος ἐκείνης τοῦ Θεοῦ. "Άλλος τρέχει εἰς τὰ σκαφίδια, ἀρπάζει κομμάτιον ζύμης, τὸ δόποιον ἀπλώνεται καὶ τοῦ φιύγει πανταχόθεν· ἄλλος ἀποκτήσεις κόσκινον, τὸ φέρει σηκωμένον εἰς τὴν ἀέρα· ἄλλος πηγαίνει, ἄλλος ἔρχεται, "Ανδρεις, γυναικες παιδία, ωθήσεις, ἀντωθήσεις, φωναί, κραυ-

γαῖ, δλολυγμοῖ, καὶ κονιορτὸς λευκᾶς, ὅστις πανταχοῦ ἐπικάθηται, πανταχοῦ ἐγείρεται καὶ τὰ πάντα σκεπάζει καὶ περιβάλλει. ὡς ὅμιχλη. Καὶ ἔξω, σωρὸς συγκείμενος ἀπὸ δύο ἀντιθέτους λιτανεῖας, διασταυρουμένας καὶ διασχιζόμενας ἀμοιβαίως, τῶν μὲν ἐξερχομένων μετὰ τῶν λαφύρων, τῶν δὲ προσπαθούντων νὰ εξέλθωσι πρὸς λαφυραγωγίαν.

Μετάφρ. Μ. ΡΕΝΙΕΡΗ. Ε ΣΙΜΟΥ
καὶ Π. ΧΑΔΚΙΟΠΟΥΛΟΥ

ΕΔΜΟΝΔΟΥ ΔΕ ΑΜΙΤΣΗ
[De Amicis 1846—1911].

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΙΣ

Η ΑΦΙΞΙΣ

... Τὸ ἀτμόπλοιον ἔμενε πάντοτε ἀκίνητον μεταξὺ τῆς Χρυσουπόλεως καὶ τοῦ Σεραγίου. Ἡ ἐμίχλη ἀπέκρυπτε τῷσιντι τὸν ἀκόμη τὸν ἐπέκεινα τοῦ Σκουτάρεως Βόσπορον καὶ δλον τὸν Γαλατᾶν καὶ τὸ Πέραν, ἡτοια ἔκειντο ἐνώπιον νῦν. Ἐγγύθεν νῦν παρέπλεον λέμβοι, μικρὰ ἀτμόπλοια καὶ ἴστιοφόρα, ἀλλ' οὐδεὶς τὰ ἔβλεπεν. Ὅλων οἱ ὁρθαλμοὶ νῆσαι προσηλωμένοι ἐπὶ τοῦ φαιοῦ πέπλου, διτις κατεκάλυπτε τὴν φραγκικὴν πόλιν. Ἐσκίρτων ἦξ νῆσοντος ἄμα καὶ ἀνυπομονησίας. Ὁλίγαι στιγμαὶ ἀκόμη καὶ θά εἰχομεν θέαμα, διπερ ἀποσπὰ ἐκ τῆς καρδίας τοῦ θεατοῦ κρουγῆν θαυμασμοῦ! Μόλις νῆσυνάμην νὲ κρατήσω στερεὰ εἰς τὰς χειράς μου τὸ δίοπτρον. Ὁ πλοιαρχὸς μ' ἔβλεπε καὶ αὐτὸς διπιωχάς καὶ ἀπέλαυνε τὸ θέαμα τῆς συγκινήσεώς μου, τρίβων δὲ τὰς χειράς του ἀνεφώγει:

— Ἐφθάσαμεν! ἐφθάσαμεν!

Τέλος ἥρχισαν γὰρ διαφαίνωνται διὰ τοῦ πέπλου κατ' ἀρχὰς κηλίδες ὑπόλευκοι, κατόπιν δὲ τὸ ἀδριστον διάγραμμα μεγάλου ὑψώματος, καὶ μετέπειτα ἡ διεσκορπισμένη καὶ ζωηροτάτη ἀντιλαμπή ὑελωμάτων φωτιζόμενων ὑπὸ τοῦ νήλου, καὶ τέλος ὁ Γαλατᾶς καὶ τὸ Πέραν ἡ Σταυροδρόμιον ἐν πλήρει φωτί, δρος δλον, μυριάς δλη οἰκίσκων ποικιλοχρώμων κειμένων ἀλλεπαλλήλως πόλις ὑψηλοτάτη, κατεστεμμένη ὑπὸ μιναρέδων, θόλων καὶ κυπαρίσσων ἐπὶ δὲ τῆς κορυφῆς τὰ μεγαλοπρεπῆ παλάτια τῶν πρεσβειῶν, καὶ δι μέγας πύργος τοῦ Γαλατᾶ εἰς τοὺς πρόποδας

δὲ τὸ μέγα δπλοστάσιον τοῦ Τοπχανέ, καὶ δάσος δλόκληρον πλοίων. Διαλυομένης δὲ πάντοτε τῆς ὁμίχλης, ἡ πόλις ἔξετενετο πρὸς τὸ μέρος τοῦ Βεσπόρου, καὶ ἀνεπήδων ἐκτὸς προδεστειαὶ δπισθεν προαστείων, κατατεινόμεναι ἀπὸ τῆς κορυφῆς τῶν λόφων μέχρι τῆς θαλάσσης, εὐρέα, πυκνὰ καὶ λευκόστικτα ἔνεκκε τῶν τζαμίων· σειραὶ πλοίων, λιμενίσκοι, παλάτια ἐπὶ τῶν ὅξατων, σκιάδεις, κήποι, κιάσκια, ἀλση, συγκεχυμένα δὲ ἐντὸς τῆς ὁμίχλης ἄλλα προδεστειαὶ, ὧν αἱ κορυφαὶ μόνον ἔφαίνοντο χρυσούμεναι ὑπὸ τοῦ ἥλιου· κυκιών χρωμάτων, διομανία βλαστήσεως, ἀπόψεις ἐπεκτεινόμεναι μέχρις ἀθεάτου, μεγαλείου, ἥδονῆς, χάρις, ἴκανα νὰ ἔξωθήσωσι τὸν θεατὴν εἰς ἐπιφωνήσεις παραφρανας. Ἐπὶ τοῦ πλοίου δλοις ἔστεκαν μὲ τὸ στόμα ἀνοικτόν, ἐπιβάται, ναῦται τοῦρχοι, εὐρωπαῖοι, νήπια. Οὐδὲ ἄχναν ἦκουσεν. Δὲν ἔγνωρίζομεν πλέον πρὸς ποιὸν μέρος νὰ στραφῶμεν. Ἐξ ἑδες εἴχομεν τὸ Σκούταρι καὶ τὸ Καδλικιό, ἐξ ἄλλου τὸν λόφον τοῦ σεραγίου, ἐμπροσθεν δὲ τὸν Γαλατᾶν, τὸ Πέραν καὶ τὸν Βεσπόρον. Διὲς νὰ ἵδη τις ὅλα ἐπρεπε γὰ περιστρέφηται κύκλῳ· καὶ περιεστρεφόμεθα κύκλῳ ἐκτοξεύντες πρὸς τὰ μέρη βλέμματα διάπυρα, καὶ μειδιῶντες καὶ χειρονομοῦντες ἀφωνοι μεθ' ἥδονῆς ἀμυθήτου. Τέ ώραῖς στιγμαῖς, ὅψιστε Θεέ!

Καὶ διώς τὸ μέγιστον, τὸ κάλλιστον πάντων, δὲν τὸ εἰχαμεν ἵδη ἀκόμη. Ιστάμεθα ἀκόμη ἀκίνητοι ἐντεῦθεν τῆς ἀκρας τοῦ Σεραγίου, ἦν πρὶν παρικάμψῃ τις εἶναι· ἀδύνατον νὰ ἵδη τὸ Χρυσοῦν Κέρας, καὶ ἡ θαυμασιωτέρα ὅψις τῆς Κωνσταντινουπόλεως εἶναι ἡ πρὸς τὸ Χρυσοῦν Κέρας.—Κύριοι, προσέχετε—ἀνεφώνησεν δὲ πλοίαρχος πρὶν δώσῃ τὸ κέλευσμα τῆς προχωρήσεως—τώρα ἔρχεται ἡ κρίσιμος στιγμή. Ἐντὸς τριῶν λεπτῶν θὰ ἔχωμεν ἐνώπιον ἡμῶν τὴν Κωνσταντινούπολιν.

Μέ κατέλαβε φρικίασις.

Ἐπροσμείναμεν ἀκόμη μερικὰ λεπτά.

“Α! πῶς μοῦ ἐσκίρτε νὴ καρδία! Μὲ ποιὸν τῆς ψυχῆς πυρετὸν ἐπρόσμενα τὴν εὐλογητὴν λέξιν: Ἐμπρές!

— Ἐμπρές! ἀνέκρεξεν δὲ πλοίαρχος.

Τὸ πλοίον ἔκινήθη.

Προχωροῦμεν! Βασιλεῖς, ἡγεμόνες, Κροίσοι, ισχυροὶ καὶ εὐδαιμονες τῆς γῆς, τὴν στιγμὴν ἔκεινην σᾶς φύτειρα· η ἐν τῷ ἀτμοπλοίῳ κατὰ τὴν στιγμὴν ἔκεινην θέσις μου ἦτο τῶν θησαυρῶν σας δλων ἀνταξία, καὶ δὲν θὰ ἐπώλουν ἐν βλέμμα μου μὲν βασίλειον.

Ἐν λεπτὸν — ἐν ἄλλο λεπτὸν ἀκόμη — τὴν ἀκραγ τοῦ Σεραγίου τὴν παρακάμπτομεν — διεβλέπω ἔκτασιν ἀπέραντον πλήρη φωτάς, καὶ ἀπειρίαν πραγμάτων καὶ χρωμάτων. — Ἡ ἀκρα τοῦ Σεραγίου παρεκάμφθη... Ιδού ἡ Κωνσταντινούπολις! Κωνσταντινούπολις ἀπειρος, μιγαλοπρεψῆς, ἔξαισια! Δέξα εἰς τὴν κτίσιν καὶ εἰς τὸν ἀνθρωπὸν! Τὸ κάλλος τοῦτο δὲν τὸ εἶχα ὀνειρευθῆ!

Καὶ τώρα περίγραφε, ἄθλιε! βεβήλωσε μὲ τὰς λέξεις σου τὸ ἔξαισιον θέαμας ἔκεινο! Τίς τολμᾷ νὰ περιγράψῃ τὴν Κωνσταντινούπολιν; Στιωθριάγδε, Λαμπρινε, Γωτιέρε, τί ἐψελλίσατε; Καὶ διμώς εἰ εἰκόνες καὶ οἱ λόγοι πλημμυροῦσι τὴν διάνοιαν, καὶ διαφρύγουσιν ἐκ τοῦ καλάμου. Βλέπω, λέγω, γράφω, διμοῦ πάντας ταῦτα, ἀνευ ἐλπίδος μέν, ἀλλὰ μεθ' ἥδονῆς μεθυσκούσης με. "Ἄς ίδωμεν λοιπόν. "Έχομεν ἐνώπιον ἡμῶν τὸ Χρυσοῦν Κέρας, κατατεινόμενον εὐθέως ὡς πλαιτὺς ποταμός· ἐπὶ τῶν δύο δ' αὐτοῦ διχθῶν ἀνυφοῦνται καὶ ἐπεκτείνονται δύο σειραὶ ὑψωμάτων, καὶ ἐπὶ τούτων ἀνυψωμένται καὶ ἐπεκτείνονται παραλλήλως δύο σειραὶ πόλεων, αἰτινες καὶ αλαμπρόκνουσιν δικτὼ μίλια λόφων, κοιλάδων, κόλπων καὶ ἀκρωτηρίων· ἔκατὸν ἀμφιθέατρο μνημείων καὶ κήπων διπλῇ ἀπέραντος κλίμαξ οἰκιῶν, τζαμιῶν, παζαρίων, σεραγίων, λουτρῶν, κιοσκίων ἀπειροποιίλου χρώματος, ὃν ἐκ μέσου ἔνυφοῦνται πρὸς οὐρανὸν χιλιάδες μιναρέδων μὲ φαεινὴν καὶ στέλνουσαν τὴν αἰχμηράν των ἀκραν, ὡς ὑπερύψηλοι κίονες ἐξ ἐλέφαντος· προέχουσι δὲ καὶ ἄλση κυπαρίσσων κατατεινόμενα ἀπὸ τῶν ὑψωμάτων εἰς τὴν θάλασσαν δίκην ταῖγιῶν βαθυχρόων, αἴτινες περιβάλλονται ὡς στεφάναι καὶ προάστεια καὶ λιμένας· διλομανοῦσα δὲ βλάστησις ἀνορθοῦσαι καὶ ὑπερεκχειλίζει ἀπαν-

ταχόθεν, περιστέφουσα τὰς κορυφάς, ἔρπουσα δριςειδῶς μεταξὺ τῶν στεγῶν, καὶ κατακαμπτομένη εἰς τὰς ἄκρας.

Δεξιὰ δὲ Γαλατᾶς μὲν δάσος κεραιῶν καὶ σημαιῶν πρὸ αὐτοῦ· ὑπεράνω τοῦ Γαλατᾶ τὸ Σταυροδρόμιον (ἢ Πέραν) διαγράφον ἐπὶ τοῦ οὐρανοῦ τὰ μεγάλα διαγράμματα τῶν εὑρωπαῖκῶν του παλατίων· καὶ ἵμπροσθεν αὐτοῦ γέφυρα συζευγνύουσα τὰ δύο παράλια ἢν διατρέχουσι κατ’ ἀντίθετον πορείαν δύο πλήθη ποικιλόχροα διαβατῶν. Ἀριστερῷ δὲ Σταυρού, ἐκτεινομένῃ ἐπὶ τῶν μεγάλων αὗτῆς λόφων, ὃν ἑκάστου διφούται καὶ ἔν γιγάντειον, τζαμίον μὲν θόλον μολυβδοσκεπῆ καὶ διελίσκους χρυσοῦς· δὲ Ἀγία Σοφία, λευκὴ καὶ ρεδόχρους· δὲ Σουλτάνη Αχμέδ, μὲν ἔξι μιναρέδες εἰς τὰ πλευρά, Σουλεϊμάν δὲ μέγας ἐπεστεμμένος μὲν δέκα θόλους, δὲ σουλτάνα Βαλιδὲ κατεπτριζομένη εἰς τὰ ὅδατα, ἐπὶ δὲ τοῦ τετάρτου λόφου τὸ τζαμίον τοῦ Μωάμεθ τοῦ Β^ε, ἐπὶ τοῦ πέμπτου τὸ τζαμίον τοῦ Σιλίμ, ἐπὶ τοῦ ἔκτου τὸ σεράγιον τοῦ Τεκίηρ, ὑπεράνω δὲ πάντων τούτων τῶν δψωμάτων δὲ πύργος τοῦ Σερασκεράτου, δστις διέρχεται τῶν παραλίων ἀμφοτέρων τῶν ἡπείρων ἀπὸ τοῦ Ἐλλησπόντου μέχρι τοῦ Εὔξείνου. Πέραν τοῦ ἔκτου λόφου τῆς Σταυρού καὶ πέραν τοῦ Γαλατᾶ δὲν φαίνονται πλέον παρὰ κατατομαὶ ἀόριστοι, ἀκραι πόλεων καὶ προστείων, τεμάχια λιμένων, στόλων καὶ ἀλσῶν, σχεδὸν ἔξαρανιζόμενα ἀπὸ τῆς ὁράσεως καὶ συναφομοιούμενα πρὸς τὸ κυανοῦν περιέχον οὖτας, ὃστε φαίνονται πλέον ὅχι ὅντα πραγματικά, ἀλλ’ ἀπατηλὰ φαινόμενα τοῦ φωτὸς καὶ ἀέρος.

Πῶς νὰ συγκρατήσῃ τις τὰς λεπτομερεῖας τῆς θαυμασίας ταύτης εἰκόνος; Τὸ βλέμμα προσηγλούται στιγμάς τινας ἐπὶ τῶν ἔγγυς παραλίων, ἐπὶ τουρκικοῦ τινος εἰλίσκου δὲ ἐπὶ χρυσοῦς μιναρέ· ἀλλ’ εἰρητὸς ἐκσφενδονεῖται εἰς τὸ φωτεινὸν ἔκεινο βάθος, καὶ περιφέρεται τυχαίως εἰς τὰς δύο ἐπ’ ἀθέατον προεκτενομένας καὶ οἰονεὶ φαντασιώδεις ἔκεινας πόλεις, μόλις παρακολουθούμενον διὰ τῆς ἐκπεπληγμένης διανοίας. Είναι δὲ διακριμένον ἐπὶ πάσης ταύτης τῆς καλλονῆς μεγαλείόν τι ἀπείρως γαλήνιον, ἀνέχφραστός τις νεανικότης διεγείρουσα μυρίας ἀνα-

μνήσεις διηγημάτων μαγικῶν καὶ ἐκρινῶν δινείρων, ἐναέριος τις καὶ μυστηριώδης μεγαλειότης ἀναρπάζουσα τὴν φαντασίαν καὶ ἀποπλαγῶσα ἔκτες τῆς χώρας τοῦ ἀληθοῦς. "Ο δὲ σύρανός, ἔξατμιζόμενος εἰς λεπτοτάτας κυανογαλακτώδεις καὶ ἀργυροειδεῖς βαφάς, περιβάλλει τὰ πάντα δι' εὐχρινείας θαυμαστῆς. "Η θάλασσα σαπφειρίνη, κατάστικτος δὲ ἐκ πορφυρῶν σημαντήρων, ἀντανακλᾷ διεκυμαίνουσα τρομωδῶς τὰ λευκὰ σχήματα τῶν μιναρέδων· οἱ θόλοι μαρμαίρουσιν· διλη δὲ ἐκείνη ἡ ἀπέραντος βλάστησις συνταράττεται βρέμουσα πρὸς τὴν αὔραν τῆς πρωΐας· σύννεφα περιστερῶν πτερυγίζουσιν ἡ περιέπταντας κύκλῳ τῶν τεκαμίων, χιλιάδες δὲ καικίων πεποικιλμένων καὶ ἐπιχρύσων πλέουσιν ἐπὶ τῶν ὅδάτων, ἡ δὲ αὔρα τοῦ Εὐξείνου μεταφέρει τὰ ἀρώματα διεκακισχιλίων κήπων· καὶ δταν μεθυσμένος ἐκ τοῦ παραδείσου τούτου, καὶ ἐπιλήσμων παντὸς ἄλλου πράγματος, στραφῆς πρὸς τὰ ὅπιστα, βλέπεις μὲν νέον αἰσθημα θευμασμοῦ τὸ παράλιον τῆς Ἀσίας, διπερ εἶναι ἡ κατακλείς τοῦ πανοράματος, μὲ τὴν πομπώδη καλλονήν τοῦ Σκουτάρεως· καὶ μὲ τὰς χιονοσκεπεῖς κορυφάς τοῦ "Ολύμπου τῆς Βιθυνίας" τὴν Προπυτίδα, κατάσπαρτον μὲ νήσους καὶ κατάλευκον ἀπὸ τὰ ἵστια, καὶ τὸν Βόσπορον σκεπασμένον ἀπὸ πλοια, καὶ ἔρποντα ἑλικοειδῶς μεταξὺ δύο σειρῶν ἀτελευτήτων κιοσκίων παλατίων, καὶ ἔξοχικῶν οἰκιῶν, καὶ ἀφανίζόμενον ἐκ τῆς θέας σου, διπως ἀπολήγη μυστηριώδῶς εἰς τὸ μέσον τῶν χαριεστέρων λόφων τῆς Ἀνατολῆς. "Α, ναι! Τοῦτο εἶναι τὸ ὀραιότερον θέαμα τῆς γῆς· δεῖται ἀρνεῖται τοῦτο, εἶναι ἀχάριστος πρὸς τὸν Θεόν, καὶ διδρίζει τὴν κτήσιν· ἀγώτερον τεύτου κάλλος ἥθελεν διπερβαίνει τὰς αἰσθήσεις τοῦ ἀγθρώπου!

Μετάφρ. Δ. ΒΕΡΝΑΡΔΑΚΗ

ΑΔΑ ΝΕΓΡΗ

[Negri].

ΝΕΚΡΟΨΙΑ

«Μανδρε γιατρέ, ποὺ ἀχόρταγα κυττάζεις
τὸ σῶμα τὸ νεκρὸ ποὺ σοῦχουν φέρῃ,
καὶ τὸ γυμνό μου κρέας κομματιάζεις
μ' ἀκονημένο, ἀπονο μαχαῖρι.

“Ακουσε ! Ξέρεις τί ήμουν πρὸν πεθάνω ;
—Κόψε δσο ψέλεις, σχίσε τὸ κορμί μου...—
‘Εδῶ, σ' αὐτὸ τὸ μάρμαρο ἔπανω
Θὰ σοῦ ίστορήσω τὴν παλιὰ ζωὴ μου !

Στοὺς δρόμους ἐμεγάλωσα. Πατέρα,
ἀδέλφια, σπίτι, συγγενεῖς... δὲν εἶδα,
Ξυπόλυτη, μυστικούμνη, ἀγέρα
καὶ σύννεφα εἶχα μόνη μου κοιτίδα.

Δοκίμασα τῆς νύχτας τὴν ἀγρύπνια,
τὴν προσευχὴν ποὺ λές καὶ πάει χαμένη
δοκίμασα τὴν κρύα πεῖνα ξύπνια,
κ' ἀπελπισιὰ πικρή, φαρμακωμένη.

“Ολους δοκίμασα τοὺς μαύρους κόπους,
τῆς φτώχιας τὴν ντροπὴν καὶ τὴν λαχτάρα ...
ἐγνώρισα ἐχθρούς, ὅχι ἀνθρώπους,
καὶ τράφηκα μὲ δάκρυν καὶ τρομάρα.

Μιὰ μέρα,—ῆταν ἡ στερνή μου τύχη !—
εἰς τοῦ νοσοκομείου ἔνα κρεββάτι
χύμιξ ἔνα πουλὶ μὲ μαῦρο νύχι,
καὶ τὸ φτερό του μούκλεισε τὸ μάτι.

Καὶ πέθανα...—τ' ἀκοῦς ;—ἔτσι μονάχη,
σὰν σκύλος ποὺ ψωφάει μέσο στὸ σκουπίδι,
χωρὶς τ' αὐτή μου ἔνα λόγο νάχη
γιὰ συντροφιὰ στὸ μαργυρὸ ταξίδι.

Γιὰ δὲς μαλλιά ! γιὰ κύτταξε πῶς λάμπουν
μαῦρα, πυκνά, μακρούν ! δὲν τᾶχε ἄλλη !
Ἄφιλητα κι' ἀχάϊδευτα θὲ νάμπουν
στῆς κρύας γῆς τὴν παγωμένη ἀγκάλη.

Σχίσε το, κόψε το ! κάμε το κομμάτια,
ἀκούραστος καὶ μὲ βουβό τὸ στόμα.
Χόρτασ' τὸ χέρι, χόρτασε τὰ μάτια
στὸ σῶμ' αὐτό, στὸ πουλημένο σῶμα !

Ψάξε με, σκάλεψέ με ! μὴ σὲ νοιάζῃ !
εῖμαι σκουπίδι,... κρέας πεταμένο.
Σκάψε βαθεία μου, ναῦρης ποῦ φωλιάζει
τῆς πείνας τὸ μυστήριο κρυμμένο.

Βάλ' τὸ μαχαῖρι σου πειδ μέσο' ἀκόμα.
Ξερίζωσ' τὴν καρδιά μου ἀπὸ τὰ βάθη
καὶ ὁώτησ' την,... τὸ ἄλαλό της στόμα
τοῦ πόνου τὸ μυστήριο νὰ σοῦ μάθῃ.

Μπροστά σου ἔδω γυμνή, πονῶ, στενάζω
—τὸ ξέρεις ; δποφέρω ἀκόμη ... κλαίω !
Μὲ τὰ γυαλένια μάτια σὲ κυττάζω,
καὶ δὲ θὰ μὲ ξεγάσῃς —σοῦ τὸ λέω !

Γιατὶ ἀπ' τὸ χεῖλι μου τὸ πικραμμένο
βγαίνει στερνή φωνή, στερνή λαχτάρα ...
κ' εἶναι —τ' ἀκοῦς ; —δοχαλητὸ πνιγμένο,
εἶναι βλαστήμα, ἀνάθεμα,... κατάρα !

Μετάφρασις ΑΓ. ΒΛΑΧΟΥ

ΙΣΠΑΝΙΚΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ

ΜΙΧΑΗΛ ΣΕΡΒΑΝΤΕΣ
[Cervantes 1547—1616].

ΔΟΝ ΚΙΧΩΤΗΣ

ΑΓΩΝ ΚΑΤΑ ΑΝΕΜΟΜΥΛΩΝ

... Ὁ Δὸν Κιχώτης ἐφάνη ἥσυχος κατὰ τὰς ἀκολούθους δύο ἔνδομάδας, οὕτε ἔδωσεν δποψίαν τινὰς ὅτι εἶχε κατὰ νοῦν νὰ ἐπιχειρήσῃ δευτέραν ἐκστρατείαν. Ἀλλὰ μόνον, συνομιλῶν μὲ τὸν ἐφημέριον καὶ μὲ τὸν κουρέα, ἔλεγε πάντοτε ὅτι ἡ πλανόδιος ἵπποσύνη ἦτο πρᾶγμα ωφέλιμον, καὶ ὅτι ἔμελέται νὰ τὴν ἀναστήσῃ μίαν ἡμέραν. Ὁ ίερεὺς ἐφίλονείκει περὶ τούτου ἐνίστε, ἀλλ᾽ ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ἐνάδιδε, διὰ νὰ μὴ τὸν ἐρεθίζῃ. Ἡγνόει ὅτι δὸν Κιχώτης παρεκίνει ἐν τῷ μεταξὺ τούτῳ χρυφώς γείτονά τινα γεωργόν, ὅχι μόνον τὴν περιουσίαν πιωχόν ἀλλὰ καὶ τὸ

πνεῦμα, νὰ τὸν ἀκολουθήσῃ ὡς ἵπποκόμος του. Μία ἐκ τῶν πολλῶν τοῦ ἥρως μας ὑποσχέσεων πρὸς τὸν ἀγαθὸν τοῦτον ἀνθρώπον ἦτον, διὰ τοῦτον στάδιον τοῦ πλανοδίου ἵπποκόμου ὑπῆρχεν εὐκολώτατον καὶ συνηθέστατον τὸ νὰ λάθῃ τὴν διοίκησιν ἐνὸς δλοκλήρου νησίου, ἥσκει νὰ παρουσιασθῇ μία καὶ μᾶνη διεξιὰ περίστασις. Ὁ εὐκολόπιστος γεωργός, Σάντσος Πάνθας ὁ γομαζόμενος, πρὸ πάντων ὑπὸ τῆς ἐλπίδος ταύτης σαγηνευθεὶς, ἀπεφάσισε ν' ἀφῆσῃ καὶ τέκνα καὶ γυναικεῖς, διὰ νὰ τρέξῃ εἰς τὴν θήρευσιν τοιούτου ἀποκτήματος.

Ἄφοῦ ὁ Δὸν Κιχώτης ἡσύχασε περὶ ἵπποκόμου, ἐφρόντισε νὰ συνάξῃ καὶ δλίγα χρήματα. Ὁθεν ἐπώληγε πάλιν ἐν μέρος τοῦ κτήματός του, ἐν ἀλλο ὑπεθήκευσεν, ἔχασε καὶ εἰς τὰ δύο, καὶ οὕτως ἡδυνήθη νὰ σχηματίσῃ ἴκανόν τι ποσόν. Ἐδανείσθη παρ' ἐνὸς τῶν φίλων του μίαν ἀσπίδα καλλιτέραν τῆς ἰδικῆς του, ἐπεσκεύασε πάλιν τὴν περικεφαλαίαν του, ἐφωδιάσθη ἀπὸ χιτῶνας, κατὰ τὴν συμβουλὴν τοῦ ἔνοδόχου ἔκεινου, καὶ συνεννοήθη μὲ τὸν Σάντσον περὶ τῆς ἡμέρας καὶ ὡρας, καθ' ἥν ὅφειλον ν' ἀνεχωρήσωσι, συστήσας πρὸ πάντων εἰς αὐτὸν νὰ προμηθευθῇ κανέναν δισάκκιον. Ὁ Σάντσος ὑπεσχέθη νὰ μὴ τὸ ληγμονήσῃ ἀλλ' ἐπρόσθεσεν διὰ ἐπειδὴ δὲν ἦτο συνηθισμένος νὰ περιπατῇ πολλὰς ὡρας πεζός, ἐπειδύμει νὰ συμπαραλάβῃ καὶ τὸ ὄναριόν του, τὸ γαϊδοῦρι του, ἕνα πολὺ καλὸ ζῷο, καθὼς ἔλεγεν. Ἀληθῶς, ἡ λέξις γαϊδοῦρι ἔκαμε δυσάρεστον διποσοῦν ἐντύπωσιν εἰς τὸν Δὸν Κιχώτην, μὴ ἐνθυμούμενον ἐὰν κανεὶς ἀπὸ τοὺς πεφημισμένους ἵπποκόμους ἤκολούθει τὸν κύριόν του μὲ τοιαύτην ἀποσκευήν· ἀλλὰ σκεφθεὶς διὰ ἡμπόρει νὰ δώσῃ εἰς τὸν Σάντσον τὸν ἵππον τοῦ πρώτου τῶν ἵπποτῶν, τοὺς ἐποίους ἔμελλε νὰ νικήσῃ, ἐστοχάσθη διὰ δὲν ἐπείραζεν ἀν τὸν ἀφινε γνὰ ἔλθῃ καὶ ἐπὶ τοῦ ὄναρίου του.

Ἄφοῦ τοιουτορέπως ἥταιράσθησαν δλα ἐν τάξει μίαν εὔμορφον γύντα καὶ καλήν, ὁ Δὸν Κιχώτης καὶ ὁ ἵπποκόμος του, χωρὶς ν' ἀφίσωται ὑγείαν εἰς κανένα, ἀνεχώρησαν, καὶ τόσον ἔκοψαν δρόμον, ὥστε τὴν αὔγην δὲν ἔφοδοῦντο μὴ τοὺς συλλά-

νωσιν. 'Ο καλές Σάντσος, έπι τοῦ δναρίου του καθήμενος μεταξὺ τοῦ δισακκίου καὶ μιᾶς πλευράστορος πλώσκας του, ἐπήγαινεν ώσταν πατριάρχης, ἀνυπόμονος πότε νὰ ἔδη ἐρχομένην τὴν νῆσον ἥς ἔμελε νὰ γίνῃ διοικητής. 'Ο Δὸν Κιχώτης, ἔμπλεως ἐλπίδος, προεπορεύετο ἐπὶ τοῦ Ισχνοῦ Ἀχεμνόντος, διπερηφάνως καὶ μὲ τὴν κεφαλὴν ὑψωμένην, εἰς τὴν αὐτὴν ἔκεινην πεδιάδα τοῦ Μοντιέλου, ὅπου αἱ ἀκτίνες τοῦ ἥλιου, πλαγίως προσβάλλουσαι αὐτὸν αὐτὴν τὴν φοράν, δὲν τὸν περγηγόχλουν δύον κατὰ τὴν πρώτην του ἔξοδον. 'Ο Σάντσος σφιγγόμειγος νὰ ἔλθῃ εἰς λόγους, ἥρχισε πρώτος τὴν συνομιλίαν.

«Ἐεύρεις, αὐθέντη, τί ἦθελα πολὺ νὰ περακαλοῦσα τὴν σπλανύδιον ἵπποσύνην σου ; Γιὰ τὸ ιησοῦ ποῦ μ' ἔταξες· ἔχε το πάγτοτε εἰς τὴν ἐνθύμησί σου καὶ ἥγουν δηλαδὴ ἡμπορεῖς νὰ εἰσειθέναιος δτι, δισφεγάλο καὶ ἀν εἰναι τὸ νησί, δὲν θὰ διοικήσω ἀσχημα—Σάντσε φίλε μου, ἀπεκρίθη δ Δὸν Κιχώτης εἰς πᾶσαν ἐποχὴν ὑπῆρξε τῶν ἵπποτῶν συγήθεια νὰ δίδουν εἰς τοὺς ἵπποκόμους των τὰς νήσους ἥ τὰ βασίλεια, δισκα ἐκυρίευσαν· διεγκαὶ μὴν ἀμφιβάλλης δτι ποτὲ δὲν θὰ γίνω παραβάτης τοῦ εὐγενεῖς τεύτου ἔθιμου. Μάλιστα ἄκουσε νὰ σέ εἴπω· αἱ πλεῖστοι τῶν ἵπποτῶν ἐπερίμεναν νὰ γηράσουν οἱ ἵπποκόμοις των καὶ τότε γῳ ἀνταμείψουν τὰς διπηρεσίας των. Τεύς ἔδιναν κανὲν κομιτᾶτον ἥ κανὲν μαρκεζᾶτον, τὸ δποίον πολλάκις ἥτο μηδαμιγή τις ἐπαρχία. Ἐγὼ δμως, ἔὰν μας δώσῃ δ Θεὸς ζωήν, εἰναι πολὺ πιθανὲν καὶ ἐντὸς αὐτῆς τῆς ἑδδομάδος νὰ κατακτήσω καμμίαν αὐτοκρατορίαν, ἐκατάλαβες τόσην ἐκτεταμένην, ὕστε ἔν ἀπὸ τὰ ἔξερτωμενα ἀπὸ αὐτὴν βασίλεια νὰ εἰναι ἀκριδῶς ἔκεινο, τὸ δποίον σεῦ χρειάζεται. "Ηγουν αὐτὸ μὴ τὸ βλέπης ως δύσκολον ἥ ως περάδοξον διλως διόλου· εἰς τὸ ἐπάγγελμά μας τίποτε δὲν εἰναι ἀπλούστερον ἥ κοινότερον.—Πώ ! Πώ ! αὐθέντη, ξεύρεις τί συλλογίζεμαι ; διέλαδεν δ Σάντσος· ἀν αὐτὸ εἰναι καθὼς τὸ λέεις καὶ γίνω μιὰ φορὰ βισιλέας, ἥ Γιαννοῦλα τάχατες (Γιαννοῦλα λὲν τὴν γυναικά μου), θὰ εἰναι καὶ αὐτὴ βισιλίσσα, ἔχει νὰ εἰπῇ; —Καὶ ἀμφιβάλλεις; — "Αμφιβάλλω, μὰ τὸ ναι ! ἀμφιβάλλω, ἐπειδὴ

γνωρίζω τὴν γυναικά μου· ἐπειδὴ ἡμπορῶ νὰ σὲ βεβαιώσω πὼς
ὅ οὐρανὸς καὶ ἀν ἔβρεχε κορώναις καμπία εἰς τὴν κεφαλή της,
κατὰ τὴν κεφαλή ποὺ τὴν ἔχει ἔκεινη, δὲν θὰ ἔστεκε. "Ὕστιν
ἀπὸ τώρα ἥξευρέ το· δὲν ἀξίζει μήτε διὰ δύο λεπτῶν βασίλισσα·
κοντέσσα ἀν μοῦ εἰπῆς, δὲν ἔναντιόν μου· καὶ πάλιν κάμποσος
θὰ ἥταν ὁ κόπος μας. — Μή σὲ μέλη, φίλε, μή σὲ μέλη· ξεύρει
ὅ Θεὸς τί πρέπει νὰ τῆς δώσῃ. Πρόσεξε μόνον, μήν είναι πάλιν
τόσον μετριόφρων, ώστε νὰ εύχαριστηθῇς, ἀν δὲν ἐπιτύχῃς μίαν
χώραν σημαντικήν. Ποτος; ἔγω; ὦ, μείνε ἥσυχος, καὶ ως
πρὸς αὐτὸ δλην τὴν κρίσιν τὴν ἀφίνω εἰς τὴν γενναιότητά σου.
"Ἐνας αὐθέντης τόσφ μεγαλοδύναμος καὶ τόσφ καλός, ξεύρει
ἔκεινο, ποὺ θὰ είνε δι· ἐμὲ τὸ σωτέρ, μόνον ἔγνοια σου».

Κατ' ἔκεινην τὴν στιγμὴν ὁ Δὸν Κιχώτης διέκρινε μακρόθεν
τριάκοντα ἡ τεσσαράκοντα ἀνεμομύλους· διθεν στραφεὶς ἀμέσως
πρὸς τὸν ἴπποκόμον του· «Φίλε, τοῦ λέγει, ἀγαθέ, ἡ τύχη ἔρχε-
ται πρὸ τῶν εὐχῶν μας. Παρατηρεῖς ἔκειτ κάτω τοὺς φοβεροὺς
ἔκεινους γίγαντας. Εἶναι διπέρ τοὺς τριάκοντα, πλὴν δὲν σημαί-
νει· διπάγω νὰ κτυπήσω αὐτοὺς τοὺς ἀλαζόνας Θεοῦ καὶ ἀνθρώ-
πων ἔχθρούς. "Ἄς ἀρχίσωμεν ἀπὸ τὰ λάφυρα αὐτῶν». — Ποίους
γίγαντας; ἀπεκρίθη ὁ Σάντσος. — Δὲν τοὺς βλέπεις μὲ τὰς χει-
ράς των τὰς ἀπλωμένας; ἡ κάθε μία θὰ είναι μακρὰ ἔως δύο
μίλια. — "Ἄλλος αὐθέντης πρόσεξε καλά, εἶναι ἀνεμόμυλοι αὐτοί,
ποὺ βλέπεις· καὶ αὐτά, ποὺ σοῦ φαίνουνται χέρια εἶναι τὰ πανιά
τους. — "Α! τελαίπωρε ἀνθρώπε, ἀπὸ αὐτὸ καταλαμβάνει τις δτι
ἀκόμη εἰσαὶ ἀπειρος εἰς τοιαύτα συναπαντήματα. Εἶναι γίγαν-
τες, ἀκούε με δταν σοῦ δμιλῶ. "Αν φερησαι, ἀπομακρύνσου·
διπαγε εἰς κανέν μέρος νὰ προσεύχεσαι, ἐνῷ ἔγω θὰ εὑρίσκωμαι
εἰς τὸν ἀγῶνα, τὸν κινδυνώδη καὶ ἀγιστον αὐτόν».

Καὶ ταῦτα εἰπών, κεντᾶ τὸν Ἀχαμένοντα χωρίς νὰ δώσῃ
καμπίαν προσοχὴν εἰς τὸν πιωχὸν Σάντσον, δτις διερρήγνυτο
φωνάζων πρὸς αὐτὸν δτι δὲν ἥσαν γίγαντες ἔκεινοι ἔκει, ἀλλο
ἀνεμόμυλοι, εὔτε διέκρινε τὴν ἀπάιην του καθόσον ἐπλησίαζεν,
ἀλλὰ «Στεθήτε, ἔλεγε, σταθήτε, κακοῦργοι καὶ ἀναγδροι· εἰς
«Ἐκλογὴ ἐκ ξένων λογοτεχνιῶν ἔκδοσις 8η 24]10]24»

μένον ἵππότης σᾶς προσδάλλεις δλους δμοῦ!» Κατὰ τὴν αὐτὴν στιγμὴν εἶχε πνεύση διέγος ἀνεμος, καὶ ἥρχισαν νὰ στρέψωνται αἱ πτέρυγες τῶν μύλων. «"Ω! εἰς μάτην δ, τι καὶ ἀν κάμετε, ἐπρόσθεσεν δ Δὸν Κιχώτης καὶ πλειστέρας τοῦ Βριάρεω χειρας ἀν ἔκιγούσατε, εὐχ ἡστον ἡθέλατε τιμωρηθῆ». Σφίγγει λοιπὲν τὴν ἀσπίδα του, δρμῷ μὲ τὴν λόγχην ἐμπρός καὶ κατὰ τῶν πτερύγων τοῦ πρώτου τῶν ἀνεμομύλων, δστις τὸν ἀρπάζει καὶ αὐτὸν καὶ τὸν ἵππον του, καὶ τοὺς σφενδογίζει εἰκοσι βήματα τὸν ἔγα ἀπὸ τοῦ ἄλλου μακράν.

«Ο Σάντσος ἔβαλεν εὔθυς τὸν δνον του νὰ τρέχῃ, καλπάζων, δσον δύναται νὰ καλπάσῃ διος, ταχύτερον, καὶ ἀροῦ γλαθεν, ἔσκευσε ν' ἀνεγείρῃ τὸν αὐθέντην ἀπὸ χαμαὶ. Δὲν τὸ κατώρθωσε δὲ χωρὶς κόπον, διότι ἡ πτῶσις δπῆρξε βαρεῖα. »Αλλ' εὐλογημένε ! τοῦ ἔλεγε, μίαν δραγ τώρα σοῦ φωνάζω δτι εἶναι ἀνεμόμυλοι. Μὰ τὴ ζωὴ μου, ἔπρεπε νὰ ἔχῃ καὶ εἰς τὰ μυαλά του μέσα ἔνας ἀνθρωπὸς ἄλλους τέσσους μύλους νὰ γυρίζουν, διὰ νὰ μήν τοὺς στοχασθῇ εὐθύς». — Σιγά ! σιγά ! ἀπεκρίθη δ ἥρως αὐτὰ τὰ ἔχει δ πόλεμος ἔξαρταται πολλάκις ἀπὸ τὴν τύχην τὸ πᾶν, καὶ δταν μάλιστα ἔχῃ κανεὶς ἔχθρόν του τὸν φοβερὸν ἔκεινον μάγον, τὸν Φρεστῶνα, αὐτόν, δστις ἔκλεψε καὶ τὴν βιβλιοθήκην μου. Βλέπω βέναια τώρα τὸ κατώρθωμα εὐτοῦ τοῦ Σατανᾶ· εἶναι φῶς φανερόν· μετέβαλε τοὺς γίγαντας εἰς ἀνεμομύλους, διὰ νὰ μὲ στερήσῃ τὴς δόξης του νὰ τοὺς νικήσω. »Αλλ' δπομονή ! ἐπὶ τέλους θὰ θριαμβεύσῃ τὸ ξίφος μου κατὰ τῆς πονηρίας του. — «Νὰ δώσῃ δ Θεός !» εἶπεν δ Σάντσος, στήσας αὐτὸν τέλος εἰς τοὺς πόδας του, Μετέβη δὲ τότε ν' ἀνορθώσῃ καὶ τὸν Ἀχαμνόοντα, τοῦ ὅποιου η δμοπλάτη σχεδὸν εἶχεν ἔξαρθρωθῆ.

μετάφρ. Ι. ΙΣΙΔ. ΣΚΥΛΙΤΣΗ

ΚΑΛΔΕΡΩΝ ΔΕ ΛΑ ΒΑΡΚΑ

[Calderon 1600—1681].

Ο ΑΛΚΑΔΗΣ ΤΗΣ ΘΑΛΑΜΕΑΣ

(Εἰς τὸν διάλογον αὐτὸν τοῦ Ἰππότου Μένδου μετὰ τοῦ ὑπηρέτου του σατυριζονται αἱ περὶ καταγωγῆς ἐγκαυχήσεις).

'(Πρᾶξις A'.—Σκηνὴ B').

ΜΕΝΔΟΣ.—Πῶς εἶναι ὁ Νιορῆς μου;

ΝΟΥΝΙΟΣ.—Τὸ καῦμένο τὸ ζῷο! δὲν μπορεῖ νὰ κρατηθῇ στὰ πόδια του.

ΜΕΝΔΟΣ.—Εἰπες εἰς τὸν ἴπποκόμον μου νὰ τὸ περιπατήσῃ δλίγον;

ΝΟΥΝΙΟΣ.—Σάματι θὰ χορτάσῃ μ' αὐτό, τὸ κακόμοιρο;

ΜΕΝΔΟΣ.—Είναι τὸ μόνον, δπου ξεκουράζει τὰ ζῷα.

ΝΟΥΝΙΟΣ.—Ἐγὼ θὰ προτιμούσα λίγο σανό.

ΜΕΝΔΟΣ.—Καὶ τὰ λαγωνικά μου; γιὰ νὰ σου πῶ, εἰπες νὰ μήν τὰ δέσουν;

ΝΟΥΝΙΟΣ.—Χαρά σ' αὐτὰ ποὺ θὰ ἀφεθοῦν ἐλεύθερα· δὲν θ' ἀπομείνῃ κρέας στὰ κρεοπωλεῖα.

ΜΕΝΔΟΣ.—Ἐλα, φθάνει! Καὶ ἐπειδὴ ἐκτύπησαν τρεῖς, δῶσέ μου τὰ χειρόκτικα μου καὶ τὰ ξυλάκια γιὰ τὰ δόντια.

ΝΟΥΝΙΟΣ.—Θαρρεῖτε πῶ; θὰ γελάσετε τὸν κόσμο μὲ τὰ ξυλάκια;

ΜΕΝΔΟΣ.—Καὶ νὰ τολμήσῃ κανεὶς νὰ διαλογισθῇ μόνον ὅτι δὲν ἔφαγε εἰς τὸ γεδμά μου ἕνα λαμπρὸν φασιανόν, εἰμαὶ ἔτοιμος νὰ τοῦ ὑποστηρίξω κ' ἐδῶ, κ' ἐνώπιον δλου τοῦ κόσμου ὅτι φεύδεται ἀναιδέστατε.

ΝΟΥΝΙΟΣ.—Τὸ καλλίτερο, λέω γώ, δὲν είναι νὰ μὲ ὑποστηρί-

Ξετε δλίγο έμένα, που τρέμουν τὸ πόδια μου καὶ τέλος πάντων είμαι εἰς τὴν ὑπηρεσίαν σας ;

ΜΕΝΔΟΣ.— Σιωπή, ἀνόητε ! Ἀλγήθεια, πέ μου, δὲν ηλθαν ἀπόψε, νομίζω, στρατιώται στὸ χωρὶς ἐδῶ ;

ΝΟΥΝΙΟΣ.— Μάλιστα, εὐγενέστατε.

ΜΕΝΔΟΣ.— Οἱ ταλαιπωροὶ οἱ χωρικοὶ ! Εἴλωτες ! Κάθε ημέρα καὶ νέα κόττα πῆττα νὰ ἔτοιμάζουν γιὰ νέα ἀποσπάσματα.

ΝΟΥΝΙΟΣ.— Εἶναι καὶ ἄλλοι πειδὲ ἀξιολύπητοι, που δὲν ἔχουν ποτὲ τους εὕτε κόττα εὕτε πῆττα.

ΜΕΝΔΟΣ.— Ποιούς ἔννοεῖς ;

ΝΟΥΝΙΟΣ — Λέω κ' ἔγω. Κάτι ἀρχοντες ἐδῶ τριγύρω ! Δὲν σᾶς ηλθε ή περιέργεια νὰ ἐρωτήσετε καμμιὰ φορὰ γιατὶ τάχα σ' αὐτοὺς δὲν στέλλουν ποτὲ καιένα στρατιώτη νὰ μείνῃ ;

ΜΕΝΔΟΣ.— Αἱ, γιατὶ ;

ΝΟΥΝΙΟΣ.— Γιατὶ είναι φόδος μὴν πεθάνῃ ἀπὸ τὴν παίνα.

ΜΕΝΔΟΣ.— Ό Θεές νὰ ἀναπαύῃ εἰς τοὺς κόλπους τοῦ Ἀβραάμ καὶ Ἰσαάκ τὴν ψυχὴν τοῦ ἀοιδίμου καὶ ἀειμνήστου κυρίου μου καὶ πατρός μου, διότι τούλαχιστον μοῦ ἀφισε κληρονομίαν ἐν δυομετρίαν γραμμένον εἰς χάρτην γενεαλογικὸν ἀπὸ Ἀδὰμ καὶ Εὕας, χρυσοκένιητον καὶ ἀλαβαστροκεχαραγμένον, καὶ τὸ ἐποίον ἔξαιρει κ' ἔμένα καὶ τοὺς ἀπογόνους μου ἀπὸ τοιαύτας βαρετὰς ὑποχρεώσεις.

ΝΟΥΝΙΟΣ.— Καλλίτερα θὰ ξταν νὰ σᾶς ἀφινε κληρονομίαν λίγα χρήματα τοῖς μετρητοῖς.

ΜΕΝΔΟΣ.— Άλλα καὶ τὸ συλλογισθοῦμε καὶ καλά, δὲν εὑρίσκω μὰ τὴν ἀλήθειαν, διὶ εἰς αὐτὸν πρέπει νὰ δρείλω εὐγνωμοσύνην, διότι μὲ ἐγέννησεν εὐγενῆς ἐπειδὴ ἔγω δὲν θὰ ἡγειχόμην ποτὲ νὰ μὴ γεννηθῶ εὐγενῆς ἀπὸ τὴν κοιλιὰν τῆς μητρός μου.

ΝΟΥΝΙΟΣ.— Σὲ δύσκολο θὰ ξτο λίγο νὰ τὸ καταλάβετε.

ΜΕΝΔΟΣ.— Δύσκολο ; τὸ εὔχολώτερον δλων.

ΝΟΥΝΙΟΣ.— Καὶ δὲν μοῦ λέτε πῶς ; σᾶς παρακαλῶ, εὐγενέστατε.

ΜΕΝΔΟΣ.— Τὶ νὰ σοῦ πῶ ; τοῦ κάκου ! Καταλαβάνεις ἐσύ φι-

λοσσοφία ; Καταλαβαίνεις ἐσύ τὰς ἀρχὰς τῆς ἑξελίξεως ;
ΝΟΥΝΙΟΣ. — Μὰ τὴν ἀλήθεια, ἀφέντη μου, σῦτε ἀρχὰς καὶ σῦτε
 λέξεις, σῦτε τίποτε, ἀφ' ὅτι τρώγω σπίτι σας. Τὸ τραπέζι
 σας είναι θεῖκὸ τραπέζι, χωρὶς ἀρχὴ καὶ χωρὶς τέλος.

ΜΕΝΔΟΣ. — Ἀνόητε, δὲν μὲνοντες. Μάθε λοιπόν, δτι τὸ γεν-
 νώμενον ὃν είναις ή σύσια τῆς τροφῆς, τὴν δποίαν ἔλαβαν
 οἱ γονεῖς του.

ΝΟΥΝΙΟΣ. — Τὸ λοιπὸν ἔτρωγαν οἱ γονεῖς σας ; Καὶ πῶς δὲν
 ἐκληρονομήσατε ἀπ' αὐτούς καὶ τὴν καλὴν αὐτὴν συ-
 θίσιαν ;

ΜΕΝΔΟΣ — Λέγω λοιπόν, δτι κατόπιν ή τροφὴ αὐτὴ μεταποιεῖ
 ταὶ εἰς σάρκα αὐτοῦ καὶ ἴδιον αἷμα... Ἐάν λοιπὸν οἱ
 γονεῖς μου ἔτρωγαν ώς ἀγενεῖς κρομμύδια, παραδείγμα-
 τος χάριν, θὰ ἡσθανόμην ἀμέσως τὴν ἀχρείαν δσμῆν
 των καὶ θὰ ἔλεγα : Μίαν στιγμήν, παρακαλῶ... Ἐγὼ
 δὲν δέχομαι νὰ είμαι τὸ γέννημα τοιούτου φαγητοῦ».

ΝΟΥΝΙΟΣ. — Αἴ, τώρα δμολογῷ καὶ ἔγώ, δτι ἔχετε δίκαιον.

ΜΕΝΔΟΣ — Εἰς τί ;

ΝΟΥΝΙΟΣ. — Εἰς τὸ δτι ή πεινα ἔξυπνα τὸ πνεύμα.

ΜΕΝΔΟΣ. — Ἀνόητε ! Σωῦ εἶπα ἔγώ πῶς πεινῶ ;

ΝΟΥΝΙΟΣ. — Μή θυμώντετε διέτι καὶ ἂν δὲν πεινᾶτε τώρα, μπο-
 ρεῖτε νὰ πεινάσσετε ἀργότερα. Τώρα, βλέπετε, ή ὥρα είναι
 τρεῖς περασμέναις...

ΜΕΝΔΟΣ. — Καὶ νομίζεις δτι αὐτὸ ἀρκεῖ διὰ νὰ αἰσθανθῶ ἔγώ
 πειναν ; "Ἄς πᾶνε νὰ αἰσθάνωνται τὴν ἀνάγκην τῆς πει-
 νας οἱ βίναυσοι, οἱ ἀγενεῖς, οἱ χειρώνακτες μάλιστα.
 "Άλλαξ ήμεις, ήμεις διαφέρει τὸ πρᾶγμα. "Ημεῖς εἰμεθα
 εὐγενεῖς, κ' ἔνας εὐγενῆς εἰμπορεῖ περίφημα νὰ κάμη
 χωρὶς γεῦμα.

ΝΟΥΝΙΟΣ. — "Αχ ! ἂν ηταν ἔτσι, γιατί νὰ μὴν είμαι καὶ ἔγώ
 εὐγενῆς !

Μετάφρασις Ι. ΚΑΜΠΟΥΡΟΓΛΟΥ

ΙΩΣΗΦ ΕΤΣΕΓΑΡΑΗ

[José Echegaray 1832]

Ο ΜΕΓΑΣ ΓΑΛΕΟΤΟΣ

Σκηνὴ Δευτέρα.

*ΘΕΟΔΩΡΑ, ΙΟΥΔΙΑΝΟΣ, ΕΡΝΕΣΤΟΣ (εἰσερχόμενοι ἐκ τοῦ βάθους)
ΙΟΥΔΙΑΝΟΣ

Καλῶς τογ !

ΕΡΝΕΣΤΟΣ

Ίουλιανέ, Θεοδώρα... (Χαιρετῶν ἀφηρημένος, κάθηται ἔπειτα
παρὰ τὴν τράπεζαν καὶ μένει σύννους).

ΙΟΥΔΙΑΝΟΣ

Τί ἔχεις ; (πλησιάζων πρὸς τὸν Ἐρνέστον).

ΕΡΝΕΣΤΟΣ

Τίποτε.

ΙΟΥΔΙΑΝΟΣ

Κάτι βλέπω εἰς τὸ βλέμμα σου καὶ κάτι προδίδει ἡ συλλογή
σου. Ἔχεις καμμίαν λύπην ;

ΕΡΝΕΣΤΟΣ

Όγειροπολῶ.

ΙΟΥΔΙΑΝΟΣ

Καμμίαν δυσαρέσκειαν ;

ΕΡΝΕΣΤΟΣ

Καμμίαν.

ΙΟΥΔΙΑΝΟΣ

Εἶμαι μῆπως ἀδιάκριτος ;

ΕΡΝΕΣΤΟΣ

Ἄδιάκριτος, σύ ! Θεέ μου ! (Ἔγείρεται καὶ τὸν πλησιάζει μὲ συγ-
κίνησιν). Ὁχι· σὲ ἔμπνέει ἡ ἀγάπη, σὲ δικαιόνει ἡ φιλία καὶ ἀγα-

* Η Θεοδώρα εἶναι σύζυγος τοῦ Ίουλιανοῦ καὶ δ 'Ἐρνέστος φίλος του.

γινώσκεις μέσα σου, όταν μὲ βλέπης εἰς τὰ μάτια. Ναι, ἔχω κάτι
ἀλλά... Θὰ εἰπῶ ὅλα Ἰουλιανέ, συγχώρησέ με καὶ σύ, παρα-
καλῶ, Θεοδώρα. Εἶμαι τρελλός, εἶμαι παιδί, εἶμαι ἀχάριστος!
Δὲν ἀξίζω τὴν καλωσύνην σας, δὲν ἀξίζω τὴν ἀγάπην σας.
"Ἐπρεπε νὰ εἶμαι εὐτυχῆς μὲ πατέρα καθὼς ἐσύ, μὲ ἀδελφὴν
καθὼς ἐσύ, καὶ ἐγ τούτοις δὲν ἥμπορῶ νὰ μὴ σκέπτωμαι... "Η
ἔξομολόγησις μὲ κάμψη νὰ κοκκινίζω... Δὲν μὲ ἔννοεῖτε;...
Ναι, γαί, τὸ καταλαμβάνετε διτ ἡ θέσις μου εἶναι ψευδής
(Μετὰ ζωηρότητος). Ζῶ ἀπὸ ἐλεημοσύνην.

ΘΕΟΔΩΡΑ

Αὕτῃ ἡ λέξις...

ΕΡΝΕΣΤΟΣ

Θεοδώρα...

ΘΕΟΔΩΡΑ

Μᾶς προσβάλλει.

ΕΡΝΕΣΤΟΣ

Ναι, εἶναι κακόν νὰ τὸ λέγω, ἀλλ' εἶναι ἡ ἀλήθεια,

ΙΟΥΛΙΑΝΟΣ

Κ' ἔγω λέγω ὅχι. Ἔὰν ζῇ κανεὶς ἐδῶ ἀπὸ ἐλεημοσύνην—
καὶ ὅχι μικρὰν — δὲν εἶσαι σύ· εἶμαι ἔγώ.

ΕΡΝΕΣΤΟΣ

Γνωρίζω τὴν ἴστορίαν δύο φίλων πιστῶν καὶ δὲν ἡξεύρω πό-
σων χρημάτων, τὰ ὅποια δὲν θέλω γὰ ἔνθυμοῦμαι. Εἰς τὸν πα-
τέρα μου κάμψη τιμὴν ἡ πρᾶξής του, ἀλλ' ἔγω θὰ τὴν ἐμόλυνα
ἔὰν ἀπελάμβανα τὴν πληρωμήν της. Εἶμαι νέος, Ἰουλιανέ, ὅσον
δὲ ὀλίγον καὶ ἀν ἀξίζω, ἥμπορῶ καὶ εἰς κάτι νὰ ἔνασχοληθῶ διὰ
νὰ κερδίζω τὰ πρὸς τὸ ζῆν. Εἶναι τοῦτο ἰδιοτροπία ἡ ἀλαζονεία;
Δὲν γνωρίζω, καὶ δὲν ἡξεύρω τί νὰ εἰπῶ. "Αλλ' ὅμως ἔνθυμοῦ-
μαι πάντοτε τὰ λόγια τοῦ πατρός μου. "Ο, τι ἥμπορεῖς νὰ κάμψης
μόνος σου, μὴ τὸ ἐπιφορτίζης εἰς κανένα, — ὅ, τι ἥμπορεῖς νὰ
κερδίζης μόνος σου, δὲν πρέπει νὰ τὸ χρεωστῆς εἰς κανένα».

ΙΟΥΛΙΑΝΟΣ

"Ωστε ὅ, τι δέχεσαι ἀπὸ ἐμέ, τὸ θεωρεῖς ὡς ταπείνασιν καὶ

έξευτελισμόν. Τοὺς φίλους σου τοὺς βλέπεις ὡς δανειστὰς ὅχλη-ρούς...

ΘΕΟΔΩΡΑ

Ὦμιλεῖς γνωστικά, Ἐρνέστε, καὶ γνωρίζεις πολλὰ πράγματα, ἀλλ᾽ ὅμως εἰς τοῦτο γνωρίζει περισσότερα ἢ καρδία.

ΙΟΥΛΙΑΝΟΣ

Τόσην ὑπεροπτικὴν περιφρόνησιν δὲν ἔδειξε πρὸς τὸν πα-τέρα σου δὲ ίδικός μου.

ΘΕΟΔΩΡΑ

Τότε, ὡς φαίνεται, ἢ φιλία ἢτο ἄλλο πρᾶγμα.

ΕΡΝΕΣΤΟΣ

Θεοδώρα !

ΘΕΟΔΩΡΑ

Σὰ τιμᾶ ἢ σκέψις σου...

ΕΡΝΕΣΤΟΣ

Εἶναι βέβαιον, εἴμαι ἀγγύμων· τὸ γνωρίζω... καὶ ἀνδη-τος ! Συγχώρησέ με, Ἰουλιανέ !

(λίαν συγκεκινημένος).

ΙΟΥΛΙΑΝΟΣ (πρὸς τὴν Θεοδώραν).

Ἡ κεφαλή του εἶναι ἄνω κάτω.

ΘΕΟΔΩΡΑ (πρὸς τὸν Ἰουλιανόν).

Ω νὰν νὰ εὐρίσκεται εἰς ἄλλον κόσμον.

ΙΟΥΛΙΑΝΟΣ

Τόσον προκομιμένος, τόσον γνωστικὸς καὶ νὰ πνίγεται εἰς μίαν σπιθαμὴν νεροῦ.

ΕΡΝΕΣΤΟΣ (θλιβερῶς).

“Οτι δὲν γνωρίζω αὐτὴν τὴν ζωήν, δτι δὲν ἥμπορῶ γὰ εὔρω τὸν δρόμον μου εἰς αὐτὸν τὸν κόσμον, εἴναι ἀλήθεια. Καὶ δσον περισσότερον τὸ καταλαμβάνω τοῦτο, περισσότερον τρέμω. Πνί-γομαι, λέγεις, εἰς μίαν σπιθαμὴν νεροῦ, ὡσὰν νὰ ἢτο ἡ θάλασσα. Δὲν τὸ ἀρνοῦμαι, τὰ μικρὰ τέλματα τοῦ κόσμου τούτου μὲ τρο-μάζουν περισσότερον ἀπὸ τὰ μεγάλα βάθη τοῦ Ὡκεανοῦ. Τὰ νερὰ τοῦ Ὡκεανοῦ ἐκτείνονται ἕως ἐκεῖ ὅπου τὰ περιορίζει τοῦ αιγιαλοῦ ἢ ἄμμος, ἀλλὰ τὸ τέλμα σκορπίζει παντοῦ τὰς ἀναθυ-

μιάσεις του. Μὲ τὰ κύματα τῆς θαλάσσης παλαίουν στήθη ἀνδρεῖα, ἄλλὰ πῶς νὰ παλαίσῃ κανεὶς μὲ τὰ ἄδηλα τοῦ τέλματος μιάσματα; "Εὰν πρόκειται νὰ νικηθῶ,—καὶ δὲν εἶναι ταπείνωσις ἡ ἡτεα,—ἔν μόνον θέλω, ἔν μόνον ζητῶ; νὰ βλέπω ἀπέναντί μου τὴν θάλασσαν, ἥ διοία ζητεῖ νὰ μὲ καταπιῇ, τὸ ξίφος, τὸ δόποιον μὲ πληγώνει, ἥ τὸν βράχον, ὁ δόποιος θὰ μὲ πλακώσῃ. Θέλω νὰ μοῦ εἴγαι αἰσθητὸς. ὁ ἀντίπαλος μου· νὰ μοῦ εἶναι ὁρατὸν τὸ σῶμά του καὶ δρατὴ ἥ καταφορά του. Θέλω νὰ τὸν περιφρονῶ ἐνῷ πίπτω, νὰ τὸν περιφρονῶ ἐνῷ ἀποθνήσκω. Δὲν θέλω νὰ ἀναπνέῃ ἡσύχως τὸ στήθος μου τὸ θανατηφόρον δηλητήριον, τὸ διεσπαρμένον εἰς τὴν ἀτμοσφαῖραν.

ΙΟΥΛΙΑΝΟΣ

Δὲν σοῦ τὸ εἶπα: "Ἐχασε τὸν νοῦν του.

ΘΕΟΔΩΡΑ

"Αλλά, "Εργέστε, ποῦ θὰ καταλήξῃ;

ΙΟΥΛΙΑΝΟΣ

Τί ἔχουν νὰ κάμουν ὅλα αὐτὰ μὲ τὴν παροῦσαν περίστασιν;

ΕΡΝΕΣΤΟΣ

"Ἐχουν ὅτι ἐνόσω βλέπω ἕδω τὸν ἑαυτόν μου ἡσυχον καὶ ἀναπαυμένον, νομίζω ὅτι ὅσα σκέπτομαι ἐγὼ τὰ σκέπτονται καὶ οἱ ἄλλοι, ὅτι δταν μὲ βλέπουν εἰς τὸν περίπατον εἰς τὴν ἀμαξάν σας, ὅταν ἐξέρχωμαι τὸ πρωΐ μὲ τὴν Θεοδώραν ἥ τὴν Μερσέδην, ὅταν κυνηγῶ εἰς τὰ κτήματά σου, ὅταν κάθημαι εἰς τὴν τράπεζάν σου εἰς τὴν ἴδιαν θέσιν καθ' ἡμέραν, ὅλοι, κατὰ ἔνα ἥ ἄλλον τρόπον, θὰ λέγουν περὶ ἔμοῦ: Τί εἶναι αὐτός; Εἶναι συγγενής των; "Οχι. Εἶναι υπάλληλος του; Οὔτε. Συνεταῖρός του; "Αν εἶναι συνεταῖρος, πολὺ ὥλιγον συνεισφέρει εἰς τὰ ἔταιρικὰ κεφάλαια. "Ιδοὺ τί λέγουν ὅλοι.

ΙΟΥΛΙΑΝΟΣ

Κανεὶς δὲν τὰ λέγει αὐτά! "Ονειρεύεσαι!

ΕΡΝΕΣΤΟΣ

Συγχώρησέ με...

ΙΟΥΛΙΑΝΟΣ

"Όνόμασέ μου ξνα,

ΕΡΝΕΣΤΟΣ

Παρακαλῶ . . .

ΙΟΥΛΙΑΝΟΣ

Μοῦ ἀρκεῖ ἔν δόνομα μόνον.

ΕΡΝΕΣΤΟΣ

Τὸ ἔχεις πρόχειρον. Κάθηται εἰς τὸ τρίτον πάτωμα.

ΙΟΥΛΙΑΝΟΣ

Καὶ λέγεται ;

ΕΡΝΕΣΤΟΣ

Σεβῆρος.

ΙΟΥΛΙΑΝΟΣ

"Ο ἀδελφός μου ;

ΕΡΝΕΣΤΟΣ

Μάλιστα, ὁ ἀδελφός σου. Δὲν σοῦ ἀρκεῖ αὐτός ; Ἡ Μερ-
σέδη, ἡ σύζυγός του. Θέλεις καὶ ἄλλον ; "Ο Πεπῖτος. Τί θὰ
μοῦ εἰπῆτε τώρα ;

ΙΟΥΛΙΑΝΟΣ (μετ" ὁργῆς).

Θὰ εἰπῶ, καὶ θὰ τὸ φωνᾶξω, ὅτι ἔκεινος εἶναι παλαβός, ὅτι
ἔκεινη λέγει ὅτι τῆς καταίθει, καὶ ὅτι ὁ νίος των εἶναι ξύπνιον.

ΕΡΝΕΣΤΟΣ

"Επαναλαμβάνουν ὅσα ἀκούουν.

ΙΟΥΛΙΑΝΟΣ

Τίποτε ! Αὐτὰ εἶναι δύνειροπολήματα. "Εκεὶ ὅπου αἱ προ-
θέσεις εἶναι εὐγενεῖς καὶ οἱ ἀνθρώποι ἔντιμοι, ἀδιάφορον τὸ
λέγει ὁ κόσμος. "Οσον μεγαλειτέρα ἡ κακολογία, τόσον περισ-
σότερον ἀξιοπεριφρόνητος !

ΕΡΝΕΣΤΟΣ

Αὗτὰ εἶναι καλά, — εἶναι τὰ αἰσθήματα πάσης εὐγενοῦς καρ-
δίας. "Άλλὰ μοῦ ἔμαθαν ἐμὲ ὅτι ὅσα λέγει ὁ κόσμος. εἴτε μὴ κα-
κίαν εἴτε χωρὶς κακίαν, κατὰ τὴν φύσιν τοῦ λέγοντος, ἀρχίζουν
ἀπὸ τὸ γὰ εἶναι ψεύδη καὶ καταντοῦν γὰ εἶναι ἀλήθεια. Μή-

πως ἡ κακολογία μᾶς ἀποκαλύπτει κρύφια ἀμαρτήματα ; μήπως εἶναι ἀγτανάκλασις τοῦ παρελθόντος ; ἢ μὴ ἐφευρίσκει τὸ κακὸν καὶ τὸ ἐνσπείρει ; Σφραγίζει μὲ καταχθόνιον σφραγῖδα παράπτωμα προύπαρχον ; ἢ γεννᾷ τὸ μὴ ὑπάρχον καὶ δίδει ἀφορμὴν εἰς τὸ κακόν ; Τὸ στόμα τῆς διαβολῆς εἶναι διτιμον ἢ μόνον αὐστηρόν ; εἶναι συνένοχον ἢ ἀποκαλυπτικόν ; εἶναι ὁ δῆμιος ἢ ὁ πειρασμός ; εἶναι τὸ τέρμα ἢ ἐπιφέρει τὴν πτῶσιν ; Πληγώνει χάριν διασκεδάσεως ἢ πρὸς τιμωρίαν ; καί, ἀν καταδικάζῃ, καταδικάζει ἀπὸ αἰσθημα δικαιοσύνης ἢ διὰ νὰ παίξῃ ; Δὲν τὸ ἡξεύρω, Ἰουλιανέ, Ἰσως εἶναι καὶ τὰ δύο συγχρόνως, ἀλλ' ὁ καιρὸς καὶ ἡ περίστασις καὶ τὰ ἔργα θὰ τὸ φανερώσουν.

ΙΟΥΛΙΑΝΟΣ

Δὲν ἔννοῶ τίποτε ἀπὸ αὐτὸς τὰς φιλοσοφίας. Ὑποθέτω ὅτι εἶναι φαντασίαι, μὲ τὰς δοκίας θέλεις νὰ κουράζῃς τὸν νοῦν σου. Ἀλλ' ἄκουσέ με, Ἐρνέστε. Ἐπιθυμεῖς ν' ἀποκτήσῃς μόνος σου θέσιν ἀγεξάριητον καὶ ἔντιμον ; Δὲν εἶναι τοῦτο ;

ΕΡΝΕΣΤΟΣ

Ἰουλιανέ !

ΙΟΥΛΙΑΝΟΣ

Ἀποκρίσου.

ΕΡΝΕΣΤΟΣ (ζωηρῶς).

Ναί !

ΙΟΥΛΙΑΝΟΣ

Αὐτὴν τὴν θέσιν τὴν ἔχεις. Εύρισκομαι χωρὶς γραμματέα. Μοῦ προτείνουν ἔνας ἀπὸ τὸ Λονδίνον, ἀλλὰ ἐμὲ δὲν μοῦ χρειάζεται παρὰ ἔνας παράξενος ἀνθρωπος, ὁ ὅποιος ἔχει καλλίτερα νὰ εἶναι πτωχός, νὰ ἔργαζεται καὶ νὰ ἀπολαμβάνῃ μισθὸν τακτικόν, ωσὰν κάθε ἄλλον, παρὰ νὰ εἶναι ὁ υἱὸς ἔκείνου, ὁ ὅποιος τὸν ἀγαπᾷ ὡς υἱόν.

ΕΡΝΕΣΤΟΣ

Ἰουλιανέ !

ΙΟΥΛΙΑΝΟΣ (μὲ υφος κωμικῶς αὐστηρόν)

Ἀλλ' ἔγὼ εἴμαι ἀνθρωπος, ὁ ὅποιος τὰ μετρῶ, εἴμαι ἀπαιτη-

τικός, καὶ δὲν δίδω ποτὲ χάρισμα τὰ χρήματά μου. Θὰ σὲ ἐκμεταλλευθῶ ὅπως ἔγω θέλω, θὰ σὲ κάμω νὰ ἐργάζεσαι καὶ δὲν θὰ ἀπολαμβάνης εἰμὴ ὅσον εἶναι δίκαιον. Δέκα ὥρας ἐμπρὸς εἰς τὸ καλαμάρι σου,—ἔξυπνος ἀπὸ τὰ ἔξυπνα κόσμα, καὶ αὐστηρότης ὅση παίρνει! Ίδού τί θὰ εἴσαι· διὰ τὸν κόσμον, θῦμα τοῦ ἔγωγο μου... ἀλλά, "Ἐργέστε, θὰ εἴσαι πάντοτε ὁ ἵδιος εἰς τὰ βάθη τῆς καρδίας μου. (Άλλασσων ὑφος καὶ ἀνοίγων τὴν ἄγκαλην).

ΕΡΝΕΣΤΟΣ

"Α, 'Ιουλιανέ! (Τὸν ἐναγκαλίζεται)

ΙΟΥΛΙΑΝΟΣ

Δέχεσαι;

ΕΡΝΕΣΤΟΣ

Ναί, κάμε με ὅ,τι θέλεις!

ΘΕΟΔΩΡΑ (πρὸς τὸν 'Ιουλιανόν)

Τὸ ἐδάμασες ἐπὶ τέλους τὸ θηρίον.

ΕΡΝΕΣΤΟΣ (πρὸς τὸν 'Ιουλιανὸν)

"Ο, τι θέλεις!

ΙΟΥΛΙΑΝΟΣ

"Ίδού, ίδού πῶς σὲ θέλω. Θὰ γράψω τώρα εἰς τὸν καλόν μου ἀνταποχριτήν, ὃι τὸν εὐχαριστῶ, ἐννοεῖται, ὃι ἀναγνωρίζω τὰ ἔκτακτα προσόντα τοῦ "Αγγλού, τὸν ὃποῖον μοῦ ἐκθειάζει, ἀλλ' ὃι μοῦ ἔφθασεν ἀργά ή σύστασίς του, διότι ἔχω γραμματέα. (Διευθύνεται πρὸς τὴν πρώτην δεξιόθεν θύραν). Αὕτη ἐπὶ τοῦ παρόντος... 'Άλλο' ἀφησε νὰ περάσῃ δλίγος καιρός... στρεφόμενος καὶ ὅμιλῶν μυστικῶν) Κατόπιν σύντροφος.

Μετάφρασις Δ. ΒΙΚΕΛΑ

ΣΕΛΙΔΑ Β

ΑΓΓΛΙΚΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ

ΟΥΙΛΛΙΑΜ ΣΑΙΞΠΗΡ

[Shakespeare 1564—1616]

Ο ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΛΗΡ

(Εἰς τὴν σκηνήν αὐτὴν ὁ Λήρος διανέμει τὸ Βασίλειόν του εἰς τὰς δύο θυγατέρας του καὶ ἀποκηρύττει τὴν τρίτην πτερόν δὲ τὰς διαμαρτυρίας τοῦ πιστοῦ Κέντη).

(Πρᾶξις Α', — Σκηνὴ Α').

ΛΗΡ, ΔΟΥΚΕΣ ΤΗΣ ΚΟΥΡΝΟΥΑΔΛΗΣ καὶ ΤΗΣ ΑΛΒΑΝΙΑΣ
ΓΟΝΕΡΙΛΗ, ΡΕΓΑΝΗ, ΚΟΡΔΗΛΙΑ, KENT

ΛΗΡ Στὸ μεταξὺ τοὺς μυστικοὺς σκοπούς μου θὰ δηλώσω.
Τὸν χάρτην δότε μου ἐδῶ. — Ἐμοίρασα εἰς τρία
τὸ κράτος μου, καὶ σταθερὰ ἀπόφασίς μου εἶγαι
νὰ βγάλω κάθε συλλογὴν ἀπὸ τὰ γηράματά μου,
εἰς σώματα νεώτερα νὰ δώσω τὸ φορτίον,
καὶ ἐλαφρωμένος στὸ ἔξῆς νὰ σέργωμαι στὸν τάφον.

Ἄγαπημένε μου γαμβρέ, τῆς Κορνουάλλης δούκα,
ἔξι ἵσου δὲ ἀγαπητὴ καὶ σύ, τῆς Ἀλβανίας,
ἀπόφασιν ἀκλόνητον ἐπῆρα ἀπὸ τώρα
εἰς κάθε θυγατέρα μου τὴν προῖκά της νὰ δώσω,
ῶστε νὰ λείψουν ἀφορμαὶ συγχύσεων κατόπιν.

Κοί δύο ξένοι πρίγκηπες, δ Βουργουνδὸς κι' ὁ Γάλλος,
ποὺ καὶ οἱ δύο μοῦ ζητοῦν τὴν τρίτην μου τὴν κόρην
καὶ δι' αὐτὸ χρονοτριβοῦν μὲ πόθον στὴν αὐλήν μας,
ἀπόφασίν μου σήμερον θὰ λάβουν καὶ οἱ δύο.

Ἄφοῦ τὸ ἀπεφάσισα λοιπὸν νὰ παραιτήσω
καὶ κράτος καὶ εἰσοδήματα καὶ τῆς ἀρχῆς φροντίδα,
εἰπῆτε, θυγατέρες μου, νὰ ἰδῶ ἀπὸ τὰς τρεῖς σας
ποιὰ μὲ ἀγαπᾶ πλειότερον· ωστε καὶ ἔγὼ νὰ δώσω
τὸ δῶρον πλουσιώτερον ἐκεῖ, δπου ἀξίζει
νὰ είμαι γενναιότερος. Λοιπόν, ὡ Γονεόλη,
ἥ πρωτογέννηση ἔσου, διμήνησε καὶ πρώτη.

ΤΟΝΕΡ. Αὐθέντα, πόσον σ' ἀγαπῶ λόγια νὰ πῶ δὲν ἔχω.

Μοῦ είσαι ἀκριβότερος ἀπὸ τὴν ἑλευθερίαν,
ἀπὸ τὸ φῶς, ἀπὸ τὸ ἄπειρον, ἀπὸ δὲ τι καὶ ἀν εἴγαι
πολύτιμον καὶ σπάνιον,—κι' ἀπὸ τὴν ζωὴν αὐτήν μου·
κι' ἂ; τὴν στολίζῃ ευμορφιά, χάρις, τιμὴ καὶ ὑγεία;
Σὰ ἀγαπῶ ὅσον παιδί ἀγάπησε ποτέ του,
ἥ ὅσον ἀγαπήθηκε ποτὲ στὴν γῆν πατέρας!

Γλῶσσα δὲν εἶναι ἴκανη κι' ἀναπνοὴ δὲν φθάνει
τὴν ἀμετρην ἀγάπην μου μὲ λόγια νὰ ἐκφράσῃ,

ΚΟΡΔ. (καθ' ἔσυτήν). Κι' ἥ Κορδηλία τί νὰ πῇ; "Ἄσ ἀγαπᾶ
ἐκείνη κι' ἂς σιωπᾷ.

ΔΗΡ.

"Ἀπὸ ἔδω ἔως αὐτὴν τὴν ἄκρην,
ὅλην τὴν ἔκτασιν αὐτὴν μὲ τὰ πυκνά της δάση,
μὲ τοὺς μεγάλους ποταμούς, μὲ τοὺς πλουσίους κάμπους,
τὸ ἀπέραντά λιβάδια της, τὴν δίδω εἰς ἔσένγα
καὶ εἰς τοὺς ἀπογόνους σου διὰ παντός! — Τί λέγει
καὶ ἥ δευτέρα κόρη μου, ἥ ἀκριβὴ Ρεγάνη,

τῆς Κορνουάλλης δούκισσα ; — “Ομίλησε, Ρεγάνη.

ΡΕΓ. Εἴμεθ’ ἀπὸ ἔνα μέταλλον καὶ ἔγώ καὶ ἡ ἀδελφή μου· δοσον ἔκεινην ἐκτιμᾶς, τόσον καὶ ἔγώ ἀξίζω.

Τὰ λόγια τῆς τὸ αἰσθημα ἐκφράζουν τῆς καρδιᾶς μου, ἀλλὰ δὲν εἶπε ἀρκετὰ πόσον ἔγω ἐντός μου αἰσθάνομαι δτι μισῶ καθ’ εὐτυχίαν ἀλλην καὶ μόνον τὴν ἀγάπην σου ἔχω ἀπόλαυσίν μου !

ΚΟΡΔ. (καθ’ ἔαυτήν) *Ω Κορδηλία, τί πτωχὴ ποῦ εἶσαι σύ ! [’Αλλ’ ὅχι !

Στὰ λόγια εἶν’ ἡ πτωχία μου, δὲν εἶναι στὴν ἀγάπην !

ΛΗΡ *Ίδού· τοῦ βασιλείου μου τὸ τρίτον εἰς ἐσένα καὶ εἰς τὴν κληρονομίαν σου διὰ παντὸς θεοῦ ἀνήκῃ !

Εἰς πλοῦτον, σε δωραιότητα καὶ εἰς ἐκτασιν ἀξίζει δοσον καὶ τὸ μερίδιον τῆς Γονερίλης.—Τώρα ἐσύ, χαρά μου, κόρη μου ὑστερογέννητή μου, ἀλλ’ ὅχι ὑστεροάκριβη, ἐσύ, ποὺ σὲ γυρεύουν τῆς Βουργουνδίας οἱ ἄγροι, τὰ ἀμπέλια τῆς Γαλλίας, λέγε, τί ἔχεις νά μου πῆς, ὅτε τὸ μερικόν σου νὰ γίνη πλουσιώτερον παρὰ τῶν ἀδελφῶν σου ;

ΚΟΡΔ Τίποτ’, αὐθέντα.

Τίποτε !

ΚΟΡΔ.

Τίποτε,

ΛΗΡ

Δὲν ἔβγαίνει

τίποτε ἀπὸ τὸ τίποτε. *Ομίλησε καὶ πάλιν.

ΚΟΡΔ. Ν’ ἀνασηκώσω δὲν μπορῶ στὰ χείλη τὴν καρδιάν μου, ἡ δυστυχής ! — Σὲ ἀγαπῶ, αὐθέντα, κατὰ χρέος, ως κόρη σου· λιγώτερον ἢ περιπλέον, ὅχι !

ΛΗΡ Πῶς εἶπες ; πῶς ; — Διόρθωσε τὰ λόγια σου δλίγον· νὰ μὴ χαλάσῃ ἡ τύχη σου.

ΚΟΡΔ.

Αὐθέντα σεβαστέ μου,

μὲν ἔγέννησες, μὲν ἀνέθρεψες, μὲν ἀγάπησες ἔμένα· καὶ ἔγώ τὸ δὲ τι χρεωστῶ σου τὸ ἀνταποδίδω : σὲ ἀγαπῶ, σὲ σέβομαι, — σοῦ εἰμὶ ὑποταγμένη.

Καὶ διατὶ νὰ πανδρευθοῦν λοιπὸν αἱ ἀδελφαί μου, ἄν, καθὼς λέγουν, ἀγαποῦν ἐσένα κι ὅχι ἄλλον ; Ἔγώ, ἀνίσως πανδρευθῶ, ὁ ἄνδρας ποὺ μὲ πάρη καὶ τὴν μισήν ἀγάπην μου, καὶ τὸ μισό μου χρέος καὶ τὴν μισήν φροντίδα μου ἐκεῖνος θὰ τὰ ἔχῃ . Ἀγ εἶναι τὸν πατέρα μου καὶ μόνον νὰ λατρεύω, ἐγὼ δὲν ὑπανδρεύομαι ποτέ.

ΛΗΡ

Αὐτὰ τὰ λέγεις

μὲ τὴν καρδιάν σου ;

ΚΟΡΔ

Μάλιστα, αὐθέντα σεβαστέ μου.

ΛΗΡ

Τί νέα καὶ ἀγαίσθητη !

ΚΟΡΔ.

Κ' εἴλικρινής, αὐθέντα.

ΛΗΡ

Λοιπόν, νὰ ἔχῃς προϊκά σου τὴν εἰλικρίνειάν σου !

Διότι, μὰ τὰς Ἱεράς ἀκτῖνας τοῦ Ἡλίου,
μὰ τῆς Ἐκάτης τὸ ἄγια μυστήρια, μὰ ὅλην
τῶν ἀστρων τὴν ἐνέργειαν, ἀπὸ ὅπου ἔξαρτᾶται
καὶ θάνατός μας καὶ ζωή, ἐδῶ σ' ἀποκηρύττω !
Σ' ἀρνοῦμαι κάθε πατρικὴν φροντίδα, σοῦ ἀρνοῦμαι
καὶ αἴματος συγγένειαν καὶ σχέσιν, κι ἀπὸ τώρα
εἰς τὴν καρδιάν μου ἔγινες καὶ εἰς ἐμένα ἔγινη
διὰ παντός ! Καλλίτερα τὸν βάρβαρον τὸν Σκύθην,
καλλίτερα τὸν ἀνθρωπον, ποὺ τρώγει τὸ παιδί του
νὰ χορτασθῇ,— καλλίτερα αὐτοὺς νὰ ἔλεήσω,
καὶ νὰ τοὺς δώσω συνδρομήν, καὶ νὰ τοὺς ἀγκαλιάσω,
παρὰ ἔσσε, ποὺ κόρην μου ἔνα καιρὸν σὲ εἶχα !

ΚΕΝΤ. Καλέ αὐθέντα !...

ΛΗΡ

Σώπα, Κέντ ! Ἀνάμεσα τοῦ δράκου
καὶ τῆς δργῆς του μὴ χωθῆς ! Πλειότερον ἀπὸ ὅλαις
τὴν ἀγαποῦσα, καὶ ἥπιτια παρηγοριὰ νὰ εῦρω
μιὰ μέρα στὴν ἀγάπην της. — Νὰ μὴ σὲ βλέπω, φύγε !
Στὸν τάφον μου ἀνάπαισιν καὶ εἰρήνην νὰ μὴν ἔχω.
ἄν τοῦ πατρός της τὴν καρδιάν ποτὲ τὴν ξαναεύρῃ !—
Ποιός εἶν ;— Πηγαίνετε νὰ φέρετε τὸν Γάλλον.

Νὰ ἐλθῃ καὶ ὁ Βουργουνδός. — "Αγαπητοὶ γαμβροί μου, στῶν δύο θυγατέρων μου τὴν προῖκα καὶ τῆς τρίτης ἃς χωνευθῇ τὸ μερικόν· ἡ δὲ αὐθάδειά της, ποὺ λέγει εἰλικρίνειαν, ἡ προῖκά της νὰ εἴναι! Τὸ κράτος μου στοὺς δύο σας μεταβιβάζω τώρα μὲ τὰς τιμάς, ποὺ τὴν πομπὴν τοῦ θρόνου συνοδεύουν. Μόνον οπότας ἑκατὸν ἔγῳ κρατῶ κοντά μου, διὰ νὰ μοῦ τοὺς τρέφετε καὶ νὰ τοὺς συντηρήτε, καὶ μὲ αὐτοὺς θὰ κατοικῶ σ' ἐσᾶς μὲ τὴν ἀράδα, τὸν ἔνα μῆνα στοῦ ένός, τὸν δεύτερον στοῦ ἄλλου. Τὸν τίτλον καὶ τὸ ὄνομα θὰ ἔχω βασιλέως, ἄλλὰ ἐσεῖς θὰ ἔχετε, ἀγαπητοὶ γαμβροί μου, κυβέρνησιν καὶ δύναμιν καὶ πλούτη κ' ἐξουσίαν. "Ιδού· εἰς ἐπικύρωσιν μοιράσετε εἰς δύο αὐτὸ τὸ στέμμα μου.

(Τοὶς ἐγχειρίζει τὸ διάδημα αὐτοῦ).

KENT "Ω Λήρ, πορφυρογενῆμένε,
 ἐσύ, ὅποὺ σ' ἐτίμησα ὡς βασιλέα πάντα,
 κ' ὡς δοῦλος σ' ὑπηρέτησα, καὶ σ' εἶχα ὡς πατέρα,
 ἐσύ, ὅποὺ προστάτην μου στὴν προσευχήν μου σ' εἶχα..
LHP Τὸ τόξον μου ἐτέντωσα, τραβήξου ἀπ' τὸ βέλος!
KENT "Ἄς πεταχθῇ καλλίτερα κι' ἂς ἔμβῃ "ς τὴν καρδιάν μου!
"Ἄφοῦ ὁ Λήρ είναι τρελλός, ἃς εἰν' ὁ Κὴντ αὐθάδης!
Τί θέλεις, γέρο; Τί ζητεῖς; Θαρρεῖς ὅτι τὸ χρέος
θὰ φοβηθῇ γὰρ ὅμιλῃ, ἐνῷ ἡ κολακεία
ἐξαπατᾷ τὴν δύναμιν; Νὰ ὅμιλῃ μὲ τόλμην
είναι τὸ χρέος τῆς τιμῆς, ἐὰν ἡ ἐξουσία
γυρνᾷ στὴν τρέλλαν. — Πρόσμεινε* μὴ τὴν καταδικάζῃς
σκέψου καλά* χαλίνωσε τὴν βίαν τὴν φρικτήν σου.
"Ἡ κεφαλὴ νὰ μοῦ κοπῇ, ἀν ἡ μικρή σου κόρη
σὲ ἀγαπᾷ λιγότερον ἐκείνη ἀπ' ταὶς ἄλλαις.
"Άδεια δὲν είναι ἡ καρδιὰ ποὺ δὲν ἀντιβουτεῖ
μὲ κούφια λόγια!
«Ἐκλογὴ ἐκ ξένων λογοτεχνιῶν ἔκδοσις 3η 24]10]24»

ΛΗΡ.

Σώπα, Κέντ, ἀν θέλης τὴν ζωήν σου !

KENT Δὲν τὴν ἐψήφισα ποτὲ ἐμπρὸς εἰς τοὺς ἔχθρούς σου,
κι' οὕτε ποτὲ θὰ φοβηθῶ μὴ τύχῃ καὶ τὴν χάσω,
ἐνδόσῳ τρέχεις κίνδυνον ἔσου !

ΛΗΡ

Νὰ μὴ σὲ βλέπω !

KENT "Ω ! ἄγοιξε καλλίτερα τὰ μάτια, κι' ἀφισέ με
νὰ μ' ἔχῃ πάντοτε, ὁ Λήρ, τὸ βλέμμα σου σημάδι.

ΛΗΡ Τώρα, μὰ τὸν Ἀπόλλωνα . . .

KENT

Τί τοὺς ἐπικαλεῖσαι

εἰς μάτην τώρα τοὺς θεούς ;

ΛΗΡ (*σύρων τὸ ξίφος*). "Ω ἀπιστε προδότη !

ΔΟΥΚΕΣ ΑΛΒΑΝΙΑΣ καὶ ΚΟΥΡΝΟΥΑΛΛΗΣ. Ἡσύχασε

[αὐθέντα μου !

KENT

Φόνευσε τὸν ἱαρόν σου

γὰ ἵαρευθῆ τὸ πάθος σου ! Πάρε τὰ δῶρα πίσω,
ἥ δον βγαίνει μιὰ φωνὴ ἀπὸ τὸν λάρυγγά μου
θὰ κράζω : "Ἐκαμες κακά !

ΛΗΡ

Προδότη, ἄκουσέ με

"Ἐζήτησες τοὺς δροκούς μου γὰ τοὺς καταπατήσω,
πρᾶγμα ποὺ δὲν τὸ ἔκαμα ποτὲ εἰς τὴν ζωήν μου,
κ' ἐτόλμησες μ' αὐθάδειαν μεγάλην ν' ἀψηφήσῃς,
ἐπίβουλε, τὸ κράτος μου καὶ τὴν ἀπόφασίν μου !

K' ή φύσις μου κ' ή θέσις μου αὐτὸ δὲν τὸ σηκώνει.

Τὴν ἔπαρσίν σου τιμωρῶ, κ' ἵδον ή πληρωμή σου :

Πέντε καὶ μόνον ἡμερῶν σοῦ δίδω προθεσμίαγ

γὰ πορισθῆς τὰ χρήσιμα εἰς τὰ δεινὰ τοῦ βίου,

εἰς δὲ τὴν ἔκτην γύρισε τὴν μισητήν σου ωάχιν

καὶ φύγε ἀπὸ τὸ κράτος μου ! "Ἐὰν εἰς τὴν δεκάτην

δῶ ἀκόμη εὑρεθῆ, εἰς τὸ βασίλειόν μου,

τὸ ἄνομον κ' ἐξόριστον κορμί σου, θάνατός σου

θὰ εἴν' ἔκεινη ή στιγμή ! Νὰ φύγῃς ! Μὰ τὸν Δία,

αὐτήν μου τὴν ἀπόφασιν δὲν θὰ τὴν πάρω πίσω !

KENT 'Υγίαινε. "Αν φέρεσαι, ώ Λήρο, μ" αὐτὸν τὸν τρόπον,
ἔλευθερία εἶν" ἀλλοῦ, κ' ἐδῶ εἶν" ἔξορία !

"Ω Κυρδηλία, οἱ θεοὶ στὴν σκέπην των νὰ σ" ἔχουν,
ἔσε, ποῦ σκέπτεσαι σωστὰ καὶ δίκαια τὰ λέγεις !

(Πρὸς τὴν Ρεγάνην καὶ τὴν Γονερίλην).

Σεῖς, εἴθε μὲ τὰ λόγια σας νὰ συμφωνοῦν τὰ ἔργα
κ" ἥ γλύκα ἀπὸ τὰ χείλη σας καλοὺς καρποὺς νὰ φέρῃ !

(Πρὸς τοὺς δούκας).

M' αὐτά, ώ ἄρχοντες, ὁ Κὲντ ὑγείαν σᾶς ἀφίνει
καὶ γέους τόπους θὰ πατῇ, πλὴν τρόπους δὲν ἀλλάζει !

('Αναχωρεῖ).

Μετάφρ. Δ. ΒΙΚΕΛΑ

ΜΑΚΒΕΘ

(Εἰς τὰς δύο καίωτερω σκηνὰς ὁ Μάκβεθ παρασυρθεὶς ὑπὸ τῆς Λαΐ-
θης Μάκβεθ, ἥ ὅποια διὰ ποτοῦ ἀπενάρχωσε τοὺς φύλακας, φονεύει τὸν
ασιλέα τῆ; Σκωτίας Δώγκαν διὰ ν' ἀρπάσῃ τὸν θρόνον).

(Πρᾶξις B'—Σκηναὶ A' καὶ B').

ΜΑΚΒΕΘ

Τί εἶναι τοῦτο, μάχαιρα, ποὺ βλέπω ἄντικρύ μου,
μὲ τὴν λαβήν τη; πρὸς ἐμέ "Ω! ἔλα νὰ σὲ πιάσω !...
Δὲν σ' ἔπιασα, ἄλλὰ ἔκεν, τὰ μάτια μου σὲ βλέπουν ! ...
"Ω φάντασμα ἀπαίσιον, δὲν εἶσαι κ" εἰς τὸ χέρι
καθὼ; στὰ μάτια αἰσθητόν ; ἥ μὴ δὲν εἶσαι ἄλλο
παρὰ μαχαῖρι φανταστόν, ἀπάτης μόνον πλάσμα
ποὺ τὸ γεννᾷ ἥ κεφαλὴ στὴν ἔξαψιν τῆ; θέρμης ;
"Ομως σὲ βλέπω πάντοτε, ψηλαφητὸν σὲ βλέπω
καθὼ; αὐτό, ποὺ τὸ τροιβῶ ἀπὸ τὴν θήκην τώρα !

Τὸν δρόμον ὃπου ἔμελλα νὰ πορευθῶ μοῦ δείχνεις,
καὶ ὅμοιόν σου σύνεργον θὰ εἶχα εἰς τὸ χέρι ! ...
Μὴ παιζουν μὲ τὰ μάτια μου αἱ ἄλλαι μου αἰσθήσεις,
ἢ μὴ τὰ πάντα ἔπειρνα ἢ δρασίς μου μόνη ;
Σὲ βλέπω, νά ! κ' εἰς τὴν λαβήν κ' ἐπάνω στὴν λεπίδα
αἵματος εἶναι σταλαγμοί, ὃπου δὲν ἦσαν πρῶτα !
"Οχι ! ἀπάτη μου τὸ πᾶν ! 'Ο φονικὸς σκοπός μου
τὸ σχῆμ' αὐτὸ τ' ἀνύπαρκτον στὰ μάτια μου λαμβάνει ! ...
Αὗτὴν τὴν ὥραν τῆς νυκτὸς στὸ ἥμισυ τῆς σφαιρᾶς
ἢ φύσις φαίνετ' ὡς νεκρά, — κ' ἔξαπατοῦν τὸν ὑπνον
ὅνειρα τώρα τρομερὰ μέσον στὰ σκεπάσματά του.
Τώρα γυροῦν 'Εξωτικά, κ' εἰς τὴν χλωμήν 'Εκάτην
προσφέρονταν τὴν λατρείαν των. Κι' ὁ ἀσαρκος δ Φόνος
ἀκούει τὰ οὐρλιάσματα τοῦ λύκου, τοῦ φρουροῦ του,
καὶ ἔκεινα, κι' ἀργοπατεῖ στὸ σκότος, μὲ τὸ βῆμα
ποὺ πήγαιν' δ Ταρκίγιος στὸ ἔργον του . . . σὰν φάσμα ! —
"Εσύ, ὁ Γῆ ἀκίνητη, γερὰ θεμελιωμένη,
τὰ βήματά μου μὴν τ' ἀκοῦς ἐκεῖ ὃπου πηγαίνουν,
μὴ τύχῃ καὶ οἱ λίθοι σου βαλθοῦν νὰ φλυαρήσουν
καὶ διώξουν ἔξαφνα ἀπ' ἐδῶ τὴν φρίκην, ποὺ ἀρμόζει
σ' αὐτῆς τῆς ὥρας τὸν σκοπόν ! — 'Ενῷ τὸν φοβερίζω
ἐκεῖνος ζῆ. Τέτοια φωτιὰ μὲ λόγια δὲν ἀγάπτει !

('Ακούεται σήμαντρον).

Πηγαίνω, καὶ τετέλεσται ! Τὸ σήμαντρον μὲ κράζει !
Σημαίνει, Δώγκαν διὰ σέ ! Νεκρώσιμα σημαίνει !
Μὴν τὸ ἀκοῦς ! 'Η Οὐρανὸς ἢ 'Άδης σὲ προσμένει !

('Εξέρχεται).

Εἰσέρχεται ἡ ΛΑΙΔΗ ΜΑΚΒΕΘ

ΛΑΙΔΗ ΜΑΚΒΕΘ

'Εκεῖνο, ποὺ τοὺς μέθυσε, καρδιὰ σ' ἐμένα δίδει
ἔκεῖνο, ποὺ τοὺς δρόσισεν, ἐμένα μὲ φλογίζει ! ...

Τί είναι τοῦτο ; — Σιωπή ! ... Ἡ κουκουβάγια ἡτον,
δικράνης διάπαισιος, ποὺ ἄγρια φωιάζει
τὴν μαύρην καλὴν νύκτα του ! — Ο Μάκβεθ είναι μέσα,
ἡ θύρα είναι ἀνοικτή, κ' οἱ δοῦλοι μεθυσμένοι
ἔμπαιζουν τὸ καθῆκόν των μὲ τὰ ροχαλητά των.
Ἐδόλωσα μὲ βότανα τὸ βραδυνὸν πιοτόν των,
ὅστε ἡ Ζωὴ κι' ὁ Θάνατος μαλλώνουν, καὶ δὲν ξεύρουν
ἄν ζοῦν ἢ ἀν ἀπέθαναν !

ΜΑΚΒΕΘ ἔσωθεν.

Ποιὸς είναι ! "Ω !

ΛΑΙΔΗ ΜΑΚΒΕΘ

Τί λέγει !

Φοβοῦμαι μὴν ἔξυπνησαν καὶ τίποτε δὲν γίνῃ !
"Ω ! είναι ἡ ἐκτέλεσις διφόβος, ὅχι ἡ πρᾶξις !
"Ακουε ! .. "Ετοιμα ἔκει τὰ εἰχά τὰ μαχαίρια,
"Αδύνατον γὰ μὴ τὰ ἰδῇ ! — Μ' ἐφάνη σὰν γὰ βλέπω
ἔμπροστις μου τὸν πατέρα μου ἔκει ποὺ ἔκοιματο,
ἄλλεως ἔγω μόνη μου τὸ ἔκαμνα ! ... Ο Μάκβεθ !

(Εἰσέρχεται ὁ ΜΑΚΒΕΘ)

ΜΑΚΒΕΘ

Τετέλεσται ! — Δὲν ἥκουσες κανένα κρότον ;

ΛΑΙΔΗ ΜΑΚΒΕΘ

Μόνον

τῆς κουκουβάγιας τὴν φωνὴν καὶ τὴν βοήν τῶν γρύλλων.
Δὲν ἥσο σὺ ποὺ φώναξες ;

ΜΑΚΒΕΘ

Αὐ ; Πότε ;

ΛΑΙΔΗ ΜΑΚΒΕΘ

Τώρα !

ΜΑΚΒΕΘ

Τώρα ;

ΛΑΙΔΗ ΜΑΚΒΕΘ

Μάλιστα ! Τώρα !

ΜΑΚΒΕΘ

"Άκουσε, στὸ πλάγι ποιὸς κοιμᾶται ;

ΛΑΙΔΗ ΜΑΚΒΕΘ

Ο Δοναλβαίν.

ΜΑΚΒΕΘ βλέπων τὰς χειράς του.

"Ω θέαμα φρικτόν !

ΛΑΙΔΗ ΜΑΚΒΕΘ

"Ανοησίας,

νὰ λέγης : θέαμα φρικτόν !

ΜΑΚΒΕΘ

Στὸν ὕπνον του δὲ ἔνος

ἔγέλασε, κι' δε δεύτερος ἐφώναξε «σκοτώνουν»,
κ' ἔνας τὸν ἄλλον ἔυπνησεν. Ἐστάθηκα γ' ἀκούσω,
κι' ἀφοῦ ἐπροσευχήθηκαν τοὺς ξαναπῆρε δὲ ὕπνος.

ΛΑΙΔΗ ΜΑΚΒΕΘ

Κοιμοῦντος οἵ δύο των μαζὶ ἔκει.

ΜΑΚΒΕΘ

"Ο ἔνας εἶπε :

«Βοήθειά μου δὲ Θεός ! » καὶ εἶπεν «Ἀμήν» δὲ ἄλλος,
ὅσαν γὰρ μὲν ἔβλεπαν μὲν αὐτὰ τὰ φονικὰ τὰ χέρια !
Τοὺς ἥκουα ποὺ τρόμαζαν, ἀλλὰ δὲν ἡμποροῦσα
νὰ πῶ «Ἀμήν», ποὺ ἔλεγαν «Θεέ, βοήθειά μας».

ΛΑΙΔΗ ΜΑΚΒΕΘ

"Αφες τα ταῦτα !

ΜΑΚΒΕΘ

Διατέλει καὶ ἔγὼ δὲν ἡμποροῦσα-

νὰ τὸ προφέρω τὸ «Ἀμήν» ; Είχα πολλὴν ἀνάγκην
ἀπὸ τὴν χάριν τοῦ Θεοῦ, καὶ δημοσίευσε
στὸν λάρουγγά μου τὸ «Ἀμήν» !

ΛΑΙΔΗ ΜΑΚΒΕΘ

Μὴ συλλογᾶσαι τόσον
αὐτὰ τὰ πράγματα, εἰδὲ ἵσως μᾶς ἔλθῃ τρέλλα !

ΜΑΚΒΕΘ

Μ' ἔφανη σὰν νὰ ἥκουα μίαν φωνὴν νὰ κράζῃ
«"Υπνον δὲν ἔχεις στὸ ἑξῆς ! "Εσκότωσε τὸν "Υπνον
δ Μάκβεθ, τὸν ἐσκότωσε τὸν "Ὕπνον τὸν ἀθῶν,
αὐτὸν ποὺ τὸ κουβάριασμα ἔπλέκει τῶν φροντίδων,
τὸν θάνατον εἰς τὴν ζωὴν τῆς κάθε μας ἡμέρας,
λουτρὸν τοῦ κόπου, βάλσαμον τοῦ νοῦ τοῦ πονεμένου,
τὸ ἄρευμα τῆς φύσεως, τὸν μέγαν τροφοδότην
στοῦ βίου τὸ συμπόσιον».

ΛΑΙΔΗ ΜΑΚΒΕΘ

Τί εἶν^{*} αὐτὰ ποὺ λέγεις ;

ΜΑΚΒΕΘ

«Δὲν ἔχεις ὕπνον στὸ ἑξῆς», ἔβροῦς. «Τὸν "Υπνον
δ Γλάμης τὸν ἐσκότωσεν, ὥστε δὲν ἔχει πλέον
νὰ κοιμηθῇ δ Καουδώρ, νὰ κοιμηθῇ δ Μάκβεθ ! »

ΛΑΙΔΗ ΜΑΚΒΕΘ

Ποῖος τὰ ἔκραξεν αὐτά ; — "Αγαπητέ μου Θάνη,
λυγῆ καὶ χαλαρώνεται ἡ ἀνδρικὴ καρδιά σου,
ἔὰν ἀφίνης εἰς αὐτὰ νὰ χάνεται δ νοῦς σου.
Πήγαιν[†] εὐθύς, εὐρὸς νερὸν καὶ ἔπλυνε ἀμέσως
ἀπὸ τὰ χέριά σου αὐτὸν τὸν μαῦρον καταδότην.—
Τί μοῦ τὰ ἔφερες ἔδω τὰ δύο τὰ μαχαίρια ;
Πρέπει ἔκει στὸ πλάγι του νὰ μείνουν ! Πήγαινέ τα
κοὶ ἄλειψε μὲ αἷματα τοὺς κοιμισμένους δούλους !

ΜΑΚΒΕΘ

Δὲν πάγω ! Τὸ τί ἔκαμα νὰ τὸ σκεψθῶ καὶ μόνον
μὲ πιάγει τρόμος Δὲν τολμῶ νὰ τὸ ἰδῶ καὶ πάλιν !

ΛΑΙΔΗ ΜΑΚΒΕΘ

Μικρύψυχε ! Δός τα ἔδω ἔμένα τὰ μαχαίρια !
 Οἱ κοιμισμένοι κ' οἵ νεκροὶ εἶναι ὥσταν εἰκόνες.
 Τὸν διάβολον ζωγραφιστὸν μόνον παιδιὰ τὸν τρέμουν.
 "Αν τρέχῃ αἴμ' ἀπ' τὴν πληγήν, τὸ πρόσωπον τῶν δούλων
 θὰ παραλείψω, νὰ φανοῦν ὡς ἔνοχοι ἔκεινοι.
 (Ἐξέρχεται. Ἀκούεται κρότος θύρας κρουομένης).

ΜΑΚΒΕΘ

Ποιός νὰ κτυπᾷ ; Τί παθα καὶ μὲ καταρομάζει
 κάθε βοὴ ποὺ ἀκουσθῇ ; — Τί εἰν' αὐτὰ τὰ χέρια ;
 "Α ! μὲ στραβώνουν ! Ἡμπορεῖ τοῦ Ποσειδῶνος ὅλος
 ὁ ἄπειρος Ὡκεανὸς αὐτὸ ποτὲ τὸ αἷμα
 νὰ πλύνῃ ἀπ' τὸ χέρι μου ; "Οχι ! Τὸ χέρι τοῦτο
 τὸ πέλαγος τ' ἀπέραντον θὰ καταπορφυρώσῃ,
 νὰ κάμη κατακόκκινα τὰ γαλανὰ γερά του !

ΛΑΙΔΗ ΜΑΚΒΕΘ ἐπιστρέφουσα.

Τὰ χέρια μου κοκκίνισαν σάν τὰ δικά σου δμως
 θὰ ἔντρεπτόμην τὴν καρδιὰν ἀχνήν νὰ ἔχω τόσον !

(Κρούεται ἔξωθεν ἡ θύρα).

Κάποιος τὴν θύραν μας κτυπᾷ, ἀκούεις ; — "Ελα μέσα·
 λίγο νερὸ τὴν πρᾶξίν μας ἀρκεῖ νὰ τὴν ἔπλυνῃ·
 τόσον ἀρκεῖ ! Τί ἔγινε τὸ παλαιόν σου Θάρρος ;
 "Άκουε ! Ἐξακολουθεῖ ὁ κρότος εἰς τὴν θύραν ;
 Τὸ νυκτικόν σου φόρεσε, μὴ πρέπει νὰ φανῶμεν
 κ' ἴδουν πῶς δὲν πλαγιάσαμεν. — Μὴ χάνεσαι εἰς σκέψεις !

ΜΑΚΒΕΘ

Νὰ ξεύρω τὸ τί ἔκαμα ! Ἄς ἡτο νὰ μὴν ξεύρω
 τὴν ὑπαρξίν μου !

Μετάφρ. Λ. ΒΙΚΕΛΑ.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΝΟΕΛ ΓΟΡΔΩΝ ΒΥΡΩΝ

[Byron 1788—1824]

Ο ΓΚΙΑΟΥΡ

(Εἰς τὸ κατωτέρῳ ἀπόσπασμα περιγράφεται ἡ δούλη 'Ελλάς).

"Οστις εἰς θανόντος κλίνην ἔτυχε ποτὲ νὰ ἔλθῃ
πρὶν ἀκόμη ἡ ἡμέρα τοῦ θανάτου του παρέλθῃ,
ἢ πανώλευθρος ἔκεινη πρώτη τῆς ἀνυπαρξίας,
ἄλλ' ἐσχάτη τῶν κιγδύνων, τῶν παθῶν, τῆς ἀγωνίας,
(πρὶν τὸ πρόσωπον δὲν ὅνυξ παραφθείρῃ τοῦ θανάτου
καὶ τὸ ἐπιμένον κάλλος σβέσῃ μὲ τὰ δάκτυλά του)
θὰ ἐθαύμασε βεβαίως τὴν ἀγγελικὴν γαλήνην,
τῆς ἐκτάσεως τὸ ὄθος, τὴν ἀτάραχον εἰρήνην,
τὴν ὠχρὰν ἔκεινην ὅψιν, στερεάν, ἀλλ' ἀνειμένην,
τὴν ὑπὸ τῆς ἀτονίας τρυφερῶς ὥραιούσμένην.
Ἄγ δὲν ἔβλεπε τὸ ὅμμα τὸ στερρόν καὶ φρικαλέον,
ὅπου δὲν γελᾷ, δὲν λάμπει, οὔτε δάκρυ χύνει πλέον,
καὶ τὸ μέτωπον ἔκεινο τὸ ξηρόν καὶ παγωμένον,
ὅπου ἡ τῶν τάφων νάρκη τῶν ἔκει παρισταμένων
τὴν ψυχὴν καταταράττει, ὡς ἂν ἔμελλον δμοίαν
καὶ αὐτοὶ νὰ λάβουν τύχην μετ' ὀλίγον, τὴν ὅποιαν
τρέμουν βλέποντες καὶ φοίτουν, ἀτενίζουν μολοντοῦτο·
ἄγ τὸ μέτωπον καὶ τὸ ὅμμα ἔμπροσθεν δὲν εἶχε τοῦτο,
στιγμὰς—ὄχι, — ὥρας ὅλας αὐτὸς ἥθελε διστάζῃ,
ἄγ δὲν θάνατος τῷ δὲν τὸν γεκρόν ἔξουσιάζῃ.

τόση χάρις καὶ γαλήνη, τόση καλλονὴ μεγάλῃ
κατὰ τὰς στιγμὰς τοῖς πρώτας τοῦ θανάτου ἐπιβάλλει !
Καὶ αὐτῆς τῆς παραλίας ἡ εἰκὼν εἶναι δύοια.

Εἶγαι ἡ Ἑλλάς, ἀλλ᾽ ὅμως ἡ Ἑλλὰς νεκρὰ καὶ κρύα !
ναί, νεκρά, ἀλλὰ ὕδραια· ναί, ψυχρά, ἀλλὰ γλυκεῖα.
ὅμως φρικιᾶς μὴ βλέπων οὐδαμοῦ ζωῆς σημεῖα
Καλλονὴν τοιαύτην ἔχουν μόνον οἱ ἀποθαμμένοι,
ἡτις, καὶ ψυχῆς ἀπούσης, εἰς τὸ πρόσωπόν των μένει·
ἡτις, ἐωσοῦ ὁ τάφος σκεπασθῆ ἀπὸ τὸ χῶμα,
μᾶς πλανᾶ, ἐιῷ μᾶς δείχνει ψευδῆ χάριν, ψευδὲς χρῶμα.
Αἴγλη τῆς ψυχῆς εἶν[°] αὐτὴ εἰς τὸ τέρμα τοῦ σταδίου,
εἶν[°] ἀστὴρ περιαυγάζων τὰ ἐρείπια τοῦ βίου,
ἐκπνευσάντων αἰσθημάτων ζώπυρον τὸ τελευταῖον,
σπινθήρ, — οὐσις ἀπὸ φλόγα οὐρανίαν ἀπορρέων, —
ὅστις τὸν νεκρὸν φωτίζει, ἀλλὰ δὲν θερμαίνει πλέον.

Τῶν μεγάλων ἀνδρῶν μῆτερ, κλεινὴ χώρα τῶν ἀνδρείων !
ἀπὸ τῶν βουνῶν τὰ ἄντρα ἥσο μέχρι τῶν πεδίων
προμαχῶν ἐλευθερίας εἴτε δόξης μαυσωλεῖον !
Νεκροθήκη ἡμιθέων ! Αὕτη ἡ κατάστασίς σου ;
Ταῦτα λείψανα τὰ μόνα ἐκ τῆς ἄλλοτε ζωῆς σου ;
Πρόσελθε, δειλὲ σὺ δοῦλε, τῶν ἀλύσεων σου φίλε,
καὶ εἰπέ, δὲν εἶν[°] ἔκειναι αἱ ἀρχαῖαι Θεομοτύλαι ;
Καὶ τὸ κυανοῦν δὲ ὑδωρ τὸ τὴν γῆν σου πέριξ πλῆττον,
γόνε χαῦνε προπατόρων αὐτονόμων, ἀνικήτων,
λέγε, τίς ἡ παραλία, τίς ὁ σκόπελος ἔκεινος ;
Εἴν[°] ἡ θάλασσα, ὁ βράχος, ὁ λιμὴν τῆς Σαλαμῖνος !
Ἐγερθῆτε ! ἐγερθῆτε ! ἀνακτήσατε γενναίως
τὴν γῆν ταύτην, τῆς ὅποιας εἶναι ἀφθαρτον τὸ κλέος·
εἰς τὴν τέφραν τῶν προγόνων εὔρετε τινας σπινθήρας
καὶ ἀνάψατε· εἰς τὰ στήθη ἐνθουσιασμοῦ κρατήρας·
ὁ φιλόπατρις ἀν πέσῃ εἰς τὴν μάχην τῶν αἰμάτων,
ὄνομα θὰ ἀποκτήσῃ φοβερὸν δῶς τ^ο ὄνομά των,

αἰωνίως τῶν τυράννων τὰς ψυχὰς κατασπαράττον.
 Εἰς τὰ τέκνα του θ' ἀφήσῃ δόξαν καὶ ἐλπίδα τόσην,
 ὅστε ἀντί τῆς δουλείας θάνατον νὰ προτιμῶσιν.
 'Αφοῦ ἡ ἐλευθερία ἀπαξ πόλεμον κινήσῃ,
 μάχονται τὰ τέκνα, ὅταν δι πατήρ των τελευτῆσῃ,
 ὅστε ἀργὰ εἴτε ταχέως αὐτὴ πρέπει νὰ νικήσῃ,
 Σύ, 'Ελλάς, τοῦ λόγου μάρτυς τῆς λαμπρᾶς σου ἴστορίας
 αἱ σελίδες ἀναγγέλλουν τὰς τοιαύτας ἀληθείας !
 Βασιλεῖς ἔνῷ ἀγνώστους πυραμίδας ἔχουν μόνον,
 βυθισμένοι εἰς τὸ σκότος καὶ εἰς τὴν σκόνην τῶν αἰώνων,
 οἵ μεγάλοι ἥρωές σου.—Ἀν καὶ τὸ ἐκ λίθου μνῆμα,
 ἡ ἀνιδρυθεῖσα στήλη, ἔγινε τοῦ χρόνου τρίμμα, —
 διαρκέστερον μνημεῖον ἔχουσιν οἵ δαφνηφόροι,
 τύμβον ἔνδοξον, μεγάλον, — τῆς πατρίδος των τὰ δῆρη !
 Εἰς τὸν ἔνον λέγ' ἡ Μοῦσα, αἱ ἀκρώρειαι ἔκειναι
 ὅτι ἀφθαρτον μνημεῖον ἀθανάτων ἀνδρῶν εἶναι !
 Μακρὸν εἶναι νὰ ἔκθεσῃ, λυπτόρον τις νὰ δηλώσῃ
 πῶς μετὰ τοσαύτην δόξαν ἥλθεν ἀθλιότης τόση
 ἀρκεῖ ὅτι κανεὶς ἔνος δὲν σοῦ ἔκαμψε τὸ γόιν
 εἰ μὴ ὅτι διεφθάρης. Ναί ! 'Εταπεινώθης μόνη.
 Ναί ! 'Αφ' οὖ ἔξηχρειώθης, ἔφερες εἰς φῶς προδότας
 καὶ ἥνοιξας ὅδὸν καὶ πύλας εἰς τοὺς ἔξωθεν δεσπότας.

Μετάφρ. ΑΙΚ. Κ. ΔΟΣΙΟΥ

Η ΚΑΤΑΡΑ ΤΗΣ ΑΘΗΝΑΣ

('Απόσπασμα).

Ἐντὸς ἀκτῶν φαεινῆς ἐπιχαρίτως πλέον
 Δύει βραδὺς δὲ ἥλιος δπίσω τῶν δρέων.
 Οὐχὶ θολὸς ὡς ἐν βιορῷ καὶ ἐν γέφει διμιχλώδει,
 Ἄλλὰ ἐν λάμψει καθαρῷ, ἐν φωτισμῷ φλογώδει.

Τὸν πόντον ἡ χρυσῆ ἀκτὶς ἥρεμα περιπτύσσει,
 Τὸ κῦμα δὲ τὸ κυανοῦν κεχρυσωμένον φρίσσει·
 Διὰ ἀκτῖνος χαιρετᾷ γλυκείας σμαραγδίνης·
 Τῆς "Υδρας τὰ παράλια, τὸν βράχον τῆς Αἰγίνης·
 Τὴν χώραν τὴν ἀρχαίαν του ἀσπάζεται τὸ φῶς του,
 "Αν καὶ δὲν ἔναι νῦν ἔκει δὲν εἰρός βωμός του.
 Τοῦ ὅρους κλίνει ἡ σκιὰ καὶ ἀσπάζεται ταχεῖα
 Τὸν κόλπον σου τὸν ἔνδοξον δὲ Σαλαμῖς ἄγια !
 Πῶς στέλβει πορφυροβαφής ἡ ὅλη παραλία,
 • Καὶ ἀποτείνει ἀσπασμὸν ἀπέραντος, εὐρεῖα !
 Τὰ χρώματα τοῦ οὐρανοῦ τὰ ὑψη χρωματίζουν
 Καὶ τοῦ Ἡλίου τὴν ὁδὸν ἀρμονικῶς ὁρίζουν,
 Μέχρις οὖν τέλος ἡ σκιὰ πόντογ καὶ γῆν καλύπτει
 Καὶ εἰς τὸν βράχον τῶν Δελφῶν καὶ αὐτὸς εἰς ὑπνον πίπτει.
 "Ωχρὸς ἦτο δὲν ἥλιος, ἡκτινοβόλει μόλις
 "Οτε τὸν εἶδεν ὕστατον, τῆς Ἀθηνᾶς ὁ πόλις,
 Τῷν τέκνων σου τὸ ἀριστον, δὲ μέγας τῶν σοφῶν σου,
 Τρέμοντα καὶ διστάζοντα ἐπὶ τῶν κυρυφῶν σου.
 Πῶς θολή τότε ἡ ἀκτὶς ἐπένθυτος ἡ σκοτεινή σου
 Κι' σὶ ζοφεροὶ χρωματισμοὶ, οἵ πρότην καθαροί σου !
 "Ἐπὶ τῆς χώρας τῆς σεπτῆς μελαγχολίαν χύνει
 "Ο Φοῖβος, δοσις πάντοτε τοποῦτον τὸν φαιδρύγει·
 Νῦν δμως, πρὶν δὲ Κιθαιρῶν τὸν δίσκον του καλύψῃ,
 Εἰκεν ἀπέλθει δὲν ἀνήρ, δὲ νοῦς εἰκεν ἔκλείψει,
 "Ο νοῦς, δὲ φόβον καὶ φυγὴν φαιδρῶς περιφρονήσας,
 "Ο ως οὐδεὶς ἀποθανών, ως ἄλλος οὐδεὶς ζήσας.
 "Ιδοὺ ἀπὸ τοῦ "Υμητεοῦ ἡ ἄνασσα προβαίνει
 "Η ἐρασμία τῆς νυκτός" ὅμικλη δὲν ὑγραίνει,
 Θυέλλης πρόδρομος, τὴν γῆν δὲν πέπλος τῆς δὲν πίπτει,
 Οὐδὲ τὸ πρόσωπον αὐτῆς τὸ φαειγόν καλύπτει.
 Τὴν χαιρετᾷ δι" ἀσπασμοῦ ἡ σιήλη ἡ μαρμαρίνη,
 "Ἐφ" ἡς τὸ φῶς τὸ τρέμον τῆς νῦν ἡ Σελήνη χύνει
 "Ἐπὶ τοῦ ὕψους μιναρὲ ὑπὸ τὸν ἀσπασμόν τῆς,

Τὸν Ἰλαρὸν καὶ ἥρεμον, στίλβει τὸ σύμβολόν της.
 Ὁκεῖ δὲ μέλας ἐλαιών, δι' οὗ μὲν γοργὸν βῆμα
 Χύνει ταχὺς ὁ Κηφισσὸς τὸ ἐλαφρόν του κῦμα,
 Ὁδῶς κυπάρισσ' ὑψηλαὶ ἐν μέσῳ τῶν τσαμίων
 Ἐντὸς φοινίκων παρεκεῖ τὸ σοβαρὸν Θησεῖον.
 Μαγευτικὸν τὸ θέαμα καὶ συγκινοῦν τὸ βλέμμα!
 Οὐ μὴ γοητευόμενος ἔχει ψυχρὸν τὸ αἷμα
 Εἰς τῆς Παλλάδος τὸν ναὸν ἰστάμενος, τὰ κάλλη
 Γῆς καὶ θαλάσσης ἔβλεπον δὲ νῦν μου ἀγεκάλει
 Τῆς χώρας τὸ τρισένδοξον, ἡτις, μαγείας πλάσμα,
 Ἐλησμονήθη ἐντελῶς καὶ ζῆται νῦν εἰς τὸ ἄσμα.
 Τέμενος ἔβλεπον θεοῖς ποτε ἡγιασμένον,
 Σήμερον πλὴν ἀφρούρητον, οἰκτρῶς ἐκτεθειμένον
 Εἰς μαύρης βεβηλώσεως τὴν χεῖρα καὶ ἀσυστόλως
 Οὐδέν σοι δύοιον, Ἐλλάς, ἔχει δὲ κόσμος ὅλος.

Μετάφρ. Κ. ΔΟΣΙΟΥ.

ΔΟΝ ΖΟΥΓΑΝ

(‘Η ἀρχὴ τοῦ Γ’ ἄσματος).

(Μελέτη 1909 Μάρτιος).

ΤΑ ΝΗΣΙΑ ΤΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ

Τὰ νησιά τῆς Ἐλλάδος! Ω νησιά εὐλογημένα!
 Ποῦ τραγούδας κι’ ἀγάπα ἡ καρδιὰ τῆς Σαπφοῦς,
 Ποὺ ἡ τέχναις ἀκμάζαν ώσταν ἀνθη σπαρμένα,
 Καὶ τῆς Δήλου τὸ τέκνον ἔχυν ἀγιο φῶς.
 Αχ, αἰώνιο θέροις σᾶς φωτᾶ, σᾶς θερμαίνει
 Μὰ δὲ ήλιος μόνο κι’ ὅχι ἄλλο σᾶς μένει.

Καὶ τῆς Χίου ἡ Μοῦσα καὶ τῆς Τέω ἡ Λύρα,
 Τῆς ἀνδρείας κι’ ἀγάπης τὰ τραγούδια ἔκειά,

Σ' ἄλλαις χώραις γιὰ φήμη τὰ ἐπέταξ^ο ἡ Μοῖρα,
Γιατ^ο ἡ μάννα τ'^ο ἀρνιέται καὶ τοὺς εἶναι κακιά·
“Η ἥχω τῶν πηγαίνει πλειὸν μακρυὰ πὸ τὴ Δύσι.
· Απ^ο ἔκει ποὺ ἀνθίζουν τῶν Μακάρων αἱ γῆστοι.

Δέες, τὰ ὅρη τὸν μέγα Μαραθῶνα θωρᾶνε.
Καὶ τὴν θάλασσ^ο δι μέγας Μαραθῶνας θωρεῖ!
Δῶ οεμβάζοντας μόνον ὠνειρεύθην πῶς νῦναι
· Ελευθέρα καὶ πάλι ἡ ‘Ελλὰς εἰμπορεῖ . . .
· Οσο στέκομ^ο ἐπάνω εἰς τοῦ Πέρσου τὸ μνῆμα,
Πῶς νὰ λέγω πῶς εἴμαι τῆς σκλαβιᾶς ἔνα θῦμα;

“Ενας τύραννος στάθη, στὴν κορφὴ ἐνὸς βράχου,
Π' ἀπὸ κάτου του γέρνει ἡ μικρὰ Σαλαμίς.
Καὶ θωρῶντας καράβια ἐνὸς στόλου μονάχου,
· Ποιός στὰ ὑψη, φωνάζει, πῆγε τόσης ἀκμῆς ;
Τὴν αὐγὴ τὰ θωροῦσε, μὰ τοῦ ἥλιου ἡ Δύσι
Πῶς δὲν πρόφθασε ἔνα νὰ ἰδῃ νὰ φωτίσῃ ;

Ποῦν^ο ἔκεινα ; ποῦ εἶναι, ὃ πατρίδα καῦμένη ;
· Αχ, φτωχή, στὴ βωβή σου μὰ γλυκειὰ ἀγκαλιά,
· Ένα ἄσμα ἀνδρεῖο μ' ἀρμονία δὲ μένει,
· Ένα στῆθος ἀνδρεῖο δὲν θεομαίνεται πλειά !
Καὶ σᾶν βλέπουντες τώρα στὰ ἀνάξια μου χέρια
Τὴν ἀγία σου λύρα, πῶς δὲν φρίτουν τ' ἀστέρια ;

Καὶ δπόταν ἡ φήμη μ^ο ἔνα ἐθνος πεθαίνη,
Καὶ τὰ δόλια του τέκνα μοιάζουν ὅλα νεκρά,
Σὰν ἐγγίζω τὴν λύρα, γιὰ τάκεινα, μοῦ μένει
Νὰ αἰσθάνωμαι αἰσχος καὶ νὰ κλαίω πικρά,
Γιὰ τὸν “Ελληνα αἰσχος ψάλλει ἔκαστη λύρα
Καὶ πικρὰ χύνει δάκρυα στῆς ‘Ελλάδος τὴ μοῖρα !

Θὰ θρηγοῦμε γιὰ χρόνια, βρὲ παιδιά, δουλιασμένα ;

Θὰ μᾶς βάφῃ τὸ αἷσχος κι' ὅχι αἴμα ἔχθροῦ ;
 "Ω γῆ ! ξέρασε μέσον ἀπ' τὰ σκότια σου ἔνα,
 "Ἐνα λείψανο μόνο Σπαρτιάτου νεκροῦ !
 'Απὸ κειοὺς τοὺς τρακόσους, τρεῖς μονάχα ξεκύλα
 Γιὰ νὰ κάμουν στὸν κόσμο ἄλλη μιὰ Θερμοπύλα !

Πῶς ἀκόμα σωποῦνγε ! "Ολοι, ὅλοι σωποῦνε !
 "Οχι, ὅχι, ἀκούγω τῶν νεκρῶν τὴς κραυγαίς,
 Σὰν ποτάμι ποὺ πέφτει μακρύ, νὰ ἥχοῦνε,
 Καὶ νὰ λέν : « "Οσοι ζοῦνε ἔχουν κρύαις καρδιαίς ! »
 Καὶ αὐτοὶ ἀπεθάναν· μεῖς ἀκόμα ἀκοῦμε·
 Μόνον ἔνας ἀς ἔβγη, ἄχ, καὶ μεῖς ἀκλοθοῦμε !

"Ἄχ ! τοῦ κάκου, τοῦ κάκου ! χορδαὶς ἄλλαις κἄντια !
 Φέρο" ποτῆρι γεμάτο μὲ τῆς Σάμου κρασί,
 "Αφες μάχαις γιὰ Τούρκους : τί ὠφελοῦν ὅσα εἶπα ;
 Δὸς τὸ αἴμα ποὺ κάνει τὴν καρδιά μας χρυσή !
 Δὸς οἱ χαῖνοι, στὸν ἥχο τῆς κραιπάλης ξυπνοῦνε,
 Μ· "Αρετὴ σὰν τοὺς κράζῃ, τότε μόνον δὲν ἀκοῦνε !

Τὸν χορὸ τὸν Πυρρίχιον ἔως τώρα βαστᾶτε !
 "Η Πυρρίχιος φάλαγξ ποὺ ἐπῆγε, φτωχοί ;
 "Απ' τὰ δυό σας τὰ δῶρα, πῶς ἔλεινο ξεχνᾶτε
 Ποὺ δὲν εἶναι γιὰ σῶμα, μόνον στολίζει ψυχή ;
 Καὶ τὰ γράμματα ἀκόμη ἀπ' τὸν Κάδμον κρατεῖτε !
 "Ἄχ ! πῶς τῷχε γιὰ σκλάβους ἀπογόνους θαρρεῖτε !

Μετάφρ. ΑΡΓΥΡΗ ΕΦΤΑΛΙΩΤΗ

Σ Ε Λ Λ Ε Υ

[Shelley 1792—1822]

Ο ΚΟΡΥΔΑΔΛΟΣ

Γειά σου χαρούμενη ψυχή,-πουλί δὲν εἶσαι, γειά σου!

Σὲ ποιὸν οὐράνιο τόπο
Γεννήθηκες καὶ μᾶς σκορπᾶς ἀπ' τὴν χρυσῆν καρδιά σου
Ἐνα τραγοῦδι ἀτέλειωτο, μέ τέχνη χωρὶς κόπο!

Κάθε στιγμὴ καὶ πειὸ ψηλὰ σάγ φλόγα ἀπὸ "δῶ πέρα

"Ελεύθερη ἀνεβαίνεις.
Ἄπλόνεις τὰ φτερούγια σου στὰ βάθη τοῦ αἰθέρα,
Κι" ὅσο πηγαίνεις μᾶς λαλεῖς, ὅσο λαλεῖς πηγαίνεις.

"Ἐκεῖ ποὺ ἦ Δύσι οὐρανὸ καὶ σύννεφα χρυσώνει

Μὲ τὴν ἀναλαμπή της,
Ἐκεῖ πετᾶς, σὰν μιὰ ψυχὴ ποὺ ἀγγέλους ἀνταμώνει,
Σὰν μιὰν ἀσώματι χαρὰ ποὺ ἀρχινᾶ ἦ ζωὴ της.

"Η χλωμοκόκκινη θωριὰ ποὺ καίει τὸν αἰθέρα

Ξεχνιέται δλόγυρά σου.
Κι" ἂν ἦσαι καὶ ἀθώρητο, σὰν ἄστρο τὴν ἡμέρα,
Τὸ λυγερὸ τραγοῦδι σου διηγᾶται τὴν χαρὰ σου.

Χαρὰ ψηλὴ καὶ φωτεινὴ σὰν τᾶστρο 'ναι κ" ἔκείνη,

Ποὺ σὰν γλυκοχαράζῃ.
Μαζώνει ταὶς ἀχιδες του· ποὺ ἀκόμα κι' ὅταν σβύνῃ,
Θαρροῦμε πὼς κυττάζουμε τὴν γλύκα του νὰ στάζῃ.

*Η μαγεμένη σου φωνὴ γῆ κι^ο οὐρανὸς χορτάίνει,
Σὰν τὸ λαμπρὸ φεγγάρι,
Ποὺ ἔξαφν^ο ἀπὸ σύννεφο μοναχικὸ σὰν βγαίνη
Λούζει τὴ γῆ, καὶ πλημμυρῷ τὸν οὐρανὸ μὲ χάρι.

—
Τί εἶσαι, δὲν τὸ ξέρουμε. Ταῖρι στὴν γῆ δὲν ἔχεις.
Τὰ σύννεφα δὲν οαίνουν
Σταλαγματιάς, σὰν τὸ λαμπρὸ κελάϊδημα ποὺ βρέχεις,
Σὰν ψικαλίζουν ἀντικρὺ στὸν ἥλιο καὶ διαβαίνουν.

—
Σὰν ποιητής, ποὺ κρύβεται στὸ φῶς τῶν λογισμῶν του,
Καὶ μοναχός του ψάλλει,
*Ως ποὺ γὰ μάθη γὰ πονῇ ὁ κόσμος τῶνειρόν του
Καὶ γὰ γροικάῃ ἀγνώριστα αἰσθήματα καὶ κάλλη.

—
Σὰν κόρη ὄλομόναχη σὰ πύργο σφαλισμένη,
Ποὺ θέλει γὰ ξεσκάσῃ,
Κ' ἔνα τραγούδι φλογερὸ ἀπ' τὴν καρδιά της βγαίνει,
Κι^ο ἀντιλαλεῖ ὁ πύργος της, κι^ο ἀντιλαλοῦν τὰ δάση.

—
*Ωσὰν δροσάτου λιβαδιοῦ χρυσῆ πυγολαμπίδα,
Ποὺ ἐδῶ κ^ο ἔκει σκορπάει
Τὴ νύχτα μιὰ γλυκόφωτη καὶ μαλακὴν ἄχτιδα,
*Ἀγάμεσα στὰ λούλουδα κάθὼς κρυφοπετάει.

—
Σὰν ρόδο μέσ^ο στὰ φύλλα του τὰ πράσινα κρυμμένο,
Ποὺ μὲ τὸ φύσημά του
Ζεστὸ ἀγεράκι τ^ο ἀνοιξε, τὸ φίχνει μαδημένο,
*Ως ποὺ κι^ο αὐτὴ τὴ μέλισσα μεθάει ἥ μυρωδιά του.

—
Σὰν μπόρα καλοκαιρινὴ στὰ χόρτα, σὰν λουλούδι,
*Ἄπ^ο τὴ βροχὴ λουσμένο;
— Καὶ πάλι, πάλι ξεπερνᾷ τὸ θεῖό σου τραγούδι
*Ἐκλογὴ ἐκ ξένων λογοτεχνιῶν ἔκδοσις 3η 24]10]24»

"Ο, τι γνωρίζω δροσερό, λαμπρό, χαριτωμένο.

"Η τ' οὐρανοῦ εἶσαι οὐρί, ἢ γῆς πουλί, ὁ νοῦς σου

Τί συλλογέται, πές μου·

Μηδὲ σ' ἀγάπης βάσανα τὴν χάρι τοῦ σκοποῦ σου,

Μηδὲ σὲ ξεφαντώματα δὲν ἀκουσα ποτές μου.

Κανένας ὕμνος λευθεριᾶς, πανηγυριοῦ ἢ γάμου,

Μπρὸς στὸ κελαϊδήμα σου

Δὲν παραβγαίνει, Γλύκαναγ κ' ἔκεινοι τὴν καρδιά μου,

Μὰ δὲν τὴν πλημμυρίσανε καθὼς τὸ λάλημά σου.

Πές μου, ποῦ βρῆκες κ' ἔμαθες τὴν χάρι σου τὴν τόση;

Ποιό δάσος ἢ λαγκάδι,

"Η οὐρανὸς ἢ θάλασσα τὴν τέχνη σοῦχει δώσῃ;

Ποιά ἀγάπη χωρὶς στεναγμό, ποιό φῶς χωρὶς σκοτάδι;

Μέσος στὴν καθάρια σου χαρὰ δὲν βρέσκει τόπο ἢ πλῆξι.

Κοντά σου ἵσκιος πόνου

Δὲν ἥλθε. Τὴν ἀγάπη σου δὲν μπόρεσε νὰ πνίξῃ

Μέσος στὴ μικρὴ καρδοῦλα σου ἢ δύναμι τοῦ χρόνου.

Στὸν ὑπνο καὶ στὸ ξύπνο σου γνωρίζεις τὸ εἶν' ὁ Χάρος,

Καὶ δὲν τὸν ἔχεις ἔννοια.

"Ο κρύος φόβος ἀπὸ μᾶς ἀν ἔκλεψε τὸ θάρρος,

Έσù μὲ κελαϊδήματα τὸ δίνεις κρυσταλλένια.

Πίσω κ' ἔμπρὸς θωροῦμ^ο ἔμεῖς καὶ λαχταροῦμε μόνο

"Ογείρατα χαμένα.

Τὸ γέλοιο μας τὸ πειὸ γλυκὸ ἔχει ἔνα κρύφιο πόνο,

Τὰ πειὸ γλυκὰ τραγούδια μας εἶναι τὰ πειὸ θλιμμένα.

Μὰ κι' ἂν δὲν μᾶς ἐτρώγανε τὰ πάθη καὶ τὰ μίση,
Δὲν θάμαστε κοντά σου.

Καὶ δάκρυ ἂν δὲν ἥξερε τὸ μάτι μας νὰ χύσῃ,
Δὲν θὰ γνωρίζαμε ποτέ τὴν ἄδολη χαρά σου.

Κι' ἀπό τὴν τέχνη τὴν κρυφὴ ποὺ χάρι κι' ἀρμονία
Σὲ λόγια καὶ ἥχους δίνει,
Κι' ἀπὸ ὅλα τὰ μυστήρια ποὺ κλείνουν τὰ βιβλία,
Τὸ χάρισμά σου δὲ ποιητὴς ἀνώτερο τὸ κρίνει.

Δός μου, πουλάκι, τὴ μισή χαρὰ ποὺ σὲ τρελλαίνει,
Καὶ τὰ μισά σου δῶρα,
Καὶ τέτοια τρέλλῳ ἀρμονικὴ τὸ στόμα μου θὰ φαίνη,
Ποὺ δὲ κόσμος θὰ μού ἀκούῃ καθὼς ἐγὼ σὲ ἀκούω τώρα.

Μετάφρ. Α. ΕΦΤΑΛΙΩΤΗ.

ΓΕΡΜΑΝΙΚΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ

ΕΦΡΑΐΜ ΛΕΣΣΙΓΚ

[Lessing 1729—1781].

ΝΑΘΑΝ Ο ΣΟΦΟΣ

(Εις τὸ τεθὲν ἔρώτημα ὑπὸ τοῦ Σουλτάνου Σαλαδίνου: ποία ἐκ τῶν τριῶν θρησκειῶν, τῆς Χριστιανικῆς, τῆς Ἰουδαϊκῆς καὶ τῆς Μωαμεθανικῆς, είναι ἡ ἀληθής, ὁ σοφὸς Νάθαν ἀποκρίνεται, διὰ τοῦ περιφήμου μύθου τοῦ δακτυλίου).

(Πρᾶξις Γ'—Σκηνὴ Ζ').

ΣΑΛΑΔΙΝΟΣ, ΝΑΘΑΝ

ΝΑΘΑΝ

Τοὺς πάλαι χρόνους ἔεις εἰς τὴν Ἀνατολὴν
ἀνήρ τις, ὃστις εἶχε δακτυλίδιον
ἀτίμητον, τοῦ ἦτο δῶρον προσφιλοῦς
χειρός. Ὁ λίθος του ἦτον ὀπάλλιος:
μυρία ἀντανέκλα χρώματα λαμπρά,
καὶ τὴν μυστηριώδη εἶχε δύναμιν,

ἔμπρὸς ἀνθρώπων καὶ Θεοῦ εὐάρεστον
γὰ καθιστᾶ ἐκεῖνον, ὅστις ἔφερεν
αὐτόν, τοιαύτην ἔχων τὴν πεποίθησιν.
Τί θαῦμα, ὅτι ὁ ἀνατολίτης μας
ἐκ τοῦ δακτύλου δὲν ἀφήρεσε ποτὲ
τὸ δακτυλίδιόν του, καὶ τὰ μέτρα του
ἔλαβεν, ὅπως τῆς οἰκογενείας του
μείνῃ ἐκεῖνο κτῆμα διαρκές; — Ἰδοὺ
τί ἔπραξεν. Ἀφήκε τὸν δακτύλιον
ἐκ τῶν υἱῶν του εἰς τὸν προσφιλέστατον,
ἄριστε δέ, καὶ οὗτος εἰς τὸν φίλτατον
νὰ τὸν κληροδοτήσῃ τῶν υἱῶν αὐτοῦ,
δημοίως δὲ καὶ εἰς τὸ μέλλον πάντοτε,
χωρὶς πρωτοτοκίων δικαιώματα,
διὰ τοῦ δακτυλίου μόνου κεφαλὴ^ν
καὶ ἡγεμῶν τοῦ οἴκου του νὰ γίνεται
ὅ προσφιλέστατος ἐξ ὅλων τῶν υἱῶν.
— Ἔννοει με, Σουλτάνε.

ΣΑΛΑΔΙΝΟΣ

Σ^τ ἐννοῶ. Ἐμπρός.

ΝΑΘΑΝ

Τοιουτορόπως ὁ δακτύλιος αὐτὸς
κατήντησ^θ ἐπὶ τέλους, ἀπὸ γενεὰν
εἰς γενεάν, νὰ φθάσῃ εἰς τριῶν υἱῶν
πατέρα. Ἡσαν καὶ οἱ τρεῖς των ἵσα φυσικῶς
ἔξι ἴσους καὶ τοὺς τρεῖς των ἵσα φυσικῶς
ἡγάπα ὁ πατήρ των. Μόνον κάποτε
τοῦτον, ἐκεῖνον ἦ τὸν τρίτον ἐξ αὐτῶν
τοῦ δακτυλίου ἄξιον ἐνόμιζεν,
δσάκις μόνος ἔκαστος πλησίον του
ἦτο, κ^α οἱ ἄλλοι δὲν σανεμερίζοντο
τὰς πατρικὰς ἐκχύσεις τῆς καρδίας του.

Εἶχε δὲ οὕτω ὁ πατὴρ τὴν εὐλαβῆ
ἀδυναμίαν, καὶ εἰς τοὺς τρεῖς αὗτοῦ υἱοὺς
τὸ δακτυλίδιόν του νὰ ὑποσχεθῇ.
Ἐξηκολούθει, δσον ἦτο δυνατόν,
τὸ πρᾶγμα οὕτω Ἄλλ' ἐπῆλθο ὁ θάνατος,
καὶ εἰς ἀμηχανίαν ἥλθεν ὁ πατὴρ.
Δυπεῖται νὰ λυπήσῃ δύο τῶν υἱῶν,
οἵτινες εἰς τὸν λόγον του ἐπίστευσαν.
Τί τὸ πρακτέον ; — Παραγγέλλει μυστικὸν
ἔνα τεχνίτην, δύο δακτυλίδια
ὅμοια νὰ τοῦ κάμη μὲ τὸ πρότυπον,
καὶ μήτε κόπους νὰ φεισθῇ μήτ' ἔξοδα,
διὰ νὰ γίνουν ὅμοι ἀπαράλλακτα.
Τὸ κατορθώνει ὁ τεχνίτης. Ὁτε δὲ
τοῦ φέρει καὶ τὰ τρία δακτυλίδια,
τὸ πρότυπόν του ὁ πατὴρ δὲν δύναται
νὰ διακρίνῃ. Χαίρων τότε καὶ φαιδρός
καλεῖ ἰδίᾳ τῶν υἱῶν του ἔκαστον,
ἴδιαιτέρως δίδ' εἰς ἔκαστον αὐτῶν
τὴν εὐλογίαν καὶ τὸ δακτυλίδιον,
καὶ . . . ἀποθνήσκει. — Μὲ ἀκούεις βέβαια
Σουλτᾶνε ;

ΣΑΛΑΔΙΝΟΣ (δστις ἀπεμικρύνθη τεταργμένος).

Σὲ ἀκούω ! Σὲ ἀκούω ! Πλὴν
κάμε νὰ τελειώσῃς γρήγορα. — Δοιπόν ;

ΝΑΘΑΝ

Τελείωσα ! — Διότι ἡ συνέχεια,
νομίζω, ἔννοεῖται. Μόλις ὁ πατὴρ
ἀπέθανε, καὶ ἐμφανίζεται καθεὶς
μὲ τὸν δακτύλιον του, καὶ ζητεῖ καθεὶς
νὰ γίνῃ μόνος τῆς οἰκίας ἥγεμών.
Εἰς μάτην ἔξειτάσεις, δίκαι, ἔριδες.

"Αδύνατον ἀπέβη νὰ ἀνευρεθῇ
τὶς ἡτοῦ δύναμις ἀληθῆς δακτύλιος"
(μετά τινα παῦσιν, καθ' ἥν ἀναμένει τὴν ἀπάντησιν τοῦ Σουλτάνου)
καθὼς σχεδὸν καὶ τώρα εἶναι ἀδύνατον
τὴν ἀληθῆ ψηφισκείαν νὰ ἀνεύρωμεν
ἥμεῖς.

ΣΑΛΑΔΙΝΟΣ

Πῶς; Τοῦτο εἶναι ἡ ἀπάντησις
εἰς τὴν ἐρώτησίν μου;

ΝΑΘΑΝ

"Οχι, εἶναι ἀπλῶς
ἀπολογία, ὅτι τὸν δακτύλιον
νὰ διακρίνω δέν τολμῶ τὸν ἀληθῆ,
ἀφοῦ τοιοῦτοι εἴπεν ὁ πατήρ καὶ οἱ τρεῖς
νὰ γίνουν, ωστε νὰ μὴ διακρίνωνται.

ΣΑΛΑΔΙΝΟΣ

Δακτύλιοι!... Μαζί μου δὲν ἔπιθυμῳ
νὰ παίζῃς! Αἴ δημοσα,
έξαιρεται, νσμίζω, διακρίνονται.
Τὸ ἔνδυμα, ή πόσις, ή τροφὴ αὐτὴ
τὰς διακρίνει.

ΝΑΘΑΝ

"Αλλὰ ὅχι ή βάσις των,
Τὴν ίστορίαν βάσιν ἔχουν ὅλαι των
ἥτοι γραπτὴν ή παραδεδομένην. Καὶ
τὴν ίστορίαν βέβαια δεχόμεθα
ώς ἀληθῆ, διότι τὴν πιστεύομεν.
Τίνος τὴν πίστιν δύμως καὶ πεποίθησιν
νομίζομεν δικαίως διλιγώτερον
ἀμφίβιολον; Βεβαίως τῶν οἰκείων μας.
Ἐκείνων, οἵτινες ἔκ νηπιότητος

δείγματα τῆς ἀγάπης των μᾶς ἔδωκαν,
καὶ πώποτε δὲν μᾶς ἡπάτησαν, εἰμὴ
δισάκις ἡ ἀπάτη των μᾶς ἔσωζε.
Πῶς τοὺς γονεῖς μου ὀλιγώτερον ἔγω
δύναμαι νὰ πιστεύσω, παρὰ ὅσον σὺ
πιστεύεις τοὺς γονεῖς σου; Καὶ τάναπαλιν.
Πῶς ν' ἀπαιτήσω τοὺς προπάτοράς σου σὺ
νὰ διαψεύσῃς, ἵνα σύμφωνος φανῇς
μὲ τοὺς προπάτοράς μου; Καὶ τάναπαλιν.
Τὸ ἵδιον καὶ περὶ τῶν χριστιανῶν.
Δέν εἶναι οὕτω;

ΣΑΛΑΔΙΝΟΣ

(Ἀληθῶς βωβαίνομαι!
Μὰ τὸν Θεὸν τὸν ζῶντα, ἔχεις δίκαιογο).

ΝΑΘΑΝ

¹Ἄς ἔπανέλθω εἴς τοὺς δακτυλίους μας.
²Ως εἶπον, δίκας οἱ υἱοὶ ἐκίνησαν,
καὶ ὥμοσε καθεῖς των εἰς τὸν δικαστήν,
ὅτι ἀμέσως παρὰ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ,
τὸ δακτυλίδιόν του ἔλαβε,—καθὼς
ἡτο τῷ ὅντι ἡ ἀλήθεια —ἀφοῦ
πρὸ χρόνων εἶχε λάβη τὴν ὑπόσχεσιν,
ὅτι ἔκεινος ν' ἀπολαύσῃ ἔμελλε
τοῦ δακτυλίου τὸ προνόμιον —καθὼς
ἔτισης πάλιν ἦτο ἡ ἀλήθεια —
³Ἐπέμενε καθεῖς των, ὅτι ὁ παιήρ
ἀδύνατον νὰ εἴπε ψεῦδος πρὸς αὐτόν,
καὶ ἡναγκασμένος ἦτο, ἔλεγ⁴ ἔκαστος,
παρὰ νὰ ὑποπτεύσῃ ψεῦδος παρ⁵ αὐτοῦ,
αὐτοῦ... τοῦ τόσον προσφιλοῦς πατρός, ψευδεῖς
ἀπατεῶνας μᾶλλον νὰ αἰτιαθῇ
τοὺς ἀδελφούς του, καίτοι εὑδιάθετος,

νὰ ὑποθέσῃ ἄλλως δ, τι κάλλιστον
περὶ αὐτῶν. Θὰ εὑρισκε δέ, ἔλεγε,
ταχέως τοὺς προδότας βεβαιότατα,
καὶ θά ἔξεδικεῖτο.

ΣΑΛΑΔΙΝΟΣ

Καὶ δ δικαστής;

Ν^ο ἀκούσω θέλω, τί θὰ κάμης νὰ εἰπῇ
δ δικαστής σου. Λέγε μου!

ΝΑΘΑΝ

‘Ο δικαστής

εἶπεν: “Εὰν ἀμέσως τὸν πατέρα σας
ἔδω ἐνώπιόν μου δὲν μοῦ φέρετε
σᾶς στέλλω, ὅθεν ἥλθετε. Νομίζετε,
διὰ νὰ λύω γρίφους εἶμαι δικαστής;
ἢ μήπως νὰ λαλήσῃ περιμένετε
ὅ ἀληθῆς δακτύλιος σας μόνος του;

— Σταθῆτε ὅμως! ‘Ο καλὸς δακτύλιος
ἔχει κρυφίαν, ως ἀκούω, ἀρετὴν
νὰ καθιστᾷ τὸν ἀνθρώπουν ἀγαπητόν,
καὶ εἰς ἀνθρώπους κ^ο εἰς Θεὸν εὐάρεστον.
Αὐτὸ δ^ο ἀποφασίσῃ! Οἱ ψευδεῖς αὐτὴν
τὴν ἀρετὴν δὲν ἔχουν βέβαια. Λοιπόν,
τίνα ἔξ οὐλων ἀγαποῦν πλειότερον
οἵ δύο ἄλλοι; ‘Αποκρίθητε! ‘Εμπρός;
Τί; Σιωπᾶτε; “Ωστε δ δακτύλιος
ἔνδος ἐκάστου ἔξ οὐλῶν δὲν ἔνεργει
ἔπι τῶν ἄλλων, ἀλλὰ μόνον ἐπ^ο αὐτοῦ;
καὶ ἀγαπᾶ καθεὶς σας μόνον ἑαυτόν;
“Ω! εἰσθε τότε καὶ οἱ τρεῖς σας βέβαια
ἀπατεῶντες ἀπατώμενοι. Ψευδεῖς
καὶ τῶν τριῶν σας εἶναι οἱ δακτύλιοι.
‘Ο ἀληθῆς ἔχαμη πιθανώτατα
καὶ ἵγα κρύψῃ τὴν ἀπώλειαν αὐτοῦ
τρεῖς δ πατήρ σας ἀντ^ο ἔνδος παρήγγειλε.

ΣΑΛΛΑΔΙΝΟΣ

Λαμπρά! ώραια!

ΝΑΘΑΝ

“Αν, ἔξηκολούθησεν

ὅ δικαστής, ἀντὶ τῆς ἀποφάσεως
 ἡ συμβουλή μου δὲν σᾶς φθάνῃ, φύγετε.
 ὜δοὺ ἡ συμβουλή μου ὅμως; Ὅφετε
 τὰ πράγματα ὡς εἶναι. Ὅφοῦ ἔκαστος
 ὑμῶν τὸ δακτυλίδιόν του ἔλαβεν
 ἀπὸ τὴν χεῖρα τοῦ πατρός του, ἔκαστος
 τὸ ἀληθὲς πῶς ἔχει ἀς φαντάζεται.
 Ὅσως νὰ παρατείνῃ δὲν ἥθέλησε
 τὴν τυχαννίαν ὃ πατήρ σας τοῦ ἐνδός
 δακτυλίδιου εἰς τοὺς ἀπογότους του.
 Βεβαίως ὅμως σᾶς ἡγάπα καὶ τοὺς τρεῖς,
 καὶ ἐπίσης σᾶς ἡγάπα ὅλους, ἐπειδὴ
 νὰ ἀδικήσῃ δύο δὲν ἥθέλησε,
 εἰς ἕνα μόνον χαριζόμενός. Δοιπόν
 ἀς προσπαθήσῃ ἔκαστος νὰ μιμηθῇ
 τὴν ἀμερόληπτον του καὶ ἀμέτοχον
 προλήψεων ἀγάπην. Ὅας ἀγωνισθῇ
 νὰ ἐκδηλώσῃ ἐναμίλλως ἔκαστος,
 τίνα δὲ λίθος τοῦ δακιυλίδιου του
 ἔχει κρυφίαν δύναμιν. Ὅας βοηθῇ
 τὴν δύναμιν τοῦ λίθου μὲ πραότητα,
 εὐεργείαν, προσηνῆ ἀναστροφήν,
 καὶ ὑποταγὴν εἰς τὸν Θεὸν ἐνδόμυχον.
 Ὅαν δέ ποτε τῶν λίθων σας ἡ δύναμις
 εἰς τῶν ἐγγόνων τοὺς ἐγγόνους σας φανῇ,
 ἀς ἔλθουν πάλιν οὕτοι μετὰ χίλια
 χιλίων ἔτη πρὸ αὐτῆς τῆς ἔδρας μου.
 Τότε ἐνταῦθα ἄλλος τις θὰ κάθηται
 σοφώτερός μου, καὶ θὰ κρίνῃ ἀγετε!

Μετάφρ. ΑΓ. ΒΛΑΧΟΥ

ΙΩΑΝΝΗΣ ΒΟΛΦΓΚΑΝΓΚ ΓΚΑΙΤΕ

[Goethe 1749—1832].

ΦΑΟΥΣΤ

(Εἰς τὴν σκηνὴν ταύτην παρίσταται ὁ Φάουστ μόνος εἰς τὸ σπουδαστήριόν του τὴν νύκτα τῆς 'Αιαστάσεως).

(Πρᾶξις Α'.—Σκηνὴ Γ').

ΦΑΟΥΣΤ (μόνος)

Ἐγώ, εἰκὼν τοῦ πλάστου καὶ ὄμοίωμα,
ὅστις ἐφρόνγουν ἐμαυτὸν ἐγγύτατα
πρὸς τὸ τῆς θείας ἀληθείας κάτοπτρον,
καὶ εἰς οὐρανίαν λάμψιν καὶ διαύγειαν
τὸ ἕδιόν μου εἴγαι ἀπελάμβανον,
καὶ ἀπεξεδύθην τὴν γηῖνην φύσιν μου·
ἐγώ, δὲ τῶν ἀγγέλων καθυπέρερος,
ἐγώ, οὗτινος πλήρης προαισθήσεως
τῇ ἐλευθέρᾳ δύναμις ἐτόλμησε

νὰ φεύσῃ διὰ τῶν φλεβῶν τῆς φύσεως,
ὥ, πᾶς ἐτιμωρήθην ! μία μόνη φεῦ,
κεραυνοβόλος λέξις μὲ συνέτριψε.—

"Ω πνεῦμα, δὲν τολμῶ νὰ μετρηθῶ πρὸς σέ.
"Ἐνταῦθα νὰ σ' ἔλκυσθω, εἶχα τὴν Ἰσχύν,
ἄλλὰ νὰ σὲ κρατήσω, ἡμην ἀσθενής.
"Ἐν τῇ στιγμῇ ἔκεινη τῇ εὐδαιμονί^{τόσῳ}
μικρός, τοσούτῳ ἡμην ἔξοχος !
πλὴν σὺ σκληρῶς δύσω μὲ ἀπώθησες
εἰς τῶν ψυχῶν τὴν μοῖραν τὴν ἀμφίβολον.
Τίς μὲ διδάσκει ; Πρόπει ν' ἀποφεύγω τί ;
εἰς τὴν ὅρμην ἔκεινην πρόπει ν' ἀφεθῶ ;
αὐτὰ τὰ ἔργα, φεῦ ! αὐτοὶ σὲ πόνοι μας
κωλύουν τὴν πορείαν τῆς ζωῆς ἡμῶν.

Ἐις τοῦ νοός μας τὴν ὑψίστην σύλληψιν
ἄλλοτρα στοιχεῖα συσσωρεύονται.
"Ἀπέκτησες τοῦ κόσμου τούτου τὸ καλόν ;
τότε καλεῖται πλάνη τὸ καλλίτερον.
Τὰ ζωογόνα ἔξοχα αἰσθήματα
εἰς τὴν γηῖνην τύρβην ἀποψύχονται.

"Ἡ φαντασία, ἡτις ἄλλοτε ἥρετο
μὲ τολμηρὰν τὴν πτῆσιν καὶ πανεύελπις
ηὔρυγεν ἔαυτὴν πρὸς τὸ αἰώνιον,
εἰς χῶρον ἔξαρχεῖται ὕστερον στενόν,
ὅταν ἡ εὐτεχία ἄλλεπάλληλος
εἰς τῶν ἔντειντῶν τὴν δίνην γαυαγῆ.
Φωλεύει παρευθὺς εἰς τὴν καρδίαν μας
ἡ μέριμνα καὶ ἀλγη κρύφια γεννᾷ
ἀνήσυχος ἐντός μας ταλαντεύεται,
ταράσσει τὴν χαράν καὶ τὴν γαλήνην μας.
ἄλλαζει προσωπεῖον, κι' ὅπως ἀν φαιτῇ,

ώς κτῆμα καὶ οἰκία, ὡς γυνὴ καὶ παις,
ώς υδωρ, πῦρ, ὡς ξίφος, δηλητήριον,
σὺ τρέμεις πρὸ κακοῦ μὴ ἐπισκήπτοντος,
καὶ πάντοτε θρηνεῖς τὸ μὴ ἀπολεσθέν. —

Θεοὶς δὲν ὁμοιάζω, τὸ αἰσθάνομαι·
εἶμαι δὲ σκώληξ, δστις οκάπτει τὸν πηλόν,
ὅν, ζῶντα εἰς τὸ χῶμα καὶ τρεφόμενον,
ἔκμηδενίζει, θάπτει δδοιπόρου πούς. —

Δὲν εἶναι κόρις, ὅσα μοῦ ἀποστεγοῦν
τὰ τείχη ταῦτα, τὰ μὲ θήκας ἔκατόν ;
καὶ δὲ τῶν ἀθυρμάτων οὖτος συρφετός,
δὲ πνίγων με εἰς κόσμον σκωληκόβρωτον ;
Ἐδῶ ζητῶ νὰ εὔρω τὸ ποθούμενον ;
ν' ἀναγινώσκω εἰς βιβλία χίλια,
διι ἐβασανίσθη δὲ θνητὸς παντοῦ,
διι σπανίως τις ὑπῆρξεν εὔτυχῆς ;
Κενὸν κραγίον, τί μὲ βλέπεις σεσηρός ;
η διηγεῖσαι διι, δπως δὲ μόδι,
δμοίως καὶ δ σὸς ἐγκέφαλός ποτε,
ποθῶν ν' ἀνακαλύψῃ τὴν ἀλήθειαν,
τὸ φῶς εἴχε ζητήσῃ τὸ εὐφρόσυνον,
κ' οἰκτρῶς ἀπεπλαγήθη εἰς σκιαύγειαν ;
Σεῖς ἐργαλεῖα ὅγτως μὲ σαρκάζετε
μὲ τοὺς τροχούς, δδόντας καὶ κυλίνδρους σας.
Ἐπὶ τὴν πύλην ἔστην, σεῖς αἱ κλειδές μου
ἔχετε μὲν δδόντα ἐλικοειδῆ,
ἄλλ' ὅμως τοὺς μοχλοὺς δὲν ἀνυψώνετε.
Ἐμπλεως μυστηρίου εἰς φῶς ἀπλετον,
δὲν ἐπιτρέπει δὲ φύσις εἰς τὸν ἀνθρωπὸν
τὸν πέπλον της νὰ ἄρῃ δὲι δὲ αὐτὴ
νὰ σοῦ ἀποκαλύψῃ δὲν ἐπιθυμεῖ,
νὰ τῆς τὸ ἀποσπάσῃς εἴγ' ἀδύγατον

μὲ δλους τοὺς μοχλοὺς καὶ τοὺς κοχλίας σου.
 Σκεύη ἀρχαῖα, εἰς ἔμβα ἀνωφελῆ,
 εὑρίσκεσθε ἐδῶ, διότι ἄλλοτε
 εἴχετε χρησιμεύσ" εἰς τὸν πατέρα μου.
 Ἀρχαῖα τροχαλία, θὰ μαυρίζεσαι,
 ἐνόσῳ ἥ λυχνία μου ἥ ἀμαυρὰ
 θέλει καπνίζῃ ἄνω τοῦ γραφείου μου.
 Κάλλιον τὸ δλίγον νὰ ἡσάρτευα,
 ἥ νὰ ἰδρώνω τὸ δλίγον συντηρῶν·
 Ὁπως καθέξῃς κτῆμα κληρονομικόν,
 ἀπόκτησον αὐτὸ διὰ τῆς χρήσεως.
 Εἶναι βαρὺ φορτίον πᾶν τὸ ἀχρηστον·
 μόνον ὅτι μᾶς δίδει ἥ στιγμή, αὐτὸ
 δύναται νὰ μᾶς φέρῃ καὶ ὀφέλειαν.

Πλὴν διατί καρφοῦται τ' ὅμμα μου ἔκει;
 μαγνήτης εἶν" αὐτὸ τὸ φιαλίδιον;
 καὶ διατί ἔξαίφνης αἴγλη μελιχρὰ
 τὸν νοῦν μου καταλάμπει, ὡς σελήνης φῶς,
 μᾶς λούει νύκτωρ ἐν τῷ μέσῳ τῶν δασῶν; —
 Σὲ χαιρετῶ, φιάλη μου πολύτιμος,
 πρὸς ἥν τὴν χεῖρα τώρα τείνω εὐλαβῶς!
 Ὁ En σοὶ θαυμάζω τέχνην, πνεῦμ" ἀνθρώπινον.
 Ὡ σύ, χυμῶν παντοίων τὸ κεφάλαιον,
 ἡδέως κοιμιζόντων" ὡς ἀπάνθισμα
 πασῶν τῶν φονικῶν λεπτῶν δυνάμεων!
 Τὴν εὔνοιάν σου δεῖξ" εἰς τὸν τεχνίτην σου!
 Σὲ βλέπω ἥ ὁδύνη μου πραῦνεται·
 λαμβάνω σε, ὁ πόθος κατευνάζεται
 καὶ καταπίπτ" ἥ πλήμμυρα τοῦ πνεύματος.
 Ὁ Ανοίγετ" ἔμπροσθέν μου θάλασσ" ἀπειρος,
 τὸ κάτοπτρόν της λάμπ" ὑπὸ τοὺς πόδας μου,
 εἰς νέας ὄχθας νέα μὲ καλεῖ αὐγή.—

Ἐπὶ πιερύγων κούφων ἀρμα πύρινον
καθίπταται ! εἰς νέα βαίνων κέλευθα
νὰ πλεύσω τὸν αἰθέρα εἶμαι ἔτοιμος,
πρὸς νέας σφαιρας ἐνεργείας καθαρᾶς
Τί μεγαλεῖον βίου, θεία ἡδονή !
Σύ, ἔτι σκώληξ, εἶσαι ἄξιος αὐτῆς ;
Ναί, ἀγ τὰ νῶτα στρέψῃς μὲς ἀπόφασιν
πρὸς τὸν γλυκὺν τοῦ κόσμου τούτου ἥλιον !
Τὰς θύρας νῷ ἀνασπάσῃς ἀποτόλμησον,
πρὸ τῶν διοίων τρέμει ἔκαστος θνητός !
Ἴδον καιρὸς ἐμπράκτως νῷ ἀποδείξεις σύ,
ὅτι ἡ ἀνδρικὴ ἄξιοπρέπεια
δὲν ὑστερεῖ τοῦ ὑψών τῆς θεότητος.
Μὴ φοβηθῆς τὴν ἐρεβώδη ἄβυσσον,
ὅπου ἡ φαντασία τοῦ αὐτόχειρος
πλάττει τὴν αἰωνίαν καταδίκην της.
Πρὸς τὴν στενὴν ἔκείνην χώρει δίοδον,
ἥν περιβάλλουν φλόγες τῆς κολάσεως
φαιδρῶς τὸ βῆμα τοῦτο ἀποφάσισον,
καὶ εἰς τὸ Μηδέν ἄν μέλλης νὰ διαλυθῆς. —

Διαφανοῦς κρυστάλλου κύπελλον, ἐλθέ,
τῆς παλαιᾶς σου θήκης τώρα ἔξελθε,
σύ, τὸ διοῖον πάλαι ἐλησμόνησα !
Εἰς πανηγύρεις σὺ πατέρων ἔλαμπες,
τοὺς σοβαροὺς συμπότας σὺ ἐφαιδρύνες,
ἀπὸ χειρός εἰς χεῖρα προσφερόμενον.
Ἡ τέχνη τῶν εἰκόνων ἡ πολυτελής,
τοῦ πότου τὸ καθῆκον νὰ τὰς ἔξηγῇ
διμοιοκαταλήκτως, καὶ τὸ κοῖλόν σου
νὰ ἐκκενώνῃ πίνων ἀμυστή, πολλὰς
μοῦ ἐνθυμίζει νύκτας τῆς νεότητος.

Δὲν σὲ δρέγω τώρα εἰς τὸν γείτονα,
οὐδὲ θὰ δείξω πνεῦμα εἰς τὴν τέχνην σου·
ἴδον χυμός, δῖτις μεθύσκει τάχιστα.
Μὰ ἀμαυρὸν ρευστὸν πληροῦ τὸ κοῦλόν σου.
Ἐγὼ ήτοίμασά σε, σὲ ἐκλέγω νῦν
προσφέρω τὴν ἑσχάτην πόσιγ ἐκ ψυχῆς
εἰς τὴν αὐγήν, ὃς χαῖρε ἕορτάσιμον !
(Φέρει τὸ κύπελλον εἰς τὰ χεῖλη).

ΗΧΟΣ ΚΩΔΩΝΩΝ ΚΑΙ ΑΣΜΑ ΧΟΡΟΥ

ΧΟΡΟΣ ΤΩΝ ΑΓΓΕΛΩΝ

Χριστὸς ἀνέστη !
Ὥ ἀγάλλεσθε, θνητοί,
οὓς ἡ καταστρεπτική,
ἔρπουσα, προγονικὴ
ἀμαρτία περιέστη.

ΦΔΟΥΣΤ

Οποῖος βόμβος ἀμαυρός,
ὅποῖος τόγος καθαρὸς
αἴφνης τὴν κύλικα ἐν βίᾳ
μοῦ ἀποσπᾷ ἐκ τῶν χειλέων ;
Κωδώνων μουσικὴ βαρεῖα,
ἀγγέλλεις ὅτι ἥλθε πλέον
ἡ πρώτη πανηγυρικὴ
τῆς Ἀναστάσεως στιγμή ;
Ψάλλετε, ὢ χοροί, τὸ ἄσμα,
ὅπερ φωνὴ ἀγγελικὴ
ἀνέμελψέ ποτε γλυκὺν
στὸ σκοτειγὸν τοῦ τάφου χάσμα,
ἐγγύησιν τῆς ἀσφαλείας
νεοσυστάτου συμμοχίας ;

ΧΟΡΟΣ ΤΩΝ ΓΥΝΑΙΚΩΝ

Ἐρωτάναμεν μὲς μύρα
τὸ ἄγιόν του σῶμα
καὶ ἐθέσαμεν μὲς χεῖρα
πιστὴν ὑπὸ τὸ χῶμα.
Ἐντὸς λευκῆς σιγδόνος
καὶ καθαρᾶς ἐτέθη,
ἄλλον ἄχ ! ἵδον εὐρέθη
ὅ τάφος αὐτοῦ μόνος.

ΧΟΡΟΣ ΤΩΝ ΑΓΓΕΛΩΝ

Χριστὸς ἀνέστη !
Εὐτυχὴς ὁ ἀγαπῶν,
ὅστις τὴν δοκιμασίαν,
τὴν ἀνάμεστον λυπῶν,
φέρουσαν πρὸς σωτηρίαν,
ἄνευ γογγυσμοῦ ὑπέστη.

ΦΑΟΥΣΤ

Τί μὲς ζητεῖτε ἐν τῇ κόνει,
ὦ ἐπαυράνιοι σεῖς τόνοι,
τόσον σφοδροὶ καὶ ἀπαλοί ;
ἔκει, ἔκει περιηχεῖτε,
ὅπου οἵ ἄνθρωποι οἱ δειλοί.
Ἄκοντω τὰ γγελμα τὸ θεῖον,
πίστιν δὲν ἔχω στὸν Θεόν·
τὸ θαῦμα εἶναι τὸ παιδίον
τῆς πίστεως τὰ γαπητόν.
Δὲν ἔχει τόλμην ἡ ψυχὴ
νῷ ἀρθῆ στὰς σφαιρας τὰς ἀγίας,
ὅθεν τὸ ἄσμα ἀντηχεῖ
τῆς καρμοσύνου ἀγγελίας.
Καὶ ἐν τούτοις ἡ κλαγγὴ αὐτὴ
ἐκ παιδῶν μου ἀγαπητὴ
ἥδ' εἰς τὸν βίον μὲς κρατεῖ . . .

«Ἐκλογὴ ἐκ ξένων λογοτεχνιῶν· ἕκδοσις 3η 24]10]24»

"Άλλοτ^ο ἐν μέσῳ τῆς σιγῆς
 τοῦ Πάσχα τῆς σεμνῆς κι^ο ἀγίας,
 τὸ φύλημα τῆς οὐρανίας
 κατέβαιν^ο ἐπ^ο ἐμὲ στοργῆς.
 Πῶς τότε, πῶς μ^ο ἐνεθουσία
 ἡ τῶν κωδώνων ἀρμονία
 ἥχοῦσα πανηγυρικῶς !
 κ^ο ἦν ἡ στιγμὴ τῆς προσευχῆς
 ἀπόλαυσις διακαής.
 Πόθος ἀρρήτως θελκτικὸς
 μ^ο ἐλάμβανε καὶ ἐπλανώμην
 διὰ λειμώνων καὶ ἀγρῶν,
 καὶ χύνων δάκρυ φλογερόν,
 ἐντός μου κόσμον ἥσθανόμην
 ὀλόκληρσν νὰ ἀνατέλλῃ.
 Μ^ο ἀνήγγελλον αὐτὰ τὰ μέλη
 ἡμέρας παιδιῶν τερπνῶν,
 καὶ ἑορτῶν ἔαρινῶν
 τὴν ἐλευθέραν εὐφροσύνην·
 μ^ο ἀναχαιτίζουν ἀναμνήσεις
 καὶ παιδικαὶ νῦν συγκινήσεις
 ἀπὸ τοῦ βήματος αὐτοῦ
 τοῦ τελευταίου, τοῦ φρικτοῦ.
 "Ω ! ἀντηχεῖτε, ἀντηχεῖτε
 ἄσματ^ο ἀγγέλων ποθητά !
 Τὸ δάκρυνό μου ἀναβλύζει,
 πάλιν ἡ γῆ μὲ ἀνακτᾶ !

ΧΟΡΟΣ ΤΩΝ ΜΑΘΗΤΩΝ

"Άν ὁ ἐνταφιασμένος,
 ὁ καὶ ζῶν δεδοξασμένος,
 φεύγει μετὰ δόξης θείας
 στὰς σκηνὰς τὰς οὐρανίας,

χαίρων ὡς νεογενής,
 καὶ ἔγγυς τῆς μακαρίας
 πλαστουργούσης ἥδονῆς —
 ἄχ ! στὸν κόσμον τοῦ κλαυθμῶνος
 ἔσται κλῆρος μας ὁ πόνος.
 Μένουν εἰς ἀπελπισίαν
 οἱ πιστοί σου μαθηταί·
 ἄχ, τὴν σὴν εὐδαιμονίαν
 ἦμεῖς κλαίομεν, Χριστέ.

ΧΟΡΟΣ ΤΩΝ ΑΓΓΕΛΩΝ

Χριστὸς ἀνέστη
 ἐκ τῶν κόλπων τῆς φθορᾶς !
 Τὰ δεσμὰ τῆς ἀμαρτίας
 ἤγξατε μετὰ χαρᾶς !
 "Αν δι" ἔργων τὸν ὑμνῆτε
 καὶ ἀγάπην μαρτυρῆτε
 καὶ ἀδελφικῶς δειπνῆτε
 καὶ τὰ Εθνη κατηχῆτε
 καὶ ὑπόσχεσθε λαμπρὸν
 ἐν τῷ παραδείσῳ βίον,
 ἔσται ὁ Χριστὸς πλησίον,
 ἔσται πάντοτε παρών !

Μετάφρ. Α. ΠΡΟΒΕΛΕΓΓΙΟΥ

ΤΟ ΞΩΤΙΚΟ

Ποιός τὰ μεσάνυχνα καβαλλικεύει ;
Εἰν' δ πατέρας μὲ τὸ παιδί·
Τῷχει στὰ στήθια του καὶ τὸ χαϊδεύει
Καὶ κάπου σκύβει καὶ τὸ φίλεῖ.

— Παιδί μου, τί ἔκρυψες τὸ πρόσωπό σου ;
— Δὲν βλέπεις τὸ ἄγριο τὸ ξωτικό,
Πατέρα ; πέρασεν ἀπ' τὸ πλευρό σου·
— Τὰ νέφη ἀπλώνονται μέσ' στὸ νερό.

— Παιδί μου, ἔλα στὴ συντροφιά μου,
Μ' ἀρέσ' ή ὅψι σου ή δροσερή,
Περίσσια λούλουδα ἔχ' ή ὁχθιά μου,
Κ' ἔχ' ή μητέρα μου στολὴ χρυσῆ,

— Ἀκοῦς, πατέρα μου, ἀκοῦς τί λέει ;
Μὰ θέλει σύντροφο τὸ ξωτικό.

— Παιδί μου, ἡσύχασε, τ' ἀέρι κλαίει
Σ' ἄγριο χαμόδενδρο, θάμνο ξερό.

— Παιδί μου, ἔλα τί σὲ τρομάζει ;
Θάχης ταὶς κόραις μου γιὰ συντροφιά,
Ποὺ δταν τὴ λίμνη μας νύχτα σκεπάζῃ
Χορεύουν εῦθυμαις στὴν ἀμμουδιά.

— Πατέρα, κύτταξε δὲ βλέπεις πέρα,
Σὰν νὰ χορεύουνε οἱ κορασιαὶς ;

— Παιδί μου, βλέπω, ἀπ' τὸν ἀέρα
Κουνιοῦνται πέγνυμα γρηαὶς ἴτιαίς.

— Μ' ἀρέσει ἡ ὄψι σου, χρυσό μου ἀστέρι,
Μὰ σὺ δὲν ἔρχεσαι σὲ παίρων ἐγώ . . .

— Πατέρα, ἅπλωσε τὸ ἄγριο χέρι,
Πατέρα, μ' ἔπνιξε τὸ ξωτικό !

Τρέμει ὁ πατέρας του καὶ τὸ ἄλιγό του
Κεντᾷ καὶ χάνεται σὰν ἀστραπή·
Φθάνει στὴ θύρα του . . . ὥημὲ τὸ γυιό του
Κρύο στὸν κόρφο του γεκρό κρατεῖ.

Μετάφρ. Ι. ΠΑΠΑΔΙΑΜΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ
(ΜΟΡΕΑΣ)

ΦΡΙΔΕΡΙΚΟΣ ΣΧΙΛΛΕΡ

[Schiller 1759—1805].

ΜΑΡΙΑ ΣΤΟ ΥΑΡΤ

(Εις τὴν Μαρίαν Στούαρτ, καταδικασθεῖσαν εἰς θάνατον ὑπὸ τῆς ἀντιβασιλείας τῆς Βασιλίσσης τῆς Ἀγγλίας Ἐλισάβετ, ἀπηγορεύθη ἢ τελευταίᾳ ἔξομολόγησις καὶ ἡ Ἁγία Κοινωνία. Ἄλλ' ὁ πιστὸς θεράπων αὐτῆς Μῆλβιλ ἀναπληροῖ τὸν ιερέα καὶ ἔξομολογεῖ τὴν Μαρίαν ἐν τῇ κάτωθι σκηνῇ).

(Πρᾶξις Ε'. — Σκηνὴ Ζ').

ΜΑΡΙΑ, ΜΗΛΒΙΛ

ΜΑΡΙΑ

Ἐπλήρωσα τὰ χρέη τὰ ἐγκόσμια
κ^τ ἐλπίζω διε ἐκδημοῦσα κανενὸς
ἀνθρώπου δφειλέτις δὲν ἀπέμεινα.

Ἐν μόνον ἐμποδίζει τὴν βαρύθυμον
ψυχήν μου ἐλευθέρα ν^τ ἀναπτερωθῆ,
φαιδρά, περιχαρής πρὸς τὰ οὐράγια.

ΜΗΛΒΙΔ

Είπε το^ν ἀγακούφισε. τὰ στήθη σου·
ἐκμυστηρεύσου εἰς τὸν φίλον τὸν πιστόν.

ΜΛΡΙΑ

Περὶ τὸ χεῖλος τῆς αἰωνιότητος
ἴσταμαι^ν ὅσον οὕπω θὰ ἐμφανισθῶ
εἰς τὸν ὑπέρτατον κριτήν^ν πλὴν πρὸς αὐτὸν
ἀπέμεινα εἰσέτι ἀδιάλλακτος.

^νΑργοῦνται νὰ μοῦ δώσουν ἔξαγορευτὴν
τοῦ δόγματός μου λειτουργόν. Δὲν δέχομαι
ἀπὸ ψευδιερέα τὴν μετάδοσιν
τῆς μυστικῆς, τῆς θείας βρόσεως. Ποθῶ
νὰ τελευτήσω ἐν τῇ πίστει μου^ν αὐτὴ^ν
ἔξαγιάζει τὰς ψυχάς.

ΜΗΛΒΙΔ

‘Ησύχασε !

‘Ο “Ψυιστος τὸν πόθον τὸν διάπυρον
δῶς τελεσθέντα δέχεται. Οἱ τύραννοι
μόνον τὰς χεῖρας νὰ δεσμεύσουν ἐμποροῦγ^ν
ἄλλὰ τῶν καρδιῶν μας ἡ κατάνυξις
ἔλευθερ^ν ἄναβαίνει πρὸς τὸν Κύριον.
Τὸ γράμμα κτείν^ν, ἡ πίστις δὲ ζωοποιεῖ.

ΜΛΡΙΑ

“Αχ, Μῆλβιλ ! ^νΗ καρδία μόνη δὲν ἀρκεῖ,
“Η πίστις δίχως ἀρραβώνα αἰσθητὸν
δέν μας ἔξαγοράζει τὰ οὐράνια.
Καὶ διὰ τοῦτο ἐνηγρώπισ^ν ὁ Θεὸς,
εἰς ὅρατὸν ἐγκλείσας σῶμα μυστικῶς
τὰς ἀοράτους, τὰς ὑψίστας δωρεάς.

Τῶν οὐρανῶν ἡ κλῖμαξ ἡ μετάρρυθμος
δημιουργεῖται εἰς τὴν ἐκκλησίαν μας
τὴν κορυφαίαν, τὴν ἀγίαν, ἀληθῶς
καθολικήν, διότοι ἡ πίστις καθενὸς
ἀπὸ τὴν πίστιν ὅλων ἐνισχύεται.

"Οπου πολλοὶ λατρεύουν καὶ δοξολογοῦν,
ἔκει τὸ πῦρ εἰς φλόγα" ἀναρριπίζεται,
ὅ νοῦς ἀναπτεροῦται πρὸς τὸν Κύριον.
Ἐντυχισμένοι ὅσοι ἔχουν τὴν χαρὰν
νὰ συμπροσεύχωνται εἰς τὸν οἶκον τοῦ Θεοῦ!

Λαμπάδες ἀναμμέναι, θυμιάματα·
λαμπρῶς ἐνδεδυμένος ὁ ἀρχιερεὺς
ὑψώνει τὸ ποτήριον, τὸ εὐλογεῖ,
ἀναφωνεῖ τὴν θείαν μετουσίωσιν,
καὶ εἰς τὸν Θεὸν τὸν παρεστῶτα ὁ πιστὸς
λαὸς ἐδαφιαίως ὑποκλίνεται . . .

"Ἄ ! ἐγὼ μόνον εἴμαι ἡ ἀπόκληρος !

"Ἡ εὐλογία τοῦ Θεοῦ δὲν εἰσχωρεῖ
εἰς τὴν εἰρητήν μου !

ΜΗΛΒΙΔ

Εἰσχωρεῖ ! πλησίον σωθεῖσκετ ! "Εμπιστεύσου εἰς τὴν χάριν του
τὴν παντοδύναμον . . . "Ἡ ράβδος ἡ ἕηρά
ἀναβλαστάνει ἐν χερσὶ τῆς πίστεως.
Τὴν πέτραν ὁ πατάξας καὶ ἀνέβλυσε·
δύναται νῦν ἀνεγείρη θείαν τράπεζαν
ἐν φυλακῇ, καὶ τοῦτο τὸ ποτήριον
νὰ μεταβάλῃ εἰς θεῖον δισκοπότηρον.

(Δράττει τὸ ποτήριον τὸ ἐπὶ τῆς τραπέζης).

MAPIA

Σ^ο ἔνόησα Μῆλβιλ ; "Ω ! ναι, σ^ο ἔνόησα.
 "Εδῶ οὔτ^ε ἐκκλησία, οὔτ^ε Ἱερεύς,
 οὕδε μυστήρια. Πλήγη, εἶπεν δὲ Σωτήρ :
 « Όπου συγῆλθον ἐν ὅντιματι ἐμοῦ
 δύο. ἡ τρεῖς, ἐν μέσῳ παρενόρισκομαι»,
 Τίς ἀγιάζει εἰς Κυρίου λειτουργὸν
 τὸν Ἱερέ^ν ; ἀγνότης, ἀσπιλος ζωή...
 Λοιπὸν σὺ τώρα δὲ ἀχειροτόνητος
 γενοῦ δὲ Ἱερεύς μου, δὲ ἀπόστολος
 Κυρίου, τῆς εἰρήνης δὲ δοτήρ... Πρὸς σὲ
 ἡ τελευταία μου ἐξομολόγησι !
 Σὺ δός μου τῆς ψυχῆς μου τὸ σωτήριον !

ΜΗΛΒΙΛ

"Αφοῦ τοσοῦτο ἡ ψυχή σου τὸ ποθεῖ
 μάθε καὶ θαῦμα διτ^ε δύνατ^ο δ Θεὸς
 νὰ συγτελέσῃ πρὸς παραμυθίαν σου.
 "Εδῶ δὲν εἶναι, εἶπες, οὔτ^ε Ἱερεύς,
 οὔτ^ε ἐκκλησία, οὔτ^ε σῶμα τοῦ Θεοῦ ;
 Σφάλλεις ! Ιδοὺ δὲ Ἱερεύς, καὶ δὲ Θεός
 ἐμπρός σου !

("Αποκαλύπτει τὴν κεφαλὴν καὶ δεικνύει ὅστιαν ἐν χρυσῇ θήκῃ")

Εἶμαι Ἱερεύς ! "Ινα δεχθῶ
 τὰς τελευταίας ἐξομολογήσεις σου
 καὶ σ^ο ἀπαγγείλω ἄφεσιν ἀμαρτιῶν
 χειροτονίαν ἔλαβα, καὶ σ^ο ἔφερα
 τὸν ἄρτον, τὸν δόπον ἐλειτούργησεν
 ἴδιοχείρως δὲ Πανάγιος Πατήρ,

ΜΑΡΙΑ

“Ω ! κού εἰς τοῦ τάφου μού ἐπερίμενε λοιπὸν
τὸ χειλός εὐτυχία ἐπουράνιος !
‘Ως καταβαίνει ἄγγελος ἐπὶ χρυσῆς
νεφέλης ὅπως ἄλλοτε ἀνήρ πασεν
ἐκ τοῦ δεσμωτηρίου τὸν Ἀπόστολον...
ώς οὕτε κλεῖθρα οὕτε μάχαιραι φρουρῶν
τὸν ἐμποδίζουν κεκλεισμένων τῶν θυρῶν
περιπατεῖ μὲν βῆμα ὑπερήφανον
καὶ ἀπαστράπτει ἐν τῷ μέσῳ τῆς εἰρητῆς...
δόμοίως μού ἐξαφνίζει ἄγγελος Θεοῦ,
ἀφοῦ ἐψεύσθη πᾶς ἐπίγειος σωτήρ...
Σὺ δέ, δοκόην ὑπηρέτης μου, γενοῦ
δοκόηρέτης τοῦ Θεοῦ, τὸ στόμα του
τὸ ἄγιον. Καθώς ἐμπρός μου ἔκλινες
τὸ γόνυ, πρὸ τῶν ποδῶν πίπτω κατὰ γῆς.

(Γονυπετεῖ ἐμπροσθέν του).

Μετάφρ. Α. ΑΝΑΓΝΩΣΤΑΚΗ

Η ΔΙΑΝΟΜΗ ΤΗΣ ΓΗΣ

«Τὸν κόσμον λάβετ» ἔκραξεν δος Ζεύς, περὶ τὸν θρόνον
καλῶν τὰ πλήθη τῶν θυητῶν.
«Κληρός σας ἔστω διαρκῆς δι’ ὅλων τῶν αἰώνων,
σεῖς διανείματε αὐτόν».

Καὶ σπεύδουν ὅλοι ἀπληστοι... τὰς χεῖράς του ὁργῶν
νέος καὶ γέρων πᾶς προτάσσει
καὶ δίδογται οἱ θεοισμοὶ τῆς γῆς εἰς γεωργόν,
εἰς γέον κυνηγόν τὰ δάση.

Κέρδη ὁ ἔμπορος πολλὰ εἰς ἀποθήκας κλείει,
καὶ οἶγον ὁ ἀββᾶς γλυκύν,
καὶ πᾶσα γέφυρα, ὅδός, εἰς ἄρχοντ' ἀποτίει
δεκάτην ἡγεμονικήν.

Τέλος μακρόθεν ἔφθασεν ἀργὰ ὁ ποιητής,
πλὴν ἥσαν δλα μοιρασμένα,
οὐδὲν πλέον ἐλείπετο ἔπι νὰ λάβῃ τίς.
καὶ εἶχε πᾶν δεσπότην ἔνα.

«Ἄλλοι μογον ! πάντων ἐγὼ ἐλησμονήθην μόνον,
ὅ μᾶλλον σοῦ πιστὸς υἱός !

«Ανέκραξεν ὁ ποιητής, βαθὺν ἐκχύσας στόνον,
κ" ἐρρίφθ" εἰς πόδας τοῦ Διός.

«Ἀγ εἰς ὅνειρων ἔτρεχες τὰς μαγικὰς ὅδούς,
τί σ' ὧφελεῖ τώρα ὁ θρῆνος ;
Ποῦ ἥσο, τάλαν, πρὶν τὸ πᾶν διαμοιράσω δούς ;»
«Ἐγγύς σοῦ ἥμην», εἶπο ἔκεινος.

«Τυφλὸς πρὸς τὰ ίλα, μόνον σὲ ἔβλεπ' ὁ ὁφθαλμός μου,
σὲ ἥκουνον πρὸς πᾶν κωφὸς·
συγχώρει, ἀν μ' ἀφήρπασε τοῦ ὑπολοίπου κόσμου
τὸ θεῖον τ' οὐρανοῦ σου φῶς».

«Πλὴν τώρα πλέον, εἶπο ὁ Ζεύς, κτῆμα δὲν εἴγε ἔμοι
καὶ γῆ καὶ θάλασσα καὶ θήρα·
ἄν θέλῃς εἰς τὸν οὐρανὸν νὰ ζήσωμεν ὅμοι,
ἔλθε, σ' εἴγ' ἀγοικτὴ ἡ θύρα.

Μετάφρ. ΑΓ. ΒΛΑΧΟΥ

ΕΡΡΙΚΟΣ ΧΑΙΝΕ

[Heine 1799—1856]

Η ΛΙΤΑΝΕΙΑ

Στέκετ' ἡ μάννα στὸ παράθυρο
κοίτεται στὸ κρεββάτι ὁ γυιός, στὸ πλάν
— Σήκω, Γιαννάκη μου, λίγο καὶ σύ,
νὰ ἰδῆς τή λιτανεία ποὺ περγάσει !

— "Δχ, μάννα, δὲ μπορῶ τά μάτια μου
δὲ βλέπουν, δὲν ἀκοῦν τ' αὐτιά μου.
Θυμᾶμαι τή Μαριώ, ποὺ πέθανε
σὰν τή θυμᾶμαι, μοῦ πονεῖ ἡ καρδιά μου.

— Σήκω νὰ πᾶμε εἰς τὴν ἐκκλησιά.
Πάρε κερί μαζί σου καὶ λιβάνι,
νὰ ἰδῆς, τὴν πονεμένη σου καρδιὰ
ἡ Παναγία πῶς θὰ σοῦ τὴ γιάνη.

Λάμπουν στὸν ἥλιο τὰ ξαπτέρυγα,
ψαίλνουν παπάδες, δεσποτάδες...
σκύφτουν μ' εὐλάβεια οἱ χριστιανοί,
καίει θυμίαμα, καῖνε λαμπάδες.

Πάει κυρτὰ καὶ ἡ μάννα, καὶ τραβᾶ
 τὸ γυιό της ἀπὸ τὸ χέρι ἡ καῦμένη·
 καὶ ψαίλνουν, ψαίλνουν καὶ οἱ δυὸι μαζί·
 Χαῖρε, Μαρία κεχαριτωμένη!

* Η Βαγγελίστρα σήμερα φορεῖ
 τὰ γιορτινά της,— ἔχει τὴν γιορτήν της·
 καὶ πόση ἔχει σήμερα δούλειά,
 πόσοι προσμένουν ἀπὸ τὴν δύναμί της!

Πολλὰ οἱ ἄρρωστοι ταξίματα
 ποῦρθαν νὰ τοὺς ἰδῇ, τῆς ἔχουν φέρη·
 τὰ πονεμένα μέλη τους ἀπὸ κερί·
 κέρινο πόδι αὐτός, ἔκεινος χέρι.

Κι ὅποιος τῆς φέρι χέρι κέρινο,
 τὸ χέρι του γιατρεύει ἡ Παναγία·
 κι ὅποιος τῆς φέρει πόδι ἀπὸ κερί,
 βρίσκει εὐθὺς στὸ πόδι του ὑγεία.

* Οποιος στὴν Παναγία ἥλθε κουτσός,
 χορεύει σήμερα σὰν παλληκάρι.
 κι ὅποιος στὴν Παταγιὰ πῆγε κουλός,
 τώρα βαρεῖ βιολί μὲ τὸ δοξάρι.

Παίρνει καὶ δόλια μάννα ἐνα κερί,
 καὶ μιὰ καρδιὰ ἀγάλι ἀγάλια φτιάνει.
 — Νά! πήγαινέ την εἰς τὴν Παναγιά,
 τὸν πόνο σου, Γιανγάκη μου, νὰ γιάνει.

Τὴν κέρινη καρδιά του παίρνει ὁ γυιός,
 καὶ στὴν εἰκόνα ἐμπρός ἀγαστεγάζει.

Στάζει τὸ δάκρυ ἀπὸ τὰ μάτια του,
κ' ἡ προσευχὴ ἀπὸ τὴν καρδιά του στάζει.

— “Ἄχ, μάννα, λέει, τοῦ Χριστοῦ γλυκειά,
πούχεις ψηλὰ στὸν οὐρανὸν τὸ θρόνο,
σύ, ποὺ πονεῖς ἔκείνους ποὺ πονοῦν, . . .
σὲ σένα λέω τὸν κρυφό μου πόνο.

Καθόμουν μὲ τὴ μάννα μου μαζὶ¹
πέρα, μακρυά, . . . στὴ χώρα τὴ μεγάλη,
ποὺ ἔχει ἐκκλησίαις ὑψηλαίς,
καὶ παρεκκλήσια ὅσα δὲν ἔχει ἄλλη.

Κοντά μας ἐκαθόταν ἡ Μαριώ, . . .
“Ἄχ ! ἡ Μαριώ μου, . . . τώρα πεθαμένη.
Νά ! σοῦφρεσσα μιὰ κέρινη καρδιά·
γιάνε μου τὴν καρδιὰ τὴν πονεμένη !

“Ἄχ, γαί, καλή, γλυκειά μου Παναγιά,
γιάνε μου τὴν καρδιὰ τὴν πονεμένη,
καὶ γὰ σοῦ ψαίλων βράδυ καὶ πραΐ :
Χαῖρε, Μαρία κεχαριτωμένη !

“Η μάννα καὶ τὸ ἀρρωστο παιδὶ²
κοιμοῦνται στὸ κελλὶ ἀγκάλη ἀγκάλη,
“Ἐκεῖ . . . τὴ θύρα ἀνοίγει ἡ Παναγιὰ
καὶ μπαίνει στὸ κελλὶ ἀγάλι ἀγάλι

“Ἐσκυψε ἀπάνω στὸ παιδὶ σιγά,
τὸ κύτταξε, τὸ κύτταξε, . . . ἐστάθη,
τοῦ ἔβαλε τὸ χέρι στὴν καρδιά,
ἔχαμογέλασε γλυκά, . . . κ' ἐχάθη.

Τὰ εἶδε ή μάννα ὅλα ὄνειρο·
 κ' εἶδε καὶ κάτι ἄλλο. "Ἄχ ! τρομάζει, . . .
 ξυπνάει, πετιέται ἀπὸ τὸν ὑπνό της,
 κι ἀκούει ἔνα σκύλλο γὰ οὐρλιάζη.

Κοντά της ξαπλωμένο βλέπει ἔκει
 τὸ Γιάννη, τὸ παιδί της . . . πεθαμένο.
 Κ' ἐχαῖδευε δὲ ἥλιος τῆς αὐγῆς
 τὸ μάγουλό του τὸ κιτρινισμένο.

Τὰ χέρια της ή δόλια σταύρωσε . . .
 τί ἔχει, . . . ή μάννα δὲν καταλαβαίνει·
 καὶ μόνο ψαίλνει μέσα της βουβά :
 Χαῖος, Μαρία κεχαριτωμένη !

Μετάφρ. ΑΓ. ΒΛΑΧΟΥ

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΛΕΝΑΟΥ

[N. Lenau 1832—1850].

ΤΡΕΙΣ ΚΑΒΑΛΛΑΡΔΙΕΣ

- Φεύγουν τρεῖς καβαλλάρηδες ἀπὸ χαμένη μάχη.
Πῶς πᾶν ἀργοπερπάτητοι ; Ποῦ πᾶν οἱ τρεῖς μονάχοι ;
Τὸ αἷμα ἀπὸ τρίσβαθαις πληγαὶς ἀστείρευτο ἀναβρύζει
Κ' εἶναι ἡ θρήνος του δλόθερμη καὶ τὸ ἄλογα ἐρεθίζει.
Κινούμενοι ἀπὸ τις σέλλαις στάζοντας κινούμενοι
Σμιχτὰ μὲν ἀφροὺς καὶ κορνιαχτὸ τὸ αἷμα χαράζει ἀχνάρια.
Τὸ ἄλογα ἀργά, ἀλαφρὰ πατοῦν τὸ χῶμα — εἰδούσεις τὸ αἷμα
Θὰ σφύριζε σὰ σίφουνας καὶ θάττερεχε σὰ ρέμα.
Πὴν οἱ τρεῖς καβαλλάρηδες κοντὰ κοντὰ καβάλλα
Καὶ τὰ λιγόζωα τὰ κορμιὰ στυλώνουν τὸ ἔνα τὸ ἄλλα.
Μάτια στὰ μάτια, σκύφτοντας κυττάζονται θλιψμένοι
Καὶ λέει καθένας μὲν φωνῇ στὰ χεῖλη ἀποσβυμένη :
— Μὲ καρτερεῖ ἡ πειδὸς ὅμορφη νιὰ στὸ μακρινὸ χωριό της,
Γινούμενοι πονῶ, ποὺ χάνομαι μέσος στὸν ἀγνὸ τῆς νιότης.
— Ἐγὼ ἔχω σπίτι, καὶ ἔχω αὐλὴ καὶ κῆπο καρπισμένο,
Μὰ πρὸν τῆς ὥρας μου ἔρημος σὲ ξένη γῆ πεθαίνω.
— Μόνος μου πόθος καὶ στεργὸς ὁ πόθος τοῦ ἄλλου κόσμου,
Καὶ τίποτε ἄλλο, — ὅμως πικρὸς καὶ πάλι ὁ θάγατός μου.
Κινούμενοι ἀπάνω ἀπὰ τὴν πένθιμην ἔκείνη συνοδεία
Πετοῦν παραμονεύοντας ὅρνια μεγάλα τρία,
Καὶ τὸ μὲν τὸ ἄλλο κράζοντας μοιράζουν τὸ φαινόν των :
— Αὔτὸν ἔσύ, καὶ αὐτὸν ἔσύ, καὶ ἔγὼ θὰ φάω τὸν τρίτον.

Μετάφρασις Γ. ΔΡΟΣΙΝΗ

ΓΕΡΑΡΔΟΣ ΧΑΟΥΠΤΜΑΝ

[Hauptmann 1862]

ΕΚ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΑΝΟΙΞΕΩΣ

Η ΟΛΥΜΠΙΑ

Είμεθα εἰς τὴν Ὀλυμπίαν.

Εἰς τὸν μονήρη τοῦτον τόπον τῶν πανηγύρεων καὶ ἀγώνων σχεδὸν τίποτε ἄλλο δὲν ἀκούεται σήμερον παρὰ τὸ ἡσυχον καὶ μαλακὸν φιθύρισμα τῶν πεύκων, τὰ δποια σκεπάζουν τὸ χαμηλὸν Κρόνιον καὶ ἐδῶ καὶ ἔκει ἐντὸς τῶν ἔρειπίων τῆς "Ἀλτίος ἔξαπλώνουν τὰς χαμηλάς των κορυφάς:

"Ἡ πρόσχαρος αὐτὴ κοιλάς τοῦ Ἀλφειοῦ ἔχει τόσην δλίγην ἐπιβλητικότητα, ὡς τε μὲ τὴν καταπληκτικὴν ἀπήχησιν τῆς δόξης τῆς, εἰς τὴν καρδίαν, διαν τὴν ἴδη τις μὲ τοὺς δρθαλμούς του, καταλαμβάνεται ἀπὸ παράδοξον αἰσθημα. Εἶναι δμως καὶ γοητευτικὴ ἡ χάρις τῆς. Εἶναι μία κρυψὴ γωνία ἀποχωριζομένη ἀπὸ τὸν κόσμον πέραν τοῦ ποταμοῦ διὰ χαμηλῆς σειρᾶς ὑψωμάτων, ἐντεῦθεν δὲ αὐτοῦ διὰ χαμηλῶν βουνῶν. Καὶ ἂν τις ἥθελε ν ἀπομακρυνθῇ ἀπὸ τὸν κόσμον τοῦτον χωρὶς μίσος εἰς τὴν ψυχήν, δὲν ἥδυνατο νὰ μείνῃ ἄλλος καλλίτερα κρυμμένος.

Μικρά, εἰδυλλιακὴ κοιλάς διὰ ποιμένας, ἀπλῇ δηλαδὴ καὶ περιωρισμένη πραγματικότης, μὲ μίαν ἀμμόχωστον κοίτην ποταμοῦ, μὲ πεθικα καὶ δλίγον βεσκήσιμον τόπον καὶ δμως ἀληθινὰ ἐδῶ ἥμπορει γὰ συνέδη — δ ταξιδιώτης τούλαχιστον δὲν εὑρίσκει κανέν ἐμπόδιον νὰ πιστεύσῃ διε δητως ἐδῶ συνέδη — γὰ πο «Ἐκλογὴ ἐκ ἔνων λογοτεχνιῶν· ἔκδοσις 3η 24]10]24» 8

λεμήση δ Κρονίδης, δ αἰγίοχος Ζιὺς περὶ τῆς κυριερχίας τοῦ κόσμου. Τοῦτο εἴνε τὸ θαυματόν καὶ παράδοξον.

*
* *

Τὰ πέραν τοῦ Ἀλφειοῦ πλάγια τῶν βιουνῶν λαμβάνουν σκοτεινὸν χρῶμα. Ὁ ἥλιος ζεστῆς καὶ καθαρᾶς ἡμέρας ἀνοίξεως δὲν εἰσχωρεῖ πλέον μὲ τὰς ἀκτινάς του πρὸς ἐμέ, μέχρι τῶν ἔρεπτίων. Δύο κορῶναι πετοῦν ἀπὸ δένδρου εἰς δένδρον, ἀπὸ ἕνα σπόνδυλον εἰς τὴν ἄλλον. Φίρονται ὅπως εἰς τὸν τόπον τῆς ἀδιαφίλοντος κυριότητάς των. Ὁ κοῦκκος λαλεῖ ἀδιακόπως ἀπὸ τὴν κορυφὴν τοῦ Κρονίου.—Τὸν δλύμπιον τοῦτον κοῦκκον τῆς δωδεκάτης Ἀπριλίου τοῦ χίλια ἑννεακόσια ἐπτὰ δὲν θὰ τὸν λησμονήσω.

Ἐρχεται τὸ σκότος καὶ ἡ νυκτερινὴ δράσος. Ἀκόμη ἔξακολουθεῖ ὁ φίθυρος τοῦ ἡσύχου ἀνέμου εἰς τὰς κορυφὰς τῶν δένδρων νὰ είγαι ἔλαφρὰ καὶ βαθεῖα μουσικὴ τῆς ἡρεμίας. Εἶναι αἰωνία, φίθυρίζουσε ἀναπνοή, δυνειρώδες πλατάγισμα, τρόπον τιγκά ἔξδιπνημα ἐνδὲς ὅντος, τὸ ὅποιον συγχρόνως δεσμεύει βαρύς, ἀξύπνητος ὅπνος. Ἡ ἄλλοτε ζωὴ φείνεται βυθισμένη εἰς τὰ ἐνδέμυχα τοῦ ὅπνου τούτου. Ὅστις δὲν ἐπάτησε ποτὲ τὸ ἔδαφος τοῦτο, αὐτὸς δύσκολον εἶναι νὰ καταλάβῃ πόσου δύναται νὰ διαφέρῃ φίθυρος ἀπὸ φίθυρον.

Εἶναι πλέον ἐντελῶς σκότος. Ὅσον πηγαίνω, περιπίπτω περισσότερον εἰς ἐσωτερικὰς ἐντυπώσεις φαντασμάτων ἀγώγων Μοῦ φαίνεται ως πίπτουν ἀπὸ ἔδω καὶ ἀπὸ ἔκει κραυγαὶ δρομέων καὶ παλαιστῶν ἀπὸ τὸν νυκτερινὸν ἀέρα. Αἰσθάνομαι θορύβους καὶ ἀγρίας κινήσεις· καὶ τὰ μετὰ σπουδῆς φεύγοντα ταῦτα πράγματα μὲ συνοδεύουν ως ρυθμός τις, ως μελωδία, δοποία πολλάκις ἐγκαθιδρύεται εἰς τὴν αἰσθησίν μας καὶ παραμένει ἀνεξάλειπτος.

Αἴφνις ἀκούεται δ ἀτεχνος ἥχος φλογέρας τοῦ βεσκοῦ· μὲ συνοδεύει κατὰ τὴν ἐπιστροφήν.

*
* *

Ἡ πρωτία φέρει τὰ ἀρώματα τῶν δροσερῶν σπαρτῶν καὶ παντοειδῶν ἀγθέων τῶν ἀγρῶν. Στρουθία θορυβόην πέριξ του ἔσχινδος μᾶς. Στέκομαι εἰς τὸ προαύλιον τῆν ὁραίας, εὐαέρου οἰκίας καὶ κατοπτεύω ἐντεῦθεν τὴν στενήν, χαριτωμένην κοιλάδα, ἡ διποία κρύπτει τὰ δλυμπιακὰ λείψανα. Πετεινοὶ φωνάζουν εἰς τὰς αὐλὰς διαφέρων μικρῶν ποιοτατικῶν, ἐκ τῶν δποίων δμως ἐν μάγον εἶναι: ἀρατὸν εἰς τὴν ρίζαν τοῦ Κρονίου.

Τοιαύτην μικρὰν κοιλάδα, δμοίας χάριτος καὶ ὁμοίας φιλό-φρονορ, ἀπλεῖκότητος δύναται τις ίσως ν' ἀναζητήσῃ μάγον εἰς τὴν Θυριγγίαν. Ἀλλὰ καὶ ἂν τὴν εὔρη τις τόσον στενήν, τόσον κομψήν καὶ πλήρην εἰδυλλιακής χάριτος, δὲν θὰ ἀνέπινεν δμως ἕκει, ἐπως ἕδω τόσον βαθεῖς καὶ θείους ἀνασασμούς.

Τὸ σῶμά μου διαπερᾷ θαυμαστῇ φαιδρότητῃ. Ἡ δητιαύδης δομὴ τῶν πεύκων, ἡ πρωΐνη ἐπιχωρία μουσικὴ τῆς ἔξοχῆς μὲ ζωιγονοῖσιν. Πόσον ἐκ τοῦ πληγίου καὶ πάσον φυσικῶς μᾶς ἔγγιζει διὰ μιᾶς δ ἑλληνισμός, καὶ αὐτὸς ὅχι δ ὅμηρικός ἢ δ τῶν τραγίων! Τὴν στιγμὴν ταύτην πολὺ πλησιεστέρα μοῦ εἶναι ἡ ψυχὴ τοῦ Ἀριστοφάνους, τοῦ δποίου τοὺς «Βετράχους» ἀκούων νὰ κοάζωσιν ἐκ τῶν δλθῶν τοῦ Ἀλφειοῦ. Τόσον δυνατὴ καὶ ἐνεργητικῶς κοάζει δ ἑλληνικός βάτραχος, (κατὰ τὸ χθεσινόν μου ταξίδιον ἐπανειλημμένως ἡμπόρισα νὰ παρατηρήσω τοῦτο), ὥστε ἀληθινὰ δὲν δύναται τις νὰ κλείσῃ πρὸς αὐτὸν εὕτε τοὺς δρθαλμούς του εὕτε τὰ ωτά του.

Παντοῦ στρεφογυρίζουν στεγά μονοπάτια ἀνὰ μέσον τῶν λόφων καὶ ὑπεράνω αὐτῶν. Ὄμοιάζουν μὲ ταῖνίας εἰς κοίτην ποταμοῦ, δστι, συμβόλλει εἰς τὸν Ἀλφειόν. Μικραὶ συνοδεῖαι ὅνων καὶ ἡμιόνων ἐμφανίζονται καὶ πάλιν ἐξαφανίζονται. Τοὺς κώδωνάς των ἀκούει τις, πρὶν ἰδῃ τὰς ζῷα καὶ ἀφοῦ ἐξαφανίσθοιν ταῦτα ἐκ τῶν δρθαλμῶν. Εἰς τὸν οὐρανὸν σχηματίζονται νεφύδρια τοῦ ἀνέμου. Εἰς τὰ παρὰ τὸν Ἀλφειόν ἐδέψη βέσκουν ποίμνια προβάτων.

Πρέπει ν' ἀναλογισθῇ τις δτι μεγαλοπρεπὲς εἰδύλλιον ἔξησε πραγματικὴν ζωὴν εἰς τὴν μικρὰν ταύτην κοιλάδα. Ἐδῶ Ιζησε

μία ιερατικὴ κοινωνία ἐγγὺς τῶν θεῶν· ἀλλ' οἱ θεοὶ εὗται καὶ οἱ
ἡμίθεοι ήσαν οἱ καθαυτὸν κάτοικοι τοῦ τόπου. Ἀληθινά, πότεν
εὐνόησαν τὸ μικρὸν τοῦτο καὶ χωρὶς ἐπίδειξιν μέρος τῆς φύσεως,
ῶς τε δμοις πρὸς μακρινὲν ἀπλανῇ ἀστέρα—δμοις πρὸς ἥλιον
οἴεσθέντα πρὸς χιλίων ἐτῶν—ἀκόμη καὶ τώρα φέγγει μὲ τὸ
πλήρες; δόξαν ἀκτινοβολοῦν φῶς του;

Τὰ ἀπλοῖκὰ ταῦτα λιβάδια καὶ τὰ πλάγια τῶν βουνῶν προσ-
είλκυσαν πλήθος θεῶν καὶ σμήνη ἀνθρώπων δριγομένων τῆς
λάβιψιως τῆς δόξης, οἱ δόποιοι ἀπ' ἑδῷ ἐπεζήτησαν θέσιν μεταξὺ¹
τῶν ἀστρων. “Ολοι δὲν εὑρῆκαν αὐτήν, ἀλλ' ὁ διλυμπιακὸς κλα-
δος, δσις ἀπεκάπτετο ἀπὸ ἔνα ἀπλεύν κότινον τοῦ τόπου τού-
του, εἰχε τὴν δύναμιν γὰ παρέχη ἀθανασίαν εἰς τοὺς ἐκλεκτούς.

* *

Ἀναβαίνω τὸν λόφον Κρόνιον. “Οσμὴ ρητίνης τῶν πεύκων
εἰναι διακεχυμένη. Πτηγὰ κελαδῶν εἰς ταῦς κλάδους ὥραται καὶ
συνεχῆς. Οἱ ἐλικοειδεῖς κορμοὶ τῶν πεύκων μὲ τὸν διάσχιστον
φλοιόν των ἔχουν τι ἀγρίως δυνατόν. Δρέπω ἐν ἀνθοῖς αίμοτό-
χρουν, ως εἰδος ἀνεμώνης, ὑπερπηδῶ τὰ δεκαπέντε ἔως εἰκοσε²
πόδας μακρὰ νήματα ἀράχνης. Βλέπω ταῦς ἐλιγμοὺς τοῦ Ἀλ-
φειοῦ, τοῦ θεοῦ, δσις τρέχει πρὸς τὴν Ὁρτυγίαν του, πέραν τῆς
θαλάσσης, δου η Νύμφη Ἀρέθουσα, η ἀγαπημένη του, κα-
τοικεῖ.

Τὰ θεμέλια καὶ τὰ ἐρείπια τῆς περιοχῆς τοῦ γαοῦ κείνται
οπ' ἐμέ. Ἐκεῖ, δου ἴσταιντο ὁ χρυσελεφάντινος Ζεύς, ἐπάνω εἰς
τὸ πλακόστρωτον τοῦ σηκοῦ τοῦ γαοῦ τοῦ Διός, παίζει ἐν παι-
δίον. Εἶναι δούλος μου. Ἐντελῶς χωρὶς γά βάλη εἰς τὸν γοῦν του
ποῦ εὑρίσκεται, μὲ ἐλαφρούς, εὐτυχισμένους πόδας πηδῶν εἰς
τὴν θέσιν, ητοις ἔφερε τὴν εἰκόνα τοῦ θεοῦ, ἔκεινο τὸ παγκόσμιον
θαῦμα τῆς τέχνης, περὶ τοῦ δόποίου οἱ ἀρχαῖοι ἔλεγον διι δὲν
εἶναι δυνατὸν γά γίνη ἐντελῶς δυστυχῆς, δσις τὸ εἰχει ἴση
ἄπαξ.

Τὰ πεῦκα ψιθυρίζουν ἐλαφρῶς καὶ δηνειρωδῶς ὑπεράνω μου. Κωδωνισμοὶ ποιμγίων, ὅπως εἰς τὰς "Ἀλπεις ἢ εἰς τὰ ὑψίπεδα τοῦ ὄρους τῶν Γιγάντων, ἀντηχοῦν πανταχόθεν. Εἰς τὸν ἥχον τούτον προστίθεται ὁ θέρυσις τοῦ κιτρίνου ποταμοῦ, διτις ἐντὸς τῆς πλατείας ἀμμώδους κοίτης σχηματίζει τὸ φειθρόν του, καθὼς καὶ τὰ κοάσματα τῶν βατράχων ἀπὸ τὰ παρόχθια τενάγη.

"Ακόμη ἔξακολουθεῖ τὸ παιδίον νὰ σκιρτᾷ περὶ τὴν θέσιν τοῦ ἀγάλματος τοῦ Θεοῦ, ὅπερ ἔξελθὸν τῶν χειρῶν τοῦ Φειδίου παρίστανε τὸν νεφεληγερέτην, τὸν πατέρα ἀνδρῶν τε Θεῶν τε, ἐνῷ ἐγὼ σκέπτομαι πῶς κατὰ τὸν θρύλον ὁ θεὸς τὸν κεραυνὸν του εἰς τὸν σηκὸν ἐτίναξε, ἐκφράζων οὕτω τὴν εὐαρέσκειάν του πρὸς τὸν τεχνίτην. Τί τεχνίτης καὶ τί ἀνθρώποι ἡσαν ἐκεῖνοι, οἱ ἐπειοὶ τὸν κεραυνὸν ἐθεώρουν ὡς συναίνεσιν τοῦ Θεοῦ! Καὶ τί τέχνη ἡτο ἐκείνη, ἡ ὅποια τεχνοχρίτας εἰχε τὰς θεάς;

Οἱ πέραν τοῦ Ἀλφειοῦ λόφοι σχηματίζουν εἶδος ἡμικυκλίου, καὶ ἐγώ, ἀκούσιως ἔξετάζων μὲ τὸ πρὸς τὰ πέραν βυθιζόμενον βλέμμα, αἰσθάνομαι αὐτοὺς ὡς ἀμφιθεατρικὸν περιφερὲς οἰκοδόμημα διὰ τὰς θεάς θεατάς. Μήπως θεοὶ καὶ ἀνθρώποι δὲν δηνηγγωνίζοντο ὅπερ ἐμὲ εἰς τὴν ἀφελῆ παλαιότεραν διὰ τὸ ἀβλον τῆς νίκης.

* * *

Τὸν νοῦν μου ἐστραμμένον ἔχων πρὸς τὰς Οὐρανίωνας, κατεβαίνω βραδέως πάλιν εἰς τὴν λήθην καὶ ἐγκατάλειψιν ἀντιέουσαν κοιλάδα, εἰς τὴν κοιλάδα τοῦ Διός, τοῦ Διονύσου καὶ τῶν Χαρίτων, τοῦ Ἰδαίου Ἡρακλέους, τῶν δεκατέξ γυναικῶν τῆς Ἡρας, ὅπου νυχθημερὸν ἐπὶ τοῦ βωμοῦ τοῦ Πανὸς Ἱερεῖα ἐκαίνοτο, εἰς τὴν κοιλάδα τῶν νικητῶν, τὴν κοιλάδα τῆς φιλοτιμίας, τῆς δόξης, τῆς λατρείας καὶ τῆς ἔξυμνήσεως, τὴν κοιλάδα τῶν ἀγώνων, ὅπου ὁ Ἡρακλῆς δὲν διέφυγε τὸν πρὸς τὰς μιὰς ἀγώνας, νικήσας αὐτὰς μόνον μὲ τοῦ Διὸς τὴν βοήθειαν καὶ ἐκδιώξεις ἐκεὶ πέραν, πέραν τῆς ἀντικρυνῆς δύθης τοῦ Ἀλφειοῦ.

Καὶ πάλιν βαδίζω μεταξύ τῶν τεφροχρόων ἔρειπίων, τὰ ὅπεις σκεπάζουν ἔνα ώραίον λαιμῶνα. Πανταχοῦ χυμοῦ πλήρες πράσιγον χρῶμα καὶ κίτρινα ἀνθη Μαΐου. Τὸ δὲ χθεσινὸν ζεῦγος τῶν κορωνῶν πετᾷ ἐμπρός μου. Οἱ κίονες τοῦ γαοῦ τοῦ Διὸς κινύται, ὅπως ἔπεισαν μὲ τοὺς πωρίνους σπονδύλους πρὸς τὰ πλάγια ἀπὸ ἀλλήλων ἀπεσπασμένους. Παντες δὲ εὐωδίᾳ ἀνθέων καὶ θύμου περὶ τοὺς σωροὺς τῶν λιθίνων ὅγκων, θερμαινομένων ἀπὸ τὴν εὐεργετικὴν πρωΐην γῆλον. Ἀπὸ δὲ νεαρὸν κότινον παρὰ τὸν γαῖν τοῦ Διὸς ἀποκόπτει κλάδον μὲ ἀκαταγίκητον λαιμαργίαν, ἀλλὰ παραδόξως καὶ μὲ τὸν φέρον σχεδὸν κλέπτει τοῦ Ἱεροῦ ἔκεινου κλάδου.

Μετάφρ. Γ. ΣΩΤΗΡΙΑΔΟΥ

ΡΩΣΙΚΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ

ΙΒΑΝ ΚΡΙΛΩΦ

[Krilov 1768 — 1844]

ΧΗΝΑΙΣ

Μὲ μία βέργα μακρυὰ ποὺ ἔφθαν[°] ἔως πέρα,
χωριάτης χήναις ἔδιωχνε στὴν ἀγορὰ μιά μέρα,
καὶ ἐπειδὴ ἐβιάζετο νὰ πάρῃ τὸν παρᾶ του,
δὲν ἤταν καὶ πολὺ λεπτὸς στὴ συμπεριφορά του.
(“Οταν ὁ πόθος τοῦ παρᾶ τὸν ἀνθρωπὸ τὸν σπρώχνει
ὄχι ταὶς χήναις μοναχὰ μ[°] ἄσχημο τρόπο διώχνει,
ἄλλὰ καὶ τοὺς ὅμοιούς του στέλλει κατὰ διαβόλου
ῶστε δὲν φταίει καὶ” ἐμὲ ὁ χωρικὸς καθόλου).

Οἱ χήναις ὅμως ἄλλως πως φρονοῦσσαν οἱ καῦμέναις,
κ[°] εὐθὺς ποὺ ἀπαντήθηκαν μὲνα διαβάτη,
τέτοια παράπον[°] ἀρχισαν νὰ λὲν γιὰ τὸ χωριάτη.
— Ποῦ ἄλλαις χήναις νὰ βρεθοῦν πλέον δυστυχισμέναις ;
Κύτεαξ[°] αὐτὸν πῶς μᾶς κεντῷ καὶ βάναυσα μᾶς σπρώχνει,
καὶ ὡσὰν χήναις πρόστυχαις νὰ εἴμεθα, μᾶς διώχνει.

“Ἄλλὰ ὁ ἀμαθῆς δὲ ξέρει
πῶς πρέπει σέβας νὰ μᾶς φέρῃ,
διότι καταγόμεθα ὀλόῖσα ἀπὸ ὕείναις
ταὶς ξακουσμέναις χήναις,
ὅποὺ τὴ Ρώμη ἔσωσαν καὶ ταὶς τιμοῦν ώς τώρα.
— Πλήν σεῖς, γιατί γυρεύετε νὰ σᾶς τιμοῦν στὴ χώρα ;
“Ο διαβάτης ἔρωτῷ. — Οἱ πρόγονοί μας ... — Ναί, καλά,
τὰ ξέρω, τὰ ἐδιάβασα, ἄλλὰ
εἰπῆτε, σεῖς τί κάματε κατόρθωμα μεγάλο ;

- Οἱ πρόγονοὶ μας ἔσωσαν τὴν Ρώμην θέλει ἄλλο;
 - Σωστό, πλὴν σεῖς ποιά κάματε πρᾶξι ἐπαινετή;
 - Ἡμεῖς; καμμία! — Καὶ λοιπόν, ποιὰν ἔχετε ἀρετή;
 - Ἄφητε ταῦς προγόνους σας ἥσυχους^ο τί σᾶς κάνουν;
 - Ἐκεῖνοι δὲ τι ἔκαμαν αὐτὸν ἀπολαμβάγουν.
 - σεῖς δύμως φιληνάδες μου, πεισθῆτε εἰς αὐτό,
 - εἶσθε καλαὶς καὶ ἄξιαις μονάχα γιὰ ψητό.
-

Τὸν μῦθον καθαρώτερα μποροῦσα νὰ ἔηγήσω,
πλὴν σιωπῶ, ταὶς χήναις μας μὴν τύχῃ κ^ο ἔρεθίσω.

ΤΟ ΕΠΑΝΩΦΟΡΙ ΤΟΥ ZANNΗ

Εἰς κάθε του ἀγκῶνα
εἶχε τρυπήση τοῦ πιωχοῦ Ζαννῆ τὸ πανωφόρι·
ἄλλα τὸ πρᾶγμα τὸν Ζαννῆ δὲν τὸν ἔστενοχώρει·
ἔπηρε τὴν βελόνα,
ἀπ^ο τὰ μανίκια ἔκοψε μὲ προσοχὴ μεγάλη
τὸ τέταρτο καὶ ἔσιαξε τὸ πανωφόρι πάλι.
Κάμποσο ἔγυμνωθηκαν τὰ χέρια του μονάχα·
πλὴν εἶναι τὸ κακὸ αὐτὸν τόσο μεγάλο τάχα;
‘Ως τόσο, νά, ποὺ τὸν Ζαγγῆ δλοι τόνε γελοῦνε·
κ^ο ἔκεινος λέγει· — “Αδικα γ^ρ ἀιόητο μὲ περνοῦνε,
ἔγὼ κι’ αὐτὸν τὸ ἄτοπο μπορῶ νὰ διορθώσω,
εἴμαι νὰ ἰδῆτε ίκανὸς

εῦκολα τὰ μανίκια μου νὰ ἔναμεγαλώσω.

Δὲν εἶναι δὲ Ζαννῆς κουτός·
τὸ πανωφόρι πιάνει,
τοῦ περικόπτει ταὶς ποδιαίς, μία χαρὰ ταὶς βάνει
εἰς τὰ μανίκια τὰ κοντά, μ^ο αὐταὶς τὰ μεγαλώνει,
καὶ περπατεῖ καὶ καμαρώνει:

ἄν καὶ τὸ παγωφόρι του, ἀληθινὰ αὐτὸ
κι ἀπὸ γελέκι ἔφθασε γά γίνη πειδ κοντό.

Κ' εἰς ἄλλους τόπους, καὶ ἐδῶ
πολλοὺς μοῦ ἔτυχε νὰ ἰδῶ
ποὺ καταπιάγονται δουλειαὶ καὶ ράφτουν καὶ ξυλώνουν·
καὶ ἔπειτα ; μὲ τοῦ Ζαννῆ τὸ ροῦχο καμαρώγουν

ΤΑ ΔΥΟ ΒΑΡΕΛΙΑ

Βαρέλια δυὸ κυλοῦν· κρασὶ γεμᾶτο γατὸ ἔνα,
τὸ πειὸ μεγάλο,
ἀδειο τὸ ἄλλο.
Τὸ πρῶτο δίχως ταραχὴ καὶ θόρυβο κανένα,
μὲ βήματα μικρὰ κινιέται,
τὸ ἄλλο τινάζεται, πετιέται,
καὶ βροντεώδεστατα κροτεῖ στὸ δρόμο καὶ σηκώνει
σύννεφο σκόνη.

Καὶ ὁ διαβάτης βιαστικὰ μὲ φόβο ἀποτραβιέται
στὸ φοβερὸ ἔκεινον κρότο.
Ἄλλὰ τὸ ἀδειο ἀς κροτῇ τὸ ἀνόητο κι ἀς χευπιέται·
τιμὴ δὲν ἔχει σὰν τὸ πρῶτο.

Διὰ τὰς ὑποθέσεις του ὅποιος ουχιοφωνάζει
ἀνόητον δμοιάζει,
Οστις τὰ ἔργα ἀγαπᾷ, λόγια πολλὰ δὲν ἔχει.
Εἶναι μεγάλου ἵδιον εἰς ἔργα γὰ προσέχῃ.
μεγάλα ἔχει κατὰ νοῦν, διανοεῖται ὑψηλά,
δίχως φωναίς, σιωπηλά !

Μετάφρ. Π. ΑΞΙΩΤΟΥ

ΜΙΧΑΗΛ ΛΕΡΜΟΝΤΩΦ

[Lermontov 1814 — 1841].

ΟΙ ΤΡΕΙΣ ΦΟΙΝΙΚΕΣ

Εις τὰς ἑρήμους στέππας τῆς Ἀραβικῆς χώρας τρεῖς ὑπερήφανοι φοίνικες εἰς ὅψης ἐφύοντο· ἐκ τοῦ στείρου ἐδάφους ἀνέβλυζεν ἐν εἶσι φυχροῦ κύματος μορμυρίζουσα πηγὴ σκεπομένη ὑπὸ πρασίνων φύλλων ἀπὸ τῶν καυστικῶν ἀκτίνων καὶ τῆς κινουμένης ἄμμου.

Παρῆλθον ἐν σιγῇ ἔτη πολλά· ὁ ἐκ ξένης χώρας κεκμηκὼς δόσιεπόρος δὲν ἔκλινεν ὑπὸ τὴν πρασίνην σκηνὴν μετὰ πυρέσσοντος στήθους πρὸς τὸ ψυχρὸν ὑγρὲν καὶ ἥρξαντο μαραινέμενα ὑπὸ τῶν καυστικῶν ἀκτίνων τὰ χυμώδη φύλλα καὶ τὸ ἥχηρὸν ρυάκιον.

Καὶ ἥρξαντο οἱ τρεῖς φοίνικες μεμψιμοιροῦντες κατὰ τοῦ Θεοῦ· «Ἐγεννήθημεν, λα μαραινύμεθα ἐνταῦθα; Ἀνωφελῶς ἐν τῇ ἑρήμῳ ἐφυόμεθα καὶ ἡνθοῦμεν ὑπὸ τοῦ ἀνέμου ταλαντεύομενοι καὶ ὑπὸ τῆς θέρμης καιόμενοι, οὐδενὸς τὴν εύμενην δρασιν τέρποντες; . . . Ἄδικος, ὁ οὐρανοί, η Ἱερὰ ὑμῶν ἀπόφασις! . . .»

Μόλις ἐσίγησαν, ἐν τῷ κυαψῷ τοῦ ὅριζοντος ὡς στήλῃ ἐστροβιλίζετο ἡ χρυσῆ ἄμμος, ἥκούσητο ἀσυνάρτητοι κωδωνοκρουσίαι, ἐποικήλλοντο τὰ ὑπὸ ταπήτων κεκαλυμμένα φορτία καὶ ἐδάδιζον ταλαντεύομεναι, ὡς ἐν θαλάσσῃ σχεδία, κάμηλοι κατὰ σειρὰν ἀνεγείρουσαι τὴν ἄμμον.

Ἀναπαλλόμενα ἐκρέμαντο μεταξὺ τῶν σκληρῶν ὅβων τὰ ποικιλόχροα κράσπεδα τῶν σκηνῶν τῆς ἐκστρατείας· ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν μελαγχροί γαλ χεῖρες ἀνήγειρον ταῦτα καὶ μέλαγες ὀφθαλ-

μοι ἀπήστραπτον ἔκειθιν . . . Καὶ προσκλίνας τὸ ραδινὸν σῶμα ἐπὶ τοῦ ἐφιπποῦ δὲ "Αραψὲ ἐκέντριζε τὸν μέλανα λίππον.

"Ο δέ λίππος ἀνηγείρετο ἐπὶ τῶν δπισθίων καὶ ἐπύδα ως πάνθηρ πληγεῖσα νπὸ βέλους· καὶ αἱ ώραιαι πτυχαι τοῦ λευκοῦ ἐνδύνματος ἐδοστρύχιζον ἀτάκτως ἐπὶ τῶν ὅμων τοῦ "Αραβοῦ" καὶ μετὰ φωνῶν καὶ συριγμῶν φερόμενος ἐπὶ τῆς ἄμμου ἔρριπτε καὶ ἐδέχετο τὸ δόρυ πηδῶν.

"Ιδού, πρὸς τεὸς φοίνικες πλησιάζει θορυβοῦν καραβάνιον· ἐν τῇ σκιᾷ αὐτῶν ἔξηπλώθη εὔθυμον στρατόπεδον. Αἱ δύοραι ήχοσσαι ἐπληρώθησαν ὅδατος καὶ ὑπεργφάνως σείοντες τὰς βαθυχρόδους κερυφὰς χαιρετίζουσιν αἱ φοίνικες τοὺς ἀπροσδοκήτους ἔνους καὶ δαψιλῶς ποτίζει αὐτοὺς τὸ ψυχρὸν ρυάκιον.

"Αλλὰ μόλις δέ ζόφος ἐπεκάθησεν εἰς τὴν γῆν, δέ πέλεκυς ἐκρότησεν ἐπὶ τῶν ἀνθεκτικῶν κορμῶν — καὶ ἐπεσον ἄπυος τὰ θρέμματα τῶν αἰώνων! Τὰ ἐνδύνματα αὐτῶν κατεξεσχίσθησαν δύο τῶν μικρῶν παιδίων, διεμέλισσεν εἰτα τὰ σώματα καὶ βραδέως ἔκαιον ταῦτα μέχρι τῆς πρωΐας ἐπὶ πυρᾶς.

"Οτε δὲ ἡ ὁμίχλη ἀπεισύρθη πρὸς δυσμάς, τὸ καραβάνιαν ἔξηκολούθει τὴν ὥρισμένην αὐτοῦ πορείαν· καὶ ἐπὶ τῆς ἀγόνου γῆς, ως ἵχνος μελαγχολικέν, ἐφαίνετο τέφρα μόνον πολιά καὶ ψυχρά· δέ δὲ ἥλιος κατέκαυσε τὰ ξηρὰ δυολείμματα καὶ δέ ἀγρῷ διεσλέδασε ταῦτα ἐν τῇ στέπηῃ.

Καὶ νῦν τὰ πάντα ἄγρια καὶ ἔρημα κύκλῳ — τὰ φύλλα δὲν ἀνταλλάσσουσι ψιθυρισμὸν μετὰ τοῦ κελερύζοντος ρυακίου· μάτην αἰτεῖται παρὰ τοῦ προφήτου σκιάν, — ἄμμος μόνον διάπυρος καλύπτει αὐτὸν καὶ κίρκος λεφοφόρος, δέ ἔρημοί της τῆς στέπης, σπαράττει τὴν λείαν παρ' αὐτὸν καὶ ἀποσπᾷ διὰ τοῦ ράμφους.

Μετάφρ. Π. ΛΕΦΑ

Ο ΦΥΓΑΣ

·Μὰ νά, μπροστά του ὅμορφο τὸ πατρικό του σπίτι,
Μὲ σφαλιστὴ τὴν πόρτα του, κλεισμένο τὸν φεγγίτη,
Στὰ τρομασμένα μάτια του κατάλευκο προβάλλει.
Τὸ βλέπει καὶ οἱ ἔλπιδες του ἔαναγεννιῶνται πάλι.
Ἐκεῖ ἡ γρηγά μάννα του μονάχη περιμένει
Κ' ἡ προσευχή της στὸν Θεὸν ψηλά θὰ ἀνεβαίνῃ
Γιὰ τὸν φτωχὸν τὸν ἄνδρα της, γιὰ τὰ γλυκὰ παιδιά της
Ποὺ μάχονται ἀνώφελα στὸν κάμπο μακρυά της.
— "Ανοιξε, μάννα, γλύττισεν ἀπ' τοῦ ἔχθροῦ τὴν σφαῖρα,
Καὶ ἔτρεξεν ὀλογυχτὶς γιὰ νῆλθη ἐδῶ πέρα
Τὸ δύστυχό σου τὸ παιδὶ νὰ γύρῃ τὸ κεφάλι
Σὲ μητρική, σὲ ἄδολη, σ' ἀγαπημένη ἀγκάλη.
— Μονάχος σου ἐγύρισες ;
— Μόνος,
— Κ' οἱ ἀδελφοί σου
Κι ὁ γέροντας πατέρας σου δὲν ἥλθανε μαζὶ σου ;
— Αὐτοὶ στὴν μάχη, μάννα μου, ἀφῆκαν τὰ κορμιά τους.
— Κ' ἐσὺ πῶς ζῆς ;
— 'Εγὼ πῶς ζῶ ; "Έχω βουνὸν καὶ δάση
·Ολογυχτίς, μαννοῦλα μου, μογάχος μου περάση
Κ' ἐπέτρεξα σὰν τὸ πουλί, ἐδῶ στὴν ἀγκαλιά σου
Γιὰ νὰ σφουγγίξω τὰ πικρά, τὰ μαῦρα δάκρυνά σου.
·Η μάννα τρέμει· ἡ ὄψι της ἔξαφνικὰ χλωμιάζει
Καὶ μοῦ δσηγ εἶχε δύναμι στὰ στήθη της φωνάζει :
— Νὰ μὴ φωνῇς στὰ μάτιά μου, νὰ μὴ σὲ ἵδω ἐμπρός μου,
·Εσὺ δὲν εἶσαι αἴμα μου, ἐσὺ δὲν εἶσαι γυιός μου·
Καταραμένος κι ἀπ' ἐμὲ κι ἀπὸ τὸν κόσμον νᾶσαι.

Μέρα νὰ μὴ μπορῆς νὰ ίδῃς, νύχτα νὰ μὴ κομᾶσαι,
 'Αστραπελέκι τὸ οὐρανοῦ τὸ σῶμά σου νὰ κάψῃ
 Καὶ μάτι νὰ μὴν εὑρεθῇ τὰ νιᾶτα σου γὰ κλάψῃ.

Εἰς τὴν κατάρα ἔκλινεν αὐτὸς τὴν κεφαλή του
 Καὶ καφτεροὶ ἐβγαίνανε ἀργά οἱ στεναγμοί του.
 Μὰ ἔξαφνα ἐσήκωσε σάνη ἀστραπὴ τὸ χέρι
 Κ' ἐβύθισε στὰ στήθη του τὸ κοφτερό μαχαῖρι.
 "Η μάννα εἰδε πούπεσε γεκρός ὁ γυιδός μπροστά της
 Κ' ἐσφάλισεν ἀδιάφορη τὰ δύο παράθυρά της.

Μετάφρ. Δ. ΒΕΛΙΑΝΝΙΤΟΥ

ΙΒΑΝ ΣΕΡΓΙΟΣ ΤΟΥΡΓΕΝΙΕΦ

[Tourgueniev 1818—1883]

ΑΙ ΔΥΟ ΑΓΝΩΣΤΟΙ

Τὸ ἀνώτατον "Οὐ ἐπέφθη ποτὲ νὰ παράσχῃ συμπόσιον ἐν τῷ κυανοχρόῳ αὐτοῦ μεγάρῳ.

"Απασι: αἱ ἀρεταὶ προτεκλήθησαν δη' αὐτοῦ ώς δαιτημόνες. Μόνον αἱ ἀρεταὶ . . . "Ανδρας δὲν προσεκάλεσε . . . μόνον γυιαίκας.

Συνήχθησαν πάμπολλαι, μικραὶ καὶ μεγάλαι. Αἱ μικραὶ ἀρεταὶ ήσαν εὐαρεστέτεραι καὶ χαρέστεραι τῶν μεγάλων ἀλλοὶ ἀπασι: ἔφαντο εὐχαριστημέναι καὶ ἀδρῶς συνωμίλουν, ώς ἐμπρέπει εἰς στενοὺς συγγενεῖς καὶ φίλους.

"Αλλοὶ δέ τὸ ἀνώτατον "Ον παρετήρησε δύο ώραιάς κυρίας, αἴτινες, ἔφαντο, εὐδόλως ήσαν ἀλλήλαις γνωσταί.

"Ο οἰκοδεσπότης ἔλαβε τὴν μίαν τῶν κυριῶν τούτων ἐκ τῆς χειρὸς καὶ ὠδηγήσε πρὸς τὴν ἐτέραν.

— «'Η εὐεργεσία!» — εἶπε δεικνύων τὴν πρώτην.

«'Η Εὐγνωμοσύνη!» — προσέθηκε δεικνύων τὴν δευτέραν.

"Αμφότεραι αἱ ἀρεταὶ ἡπόρησαν μεγάλως: 'Αφ' ής στιγμῆς διπάρχει δ κόσμος — διπάρχει δὲ ἀπὸ πολλοῦ — συγηντῶντο τότε κατὰ πρῶτον.

ΑΙ ΝΥΜΦΑΙ

"Ιστάμην πρὸς ἀλύσεως θελκτικῶν δρέων διατεταγμένων ἀμφιθεατρικῶν· γεφρὸν πράσινον δάσος ἐκάλυπτεν αὐτὰ ἀγνθεν ἔως κάτω.

Διαφανως ἔκυάντεν διπέρ ήμας δ μεσημβρινδες οὐρανός. Ο

ήλιος & πόδ τοῦ οὐφους ἔπαιζε διὰ τῶν ἀκτίνων, κατέθεν ήμικεκαλυμμένοις ὑπὸ χόρτου ἐμορμύριζον ταχεῖς ρύακες.

Καὶ ἐνεθυμήθην τὴν παλαιὰν παράδοσιν περὶ τοῦ πῶς ἐν τῷ πρώτῳ μετὰ Χριστὸν αἰῶνι. Ἐλληνικὸν πλαίσιον ἔπλεε τὸ Αἴγαλον.

“Ητο μεσημέρια... ώραιος καιρός. Καὶ ἔξαφνης ἐν τῷ οὐφει, ὅπερ τὴν κεφαλὴν τοῦ πρωρέως εἰπέ τις εὐχριστός : — “Οταν πλεύσῃς πρὸ τῆς νῆσου φώνησον γεγωνίᾳ τῇ φωνῇ «τέθηκεν διέγεις Πάν !»

Καὶ παρευθὺς εἰς ἀπάντησιν τῆς ἐκφωνήσεώς του καθ' ἀπασαν τὴν ἀκτὴν (ἥ δὲ νῆσος ἦν ἀκατοίκητος), διεδέθησαν Ισχυραὶ οἰμωγαί, στεναγμοὶ παρατεταμένοι, κλευθυμηραὶ ἐκφωνήσεις : — Τέθηκε ! τέθηκεν διέγεις Πάν»

“Ἐνεθυμήθην τὴν παράδοσιν ταύτην... Καὶ παράδοξος ἴδεα μοὶ ἐπῆλθε — «Τί, ἀν ἐκφωνήσω τὸ αὐτό ;»

“Αλλ’ ἐν τῇ περιβαλλούσῃ με ἀγελλιάσει δὲν ἡδυνήθην νὰ διαλογισθῶ περὶ θανάτου — καὶ, διη μοι δύναμις, ἐφώνησα : «Αένστη ! ἀνέστη διέγεις Πάν !»

Καὶ παρευθὺς, ὡς τοῦ θαύματος ! εἰς ἀπάντησιν τῆς ἐκφωνήσεώς μου καθ' ὅλον τὸ εὔρούς ήμικύκλιον τῶν πρασίνων ὀρέων κατεκυλίσθη ὅμέθυμος γέλως, ἡγέρθη εὐθυμος ἐμιλία καὶ φλοισθοῖς. «Αένστη ! διέγεις Πάν ἀνέστη», ἐθορύβουν νιαραὶ φωναί, — τὸ πᾶν ἔκει ἔγώπιόν μου αἰφνιδίως ἀνελόθη εἰς γέλωτα ἐκφραστικώτερον τοῦ ἐν τῷ οὐφει ἥλιου, ζωηρότερον τῶν ρυακίων μορμυριζόντων ὑπὸ τὸ χόρτον. Ἡκούσθη ἐσπευσμένος δισποιος ἐλαφρῶν βημάτων, διὰ τοῦ πρασίνου πυκνώματος ὑπεφάνη μαρμαρίνη λευκότης τῶν κυματωδῶν χιτώνων, ζωηρὰ ἐρυθρέτης γυμνῶν σωμάτων... Είναι εἰ νύμφαι δρυάδες, βακχίδες τρέχουσαι ἀπὸ τοῦ οὐφους εἰς τὴν πεδιάδα.

Ταυτοχρόνως ἀνεφάνησαν εἰς πάντα τὰ ἄκρα τοῦ δάσους. Οἱ βόστρυχοι κρέμανται ἐπὶ τῶν θείων κεφαλῶν, αἱ εὐθυτενεῖς χελρεῖς ἀνεγείρουσι στεφάνους καὶ τύμπανα — καὶ γέλως ἀπαστράπτων, δλύμπιος γέλως τρέχει καὶ κυλίεται μετ' αὐτῶν.

“Ἐμπροσθεν προσβαίνει η θεά. Είναι η οὐφηλοτάτη καὶ ώραιο-

τάτην πασῶν,—ή φαρέτρα δπιείθεν τῶν ὡμων. ἐν ταῖς χεροὶ τὸ τέξιον, ἐπὶ τῶν ἀνεγηγερμένων βεστρύχων ἀργυρᾶ μηνοειδῆς σελήνη.. "Αρτεμις εἰσαι σύ ;

"Αλλ' ἔξειφνης ή θεὰ ἔστη... Καὶ περευθὺς μετ' αὐτὴν ἔστησαν πᾶσαι αἱ νύμφαι. "Ο ήχηρδες γέλως ἔστηγησεν. Εἶδον πῶς τὸ πρόσωπον τῆς αἰφνιδίως ἀλάλου γενομένης θεᾶς ἐκαλύψθη διπά νεκρικῆς ωχρέτητος. Εἶδον πῶς ἀπελιθώθησαν αἱ πόδες αὐτῆς πῶς ἀνέχφραστος φρίκη ηνοιξε τὰ χείλη αὐτῆς, ἐμέγθυνε τοὺς διφθαλμοὺς προσηλωμένους μακράν... Τί εἶδε; Ποῦ ἔθεώρει;

"Εστράφην πρὸς τὸ μέρος, διότι ἔθεώρει ἔκεινη.

Εἰς τὸ ἔσχατον ἄκρον τοῦ εὐρανοῦ διπά τὴν χαμηλὴν γραμμὴν τῶν δρέων ἔλαπτεν ώς πύριγον σημείον χρυσοῦς σταυρὸς ἐπὶ τοῦ λευκοῦ κωδωνοστεασίου χριστιανικοῦ γαστοῦ... Τὸν σταυρὸν τοῦτον εἶδεν ή θεά.

"Ηκουσα δπιείθεν μου διακεκομμένον μικρὸν στεναγμὸν δμοιάζοντα πρὸς δδηγησιν θραυσθείσης χορδῆς, καὶ ἔστραφην πάλιν. Οὐδὲ ἵχνος τῶν νεφῶν διπήρχε. Τὸ εὐρὺ δάσος ήτο κατεπράσινον ώς πρότερον καὶ μόνον ἐνιαχοῦ διὰ τοῦ πυκνοῦ δικτύου τῶν κλώνων ἐφαίνοντο, ἐτὴκοντο τεμάχια λευκῆς τινος οὐσίας. "Ησαν οἱ χιτῶνες τῶν γυμφῶν; "Αγέβαινεν ἀτμὸς ἀπὸ τοῦ πυθμένος τῶν πεδίων; — ἀγνοῶ.

"Αλλὰ πόσον ἔλυπούμην τὰς ἔξαφανισθείσας θεᾶς!

Μετάφρ. Π. ΛΕΦΑ

ΓΑΛΛΙΚΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ

ΜΟΛΙΕΡΟΣ

[Molière 1622—1673]

ΑΜΦΙΤΡΥΩΝ

(Πρᾶξις Α'—Σκηνὴ Α').

ΣΩΣΙΑΣ

Τίς εἰ ; Εἴμ^ο ἔξοχώτατοι, ὅλου τοῦ κόσμου φύλος !
"Α ! τρέμω ὅλος σὰν λαγός, μόλις πηδήσῃ ψύλλος.
"Αμ^ο εὔμορφη εἶναι αὐτὴ ἡ φρονιμάδα τῶρα,
νὰ περιφέρεται κανεὶς στοὺς δρόμους τέτοιαν ὥρα;
"Ως τόσο δ ἀφέντης μου παίρνει τιμαὶς καὶ δίδει,
καὶ ὅμως παίζει εἰς ἐμὲ πολὺ κακὸ παιγνίδι.

«Ἐκλογὴ ἐκ ἔνων λογοτεχνιῶν ἔκδοτις 3η 24]10]24»

9

"Αν ἡτο πλέον εὔσπλαγχνος δλίγον, ἵσα ἵσα
ποτέ του δὲν θὰ μ^ο ἔστελλε μέσα σὲ τέτοια πίσσα.
Πολὺ καλά ! Ἡθέλησε νὰ ἔλθω κι^ο ἴστορήσω
ταὶς νίκαις του, καὶ νὰ εἰπῶ πῶς ἔρχεται ὅπίσω·
γιαὶ δὲν ἐπερίμενε νὰ ἔημερόσ^τ ἥμερα ;
'Αλλοίμονο, Σωσία μου ! ἔτσι τὰ φέρν^ο ἥ σφαιρα·
Πάγε^ς ἀπὸ κάτω ἀπ^ο τὸν ζυγὸ κι^ο ὅσσο κανεὶς δουλεύει
μεγάλους, μεγαλείτερα κ^{αὶ} ἥ μοῖρα τὸν παιδεύει.
"Ολοι αὐτοὶ οἱ ἄρχοντες, ποὺ λέσ, καὶ οἱ μεγάλοι
θέλουν τὰ πάντα δι^λ αὐτοὺς νὰ κλίνουν τὸ κεφάλι.
Μὰ εἶν^ο αὐγή, μεσάνυκτα, φυσάει, ψιχαλίζει,
μὰ εἶναι ζέστη ἥ βροχή, βροντάει καὶ χιονίζει·
δὲν τοὺς ἔγγιζει τέσσαρα ! κι^ο ἄγ σκάσης κι^ο ἀν πλαντάξῃς.
Διέτουξαν ; "Ωσάν πουλὶ ἀνάγκη νὰ πετάξῃς.
Εἴκοσι χρόνων τακτική, πιστὴ ὑπηρεσία,
δῶς νὰ μὴν ἔγινεν, ἐνῷ μιὰ ιδιοτροπία
εἰς τὰ καλὰ καθούμενα μικρὴ τῆς κεφαλῆς των,
σοῦ ρίχνει δῦλο τὸ βαρὺ χαλάζι τῆς ὁργῆς των.
"Άλλὰ καλὰ νὰ πάθωμε ! διότι μᾶς μαγεύει
ἥ κούφια δόξα, νὰ ρωτοῦν : – Ποιὸν κύριον δουλεύει
ὅ τάδε ; "Εναν ἄρχοντα ! ἔνα ψηλὸ κεφάλι ! –
καὶ φθάνει μόνον εὐτυχεῖς νὰ μᾶς θαρροῦν οἱ ἄλλοι.
Καμμιὰ φορὰ ἔρχόμεθα εἰς τὰ συλλογικά μας
καὶ ιόπτομεν τὰς σχέσεις μας ἀπὸ τάφεντικά μας·
μὰ ἔλλα πάλι ποὺ θαρρεῖς, δτι μᾶς μαγνητίζει
ἥ ὅψι των... τοὺς βλέπομε, καὶ ἥ καρδιὰ γυρίζει.
Φθάνει νὰ ποῦν : «Σωσία μου», καὶ γίνεσαι ὀργίθι,
καὶ νά μας πάλι ἀπ^ο τὴν ἄρχή, τὸ ἵδιο παραμύθι !
"Α ! τέλος πάντων ἔφθασα. Θαρρῶ πῶς διακρίνει
τὸ μάτι μου τὸ σπίτι μας, κι^ο δ φόβος μου μ^ο ἀφίγνει.
Χρειάζεται δμως νὰ σταθῶ καὶ νὰ προμελετήσω
πῶς θὰ τὰ πῶ δῆλα αὐτὰ ποὺ θὰ ἔξιστορήσω.
Εἰς τὴν κυρὰ σὰν ἥρωας πρέπει νὰ κάμω φρίκη.

Θὰ παραστήσω ζωηρὰ τὴν μάχη καὶ τὴν νίκη.
 Μὰ σιάσου δά, πῶς διάβολο θὲ νὰ τὰ καταφέρω,
 ἀφοῦ δὲν ἡμούν ἐμπροστὰ καὶ δὲν τὰ καλοξέρω ;
 Αἴ ! δὲν πειράζει· λὸς σπαθιά, ἀσπίδαις, ράπτεις, κόπτεις,
 καὶ φαίγεσαι σὰν μάρτυρας, κατὰ ποὺ λέν, αὐτόπτης.
 Ἐπειτα, πόσοι ἔγραψαν καὶ εἶπαν ἴστορίαις
 ἀπὸ μακριά, γιὰ πόλεμο καὶ μάχαις καὶ ἐκστρατείαις !
 Ἀλλὰ ὡς τόσο μιὰ φορὰ ἂς τὸ ξαναπεράσω
 τὸ μάθημα, μήπως τυχὸν συμβῇ καὶ τὸ ξεχάσω.
 Ἄς ποῦμε πὼς ὁ θάλαμος εἶναι αὐτός· ἐμβαίνω,
 σὰν παλληκάρι χαιρετῶ καλοαναθρεμμένο.
 Ἄς ποῦμε τὸ φανάρι μου πῶς εἶναι ἡ Ἀλιμήνη,
 καὶ πῶς ἀρχίζω νὰ μιλῶ, ἂς ποῦμε πρὸς ἐκείνη.

(‘Αποθέτει τὸν λύχνον χαμαί).

— «Κυρία, ὁ ὑμέτερος ἄγαπητὸς συμβίων
 καὶ ὁ ἡμέτερος λαμπρὸς ἀφέντης Ἀμφιτρύων.,
 (Λαμπρὰ ἀρχή ! ἀμὸ τί θαρρεῖς;) φιλεῖ καὶ χαιρεῖ τὰ σας.
 Μὲ πλήρῃ τὴν ἔνθυμησι ἀπὸ τὰ θέλγητρά σας,
 τουτέστι τὰ ὑμέτερα, μὲν ἔκλεξε πρὸ πάντων,
 νὰ ἔλθω καὶ νὰ σᾶς εἰπῶ τὴν νίκην τῶν συμβάντων.
 ὅτι δὲν βλέπει τὴν στιγμὴ νὰ ἔλθῃ καὶ νὰ φθάσῃ
 εἰς τὸ ὑμέτερον πλευρόν, δλίγον νὰ ξεσκάσῃ.
 — «Καλό στον τὸ Σωσία μου ! καλὲ τί εὐτυχία !
 «πῶς χαίρομαι ποῦ γύρισες δπίσω μὲ ὑγεία !»
 — «Κυρία, εἶναι διὸ ἐμὲ τιμὴ πολὺ μεγάλη,
 ζηλεύσουν τε καὶ θὰ φυονοῦν τὴν τύχην μου οἱ ἄλλοι».«
 (Ψυχή μου ! τί ἀπάντησι !) — «Πῶς ἔχει στὴν ὑγείαν
 δι φίλαταος;» — Καθάπερ, (οἱ !) ὡσὰν ἀνὴρ μὸ ἀνδρείαν,
 ὅνπερ ἡ δόξα τοιγαροῦν φρουρεῖ σὸ δλα τὰ μέρη.»
 («Α ! μέλι, μέλι, τί θὰ πῇ δταν κανένας ξέρῃ !)
 — «Καὶ πότε δά, Σωσία μου, δπίσω θὰ κοπιάσῃ
 μὲ τὸ καλό, νὰ τὸν ἵδω καὶ γὰ μὸ ἀναγαλλιάσῃ ;»
 — «Κυρία, τὸ ταχύτερον νὰ ἐπιστρέψῃ μέλλει,

ἀλλ' ὅχι οὕτω γρήγορα οἶον ποθεῖ καὶ θέλει!»

(“Α!») — «Πῶς τὰ καλοπέρασσε στὴν τύχη τοῦ πολέμου; τί λέγει τώρα; πῶς περιῆ; ἔλα, παράστησέ μου».

— «Ολίγα λέγει, πλὴν ἀλλά, κυρία, πράττει πλεῖον, καὶ σπαρταροῦσιν οἵ ἔχθροι σὰν δίκην δψαρίων.

(Τί διαβολοευγένειαις ποὺ σοῦ ταὶς ξετρυπώνῳ !)

— «Καὶ οἱ ἀντάρται; λέγε μου». — «Κανείς, σᾶς βεβαιώνω, τὴν ἡμετέραν μας δρμὴν ἐμπόρεσε νὰ στήσῃ.

Νῦν καπεκόψαμεν αὐτοὺς καὶ ἔχουν καταντήσῃ τεμάχια, οἶον φακαὶς ἀπὸ τὰς λεπτοτέρας, τουτέστι χάμω κοίτονται, τοὺς παίρνει ὁ ἄρερας.

Ο ἀρχηγός των ἔπεσε Πτερέλαιος. τὸν εἴδα νεκρόν, ἐκυριεύθηκε καὶ ἦ Τηλεβοῖςα.

Ἐκόψαμεν, ἐκάψαμεν, καὶ τὸ δποῖον τώρα, ἀπὸ τὰς νίκας μας παντοῦ ἀντιλαλεῖ ἦ χώρα».

— «Καλὲ καὶ ποιός θὰ τώλεγε; »Α! τί ἔπιτυχία!

— Ελα παράστησέ μου τὰ λεπτομερῶς, Σωσία».

— «Κυρία, προθυμότατος καὶ δίχως νὰ φουσκώσω ἐκ τιμῆς, μίαν εἰκόναν ἐξαίρετον θὰ δώσω τῆς ἡμετέρας νίκης μας ἀμέσως. Φαντασθῆτε λοιπόν, κυρία μου, λοιπόν, δτι ἐνθάδε κείται ἦ πόλις τῆς Τηλεβοῖς.

(Ο Σωσίας σημειοῖ τὰ μέρη ἐπὶ τῆς χειρός του ἦ ἐπὶ τοῦ ἐδάφους).

διότι εἶναι πόλις,

ῶσπερ ἦ Θήβα, καὶ σχεδὸν δὲν διαφέρει μόλις;

Ο ποταμὸς εἶναι λοιπὸν ἔκει, ὑποθετέον ἡμεῖς ἐστήσαμεν λοιπὸν ἔδω ἔνα ὠραιον στρατόπεδον, οἱ δὲ ἔχθροι λοιπὸν εἰς μυριάδας ἔπιασαν ὅλον τὸ λοιπὸν κενὸν τῆς πεδιάδας, Εἰς ἔνα ὑψωμα λοιπὸν ἥτο τὸ πεζικόν τους, ὑποθετέον ἔδωγά, κού ἔκει τὸ ιππικόν τους, κυρία μου, νο ἀκούσετε χωρὶς νὰ φοβηθῆτε. Οἱ πάντες τότε τοὺς θεούς, κυρία, δεηθέντων,

καὶ προσφερθέντων θυσιῶν, διαταγῶν δοθέντων,
δπλων λαμπόντων καὶ πολλῶν τὰ δόντια των τριζόντων,
καὶ τῶν ἀλόγων εἰς τὴν γῆν τὰ πόδια των κτυπώντων,
χρεμετιζόντων καὶ λοιπά, ἐδόθη τὸ σημεῖον.

Τέτοιο λοιπὸν ὁ καθαυτὸς σκοπὸς τῶν ἐναντίων
νὰ μᾶς διώξουν ὅπισθεν, καθὼς ὑποθετέον,
καὶ ἔστειλαν ἐπάνω μας τρεις οὐλαμοὺς ἵππους·
ἄλλα τοὺς ἀπεδείξαμεν πῶς δὲν θὰ τὸ πασχάσουν,
καὶ ἴδού πῶς τοὺς ἐκάμιμεν τφόντις νὰ τὰ χάσουν.
Νά την ἐδῶ ἡ ἔνδοξη ἐμπροσθοφυλακή μας,
νὰ οἱ καλοὶ τοῦ Κρέοντος τοξόται καὶ ἴδικοί μας,
καὶ νὰ τὸ κέντρον τοῦ στρατοῦ μὲν γυμνωμένη σπάθη...»

(Ἄκονται μικρός τις θόρυβος).

Σταθῆτε, καὶ τὸ κέντρον μου θαρρῶ πῶς θὰ τὴν πάθῃ,
Μοῦ φαίνεται πῶς ἥκουσα σὰν ταραχή, σὰν βῆμα.

καλλίτερα στὸ σπίτι μας νὰ πάγω νὰ τρυπώσω,
καὶ ἔκει τὴν ἴστορίαν μου νὰ ἀποτελειώσω.

Μετάφρ. Ι. ΦΡΑΓΚΙΔΑ

ΤΑΡΤΟΥΦΟΣ

πρᾶξις Α') — Σκηνὴ Α').

ΛΕΣΒΙΚΗΣ, ΝΙΚΑΝΔΡΟΣ

ΛΕΣΒΙΚΗΣ

Αὐτὸς εἶν' ἔνας ἄνθρωπος¹... τί ἄνθρωπος! φαντάσου·—
ἄν βάλῃς εἰς τὰ ἵχνη του τὰ διαβήματά σου,
θὰ αἰσθανθῆς ἀπόλαυσιν, γαλήνην βαθυτάτην,
καὶ τὰ τοῦ κόσμου σκύβαλα θὰ σὲ φανοῦν, καὶ εἰς μάτην.

1) "Ο Ταρτοφός, ὁ τύπος τοῦ ιπποχριτοῦ.

"Αφ' ἡς στιγμῆς τὸν ἥκουσα, ἐγὸς ὅλος μετετράπην·
 Δὲν ἔχω, δὲν αἰσθάνομαι πρὸς τίτοτε ἀγάπην·
 ναὶ, τόσον τὴν ἀπέσπασεν ἀπὸ ὅλα τὴν ψυχήν μου,
 ὃστε, γυναῖκα, τέκνα μου, μητέρα, ἀδελφήν μου,
 νεκρὰ καὶ ἄν τὰ ἔβλεπα ἐμπρός μου ἀπλωμένα,
 τὴν σήμερον δὲν ἥθελα θλιβῆ διὰ κανένα.

ΝΙΚΑΝΔΡΟΣ

Φιλάγθωπα αἰσθήματα σὸν ἐνέπνευσε, καὶ ὅντως!
 Βεβαίως τῶν δυνάμεων δὲν εἶναι τοῦ τυχόντος.

ΛΕΣΒΙΚΗΣ

Τί; — πλὴν γὰ ἥσουν ἥθελα, ὅταν τὸν εἶδα πρῶτον
 καὶ σὺ θὰ τὸν διέκρινες ἐκ τῶν περιεστώτων,
 καὶ θὰ τὸν κατησπάζεσθαι εὐθὺς ἀπὸ καρδίας,
 Τὸν πρωτοεῖδα, φίλε μου, ἐντὸς τῆς ἐκκλησίας·
 — συνέπεσε νὰ ἔχωμεν στασίδι ἔνα πλάγιο· —
 τὸν εἶδα, καὶ τὸ πνεῦμά μου τρφόντι ἐξεπλάγη,
 ὅταν ἐμβῆκεν ἥσυχα, καὶ βλέψας πρὸς τὸ πλῆθος
 μὰ μισοκάκου εὐλαβοῦς ἀγριωπόν τι ἥθος,
 προσεῖπεν: «Εἰσελεύσομαι!» καὶ ἔκαμε τὸν σταυρὸν του·
 ἔνα σταυρὸν ποὺ ἥγγισεν εἰς τὸ ἄκρα τῶν ποδῶν του!
 «Ἐλθὼν εἰς τὸ στασίδι του, μὲ εἶχε χαιρετίσῃ,
 χωρὶς ποσῶς τὸ στόμα του τὴν προσευχὴν νῷ ἀφήσῃ·
 ἀλλὰ τὸ κομβολόγι του ἀνέτως ἐκτυλίξεις,
 καὶ πρὸς τὰ ἄνω ὅμματα καὶ χείλη του ἀνοίξεις,
 τοῦ ψάλτου ἥκολονύθησε τοὺς λόγους καὶ τὸ μέλος,
 καὶ ὅλοι αὐτὸν ἔβλεπαν, καὶ ἡρώτων εἰς τὸ τέλος. —
 Τὸν εἶδα μίαν, δύο, τρεῖς. Μετὰ τὴν λειτουργίαν,
 μὲ ἐπρόσφερεν ἀντίδωρον μὲ μίαν θυμηδίαν!
 Εἶχε καὶ ἔνα παραϊδόν· — ἔστεκ ἔκει σιμά του,
 καθὸς ὅλα μιμητὴς αὐτοῦ, καὶ ἥθους σεμνοτάτου· —
 κρυφίως, δὲ αὐθέντης του, τὸν ἐρωτῶ, τίς ἥτο,
 καὶ ἔγγονῶς ὁ ἀγνθρωπος ὅτι θὰ ἐστερεῖτο.

Νὰ σὲ εἰπῶ, τὸν ἔδιδα, ἀλλ' ὅχι ἐλευθέρως·
 νὰ μὲν ἐπιστρέψῃ πάντοτε ἐπέμενε ἐν μέρος·
 «Πολὺ μὲν εἶναι», μὲν ἔλεγε· «τὸ δῆμος, νὰ ζῆτε!
 «ἔγὼ δὲν εἴμαι ἄξιος αὐτοῦ τοῦ οἴκτου μήτε»·
 ἀλλ' εἰς τὸ ἀμετάτοεπτὸν τῆς διαθέσεώς μου,
 ἐστρέφετο καὶ ἐμοίραζεν εἰς τὸν πτωχούς, ἐμπρός μου.
 Νὰ μὴ σὲ τὰ πολυλογῶ, στὸ σπίτι τὸν ἐπῆρα,
 καὶ ἔκτοτε, φύλε μου, θαρρεῖς χρυσῆ μὲν ἥλθε μοῖρα . . .
 Πλὴν πόσον εἶναι ἄκακος, κατάλαβε καὶ ἐκ τούτου
 αὐτὸς ὡς ἀμαρτήματα μετρᾷ ἐντὸς τοῦ νοῦ του
 καὶ τινας πράξεις μας ἀπλᾶς, αὐτὸς τὰς κοινοτέρας —
 ἥγουν, προχθές, ἐθλίβετο δι' ὅλης τῆς ἡμέρας,
 διότι προσευχόμενος, εἶχε συλλάβη ψύλλον.
 Λαὶ τὸν τσακίση μὲν θυμόν. — Τοιοῦτον ἔχω φίλον!

ΝΙΚΑΝΔΡΟΣ

‘Αλλ’ ἀδελφέ, τρελλάθηκες, καθὼς καταλαμβάνω.
 Τι ἄραις⁷ μάραις, πράγματα ἀνήκουστα μανθάνω!
 ‘Η μῆπως ἀστεῖεσαι; Καλέ, μὲ τὰ σωστά σου . . . ;

ΛΕΩΒΙΚΗΣ

Μὲ τὰ σωστά μου⁸ δχι τί; τὰ φιλοσοφικά σου;
 νὰ τὰ ἀφήσῃς· εἰδεμή, ἔκεραυνοβολήθης!

ΝΙΚΑΝΔΡΟΣ

‘Ιδοὺ καὶ τῶν ὁμοίων σου οἱ λόγοι οἱ συνήθεις·
 ὃσὰν αὐτοὺς πᾶς ἀνθρωπος τυφλὸς νὰ εἶναι πρέπει,
 καὶ ἀθεος κηρύττεται καλῶς ἀν διαβλέπῃ.
 ‘Αν τὰ κενὰ προσχήματα μέμφεται ὡς γελοῖα,
 δὲν ἔχει πίστιν· ἔχασε τὴ σέβας πρὸς τὰ θεῖα.
 Οἱ λόγοι οὗτοι δὲν πτοοῦν ἐμέ, ἀν τὰ ἐντός μου
 καλῶς γινώσκῃ ὁ Θεός, καὶ ἴδούν ὁ στοχασμός μου·
 Καθὼς ὑπάρχουν παρ’ ἡμῖν ψευδεῖς τινες ἀνδρεῖοι,
 ὑπάρχουν καὶ ψευδευλαβεῖς, ὑποκριταὶ ἀχρεῖοι,

καὶ ὡς συνήθως τὸν πολὺν ἐπὶ τῆς μάχης κρότον
τὸν κάμνουν ὅχ^ο οἱ ἀληθῶς ἀνδρεῖοι ἐκ τῶν πρώτων,
δμοίως καὶ οἱ εὐλαβεῖς οἱ γνησιοι δὲν εἶναι
οἱ φέροντες τὸ πρόσχημα διὰ τὸ θεαθῆναι.

"Ηγουν δὲν κάμνεις, ἀδελφέ, διάκρισιν καμμίαν
σύ, βλέπων τὴν εὐλάβειαν καὶ τὴν ὑποκρισίαν ;
Πρὸς ἀμφοτέρας τὴν αὐτὴν προσφέρεις ἀλουργίδα ;
καθὼς τιμᾶς τὸ πρόπτωπον τιμᾶς τὴν προσωπίδα ;
Συγχέεις τὴν ἐπίδειξιν μετὰ τῆς ἀληθείας,
καὶ τὴν ἀκεραιότητα μετὰ τῆς πονηρίας ;
"Ισα τιμᾶς μίαν σκιὰν μ^ο ἔν δὲν ἐμψυχωμένον.
κ^ο ἵσα μ^ο ἔν νόμισμα καλὸν τὸ παραχαραγμένον ;
Γίνωσκε τοῦτο, φύλε μου^ν οἱ πλεῖστοι τῶν ἀγθρώπων
κατὰ παράδοξον τινα εἶναι πλασμένοι τρόπον"
κανεὶς ἔντὸς τῆς φύσεως τῆς ἀληθοῦς δὲν μένει
— στενὴ αὐτὴ τοὺς φαίνεται καὶ περιωρισμένη —
ὑπερπηδοῦν λοιπὸν αὐτὴν εἰς πάντα χαρακτῆρα,
προβαίνοντας εἰς ὑπερβολάς, καὶ, δλεθρίᾳ μοίρᾳ,
αὐτὰ τὰ εὐγενέστατα πολλάκις τῶν πραγμάτων
φθείρουν, ἔλαύνοντες αὐτὰ ὑπὲρ τὰ δριά των.—
Τοῦτο σὲ λέγω^ν πρόσεξε, καὶ πρᾶξε ἐσκευμένως,

ΛΕΣΒΙΚΗΣ

"Ω ! εἴσαι μέγας· τί θὰ πῇ ! δάσκαλος ! προκομμένος !
"Ολ^ο ή σοφία τοῦ παντὸς εἰς σὲ κατέβη πλέον.
Εἴσαι ὁ Σόλων^ν πῶς τὸν λέν ; ή ὁ σοφὸς ὁ Λέων.

NIKANΔΡΟΣ

Σοφὸς δὲν εἶμαι, ἀδελφέ· διδάσκαλος δὲν εἶμαι,
οὐδ^ο ἀπορρέουν ἐξ ἐμοῦ αἱ γνώσεις κ^ο ἐπιστῆμαι,
ἄλλ^ο ἔχω τὸν ἀρκοῦντα νοῦν νὰ βλέπω τί εἰν^ο ἐκεῖνο,
καὶ τὸ ψευδὲς τοῦ ἀληθοῦς σαφῶς νὰ διακρίνω.
"Αν μ^ο ἐρωτᾷς, τοὺς εὐλαβεῖς κ^ο ἐγὼ τιμῶ μεγάλως·
γνησία ή εὐλάβεια μὲ φαίνεται ως ἄλλος

ἥρωϊσμός, ἀνώτερος ἐκείνου τῶν ἥρωων·
 εἴν· εὐγενὴς καὶ ὑψηλός, ἀλλὰ τὸν θέλω σῶον·
 εἰδ' ἄλλως ἀπεχθέστερον οὐδὲν τοῦ τεχνασμένου
 θείου σου ζῆλου, τοῦ ψευδοῦς καὶ ἐψιμμυθιωμένου·
 ὃς οὖτε μυσαρότερον οὐδὲν αὐτῶν τῶν ὅντων,
 τῶν φανερῶς μὲν εὐλαβῶν, κρυφῶς δὲ ἐμπαιζόντων
 πᾶν ἴερὸν καὶ ὅσιον. Ψυχὰ πεπωρωμέναι,
 εἰς τὴν ἴδιοτέλειαν καθυποτεταγμέναι,
 κατέστησαν ἐμπόρευμα καὶ βιομηχανίαν
 τὸ σέβας καὶ τὰ χρέη μας τὰ πρὸς τὴν Ἐκκλησίαν.
 Μὲν ζῆλον ὅχι τὸν κοινόν, τὴν τύχην κυνηγοῦντες
 διὰ τοῦ δρόμου τοῦ οὐρανοῦ, καὶ τέλος δὲ πλουσιοῦντες
 τρυφοῦν αὐτοί, κροτοῦν, βροντοῦν, ὑποσκελίζουν ἄλλους
 ἔαδιουργοῦν ὃς δαίμονες διὰ βαθμοὺς μεγάλους,
 τοὺς φθάνουν, ἐναβρύνονται, τὸν Μαμωνᾶ δοξάζουν,
 καὶ εὐκόλως μὲ τὰ τέλη τῶν τα θεῖα συμβιβάζουν.
 Παμπόνηροι, φιλέκδικοι οὐδὲν ἐλεοῦν οὐδόλως
 ἀνθρώπων ἀφανίσουν ἀνθρωπον, σκεπάζουν ἀσυστόλως
 μὲ τὸ συμφέρον τοῦ Θεοῦ πᾶσαν ἐχθρότητά των·
 τοσοῦτον φοβερώτεροι ἐν τῇ καταφορᾷ των,
 καθ' ὅσον ὅπλα καθ' ἡμῶν κρατοῦν ἥγιασμένα,
 ἔγκεχριμένα πάγτοτε καὶ δεδικαιωμένα.
 Διὰ τὰ πάθη τῶν κτυποῦν καὶ κατακερματίζουν,
 καὶ τοὺς ἐχθρούς των ὃς ἐχθροὺς τῆς Πίστεως φημίζουν.
 Τοιούτων γέμεροι οὐκοριτῶν Ἀνοτολὴ καὶ Δύσις. —
 "Ἐχομεν ὅμως καὶ εὐλαβεῖς ἀληθινοὺς ἐπίσης...
 Ναί, οὔτοι δικαιότατα παρ' ἄπασι τιμῶνται,
 ὃς πράττοντες τὴν ἀρετὴν, ὅχι λία τὸ καυχῶνται.
 Καὶ οὐδὲν ἐλαύνουσιν αὐτοὶ πρὸς τοῦ Θεοῦ τὰ τέλη
 μὲν ζῆλον περισσότερον παρ' ὅσον αὐτὸς θέλει.
 "Απέχουν ὁραιούργιῶν, ἐκ τῶν ἐκτὸς δὲν κρένουν,
 καὶ πρὸς τὴν ἐπιείκειαν καλοκάγαθως κλίνουν.

Ἄντι τοὺς ἀμαρτάνοντας νὰ βλέπουν μὲ κακίαν,
αὐτοὺς οἰκτίροντες, μισοῦν ἀπλῶς τὴν ἀμαρτίαν.

Πᾶν ἔργον, πᾶσαν πρᾶξιν μας ἐν γένει δὲν κακίζουν·—
μάλιστα τοῦτο ἐπειδὴ ὡς τῦφον τὸ νομίζουν,
οὐδόλως ἐπαγγέλλονται αὐτοὶ τοὺς διδασκάλους·
καὶ τὴν τῶν λόγων ἐπαρσιν ἀφίνοντες εἰς ἄλλους,
φεῦ! οἵτινες διδάσκουν μέν, ἀλλ' εἰς τὴν πρᾶξιν ὁργάζουν,
αὐτοὶ διὰ τῶν ἔργων των τὰ ἔργα μας ἐλέγχουν.
Ἴδούν οἱ ἄνδρες μουν· ἵδούν οἱ ζωντανοὶ κανόνες
τῆς ἀρετῆς· αἱ ἀξιαι μιμήσεως εἰκόνες.

Μετάφρ. Ι. ΙΣΙΔ. ΣΚΥΛΙΤΣΗ

ΙΩΑΝΝΗΣ ΛΑΦΟΝΤΑΙΝ

[Lafontaine 1621—1695].

Ο ΖΙΖΙΚΑΣ

Μῦθος

Καλοκαῖρι κι ἄνοιξι,
ὅταν ἥταν τὰ λουλούδια,
ὁ τρελλὸς ὁ ζίζικας
τὴν περνοῦσσε μὲ τραγούδια.

Τὰ λουλούδια πέρασσαν,
ἥλθαν χιόνια, ἥλθαν πάγοι,
καὶ πεινᾶ ὁ ζίζικας,
καὶ δὲν ἔχει τί νὰ φάγη.

Ἐρχετ^ο εἰς τὸν γείτονα,
τὸ προβλεπτικὸν μυρμήκι,
καὶ ζητεῖ βοήθειαν,
ἔνα σπόρο ἢ σκουλήκι.

Τὸ μυρμήκι ἔκθαμβον
ἔρωτᾶ — Καλέ μου γεῖτον,
δέν μοῦ λές τί ἔκαμνες
καλοκαῖδι ὅσφι ἥτον ;

- Τραγουδοῦσα, φίλε μου,
ὅσφι ἥτον καλὴ ώρα.
- Τραγουδοῦσες ; Εὖ, οὐσού !
Χοροπήδα λοιπὸν τώρα.

Τί δὲ μῆθος ἐννοεῖ,
καὶ δὲ τυφλός αὐτὸς τὸ βλέπει·
μάζων δέ ταν ἡμπορῆς.
γιὰ νὰ ἔχῃς δέ ταν πρέπη.

Μετάφρ. Α. ΡΑΓΚΑΒΗ

ΙΩΑΝΝΗΣ ΡΑΚΙΝΑΣ

[Jean Racine 1639—1690].

ΙΦΙΓΕΝΕΙΑ ΕΝ ΑΥΛΙΔΙ

(Πρᾶξις Α'—Σκηναὶ Γ', Δ' καὶ Ε').

ΑΓΑΜΕΜΝΑΝ

Οὖμοι ! . . .

ΟΔΥΣΣΕΥΣ

Τί ἄρα ὁ στεναγμός σου εὗτος
δηλοῖ ; τοῦ αἷματος κραυγὴ μὴ εἶναι ;
Πῶς ! μία μόνη γὺνει νὰ κλονήσῃ φθάνει
τὴν τοῦ Ἀτρεΐδου γνώμην ; Μὴ ἡ καρδία
ἔλαλη σεστὸν νοῦν σου ; Σκέφθητι, ἄναξ.
Εἰς τὴν Ἑλλάδα τὴν κόρην σου δφεύλεις . . .
Τὴν ὑπερέχθης . . . εἰς τὴν ὑπόσχεσίν σου

πεισθεὶς δὲ Κάλχας προλέγει καθὸς ἐκάστην
εἰς τοὺς πυνθανομένους "Ἐλληνας, διτ
δὲν θὰ βραδύνουν οἵ ἄνεμοι νὰ ἔλθουν.
"Ἄγαρις προορήσεις δύμως αὐτοῦ ψευσθῶσι,
νομίζεις δτι θὰ σιωπήσῃ, ζτι
τοὺς θεοὺς ψεύστας νὰ λέγωσι θ' ἀφήσῃ;
Μὲ υποοχέσεις θὰ προσπαθήσης μάτην . . .
"Εκεῖνος θὰ λαλήσῃ . . . Καὶ τίς ἡξεύρει
τί δύγανται νὰ πράξουν, περιπαιχθέντες
οὕτως ἀνάνδρως οἵ "Ἐλληνες; . . . Εἰς θέσιν
τὸν μανιώδη λαὸν ποτὲ μὴ φέρης
νὰ σὲ δικάσῃ μετὰ τῶν Ὄλυμπίων . . .
"Επειτα, τίς εὐγλώτιως ἐπὶ Τροίαν
μᾶς προσεκάλει; . . . Τίς ἔτρεχε στὰς πόλεις
τῆς Τυνδαρίδος τῶν ἔροστῶν τοὺς ὄρκους
ἀναμιμνήσκων . . . «Μή, πρὸς θεῶν, ὃ ἄνδρες,
ἔλεγες τότε, μὴ λησμοίετε δτι,
μνηστῆρες τόσοι τὴν χειρὰ τῆς Ἐλένης
δτ' ἔζητεῖτε, ὥρκίσθητε συγχρόνως
νὰ σεβασθῆτε τὴν ἐλογήν της πάντες
καὶ ἐν περιπτώσει βοήθειαν γενναίαν
στὸν ἔκλεχθέντα νὰ δώσετε». — Ναί, εἶναι
ἀληθὲς δτι ὥρκίσθημεν . . . "Άλλ' δύμως
αὐτὸν τὸν ὄρκον τίς τότε ἐνθυμεῖτο,
ἄν σὺ δὲν ἡσο; . . . Σὺ μόνος, "Αγαμένων,
ἀπὸ ἀγκόλας καλλιπαρείων ἡλθες
συζύγων ἀποσπῶν μας . . . Χάριν σοῦ μόνον
οἵ πλεῖστοι τὰς θωπείας τρυφερῶν τέκνων
ἀφήσαμεν . . . Καὶ τώρα, δτε ἐνταῦθα
συνήλθομεν καὶ τώρα, δτε στὸ δόμα
ἐκάστου βλέπεις τὸς νεμεσίους φλόγας
φρικώδη αἴγλην ἀκοντιζούσας πέριξ,
καὶ τώρα, δτε ἡ ψῆφο, τῆς "Ἐλλάδος

σ^ο ἀναγορεύει στατάρχην εἰς τὸ μέγα
κ^α ἔνδοξον ἔργον, ὅτε ἄνακτες τόσοι,
κατ^ο οὐδὲν ἵσως ὑποδεέστεροί σου,
ὅπως ὑπηρετήσουν πᾶσάν σου γνώμην
τρέχουν προθύμως τὸ αἷμά των νὰ χύσουν,
μόνος Ἀτρεῖδα, τὴν νίκην ἀποκρούων
μὲ αἷματος διστάζεις τινὰς σταγόνας
δόξαν τοσαύτην νὰ ἀγοράσῃς. Τρέμων
στὸ πρῶτον βῆμα, ὑψώθης τῶν Ἑλλήνων
στρατηγὸς μόιον ὅπως τοὺς ἀποπέμψῃς!

ΑΓΑΜΕΜΝΩΝ

Οὔμοι!... Τὴν συμφοράν μου μακρόθεν βλέπων,
ὦ Ὁδυσσεῦ, γενναῖος δείκνυσαι τόσον!...

Ἄν τὸν Τηλέμαχόν σου ἔβλεπες ὅμως,
τοὺς δφθαλμούς του ἔχοντα δεδεμένους,
νὰ φέρεται μοιραῖον στὸν βωμὸν θῦμα,
θ' ἄλλαζες γλῶσσαν. Τεταραγμένος τότε,
δακρύων, θὰ ἐνόρεις τί ὑποφέρω.

Ναί, ἀποκρούων τὸ φάσγανον τοῦ θύτου,
εἰς τὸν νέόν σου τὸ σῶμά σου ἀσμένως
θὰ ἔθετες ἀσπίδα... Σᾶς ὑπεσχέθην,
εἶν^α ἀληθές. Ἀνίσως ἡ δυστυχής μου
θυγάτηρ ἔλθη, τὸν λόγον θὰ τηρήσω.
Θυσιασθήτω συγκαταγεύω τότε.

Ἄγ ὅμως εἰς τὸ "Ἀργος προσιάτις τύχη,
ἢ εἰς τὸν δρόμον τὴν ἐμποδίση — τότε
παύσατε πλέον τοιαύτην ἀπαιτοῦντες
θυσίαν. Θέλω ὑπὲρ τοῦ αἷματός μου
τοιοῦτο ἐρμηνεύσῃ κώλυμα. Θέλω
ὑπὲρ τῆς θυγατρός μου δεχθῆ ἀσμένως
παρέμβασιν τοιαύτην θεοῦ φιλίου,
τῆς ταλαιπώρου σκέποντος τὰς ἡμέρας.

Τί νὰ σοὶ εἴπω... ὉἘρυθριῶ, διότι
αἱ συμβουλαὶ σας ἐπιρροὴν μεγίστην
εἰς τοῦ Ἀτρείδου τὸ πνεῦμα ἔξασκοῦσιν...

ΑΓΑΜΕΜΝΩΝ, ΟΔΥΣΣΕΥΣ, ΕΥΡΥΒΑΤΗΣ

ΕΥΡΥΒΑΤΗΣ

*Αναξ...

ΑΓΑΜΕΜΝΩΝ

Τί πάλιν νὸς ἀκούσω πέπρωται μου !

ΕΥΡΥΒΑΤΗΣ

Μικρὸν προτρέξας, ἔρχομαι τῆς Ἀνάσσης
τὴν ἄφιξιν ἀγγέλλων.—Ἐντὸς δὲιγου
τὴν θυγατέρα στὰς πατρικὰς ἀγκάλας
θέτει. Στὸ δάσος, δπερ τοῦ στρατοπέδου
τὴν θέαν κρύπτει, ἀπεπλανήθη ... Μόλις
μετὰ μυρίας περιστροφὰς στὸ σκότος
εῦρομεν τέλος τὸν δρόμον.—Καὶ ἐνταῦθα ...

ΑΓΑΜΕΜΝΩΝ

*Ηράκλεις !

ΕΥΡΥΒΑΣΗΣ

Φέρει ἡ Ἀνασσα μαζὶ της
καὶ τὴν ἐν Δέσπῳ ὑπὸ τοῦ Ἀχιλλέως
ἔσχάτως ζωγρηθεῖσαν ἄγιωστον κόρην,
τὸν Κάλχαντα ζητοῦσαν ἐνταῦθα, δπερ
τὸ σκότος, δπερ τὴν περιβάλλει, σχίζων
χύσῃ φῶς τέλος ἐπὶ τῆς θέσεώς της.
Τὴν ἄφιξιν των ἐσάλπισεν ἡ φήμη,
καὶ μέγα μέρος τοῦ στρατοῦ ἐνθουσιῶντος
θερμὰς δεήσεις εἰς τοὺς θεοὺς ὑψώνει

νπέρ της μυγατρός σου, τὰ θέλγητρά της
θαυμάζον.— "Άλλοι προσέφερον προθύμως
τῇ Κλυταιμνήστρᾳ σέβας. — Μ° ἡρώτων ἄλλοι
ποία αἰτία τὰς δόδηγει ἐνταῦθα.
Μιᾷ φωνῇ δὲ πάντες ἔλεγον, ὅτι
σὺ πάντων εἶσαι τῶν ἐπὶ γῆς ἀνάκτων
ὑπέρτερος εἰς δόξαν καὶ εὐτυχίαν.

ΑΓΑΜΕΜΝΩΝ

Ἄρκει. Νὰ μᾶς ἀφήσῃς δύνασαι τώρα,
Περὶ τῶν ἄλλων ἐγὼ θέλω φροντίσῃ.

ΑΓΑΜΕΜΝΩΝ, ΟΔΥΣΣΕΥΣ

ΑΓΑΜΕΜΝΩΝ

"Ω Ζεῦ ! τοιουτορόπως ἔξασφαλίζων
σὺ τὴν ἐκδίκησίν σου, πᾶσάν μου σκέψιν,
πᾶν μέτρον ματαιώνεις ! Οὐδὲ τὸ δάκρυ
μοὶ συγχωρεῖται, ὅπως ἀνακουφίσω
τὴν λύπην μου ! — "Αθλία τῶν ἥγεμονων
τύχη ! — Τῆς θέσεώς μας εἴμεθα δοῦλοι.
Τῶν ὑπηκόων οἱ λόγοι μᾶς δρίζουν.
Χιλίων κατασκόπων ὅμματ' ἀπαύστως
κατασκοπεύουν ἡμᾶς... "Απελπισία ! . . .

ΟΔΥΣΣΕΥΣ

Καὶ πιεῖσθαι εἶμαι, καὶ ἀσθενής ὡς πάντες·
οὐδέποτε θὰ μού ἰδῆς ἀναισθητοῦντα
στὴν λύπην σου. Οὐ μόνον τὰ δάκρυά σου
δὲν θὰ καταδικάσω, ἀλλὰ θὰ κλαύσω
καὶ μετὰ σοῦ. Δὲν ἔχεις πλέον νομίμους
ὑπεκφυγάς. Τὸ δῦμα στὸν ἴερέα
οἱ θεοὶ φέρουν. Αὕτος τὸ περιμένει.

«Ἐκλογὴ ἐκ ξένων λογοτεχνιῶν· ἔκδοσις 3η 24]10]24»

10

"Εὰν τό ἵδη ὀλίγον νὰ βραδύνῃ
 θὰ ἔλθῃ ὑψιφώνως νὰ τὸ ζητήσῃ...
 "Ἐν δοφ μόνοι εἴμεθα, τῶν δακρύων
 δύνασαι ἐλευθέρως τὸν ροῦν γ' ἀφήσῃς.
 Στὴν πατρικήν σου ἀγάπην συγχωρεῖται.
 Τὸ εὐγενὲς ἔκεινο θρήνησον αἷμα...
 "Αλλ" ὅχι· ποία δόξα θέλει βλαστήσῃ,
 χωρὶς νὰ ὠχριάσῃς, σκέφθητι μᾶλλον.
 Τοῦ Ἐλλησπόντου τὰ νῶτα μόνσιν βλέπε
 ἀπὸ τὰς κώπας φρίσσοντα τῶν γαυτῶν μας"
 τὰς φλόγας τοῦ "Ιλίου αἰωρουμένας"
 δεσμίους τοὺς κατοίκους" στὰ γόνατά σου
 τὸν Πρίαμον θρηνοῦντα, καὶ τὴν Ἐλένην
 δδηγουμένην στὸν πρῶτον σύζυγόν της
 ὑπὸ τῆς θείας Νεμέσεως. - Τὰς πρώρας,
 ἡμῶν ἐπιστρεφόντων, πλήρεις στεφάνων
 βλέπε τὸν θρίαμβόν μας, ὅστις θὰ εἶναι
 τῶν ἔρχομένων ὁ θαυμασμὸς αἰώνων.

ΑΓΑΜΕΜΝΩΝ

Πᾶσα πὼς εἶναι ἀντίστασις ματαία
 γνωρίζω. "Οθεν ὑποχωρῶ, ἀφίνων
 τὴν δυστυχῆ ἀθφαν τῆς Εἵμαρμένης
 νὰ ὑποστῇ τὸ βάρος. "Εντὸς ὀλίγου
 στὰς χεῖράς σας τὸ θῦμα θὰ παραδώσω.
 "Αλλ" ἄχρι τῆς φρικώδους στιγμῆς ἔκεινης
 ὁ Κάλχας ἀς σιγήσῃ, καὶ ἀρωγός μου
 ἀς γίνῃ, ὅπως ἐκ τῆς θυσίας ταύτης
 ἀπομακρύγω τὴν δυστυχῆ μητέρα.

Μετάφρ. Π. ΠΑΝΑ

ΦΕΝΕΛΩΝ

[Fénelon 1651—1715].

ΑΙ ΤΥΧΑΙ ΤΟΥ ΤΗΛΕΜΑΧΟΥ

('Αδόαμος είναι ὁ κυβερνήτης τοῦ Τυρίου πλοίου, εἰς τὸ δόποιον ἔφθασαν κολυμβῶντες μετὰ τὴν φυγὴν ἐκ τῆς νήσου τῆς Καλυψοῦς ὁ Τηλέμαχος καὶ ὁ Μέντωρ. 'Ο Τηλέμαχος ἐκ τῶν διηγήσεωγ αὐτοῦ ἀναγνωρισθεὶς ὑπὸ τοῦ 'Αδοάμου φιλοξενεῖται μετὰ προσθυμίας).

. . . Μετὰ τὰς ἀμοιβαίας ταύτας συνδιαλέξεις δ 'Αδόαμος ἐκέλευσε καὶ ἡτοίμασαν ἐν λαυρίῳ συμπόσιον καί, διὰ νὰ ἀποδείξῃ μεγαλοπρεπεστέραν τὴν δεξιῶσιν, ἥνωσε πρὸς εὐχαρίστησίν των καὶ διαφέρους ἄλλας τέρψεις, δσας ἡδύνατο. Ἐνῷ αὐτοὶ ἦσθιον, ὅπηρέτουν μερικοὶ νέοι Φείνικες, ἐνδεδυμένοι λευκὰ φορέματα καὶ ἔστεφανωμένοι μὲ ἀνθη· καὶ ἔκαιοντο τὰ πλέον ἔξαιρετα καὶ πολύτιμα ἀρώματα τῆς 'Ασίας· ὅλα τὰ καθίσματα τῶν ναυτῶν ἦσαν γεμάτα ἀπὸ αὐλητὰς καὶ κιθαρωφδούς, τῶν δποίων τὴν συμφωνίαν διέκοπτεν δ 'Αχιθόας μὲ τὴν γλυκεῖαν ἀρμονίαν τῆς φωνῆς του καὶ τῆς λύρας του, ἥτις ἦτο ἀξία νὰ ἀκουσθῇ εἰς τὴν

τράπεζαν τῶν θεῶν, καὶ νὰ εὐφράνη καὶ τὰ ὕα τοῦ Ιδόυ
"Απόλλωνες. Οἱ Τρίτωνες, αἱ Νηργῆνες, δῖοι οἱ θεοί, δῖαι οἱ θεῖαι
κεινται εἰς τὴν Ποσειδῶνα, τὰ ἴδια τέρατα τῆς θαλάσσης, θελγό-
μενοι ἀπὸ τοιαύτην μελψίαν, ἀνέβινον ἀπὸ τὰ ὑγρὰ καὶ βαθέα
σπήλαιά των διὰ νὰ ἔλθωσι πλησίον εἰς τὸ πλεῖον. Πολλοὶ νέοι
Φοῖνικες θαυμασίας ὥραιστητος, ἐνδεᾶσμένοι μὲ λεπτὸν πανίον
λευκότερον τῆς χιόνος, ἐχόρευσαν πρώτον χορού, τοῦ τόπου των,
ἐπειτα Αἴγυπτίους, καὶ τελευταῖον Ἐλληνικούς. Ἐκ διαλειμμά-
των αἱ κλαγγαὶ τῶν σαλπίγγων ἀντίχουν ἦνεις τὰ μακρό-
τερα παραθελάσσα. Ἡ σιωπὴ τῆς ιυκτός, ἡ γαλήγη τῆς θε-
λάσσης, τὸ λαμπρὸν φῶς τῆς Σελήνης, διακεχυμένον εἰς τὴν
ἐπιφάνειαν τῶν ὑδάτων, τὸ βαθὺ γαλόζιον τοῦ Οὐραίου, ἐσπαρ-
μένου ἀπὸ λαμπρὸν ἄστρα, ζπετέλουν ώραιότερον τὰ θέρμα τοιτο.

"Ο Τηλέμαχος, ὃν φύσεως ζωησᾶς καὶ εύαισθήσου, ἀπελάμ-
βανε μὲν δλας ἔκεινας τὰς τρυφάς, δὲν ἐτόλμα δμως νὰ δ.θῇ εἰς
αὐτὰς ἔξευθέρως, ἐπειδὴ ἔδιδάχθη μὲ μεγάλην του ἐντροπὴν
εἰς τὴν νῆσον τῆς Καλυψώς, πέσσων εύκόλως ἔξαπτεται ἡ νε-
τῆς δλας αἱ τέρψεις καὶ οἱ πλέον ἀθῷαι, τὰν ἐφέντον, καὶ κάθε
πρᾶγμα τῷ ἐφαίνετο ὅποπτον. Αὐτὸς ἐθεώρει τὸν Μέντορα, καὶ
ἔδοκιμαζε νὰ καταλάβῃ ἀπὸ τεῦ; δρθαλμούς του τί ἐπρεπε νὰ
φρονῇ περὶ ἔκεινων τῶν γένων. Ὁ Μέντωρ εἶχεν ἀμετρού χα-
ρὰν βλέπων αὐτὸν εἰς τοιαύτην ταραχήν, καὶ διπεκρίνετο, διτὶ δὲ-
τὸν ἔθλεπε. Τελευταῖον, παρακινηθεὶς ἀπὸ τὴν μετριότητά του,
διπομειδίῶν τῷ εἶπε:

"Καταλαμβάνω εἰς τὶ φένεισαι· εἰσαι ἀξιος ἐπαίνου δι' αὐ-
τὸν τὸν φένων, πλὴν δὲν πρέπει πάλιν νὰ διπεκρίνης τὸ μέ-
τρον· ἐγὼ ἐπιθυμῶ περισσότερον ἀπὸ κάθε ἀλλού νὰ ἀπολαμ-
βάνῃς ἥδονάς, ἀλλ' ἥδονάς τοιαύτας, αἰτινεις νὰ μὴ γεννοῦν
εἰς τὴν καρδίαν σου πάθη δρμητικά, εὕτε νὰ σὲ χαυνώνουν-
ἔχεις χρείαν ἀπὸ ἥδονάς, αἰτινεις τὰ σὲ ἀνακουφίζωσι, καὶ τὰς
δποίας νὰ ἀπολαμβάνῃς, χωρὶς νὰ σὲ κυριεύσωσι· σὲ ἐπεύχο-
μαι ἥδονάς μετρίας, αἱ ὁποῖαι νὰ μὴ δύνανται ποτε νὰ σὲ
στερῶσι τοῦ λογικεύ, καὶ νὰ σὲ καταστοίγωσιν δμοῖσιν μὲ τὰ-

λυσσώντα κτήνη. Τώρα είναι καιρός να λάβης όνειραν άπό δλους σου τεύ; κόπους εύχαριστησον τὸν Ἀδόαμον, ἀπολαμβάνων τὰς δρποίας σοὶ προσφέρει τέρψεις. Χαίρε, ω̄ Τηλέμαχε, χαίρε! ή φρόνησις δὲν ἔχει τι αὖτη ηρὸν ἢ πλαστέν· αὐτῇ μόνῃ ἔίδει τὰς ἀληθεῖς ἡδονάς, αὐτὴ τὰς ἀρτύει, τὰς καθαρίζει, καὶ τὰς ἀποτελεῖ αἰωνίους αὐτῇ ἡξεύρει νὰ συγκεριῷ τὰς εὐθυμίας μὲ τὰς σπουδαῖas καὶ ὑψηλῆς διανοίας ἐπιτηδεύματα· ἐτοιμάζει διὰ τῶν πόνων τὴν καθαρὰν ἡδονήν, καὶ μὲ εὐτὴν ἀναπαύει ἀπὸ τοὺς κόπους τὸν ἀνθρώπον· δὲν ἐντρέπεται ἢ φρόνησις νὰ εὔρρανθῇ, δύοταν είναι καιρός ἀρμάδιος».

Λέγων αὐτοὺς τοὺς λόγους δὲ Μέντωρ ἔλαβε μίαν λύραν ἐπὶ χειρας, καὶ τὴν ἔταιξε μὲ τόσην τέχνην, ὥστε ὁ Ἀχιθόσας, ζηλεύας, ἔφησε νὰ πέσῃ ἡπό τὸν θυμὸν ἡ ἰδεῖη του, ἐπιπινθηροῦλουν εἰ δρθαλμοὶ του, καὶ τὸ τεταραγμένον πρόσωπόν του μετήλλαξε χρῶμα. "Ολοὶ οἱ παρόντες ἥθελον καταλάβῃς εὐκόλως τὴν λύπην καὶ τὴν ἐντροπὴν του, ἐάν ἡ λύρα τοῦ Μέντορος δὲν ἥθελε κατακυριεύσῃ τὰς καρδίας των. Μόλις ἐτόλμων νὰ ἀναπνεύσωτι, φεβούμενος μήπως διακέψωσι τὴν ἡσυχίαν, καὶ χάσωτι τι ἀπὸ τὴν οὐράνιον ἐκείνην μελψίαν" μάλιστα ἐφοδοῦντο μὴν ἥθελε τελειώσῃ ταχέως. "Η φωνὴ τοῦ Μέντορος δὲν είχε γυναικώδη τινὰ θρύψιν καὶ γλυκύτητα, ἀλλ' ἡτον εὔστροφος, δυνατή, καὶ κατέστατε ζωηρὰ καὶ τὰ παρεμικρότερα πράγματα. Ἐτραγύφθησε πρῶτον τεύ; ἐπαίνους τοῦ Διός, πατρίς καὶ βασιλέως τῶν θεῶν καὶ τῶν ἀνθρώπων, δοτις σείει τὸν κόσμον μὲ τὴν ιερὰ τῆς κεφαλῆς του. Παρέστησεν ἐπειτα τὴν Ἀθηνᾶν ἔξερχομένην ἐκ τῆς κεφαλῆς του, ἥγουν τὴν Σοφίαν, τὴν ἐποίαν εὗτος δὲ θεές γεν ἀ ἐν ἐισῳ φ, καὶ τὴν διεδίδει ἔξω διὲν νὰ φωτίζῃ καὶ διδάσκῃ τοὺς ταπεινοὺς καὶ πραεῖς. Ο Μέντωρ ἐτραγύφθησε τὰς ἀληθεῖας ταύτας μὲ τόνον φωνῆς τόσον θελκτικόν, καὶ μὲ τόσην εὐλάβειαν, ὥστε ἐφαίνετο εἰς δλους τοὺς ἔκει παρεστώτας, διειπένθησαν εἰς τὴν δψγλότερον τόπον τοῦ Ολύμπου, καὶ εἰς τὴν παρουσίαν τοῦ Διός, τοῦ ἐποίου τὸ βλέμμα είναι διαπερκτικώτερον ἀπὸ τὴν ἴδιον του κεραυνόν. Ἐτραγύφθησεν

Ἐπειτα τὴν δυστυχίαν τοῦ νέου Νερκίσσου, δστις ἐρασθεὶς παρελόγως τῆς ιδίας του εύμορφίας, καὶ θεωρῶν αὐτὴν ἀκαταπάντως εἰς μίαν πηγήν, ἐφθάρη ἀθλίως ἀπὸ τὴν λύπην του, καὶ μετεβλήθη εἰς τὸ δμώνυμον μὲ αὐτὸν ἄνθος. Τελευταῖον ἐτραγῳδῆσε καὶ τὸν δυστυχήθαντον τοῦ ὀρείου Ἀδώνιδος, δστις κατεσπαράχθη ἀπὸ ἔνα ἀγριόχαιρον, καὶ τὸν ὅποιον ἀγαπῶσα μεγάλως η Ἀφροδίτη δὲν ἡδυνήθη νὰ ἀνατέθῃ, παρεπονουμένη πικρότατα πρὸς τοὺς θεούς.

"Ολοι οι ἀκροαταὶ δὲν ἡδυνήθησαν νὰ κρατήσωσι τὰ δάκρυά των, ἀλλ ἡ τιθάνοντο, διαν ἔχλαιον, θαυμασίαν τινὰ ἀγαλλίασιν.

"Οταν δὲ Μέντωρ ἔπαισε νὰ τραγῳδῇ οἱ Φοίνικες ἐκπεπληγμένοις ἐθεωροῦντο μεταξύ των. «Οὗτος εἰναι δ Ὁρφεύς», ἔλεγεν εἰς ἔξ αὐτῶν, «ἔπειδη εῦθα καὶ ἐκείνος μὲ μίαν λύραν ἡμέρων τὰ ἀγρια θηρία, καὶ εἰλκυεν δπισθέν του τὰ δένδρα καὶ τεύς λίθους κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον ἐμάγευσε τὸν Κέβρον, καὶ ἔπαισε πρὸς καιρὸν τὰς βασάνους τοῦ Ἰξίονος καὶ τῶν Δαναΐδων, καὶ κατὰ τὸν δμοιον τρόπον ἐκένησεν εἰς εὔσπλαγχνίαν τὸν ἀδυσώπητον Πλεύτωνα, διὰ νὰ ἐκβάλῃ ἀπὸ τὸν "Ἀδην τὴν ὀρείαν του Εὔρυδίκην». "Άλλος ἔλεγεν «Οχι ! Οὐας εἰναι δ Λίγος, υἱὸς τοῦ Ἀπόλλωνος». «Ἀπατᾶσαι», τῷ ἀπεκρίθη ἀλλος, «αὐτὸς εἰναι δ ιδίος Ἀπόλλων». "Άλλα καὶ δ Τηλέμαχος δὲν ἐθαύμαζεν δλεγώγερον ἀπὸ ἐκείνους, μὴ εἰδώς, δι τὸ Μέντωρ ἡδο τέσσον ἐμπειρος εἰς τὸ νὰ φύλλη καὶ νὰ παίζῃ τὴν λύραν. Ἐν τούτοις δ Ἄχιθός λαβὼν εὐκατέριαν νὰ κρύψῃ τὴν ζηλοτυπίαν του, ἥρχισε νὰ ἔπαινῃ τὸν Μέντωρα, ἀλλ εἰς καιρὸν δπου τὸν ἐπήγειρι, ἥριθρίασε καὶ δὲν ἡδυνήθη νὰ τελειώσῃ τὸν ἔπαινόν του. "Ο Μέντωρ βλέπων τὴν τκραχήν του, ἥρχισε νὰ δμιλῇ, δι τάχα διὰ νὰ τὸν διακέψῃ καὶ ἔσπούδασε νὰ τὸν περηγορησῃ δίδων αὐτῷ τοὺς ἔπεινους, οξ δποιοι τῷ ἔπειρον. "Ο Ἄχιθός δὲν ἔπειρηγορήθη, ἔπειδη καταλάμβανεν, δι δ Μέντωρ τὸν διπερέβαινε περισσότερον μὲ τὴν τατείνωσίν του, παρὸ μὲ τὴν γλυκύτητα τῆς φωνῆς του.

Μετάφρ. Δ. Π. ΓΟΒΔΕΛΑ

ΣΑΤΩΒΡΙΑΝΔΟΣ

[Chateaubriand 1768 – 1848]

Ο ΔΟΙΠΟΡΙΚΟΝ

ΑΠΟ ΤΗΣ ΑΚΡΟΠΟΛΕΩΣ ΤΩΝ ΑΘΗΝΩΝ

... Περιεργασθέντες τὴν Ἀκρόπολιν δι' ὅλης τῆς πρωίας ἀνέβημεν εἰτα ἐπὶ τὸ ὑψηλότερον τοῦ Παρθενῶνος μέρος διὰ κλίμακος μιναρέ, ὃν οἱ Τούρκοι προσήψαν τῷ περιττούλῳ τοῦ γαστοῦ τούτου. Καθίσαντες ἐπὶ τοῦ τεθραυσμένου ἐπιτυλίου ἐπηρχόμεθα τοῖς δρυθαλμοῖς πρὸς ἀνατολὰς τὸν Ὑμηττόν, τὴν Πεντέλην πρὸς ἄρκτον, τὸν Πάρνηθα βορειαδυτικῶς, τὰ δρη "Ικαρον καὶ Αἴγαλεων πρὸς δυσμάδας καὶ διπεράνω τούτω, τὰς κορυφὰς τοῦ Κιθαιρῶνος" νοτιοδυτικῶς δὲ καὶ πρὸς μεσημβρίαν ἐφαίνετο ἡ θάλασσα, δὲ Πειραιεύς, αἱ ἀκταὶ τῆς Σαλαμίνος, Αιγίνης καὶ Ἐπιδαύρου, καὶ αὐτὸς ὁ Ἀκρακόρινθος. Κάτωθεν ἡμῶν ἐν τῇ κοιλάδι, ἡς διέγραψε τὴν περιφέρειαν, ἔβλεπε τις τοὺς λόφους καὶ τὰ πλείστα τῶν

Ἐν Ἀθήναις μνημείων, τὸν λόφον τοῦ Μουσείου καὶ τὸ ἐπ' αὐτοῦ μνῆμα τοῦ Φιλοπάππου γοτισδυτικῶς, τοὺς βράχους τοῦ Ἀρείου Πάγου, Λυκεοβητοῦ καὶ τῆς Πνυκὸς πρὸς δυσμάς, τὸν μικρὸν Ἀγχισμον πρὸς ἄρκτον καὶ τέλος πρὸς ἀνατολὰς τοὺς ὑποκειμένους τῷ σταδίῳ λόφους. ‘Υπ’ αὐτούς δὲ τοὺς πρόποδας τῆς Ἀκροπόλεως ἔκειτο τὸ θέατρον τοῦ Βάκχου καὶ τὸ τοῦ Ἡρώδου τοῦ Ἀττικοῦ, δεξιόθεν αὐτῶν ὑψοῦντο αἱ μεμονωμέναι στῇ λαὶ τοῦ Ὁλυμπίου Διὸς καὶ πέραν τούτων ἐφείνετο δὲ περίβολος τοῦ Λυκείου, τὸ ρεῖμα τοῦ Ἰλισσοῦ, τὸ Στάδιον καὶ ναὸς Ἀρτέμιδος ἡ Δήμητρος. Ἐν δὲ τῇ μεταξὺ τοῦ Ἀγχέσμου καὶ τῆς Ἀκροπόλεως καὶ λάδι ἔκειτο ἡ νέα πόλις.

‘Ο θέλων νὰ συλλάδῃ ἰδέαν τοῦ κάλλους τῆς προκειμένης θέσης, δις φαντασθῆ τὴν ἔκτασιν ταύτην ἀλλοθι μὲν γυμνὴν ἡ κεκαλυμμένην ὑπὸ κιτρίνης ἐρείχης, ἀλλοθι δὲ διακοπτομένην ὑπὸ συμπλεγμάτων ἐλαιῶν, ἀμπέλων καὶ μικρῶν ἀγρῶν κριθῆ πεφυτευμένων· ἃ διοθέση βάσεις στηλῶν καὶ συντρίμματα ἀρχαίων τε καὶ μεταγενεστέρων ἐρειπίων κείμενα τῇδε κάκεισε ἐν μέσῳ τῶν σπαρτῶν, τοίχους κεκονιψμένους, φραγμοὺς κήπων χωρίζοντας ἀπ’ αὐτῶν τοὺς ἀγρούς· ἃ διασπείρη ἐν τῇ ἐκτάσι ταύτη χωρικὰς ὑδρευομένας ἡ πλυνγούσας ἐσθῆτας Τούρκων, χωρικοὺς ἐλαύνοντας ὅνους ἡ φέροντας ἐπὶ τῶν νάτων τροφὰς εἰς τὴν πόλιν· ἃς ὑποθέση πάντα τὰ ἐδοξα ἕρεπτα πάσας ταύτας τὰς ἐπίσης ἐνδόξους νῆσους καὶ θαλάσσας φωτιζομένας ὑπὸ λάμψεως λαμπροτάτης. Εἶδον τὸν ἥλιον ἀνατέλλοντα μεταξὺ τῶν δύο κορυφῶν τοῦ Ὑμηττοῦ. Κορῶναι περὶ τὴν Ἀκρόπολιν ἐμφωλεύουσαι, οὐδέποτε δμω; διπειπτάμεναι τῆς κορυφῆς αὐτῆς, ἐπτερύγιζον κάτωθεν ἡμῶν, αἱ δὲ πομμέλαιναι αὐτῶν πτέρυγες ἐποικίλλοντο διπό τῶν ῥεδοχρόων ἀντανακλάσεων τῆς αὐγῆς· ἐλαφραὶ δὲ στῆλαι κυανωποῦ καπνοῦ ἀνάθρωπον ἀπὸ τῶν ῥάχεων τοῦ Ὑμηττοῦ, ἀναγγέλλονται τὰ ἐπὶ τοῦ δρους τούτου μελισσοτροφεῖα. Άι Ἀθήναι, ἡ Ἀκρόπολις καὶ τὰ ἐρείπια τοῦ Παρθενώνος ἐνεδύοντο τερπνὸν χρῶμα ἀνθους ῥεδακινέας, ἐνῷ τὰ ἀνάγλυφα τοῦ Φειδίου, πλαγίως φωτιζόμενα διπὸ ἀκτίνος χρυσῆς, ἐξωσγονούντο

οίονει κινούμενα ἐπὶ τοῦ μαρμάρου ως ἔχ τῆς μαρμαρυγῆς τοῦ φωτός. Ἡ θάλασσα καὶ ὁ Πειραιεὺς ἐφαίνοντα μακρόθεν κατὰ λευκαὶ ὅπὸ του ἥλιου, ἡ δὲ Ἀκρόπολις τῆς Κορίνθου, ἀντανακλῶσσα τὴν λάμψιν τῆς ἀνατολῆς, ἔστιλθεν ἐν τῷ ἑρίζοντι ως πορφυρόχρους βράχος.

Ἀπὸ τῆς θέσιος, ἐι ἡ ἐκεθύμεθα, ἡγέλομεν βλέπεις κατὰ τὰς ἐνδόξους τῶν Ἀθηνῶν ἡμέρας τοὺς στόλους ἀναγομένους ἐκ Πειραιῶς, ἵνα καταναυμαχήσωσι τὸν ἐχθρὸν ἢ πλεύσωσιν εἰς τὰς τελετὰς τῆς Δήλου· ἡγέλομεν ἀκούεις ἐν τῷ θεάτρῳ τοῦ Βάκχου τοὺς θρήνους τοῦ Οἰδίποδος, τοῦ Φιλοκλήτου καὶ τῆς Ἐκάβης καὶ τὰς ἐπειφημήσεις τοῦ πλήθους. Πλὴν τρεῖς! εὑδεῖς ἡχος ἐπληγέτε τῇ γῇ ἀκοὴν ἡμῶν, ἀλλι; μίλις ἡ εούσωντο ἐκ διαλειμμάτων ἀπὸ τῶν τειχῶν ἐκείνων, ἐν οἷς ἐπὶ τοσοῦτον ἤχησεν ἡ φωνὴ λαοῦ ἐλευθέρου, κραυγαὶ τινες φυγοῦσαι ἐκ τοῦ στόματος δούλου ὅχλου. Ἀπεπειρώμην νὰ παρηγορηθῶ λέγων κατ' ἐμαυτόν, διπέρ πρέπει γὰ ἔχωμεν πάντοτε δ.ἄ στόματος. «Το πάντα παρέρχονται, τὰ πάντα ἄρχονται καὶ τελευτῶσιν ἐν τῷ κέσμῳ τούτῳ». Τέ λγειναν οἱ δαιμόνιοι ἐκείνοι τεχνίται. οἱ ἀνεγεραντες τὴν γαδίν, ἐπὶ τῶν ἐρειπίων τοῦ ὅποιου ἐκαθήμην; «Ο γῆλος εὗρος, ὁ φωτίζων ἶσως τοὺς διστάτους στεναγμούς τῆς ἐν Μεγάροις νεάνιδος ἐφώτισε καὶ τὸν νεκρὸν τῆς περικλεοῦς Ἀσπασίας. Τὴν εἰκόνα ταύτην τῆς Ἀττικῆς, τὸ λαμπρὸν τοῦτο πρὸ τῶν δρθελμῶν μου θέαμα είχον ἡδη θ.ωρήσει δρθαλμοὶ πρὸ δισχιλίων ἐτῶν κεκλεισμένοι. Καὶ ἐγώ θέλω παρέλθεις καὶ ἄλλοι, ὡς ἐγώ, βροτοὶ θέλουσιν ἐπέλθεις σκεπτόμενοι τὰ αὐτὰ ἐπὶ τῶν ἐρειπίων τούτων. Ἡ ζωὴ καὶ ἡ καρδία ἡμῶν κείνται ἐν ταῖς χερσὶ τοῦ Ὅψιστου· ἔάσωμεν αὐτεν νὰ διαθέσῃ ἀμφιτέρων τούτων, δπως βιούλεται,

Μετάφρ. ΕΜ. ΡΟ·Ι ΔΟΥ

ΒΕΡΑΝΖΕΡΟΣ

[Beranger 1780 — 1857].

Ο ΠΕΡΙΠΛΑΝΩΜΕΝΟΣ ΙΟΥΔΑΙΟΣ

“Ενα νερό ! ένα νερό δὲ δίνεις χριστιανέ μου,
Άλλοι ! Περιπλανώμενο μὲ λέγε Ιουδαῖο !
Λές καὶ μὲ παίρνει σίφουνας, δὲ στάθηκα ποτέ μου
Καὶ δὲ σπλαχνίζεται ψυχὴ στὸν κόσμο τὸν Ἐβραῖο !
Δὲ μὲ πλακώνουν γηρατειά, μόν’ ὁ καιρὸς περνᾷ
Καὶ ένας εἰν’ ὁ πόθος μου ὁ κόσμος νὰ χαλάσῃ.
Μὰ μέρα νύχτα κι’ ἀν γυρνῶ κ’ ἡ γῆ γυρνᾶ, γυριᾶ
Κι’ ὁ ἥλιος βγαίνει τὸ πρωΐ καὶ χαιρετάει τὴν πλάσιν
“Ηλιος καὶ γῆ λὲς κ’ ἔχουνε τὰ σπλάχνα τους δαιμόνια.

Γυριᾶ ἡ γῆ αἰώνια
Γυρνᾶ στὸν οὐρανό,
Κ’ ἐγὼ μοῦ αὐτὴν γυρνῶ
Αἰώνια ! Αἰώνια !

Αἰῶνες τώρα δεκοχτὼ τὰ πόδιά μου πατοῦνε
Σὲ στάχτη ἀπὸ περήφανα τοῦ κόσμου μεγαλεῖα·
Μὲ παίρνει μαῦρος σίφουνας καὶ θρύμματα σκορποῦνε
Δίπλα στοῦ χρόνου τὰ φτερὰ βασίλεια θηρία !
Εἶδα παντοῦ ἀνώφελα γὰ σπέρνονυν τὸ καλὸν
Καὶ εἶδα νὰ γεννοβολᾶ ἡ συμφορὰ σὰν κλῶσσα,
Εἶδα πῶς κάμαν οἱ θυητοὶ τὸν κόσμο στρογγυλὸν
Μὲ δὺ κομμάτια ποὺ βρῆκαν . . . καὶ εἶδα κι’ ἄλλα τόσα !
Μὰ λὲς καὶ μοῦ κολλήσαιε στὰ πόδια μου τελώνια·

Γυριᾶ ἡ γῆ κλπ

Μ' ἄλλαξ φύσιν ὁ Θεός, γιὰ νὰ μὲ τιμωρήσῃ
 Πονῶ ἔκεινον ποὺ ἄδικα ἡ συμφορὰ τὸν δέρνει
 Καὶ ὁ φτωχὸς στὸ σπίτι του ζητάει νὰ μὲ κρατήσῃ,
 Νὰ μ' εὐλογήσῃ . . . μὰ εὐθὺς ὁ σίφουνας μὲ παίρνει !
 Μπορῶ καὶ θέλω ἔλεος νὰ κάμω στὸ φτωχὸ
 Καὶ τὴν καρδιά τους τρέχουντα τόσοι σ' ἐμὲ ν' ἀνοίξουν,
 Μὰ ἔνα «Θεός σχωρέσοι σου ! » ἀκούω μοναχὸ²
 Καὶ δὲν προφθαίνουν οἱ φτωχοὶ τὸ χέρι μου νὰ σφίξουν !
 Βροντᾶ, φυσῆ ὁ σίφουνας ἀπὸ τὰ καταχθόνια.

Γυρνᾶ ἡ γῆ κλπ.

Μονάχος, ὅλομόναχος ἀν πέσω ν' ἀκουμπήσω
 Σὲ φίζα ποὺ δλόδροσο ἀπλώνεται χορτάρι,
 Τῆς ἀνοίξις τὸ βάλσαμο στὴ λάβρα μου νὰ χύσω,
 "Η μιὰ σταλαματὰ νερὸ τ' ἀχείλι μου νὰ πάρῃ,
 Βροντᾶ ὁ μαῦρος σίφουνας, μ' ἀρπάχνει σὰ φτερό,
 "Α ! τί θὰ χάσης, οὐρανέ, ἀν μιὰ στιγμὴ μονάχα
 Καθίσω κάτω ἀπ' τὴ δροσιὰ καὶ πιῶ λίγο νερό ;
 Καὶ ἡ αἰωνιότης σου μὲ ξεκουράζει τάχι ;
 Μέσ' ἀπὸ τὰ σπλάχνα της τὴ γῆ μύρια κυλοῦν δαιμόνια,

Γυρνᾶ, γυρνᾶ κλπ.

Κι' ἀν βλέπω σερπετὰ παιδιά, χαρούμενα, τρεχᾶτα,
 Νὰ παιζούν καὶ νὰ μοῦ θυμοῦν, ὠμένα ! τὰ παιδιά μου,
 Τὸ σπίτι μου, τῇ; λιγερῆς τὰ ζηλεμένα νιᾶτα
 Καὶ θέλω πόνο πατρικὸ νὰ νοιώσῃ κ' ἡ καρδιά μου,
 Φυσῆ ὁ μαῦρος σίφουνας, μὲ ζήλεια λὲς φυσῆ . . .
 "Ε ! γέροι, ποιός τὰ χρόνια μου τὰ τόσα θὰ ζηλέψῃ ;
 Αὕτα ποὺ βλέπω τὰ παιδιά μὲ ὄνειρα χρυσᾶ
 Τὸ χῶμά τους ἡ φτέρνα μου περνῶντας θὰ χαιδέψῃ !
 Κρύβει στὰ σπλάχνα της ἡ γῆ τόσα γιὰ μὲ δαιμόνια.

Γυρνᾶ ἡ γῆ κλπ.

Τὸ σπίτι ποὺ γεννήθηκα τὸ γνῶρισα μὰ ὡμέρα,
 Βγίσκω σημάδια ὁδῷ καὶ ἔκει, ἐνθύμησι μεγάλη
 Τοῦ περασμένου μου καιροῦ... ἄ! πᾶς γυρνᾶς ἥ σφαιρα!
 Στέκω, στὴ γῆ στυλώνομαι καὶ γέριω τὸ κεφάλι
 Νὰ ὁδῷ τὸ ἔθρο μου μὰ μὲ βρόντη βαρειὰ
 • Ἐμπρός! μοῦ λέει δ σίφουνας, ἐμπρός! ἐμπρός! κινήσου
 Θὰ ζῆς κι' ὅλα γὰ λείψουνε τοῦ κόσμου τὰ θεριά,
 Δέ σου χούν τόπο νὰ ταφῆς ἐδῶ οἱ πρόγονοι σου.
 Μὰ νῦναι τόσο ἀσπλαχνη λοιπὸν ἥ θεία Πρόνοια!

Γυρνᾶς ἥ γῆ κλπ.

Σὰν εἶδα τὸ Θεάνθρωπο μὲ τὸ σταυρὸ στὸν ὄρο
 Ἀπάνθρωπα ἔγέλασα γιὰ τὸ ἀγκομαχητό του...
 Μὰ πάλι νά, τὰ πόδια μου πετοῦν καὶ παίρνουν δρόμο...
 Ἐχετε γειά! δ σίφουνας μὲ σέρνει στὸ χορό του.
 Τρέμετε δσοι μὲ ἀσπλαχνη μὲ βλέπετε καρδιά.
 Ὁ Πλάστης ἐκδικήθηκε τὸν ἀνθρωπο σὸν ἐμένα
 Καὶ ὅχι, ὅχι τὸ Θεό... ἔχετε γειά παιδιά!
 Ποιός ξέρει πότε θὺ σᾶς ὁδῷ σὲ κόκκαλα σπαρμένα!
 Ω! κάλλια στάχτη νάμουνα στῆς γῆς τὰ καταχθόνια.

Παρὰ στὴ γῆ αἰώνια
 Νὰ τρέχω, νὰ γυριῶ,
 Νὰ χάνω γῆ καὶ οὐρανό
 Αἰώνια! αἰώνια!

Μετάφρ. ΚΛ. ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΟΥ

ΑΛΦΟΝΣΟΣ ΛΑΜΑΡΤΙΝΟΣ

[Lamartine 1790—1869].

Η ΕΡΗΜΙΑ

Εύδαιμων, δοτις τὰς ὄδοις τοῦ κόσμου καταλείπων
Καὶ κρύπτων τῶν βημάτων του εἰς ἔρημον τὸν τύπον,
Ρίπτει ἀφ' ἔαυτοῦ τῆς γῆς ἀγανακτῶν τὴν κόνιν,
Εἰσέτι ζῶν τὰ ἵχνη του ἀπὸ τοῦ κόσμου σβήνει,
Καὶ θάπτειν τὴν ψυχὴν αὐτοῦ παντέρημον καὶ μόνην,
Μ' ἐλπίδας μόνον τρέφεται καὶ λήθην μόνον πίνει.
“Οπως τὰ πνεύματα”, ἀπινα εἰς τὸ κενὸν πειῶσι,
Βλέπει ήσυχως τὰ; σκιάς τὸν κόσμον νὰ περῶσι,
Θεᾶται δι τι νὰ γευθῇ ἢ μοῖρος ἀπαγαρεύει,
Καὶ μὲ τὸ βλέμμα ἀκολουθεῖ τὸ ἄρμα ἀφ' οὗ κατέβη
Εἰς κῦμα βλέπει ἀστιθές πώς τῶν παθῶν ἡ βία
Τοῦ σκάφους τῶν θηγῶν ὥθετι τὰ ἀποθενῆ ίστια,
Πλὴν δι βιορᾶς τὴν ἔρημον ζωὴν του δὲν ταράσσει.
Διότι εἰς τὸν Θεὸν θαρρεῖ καὶ ἔκεινος δὲν ἀλλάσσει.
Καὶ τέρπεται νὰ θεωρῇ, νὰ βλέπῃ ἐν ἔκστάσει
Τὰ ἔργα του τὰ θυψηλά βουνά εἰς ἀοί χρόνοι,
Οἱ ἄνεμοι οἱ κεραυνοί προσκλίνονται τὸ γόνυ;
Εἰς δι τὸν βάσεις δι Θεὸς τὰς ἀμετακινήτους
Τοῦ κράτους του ἔχαραξε τύπους ἀνανιιρρήτους
Καὶ ὅταν πορφυρᾶς ἀστές φαιδρᾶς αὐγῆς τὰ οαίνη,
Κ' ἐκάστη κορυφὴ αὐτῷ δρυθοῦται φλεγομένη,
‘Ω, φάρος τις οὐρανίος ἐν μέσῳ τῆς σκοτίας.
Δύων τὰ ιέφη τῆς νικτὸς μὲ φῶτα τῆς πρωΐας,
Πηδᾶς φαιδρὸς τὰς κορυφάς τῶν κύκλων ἐσπαρμένων
Δόφων, ἐπὶ τοὺς πρόποδας τοῦ ὄρους διαβαίνων,
·Αναρριχᾶται βαθμηδὸν εἰς τὸ ἀμαυρὰ πλευρά του
Κ' εἰσδύνει εἰς τὸ φύλλωμα πίτνος ἀθανάτου.
·Ἐδῶ δόδον ἀποτελεῖ ξηροῦ χειμάρρου κοίτη,
·Εκεῖ κρεμᾶται ἐπάνω του βράχων ἀγρίων στέμμα,
·Ἐδῶ ἐμπρὸς εἰς βάραθρον χαῖνον πατεῖ καὶ φρίττει.

Καὶ ὅμως μὲ περίεργον μετρεῖ τὸ χάος βλέμμα,
 "Οπερ τὸ μέλαν βάθος του ἐμπρός του ἀνελίττει.
 Προβαίνει κ' εἰς τὸ βλέμμα του ἔκτείνετ^ο ὁ δοϊζων,
 Προβαίνει καὶ τὸ ἄπειρον ἔκτείνεται ἐμπρός του,
 Καὶ νέον φῶς τὸν πλημμυρεῖ. τὰ κύκλῳ του φωτίζον,
 • Καὶ βλέπει γῆν ἑκάστοτε κόσμου τινὸς ἀγνώστου,
 Μέχρι τῆς ἄκρας κορυφῆς, ὅθεν ὁ ὀφθαλμός του
 Τρυφᾶ ἐλεύθερος κενὸν αἰθέρα διασχίζων !
 Οὔτες διπόταν ἡ ψυχὴ πετῷ πρὸς τὸν Θεόν της,
 • Αφίνουσα διὰ παντὸς τὴν τύρβην τῶν γηίνων,
 Αἰσθάνεται πᾶν κίνημα τῶν ἐλαφρῶν πτερῶν της
 • Εμπρός της τὸν δρίζοντα τῶν οὐρανῶν ἔκτεινον.
 Τὸ βλέμμα της τ' ἀπόκρυφα τῶν κόσμων βλέπει ὅλων,
 Καὶ, σπεύδουσα τὸ ἀγνωστὸν αὐτῇ ν^ο ἀνακαλύψῃ,
 Εἰς τῶν ἀγγέλων τ' ἄγια τέλος ἀνίπτετ^ο ὑψη,
 • Οὐθεν τὴν γῆν αὐτοὶ μετροῦν μὲ βλέμμα φλογοβόλον.

Χαίρετ^ο, ώραια κορυφαὶ χιόνων, πάγων κοῖται !
 Σεῖς, αἴτινες οὐδέποτε ἵχνη θνητοῦ τηρεῖτε,
 Πρὸς ἀς πτοεῖτ^ο ὁ ὀννθρωπος τὸ βλέμμα του ὑψώνων,
 • Εφ^ο ὃν τῶν ἀετῶν κ' ἐμοῦ τὸ βῆμα ἔστη μόνον !
 • Ω κολοσσοί, οὐζ ἔπλασεν δὲ πλάστης πρῶτους πάντων,
 Τὸν ὅγκον σας ἐπὶ βαθμῶν στηρίξας ἀκραδάντων,
 Τοῦ κόσμου ὅλου δρια, ἐφ^ο ὃν περοῦν τὰ ἔτη
 Χωρὶς ν^ο ἀλλάσσουν τὴν μορφὴν τὴν νεαράν σας ἔτι.
 Ματαίως εἰς τὰ ὑψη σας μαύρη βροντᾶς νεφέλη,
 Μάτην τὸ οεῦμα ἔρχεται τὰ βάραθρά σας πνίγον,
 Καὶ μάτην εἰς τὰ ὑψη σας δὲ κεραυνὸς πῦρ στέλλει ...
 Τὸ ὑψηλόν σας μέτωπον, θολούμενον ὅλιγον
 Μᾶς χύνει, ὅπως χύν' ἡ νῦξ, τὰς μελανὰς σκιάς του,
 Κρεμᾶ χαμαὶ τὴν κόμην του, καὶ νικητὴς προβάλλον,
 Φαίνεται λέγον ἀλαζόν ἀπέναντι τοῦ πλάστου :
 « Ἰδού με κατεφρόνησα καὶ θύελλαν καὶ σάλον ! »

Ὡδοὺς καὶ ἐγὼ πατῶ αὐτὰ τὰ σύνορα τοῦ κόσμου·
 Ἐκεῖ, μακράν, τοῦ κεραυνοῦ μαίνεται οὐ φλὸς ἐμπρός μου,
 Ἐδῶ συστρέψει δὲ βορρᾶς τὰ νέφη εἰς στροβίλους,
 Ἐγείρων ὡς πολεμιστὰς τὰ στίφη των δρυγίλους·
 Καὶ, ὡς ὕκεινος σεισθεὶς ὑπὸ κλυδώνων βίας,
 Τὴν κοίτην τρέχουν ἀχανῆ, εἰς ἄνευ δρμού πόντον,
 Καὶ πρὸ τῶν κορυφῶν αὐτῶν, γυμνὰ ἀλαζονείας,
 Σχίζουσιν εἰς τὸν βράχοντας τῶν τὸ μαῦρον μέτωπόν των.
 Ἀλλ' ἐνῷ κάτω τῶν ἥχει δὲ παφλασμὸς τοῦ χάους
 Λάμψεις δὲ Φοίβος ἀνωθεν τοῖς στέλλει ἀενάους.
 Ἀφ' ἧς δὲ δίφρος του ἀρθρῆ εἰς τὰς κενὰς ἐκτάσεις,
 Μέχρις οὖς πέσει εἰς τὰς γλαυκὰς ἀγκάλας τῆς θαλάσσης,
 Τὸν ἀστρον αὐτό, τὸ πλάγιον ἀνύον στάδιόν του,
 Οὐδέποτε εἰς σκότη τῶν συμπνίγει τὸν πυρσόν του.
 Ἐνῷ σκιάζει τῆς γυντίδος τοὺς οὐρανοὺς ἢ κόμη,
 Ἐκεῖνο εὔθυμον φιλεῖ τὰ ὑψη τῶν ἀκόμη.
 Ἐκεῖ εἰς χείμαρρον χαρᾶς νομίζω διπλέω,
 Ἐκεῖ τρυφᾶς τὸ βλέμμα μου καὶ χαίρει ἡ ψυχή μου,
 Ἐκεῖ σφοδρόν, ἀδούλωτο, ἀέρα ἀναπνέω,
 Καὶ ἀναζῶ ὑπὸ πνοὴν νεότητος εὔθυμον.
 Ἐκεῖ τοῦ βίου φεύγει τις τὰς λύπας καὶ τοὺς κόπους,
 Ἐκεῖ ἐκλείπουν τῶν θυντῶν τὰ πάθη καὶ οἱ πόνοι,
 Μὴ φθάνοντες τοὺς φεύγοντας τὴν τύρβην τῶν ἀνθρώπους.
 Καὶ εἰς τῆς γῆς τὴν ἀβύσσον πίπτοντες πάλιν μόνοι.
 Εἰς τὰς ἐκτάσεις τὰς γλαυκὰς τῶν κυανῶν αἰθέρων
 Εἶναι βαρὺς δὲ ἀνθρωπος· τὸ ἄյλόν του μένει,
 Καὶ ζῇ ὡς πνεῦμα, ἀσθενῆ εἰκόνα μόλις φέρων
 Τῆς γῆς, ἥτις τὸν ἔτεκε καὶ ἥτις ἐμπρός του χαίνει,
 Πλὴν καὶ ἡ εἰκόνα σου γίνεται, Θεέ, μεγαλειτέρα,
 "Οταν τὴν πλάττε εἰς ἀπειρον τὸ πνεῦμά μας αἰθέρα,
 Καὶ ἀοράτως σὸν παντοῦ βλέπε καὶ ψυχή μας μόνον,
 'Ως Ἱερεὺς γονυπετής πρὸ Ἱερῶν εἰκόνων·
 'Η νῦν, ἡ μάγος της σιγή, καὶ τὰ σκιώδη δάση

Τῇ λέγουν δσα μυστικὰ ἡ χείρ σου ἔχει πλάσει,
 Κ' ἔκθαμβον πρὸ τῶν ἔργων σου τὸ πνεῦμα μας τὸ τλῆμον,
 Τοὺς λόγους σου εἰς τὰς ἡχοὺς ἀκούει τῶν ἐρήμων.
 Τὸ κῦμα τοῦ ὠκεανοῦ πεφοβισμένον εἶδα,
 'Ω; ἵππος σπαίρων καὶ πετῶν ταχὺς εἰς τὸ πεδίον,
 • Τὴν ἄπειρον του νὰ πηδῷ δρθούμενον κοιτίδα.
 Τὸ χαίτωμά του τὸ ὑγρὸν εἰς τὴν φωνήν σου σεῖον,
 Κ' ἔπειτα νὰ συστέλλεται ἀκοῦον τῆς φωνῆς σου
 Καὶ νὰ κριμνίζεται ἐντὸς τῆς μαύρης του ἀβύσσου.
 Εἴδον τὸ ρεῖνθρον σιγαλὰ εἰς τὴν ἀκτήν του ἥδον
 Καὶ φθόγγους εἰς τὴν χλόην της ἐρώτων ψιθυρίζουν,
 Τοὺς ἀιθοστρώτους τάπητας ποτίζον τῶν κοιλάδων,
 Κ' εἰς τὰς δικώπους λέμβους των τοὺς ἀλιεῖς κοιμίζον.
 Εἴδον τὸ βέλος τὸ θραυσθὲν τοῦ κεραυνοῦ σπαράττον
 Καῖον ὅς ὅφις πύρινος τὴν ὄψιν τῶν κυμάτων . . .
 Καὶ τὴν ἡδύπνουν πτέρυγα τοῦ πρωΐνοῦ ζεφύρου
 Σαρώνουσαν τὴν ἔκτασιν τοῦ κυανοῦ ἄπειρου.
 "Αλλοτε εἴδον τὴν ὑγρὰν νὰ σείη πτέρυγά της
 Πρὸ τῆς μικρᾶς της φωλεᾶς δειλὴ περιστερά της,
 Κ' ἔπειτα διασχίζουσα τὰς κυανᾶς ἔκτάσεις
 Νὰ κάθηται στειάζουσα πλησίον τῆς θαλάσσης.
 Οὐρανογείτονα βουνὰ ἐμέτρησα μὲ τ' ὅμμα,
 "Ων τὰς χιόνιας ἡ αὐγὴ βάφει μὲ ρόδου χρῶμα,
 Καὶ ὅν τοὺς πάγους, θησαυροὺς καὶ πλούτη τῶν χειμώνων,
 Στέλλεις νὰ φέρωσι ζωὴν εἰς τὸ ξηρόν πεδίον,
 Καὶ τρέφεις μὲ τὸ γῆμά των τὰ ἄνθη τῶν λειμώνων,
 Τοὺς κρυσταλλίνους πάγους των εἰς ρεῖνθρα ἀναλύων.
 "Ω! δλ" οἵ ρύακες αὐτοί, οὓς χύιουσιν οἱ βράχοι,
 "Ο χείμαρρος, δ τὸν φαιοὺς γρανίτας αὐλακώνων,
 Αἱ κορυφαί, ὅν θρίαμβος εἶν' ἡ τῶν χρόνων μάχη,
 'Η φύσις ὅλη Σὲ ὑμνεῖ καὶ Σὲ δοξάζει μόνον.

Μετάφρ. ΑΓ. ΒΛΑΧΟΥ

ΒΙΚΤΩΡ ΟΥΓΚΩ

[Hugo 1820—1885]

Η ΠΑΝΑΓΙΑ ΤΩΝ ΠΑΡΙΣΙΩΝ

Ο ΚΩΔΩΝΟΚΡΟΥΓΣΤΗΣ

‘Η μητροπολιτική ἐκκλησία δὲν ἀπετέλει μόνον τὴν κοινωνίαν του, ἡτο γε οἰκουμένη, ἡ φύσις ὅλη πρὸς αὐτόν. Δὲν ἐπόθει, δὲν ἥθελεν ἄλλους δενδρῶνας, ἄλλα ἄνθη παρὰ τοὺς πολυχρόους καὶ εὐανθεῖς πάντοτε τῶν παραθύρων τοῦ ναοῦ ὑάλους, οὕτε σκιάν ἄλλην ἀμφιλαφῆ παρὰ τὴν τῶν ἐν εἶδει ἀναπεπταμένων φύλλων καὶ μεστῶν ἀπὸ πτηνὰ σαξωγικῶν κιονοκράνων, οὕτε βουνά ἄλλα ἀπὸ τοὺς κολοσσιάλους πύργους τῆς Παναγίας, οὕτε ὡκεανὸν ἄλλον παρὰ τὴν ὑποκειμένην κάτωθεν καὶ βοῶσαν πόλιν τῶν Παρισίων.

‘Αλλ’ δι τι μάλιστα ἡγάπα τοῦ γενεθλίου οἰκοδομήματος, δι τι ἀνεζωπύρωνε τὴν ὑπνώττουσαν αὐτοῦ ψυχήν, καὶ διήγοιγε τὰ πενιχρά της πτερά, ἀτινα ἐκράτει ἐλεεινῶς συγεσταλμένα ἐντὸς τοῦ ἄντρου της, δι τι καθίστα αὐτὸν ἐνίστε εύτυχη, ἡσαν οἱ κώδωνες τῆς ἐκκλησίας. Εἶχεν ἔρωτα πρὸς αὐτούς, τοὺς ἐθώπευε, τοὺς ώμούς, τοὺς ἔγοις. Τῶν κωδωνόστασίων οἱ πύργοι ἡσαν εἰς αὐτὸν ὡς μεγάλα κλωδία, ὡν τὰ πτηνὰ ὑπὲρ αὐτοῦ ἀνατραφέντα ἐκελάδουν μόνον δι’ αὐτόν. Καὶ ὅμως οἱ κώδωνες οὗτοι τὸν ἐκώφαναν· ἀλλ’ αἱ μητέρες πλειότερον ἀγαπῶσι τὰ τέκνα τῶν ἐκείνα, ἐξ ὧν πλειότερον ὑπέφεραν.

Ἐλναι ἀληθὲς δι τι ἡ φωνὴ αὐτῶν ἡτο γε μόνη, ἡν ἡδύνατο νοῦ ἀκούσῃ· καὶ διὰ τὸν λόγον τοῦτον δι μέγας κώδων ὑπήρχε δι ἀγαπητὸς αὐτοῦ, καὶ τὸν ἐπροτίμα ὑπὲρ τοὺς ἄλλους τηλεβόας ἀδελφούς του, τοὺς περὶ ἐκείνον δονουμένους καὶ ἀλαλάζοντας. ‘Ο μέγας οὗτος κώδων ἐπωνομάζετο γε Μαρία· ἡτο δὲ γε Μαρία μόνη εἰς τὸν μεσημβρινὸν πύργον μετὰ τῆς ἀδελφῆς της Ἰακωβίνας:

«Ἐκλογὴ ἐκ ἑένων λογοτεχνῶν ἔκδοσις 3η 24]10]24»

κώδωνος μικροτέρου μεγέθους καὶ εἰς μικρότερον ἐγκεκλεισμένου κλωδόν. . . Εἰς τὸν δεύτερον πύργον ἦσαν ἄλλοι ἔξι κώδωνες καὶ τοσοῦτοι ἄλλοι, πλὴν μικρότεροι, εἰς τὸ τῆς θυρίδος κωδωνοστάσιον, μετὰ τοῦ ξυλίνου κώδωνος, διπλαῖς ἐσήμαινε μόνον ἀπὸ τοῦ δειλινοῦ τῆς μεγάλης πέμπτης μέχρι τοῦ ὅρθρου τῆς παραμονῆς τοῦ Πάσχα.

Ἄδυνατον γὰρ παραστήσῃ τις τὴν χοράν, τὴν ἀγαλλίασιν τοῦ Κουασιμόδου κατὰ τὰς ἡμέρας τῆς μεγάλης κωδωνοκρουσίας. Ἄμα ὁ ἀρχιδιάκονος τὸν ἀπέλυε λέγων αὐτῷ, Ὡπαγε γὰ σημάνης, ἀνέδαινε τὸν κοχλίαν τοῦ κωδωνοστασίου ταχύτερον παρ’ ὅσον ἄλλος τις τὸν ἥθελε καταβῇ. Εἰσήρχετο ὅλος ἀσθμαίνων εἰς τὸν ἑναέριον θάλαμον τοῦ μεγάλου κώδωνος, τὸν ἐθεώρει ἐπὶ βραχὺ ἐν συννοίᾳ καὶ μετ’ ἀγάπης, εἰτα ἀπηγύθυνε πραῦν τὸν λόγον πρὸς αὐτόν, τὸν ἐθώπευε διὰ τῆς χειρὸς ὡς ἵππον ἀγαθόν, διπλαῖς μέλλει νὸς διανύσῃ μακρὰν ὁδόν, τὸν συνελυπεῖτο διὰ τὸν ὁποῖον ἔμελλε νὰ λά�ῃ κόπον. Μετὰ τὰς πρώτας δὲ ταύτας θωπείας ἔκραύγαζε πρὸς τοὺς βοηθούς αὐτοῦ, ίσταμένους εἰς τὸν κατώτερον δόμον τοῦ πύργου, ν’ ἀρχίσωσιν. Οὗτοι ἀνήρτων ἔκαυτοὺς ἐκ τῶν κάλων, τὸ στροφεῖον ἔτριζε, καὶ τὸ πελώριον μετάλλιγον σῶμα ἔδονεῖτο βραδέως.

Ο Κουασιμόδος παρηκολούθει μετὰ καρδιοπαλμίας διὰ τοῦ βλέμματος τὴν κίνησιν αὐτοῦ· ἡ πρώτη σύγκρουσις τοῦ ρόπτρου καὶ τοῦ μεταλλίνου τοίχου τοῦ κώδωνος διέσειε τὸ ἐφ’ οὐ ἀνέδαινε ξύλινον ἵκριωμα, ὃστε ὁ Κουασιμόδος συνεδονεῖτο μετὰ τοῦ κώδωνος. Ἐμπρός! ἐφώναζε μὲν ἔκφρονα καγχασμόν. Ἐν τούτοις δὲ ἡ τοῦ κώδωνος κίνησις ἀπέδαινε ταχυτέρα, καὶ καθόσον αὐτὸς διέτρεχε μεγαλειτέραν γωνίαν, τοῦ Κουασιμόδου ὁ δρθαλμὸς ἔμεγεθύνετο ἐπίσης, ἐπὶ μᾶλλον καὶ μᾶλλον φωσφορίζων καὶ λαμποκοπῶν. Τέλος ἥρχιζεν ἡ γενικὴ κωδωνοκρουσία, ὁ πύργος ὅλος ἔτρεμε, σανιδώματα, μόλυβδοι, λίθοι πελεκητοί, ὅλα ἔδροντων ταῦτοχρόγως ἀπὸ θεμελίων εἰς κορυφήν. Τότε ὁ Κουασιμόδος ἐφθανεν εἰς τὸ ἐπακρον τοῦ ἐνθουσιασμοῦ, μετέδαινεν ἔνθα καὶ ἔνθα μετὰ σπουδῆς, καὶ συνεπάλ-

λετο μετὰ τοῦ πύργου ἀπὸ κεφαλῆς μέχρι ποδῶν. Ὁ ἀπολυθεὶς καὶ μαινόμενος κώδων παρουσίαζεν ἀλληλοδιαδόχως πρὸς τοὺς δύο τοῦ πύργου τοῖχους τὸ χάσμα τοῦ ὀρειχαλκίνου του στόματος, ὅπόθεν ἐξεπορεύετο ἡ βαρετὰ ἐκείνη λαῖλαψ, ἥτις ἤκουετο εἰς τεσσάρων λευγῶν ἀπόστασιν. Ὁ Κουασιμόδος ἐτοποθετεῖτο ἐνώπιον τοῦ ἀνοικτοῦ στόματος, συνώκλαζεν ἢ ἀνίστατο πάλιν μὲ τὴν ἐπιστροφὴν τοῦ κώδωνος, ἀνέπνεεν εἰς τὸ στήθος του τὴν θύελλαν ἐκείνην, καὶ ἔθεώρει ἀλλεπαλλήλως τώρα μὲν τὴν ὑποκειμένην πλατείαν εἰς βάθος τριακοσίων ποδῶν, βρίθουσαν λαοῦ, τώρα δὲ τὴν πελώριαν χαλκίνην γλῶσσαν, ἥτις ἤρχετο ἀνὰ πᾶν δευτερόλεπτον καὶ ὠλόλυζεν εἰς τὸ ὡτίον του. Αὕτη ἦτο ἡ μόνη λαλιά, τὴν ὅποιαν ἤκουεν, ὁ μόνος ἥχος ὃ διαταράσσων τὴν παγκόσμιον ὡς πρὸς αὐτὸν σιγήν· ὅθεν ἐπληρούστο θυμηδίας ὡς τὸ πτηγὸν εἰς τὸν ἥλιον.

Αἴφνης ἡ τοῦ κώδωνος φρενῖτις μετεδίδετο εἰς αὐτόν, τὸ βλέμμα αὐτοῦ ἀπέδαινεν ἔξαλλον, ἀνέμενε νὰ διέλθῃ πλησίον του ὁ κώδων καὶ ἐφώριμα ἐπ' αὐτοῦ ἐκθύμως· τότε δὲ ἀπηγωρημένος οὕτω ἐπὶ τῆς ἀδύσσου, ριπταζόμενος μετὰ τῆς φοβερᾶς ἀμφιταλαντεύσεως τοῦ κώδωνος, κατεῖχε τὸ χαλκήλατον τέμρας ἐκ τῶν ἀμφωτίδων, τὸ συνέσφιγγε διὰ τῶν δύο του γονάτων, τὸ ἐκέντα διὰ τῶν πτερωνῶν, καὶ ἐπέτεινε δι' ὅλης τῆς βίας καὶ τοῦ βάρους τοῦ σώματός του τὴν λύσσαν τῆς κωδωνοκρουσίας. Ἐν τούτοις δὲ πύργος ἐκλονεῖτο, αὐτὸς δὲ ἐκράυγαζε καὶ ἔτριζε τοὺς δόδοντας, αἱ πυρραὶ τῆς κεφαλῆς του τρίχες ἤγωρθοῦντο, τὸ στήθος του ἐστονάχει ὡς φῦσα χαλκέως, ὁ ὄφθαλμός του ἔρριπτε φλόγας, ὁ τεράστιος κώδων ἐχρεμέτιζεν διποκάτω του πνευστιῶν, καὶ τότε τὸ ὄρώμενον δὲν ἦτο πλέον ὁ κώδων τῆς Παναγίας οὕτε ὁ Κουασιμόδος· ἦτο ἐν ὄνειρον, δίνη, καταιγίς, ἦτο ἵλιγγασις ἱππεύουσα τὴν βοήν, πνεῦμα ἐποχούμενον εἰς ὅχημα πτερόεν, ἀλλόχοτος κένταυρος, τὸ ἥμισυ ἀνθρωπος καὶ τὸ ἥμισυ κώδων, εἰδός τι φρικαλέου Ἀστόλφου φερομένου ἐπὶ τερατώδους ἱππόγρυπος ἐξ ὀρειχάλκου ἐμπνόου.

Μετάφρ. 1. ΚΑΡΑΣΟΥΤΣΑ

ΕΙΣ ΤΟΝ ΚΡΟΝΟΝ

Κρόνος,... σφαῖρα παμμεγέθης, ἀστρον μὲν ὄψιν ἀπαισίαν,
τὸ οὐρανοῦ εἰρκτή, ἵς λάμπει δὲ φεγγίτης ἀνοικτός,
κόσμος πλέων εἰς διμήλην, εἰς θυέλλας, εἰς σκοτίαν,
ἄδης ψύχους καὶ νυκτός.

Ἡ πυκνὴ τοῦ ἀτμοσφαῖρα ζώνας κύκλῳ του ἑλίσσει,
καὶ οἱ πέντε αὐτοῦ κρίκοι στροβιλοῦνται φλογεροί,
δύο τοξὸι ἀποτελοῦντες τερατώδη, ὅστε φοίσσει
ὅστις μόνον θεωρεῖ.

Ως ἀράχνη εἰς τὸ κέντρον τῆς εὐρείας της πλεκτάνης
δορυφόρους ἐπτὰ σύρει δπισθέν του φαεινούς
δι' αὐτὸν δὲ ἥλιος μας ἀσημος ἀστήρ καὶ πλάνης
χάνετεν εἰς τοὺς οὐρανούς.

Διακοίνοντες μακράν των στροβιλούμενον τὸ τέρας
ἔφριξαν οἱ ἄλλοι κόσμοι φρίκην τρόμου καὶ σιγῆς,
καὶ τῆς σφαίρας του κατοίκους ἐφαντάσθησαν χιμαίρας
ώς μυθώδους τινὸς γῆς.

Μετάφρ. ΑΓ. ΒΛΑΧΟΥ.

ΤΟ ΕΛΛΗΝΟΠΟΥΛΟ

Τοῦρκοι διαβῆκαν χαλασμός, θάνατος πέρα πέρα,
Ἡ Χίος, τὸ καλὸν νησί, ἔμεινε μαύρη ξέρα,
Μὲ τὰ κρασιά, μὲ τὰ δεντρά της.

Ἡ Χίος, ποὺ ἀρχοντόσπιτα, βουνάκια καὶ λαγκάδια
Καὶ νιαὶς πιασμέναις στὸ χορὸν καμμιὰ φορὰ τὰ βράδια
Καθρέφτιζε μέσ' στὰ νερά της.

Ἐρμιὰ παντοῦ μὰ κύτταξε ἀπάνου ἐκεῖ στὸ βράχο,
Στοῦ κάστρου τὰ χαλάσματα ἔνα παιδὶ μονάχο.

Κρατεῖ σκυμμένο τὸ κεφάλι,
Κάθεται, μόνο στήριγμα καὶ σκέπη τοῦ ἀπομένει
Μιὰ κάτασπρη ἀγράμπελη, σὰν ἔκεινο ξελασμένη
Μέσος τὴν φθορὰ τὴν πειὸ μεγάλη.

Φτωχὸ παιδί, ποὺ κάθεσαι ξυπόλυτο σταὶς δάχαις,
Γιὰ νὰ μὴν κλαῖς λυπητερά, τί ὑθέλεις τάχα νῆκες.

Γιὰ νὰ τὰ ἴδω τὰ θαλασσένια
Ματάκια σου νὸς ἀστράψουνε νὰ ξαστερώσουν πάλι
Καὶ νὰ σηκώσῃς καρωπὰ σὰν πρῶτα τὸ κεφάλι
Μὲ τὰ μαλλιὰ τὰ χουσαφένια :

Τί θέλεις, ἄτυχο παιδί, τί θέλεις νὰ σοῦ δώσω
Γιὰ νὰ πλέξῃς ξέγνιαστα, καὶ γιὰ νὰ καμαρώσω

Στὴν πλάτη σου ἀπιθωμένα
Μαλλάκια, ποὺ δὲν τάγγιξε τοῦ ψαλιδιοῦ ἥ κόψι
Καὶ κλαῖνε σκόρπια ὀλόγυρα στὴν ὅμορφή σου ὅψι
Σὰν τῆς ἵτιᾶς τὰ φύλλα ωἱμένα ;

Σὰν τί μποροῦσε ἀπὸ σὲ νὰ διώξῃ τὸ μαράζι ;
Μήπως τὸ κρίνο τοῦ Ἱράν, ποὺ τῶν ματιῶν σου μοιάζει ;

— Η μήπως ὁ παρπός ποὺ κάνει
Τὸ δένδρον, ποὺ δὲν παραδεισος τῶν Μουσουλμάνων ἔχει,
Κ' ἔνα καθάριο ἄλογο χρόνια ἐκατὸ κι' ἄν τρέχῃ
Νᾶβγγη ἀπὸ τὸν ἵσκιο του δὲν φτάνει ;

— Η τὸ πουλὶ ποὺ ψέλνοντας στὰ δάση νύχτα ὡμέρα
Περνᾷ στὴ γλύκα, στὸν ἥχο καὶ ντέφι καὶ φλογέρα ;

Τί θὲς ἀπὸ ὅλος αὐτὰ τὰ πλούτη ;
Τάνθος, τὸν ὅμορφο καρπό, ἥ τὸ λαμπρὸ πουλάκι ;
Καὶ μοῦ εἶπε τὸ Ἐλληνόπουλο, τὸ γαλανὸ παιδάκι :
— Βόλια ἔγῳ θέλω καὶ μπαροῦτι !

Μετάφρ. Κ. ΠΑΛΑΜΑ

ΒΙΟΓΡΑΦΙΚΑΙ ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ

ΒΙΚΤΩΡ ΑΔΦΙΕΡΗΣ.—Έξοχος τραγικός της Ιταλίας γεννηθεὶς εἰς Ἀστο τοῦ Πεδεμοντίου τῷ 1749. Ἀνήκεν εἰς εὐγενῆ καὶ εὔπορον οἰκογένειαν καὶ ἐσπούδασεν ἐν Τουρίνῳ φιλοσοφίαν καὶ νομικά, μεθ' δὲ ἐπεικεφθῇ διαφόρους χώρας τῆς Εὐρώπης ἀστεύων. Ἐπαγελθών εἰς Τουρίνον ἥρχισε νὰ γράψῃ πρώτον δράμα : τὴν «Κλεοπάτραν», κατόπιν δὲ ἐδοκίμασε νὰ γράψῃ εἰς γαλλικήν, καὶ τέλος ἀφιερώθησε εἰς τὴν τελείαν ἀκμάθησιν τῆς καθαρῶς Ιταλικῆς γλώσσης, ἐπειδὴ εἰς τὴν συγγραφήν σεβᾶς τραγῳδίαν, διὸ ὅν ἀπέκτησε φήμην καὶ πέραν τῶν δρίων τῆς πατρίδος του. Ἀπὸ τοῦ 1785 ἐγκατεστάθη ἐν Παρισίοις, μόλις δὲ ἐσώθη κατὰ τὴν φοβεράν ἐπαναστατικήν ἡμέραν τῆς 10 Αὐγούστου 1792 καὶ κατέψυχεν εἰς Φλωρεντίαν, ὅπου ἔξηκολούθησε νὰ γράψῃ καὶ ἀπέθανε τῷ 1803, ἐνταφιασθεὶς εἰς τὸ Φλωρεντίνὸν Πάνθεον, τὸν ναὸν τοῦ Σταυροῦ (Santa Croce). Συνέγραψεν 21 τραγῳδίας διακρινομένας διὰ τὴν αὐστηρὰν ἀρχαικήν σύνθεσιν καὶ διὰ τὸ ἔντονον ὑφος, κωμῳδίας τινάς ἀσημάντους, λυρικά καὶ σατυρικά ποιήματα καὶ πεζὰ ἔργα. ἐν οἷς καὶ αὐτοιογραφίαν του.

ΕΔΜΟΝΔΟΣ ΔΕ ΑΜΙΤΣΗ.—Ιταλός συγγραφεὺς γεννηθεὶς ἐν Ὁνελίᾳ τῷ 1846. Ἐσπούδασε ἐν Τουρίνῳ καὶ εἰσῆλθεν εἰς τὴν στρατιωτικὴν σχολὴν τῆς Μοδένης, ἔγινε ἀξιωματικὸς τοῦ πεζικοῦ καὶ μετέσχε τοῦ κατὰ τῆς Αδστρίας πολέμου τοῦ 1866. Τὰ πρώτα του «Στρατιωτικά διηγήματα» ἐδημοσίευσεν εἰς τὴν ἐφημερίδην «Στρατιωτικὴν Ιταλίαν» τὸ 1867· ἀπομάκρυνθεὶς δὲ τοῦ στρατοῦ ἀπὸ τοῦ 1871 ἐπειδὴ εἰς τὴν λογοτεχνίαν. Πλὴν τῶν στρατιωτικῶν διηγημάτων ἔγραψε σειράν ὁδοιπορικῶν ἐντυπώσεων ἐξ Ισπανίας, Ὁλλανδίας, Μαρόκου καὶ Κωνσταντινουπόλεως καὶ ἐν ἀναγνωστικὸν βιβλίον διὰ τὰ σχολεῖα τὴν «Καρδίαν», ἀπέθανε δὲ τῷ 1912. Ὁ δὲ Ἀμίτης διακρίνεται διὰ τὴν ζωηρότητα τοῦ ὑφους καὶ τὴν περιγραφικήν δύναμιν, τὰ δὲ ἔργα του δοχὶ μόνον ἀνὰ τὴν Ιταλίαν είναι δημοτικώτατα ἀλλὰ καὶ μετεφράσθησαν εἰς πάσας τὰς γλώσσας.

ΒΕΡΑΝΖΕΡΟΣ.—Ἐνδοξος Γάλλος ḡσματογράφος γεννηθεὶς τῷ 1780 ἐν Παρισίοις. Ἀνατραφεὶς δόπο τοῦ πάππου του, πτωχοῦ ῥάπτου, ἔγινεν ὑπηρέτης ἔνοοδοχείου καὶ κατόπιν βοηθός βιβλιοδέτου. Ὑπὸ τούτου ἐκ συμπαθείας εἰσήχθη 14έτης εἰς τὸ πατριωτικὸν Ἰνστιτούτον. Ἀπὸ τῆς πενίας ἔσωσεν αὐτὸν ὁ γερουσιαστής Δουκικανὸς Βονοπάρτης, δστις γνωρίσας τὰ πρώτα λυρικά του δοκίμια ἔξεχώρησεν ὑπὲρ αὐτοῦ τὴν ἐτησίαν ἐπιχορήγησίν του ώς μέλος τοῦ Ἰνστιτούτου. Διορισθεὶς κατόπιν εἰς δημοσίαν τινὰ θέσιν, εἰργάζετο μέχρι τοῦ 1821 καὶ συνέθετε ḡσματα μεταξύ τῶν ἐποίων «τὸν Βασιλέα τοῦ Υπετώ» καταστὰν δημοτικώτατον. Ἀλλὰ μετά τὴν ἀποκατάστασιν τῶν Βουρβόνων ίδιως, ἀνήλθεν εἰς τὸ ὄφιστον τῆς φήμης καὶ ἥσκησε μεγάλην ἐπί-

δρασιν ἐπὶ τῆς κοινῆς γνώμης. Λέγων μετά παρρησίας ὅτι εἶφρόνει, ὑπέστη καὶ καταδιώξεις καὶ φυλακίσεις, χωρὶς νὰ ὑποχωρήσῃ ποτέ· ἡρνήθη δὲ καὶ πᾶν ἀξιώμα, μὴ θελήσας νὰ γίνῃ οὐδὲ ἀκαθημακός. Ἐπὶ μακρόν χρόνον ζῶν εἰς ἔξοχικὸν κατῆμα πλησίον τῶν Παρισίων, ἐγκατέστη ἐν τῇ πόλει ἀπὸ τοῦ 1852, ἑκεὶ δὲ καὶ ἀπέθανε τῷ 1857. Μεταξὺ τῶν ποιημάτων του ὑπάρχουσι καὶ τινα μαρτυροῦντα θερμὸν φύσεληνισμόν.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΝΟΕΔ ΓΟΡΔΩΝ ΒΥΡΩΝ.—Μέγας Ἀγγλος ποιητὴς καὶ ἔξοχος φιλέλλην γεννηθεὶς ἐν Δονδήνῳ τῷ 1788. Ἡ μήτηρ του ἐγκαταλειφθεῖσα ὑπὸ τοῦ συζύγου της μετέβη τῷ 1790 μετά τοῦ ιεοῦ τῆς εἰς Ἀθερέην τῆς Σκωτίας, διόπου διέμεινε μέχρι τοῦ 1798. Ἐκ τῆς ἀγρίου ἐκείνης φύσεως ἀπεκδιμεῖσε ὁ ποιητὴς τὰς πρώτας ἀντιπώσεις, αἰτινες διαφαίνονται πολλαχοῦ ἐν τῇ ποιήσει του. Ἀποθνήντος τοῦ ἀδελφοῦ τοῦ πάπου του, ἐκληρονόμησε τὸν τίτλον τοῦ λόρδου καὶ τὴν περιουσίαν τῆς οἰκογενείας καὶ κατέλαβε τὴν ἔπαυλιν αὐτῆς. Τῷ 1805 εἰσῆλθεν εἰς τὸ Πανεπιστήμιον τῆς Καντριθρυγίας, διόπου ἐλαχίστην ἔδειξεν ἐπιμέλειαν, διηγαγεῖ δὲ βίον ἀτακτον. Τὰ πρώτα ποιήματά του· «Ὄρας Σχολῆς» ἐδημοσίευσε τῷ 1808, ἀπαντῶν δὲ εἰς ἐπίκρισιν τοῦ ἔργου του ἐδημοσιογράφοις. Τῷ 1809 εἰσῆλθεν εἰς τὴν Βουλήν τῶν Δόρδων, ἀλλὰ βαρυνθεὶς ταχέως τὸν ἀστικὸν βίον καὶ ὀθούμενος ὑπὸ ἐμφύτου τάσεως πρὸς τὰς περιπτετειας καὶ τοὺς κινδύνους, ἐπεικέφθη τὴν Ἰσπανίαν, τὴν Πορτογαλίαν, τὴν Μάλταν καὶ τὴν Ἡπειρον, διόπου ἐγνώσιε τὸν Ἀλῆ Πασσᾶν ἐκείθεν τὴν λοιπὴν Ἐλλάδα, τὴν Κωνσταντινούπολιν, τὴν Σμύρνην καὶ ἄλλας πόλεις, πανταχοῦ διάγων ζωὴν πολυτάραχον καὶ σκανδαλώδη καὶ περιπίτων ἀπὸ τοῦ πλούτου εἰς τὰς σερήσεις. Ἐπενελθὼν εἰς Ἀγγλίαν ἐδημοσίευσε τὰ δύο πρώτα ἄσματα τοῦ «Τασίλδος Ἀρολδοῦ» (1812), τῶν δποίων θριαμβευτικὴ ὑπῆρξεν ἡ ἐπιτυχία. Κατόπιν ἐδημοσίευσε τὸν «Γκιαούρο» καὶ ἀλλας ἐπίσης ἐκτιμηθέντα μεγάλως ἔργον. Ἀλλ᾽ ἔνεκκ νέων σκανδαλῶν τοῦ ἰδιωτικοῦ του βίου ἡναγκάσθη ὁ Βύρων ἐκ τοῦ θριαμβοῦ μεταπεισών εἰς τὴν κοινὴν κατάκοισυ νὰ φύγῃ ἐξ Ἀγγλίας τῷ 1816. Περιηγηθεὶς τὴν Ἐλλεσίαν καὶ Ἰταλίαν ἔγραψε τὰ δύο τελευταῖα ἄσματα τοῦ «Τασίλδος Ἀρολδοῦ», ἔζησε δὲ πλείστον χρόνον εἰς Γενεύην, Ρώμην καὶ ἀλλαχοῦ τῆς Ἰταλίας κοιτέλος εἰς Βενετίαν. Ὁ βίος του πανταχοῦ ἐκυμαίνετο μεταξὺ δημοσιογρίας σκανδάλων καὶ παραγωγῆς ποιητικῶν ἀριστεργημάτων, τῶν δποίων κορύφωμα είναι δὲ ἡμιτελῆς ἀπομεινάς «Δὸν Ζουΐν». Εἰς τοῦ Βύρωνος τὸν πολυκύμαντον βίον τέρμα θείας ὁ ὑπὲρ ἐλευθερίας ἔλληνικός ἀγών, τοῦ δποίου μετέσχε μετ' ἀκραιφνοῦς ἐνθουσιασμοῦ δι φιλέλλην ποιητὴς, μὴ φεισθεὶς μηδὲ κόπων, κηδὲ κινδύνων, μηδὲ δαπάνης, ἐθυσίας καὶ αὐτὴν τὴν ζωὴν του ἀποσθανών ἐν Μεσολογγίῳ τῇ 7[19] Ἀπριλίου 1824. Εἰς μνήμην αὐτοῦ ἐστήθη ἐν τῷ κήπῳ τῶν Ἡρώων τοῦ Μεσολογγίου μαρμάρινος δὲ ἀνδριάς αὐτοῦ.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΒΟΔΦΓΚΑΡΚ ΓΚΑΙΤΕ.—Ο μέγιστος καὶ ἐνδοξότατος τῶν Γερμανῶν ποιητῶν καὶ εἰς τῶν κορυφαίων τοῦ κόσμου. Ἐγεννήθη τῷ 1749 ἐν Φραγκφούρτῃ. Ὁ πατήρ του ἦτο αὐτοκρατορικός σύμβουλος, ἐπέδρασε δὲ μεγάλως ἐπὶ τῆς μορφώσεως τοῦ νέου Γκαίτες ἡ ἀπὸ παιδικῆς ἡλικίας συνα-

ναστροφή μετά πολυμαθῶν και ὑπερόχων ἀνδρῶν ἐν τῷ πατρικῷ οἴκῳ. Τῷ 1765 μετέθη εἰς Δειψίαν πρὸς σπουδὴν τῆς Νομικῆς, εὐρύνας δ' ἐκεῖ τὰς μελέτας του και εἰς τὰς κυλᾶς τέχνας, ἔγραψε τὰ πρώτα δραματικά δοκίμια. Ἀσθενήσας τῷ 1763 ἡ ναγκάσθη νὰ ἐπανέλθῃ εἰς τὸν πατρικὸν οἶκον και ἐπεδόθη εἰς τὴν ἀνάγνωσιν ἕργων σχετικῶν πρὸς τὴν χημείαν και τὴν ἀλχημείαν. Ἐκεῖθεν μετέθη εἰς Στρασβούργον πρὸς ἀποπεράτωσιν τῶν νομικῶν σπουδῶν και συνεδέθη μετά τοῦ ποιητοῦ "Ἐρδερ, τοῦ ὁποίου ἡ ἐπιδρασις ἔτρεψε τὸ πνεῦμα τοῦ Γκαΐτε πρὸς τοὺς μεγάλους "Ἀγγλους κοιτάζεις και τὸ δημόσιον Γερμανικὸν φόρον. Μετά τὸ πέρας τῶν σπουδῶν του εἰργάσθη δλίγον ἐν δικαστηρίῳ και είτα διέμεινεν ἐν Φραγκφούρτῃ. Τὰ πρῶτα του ποιήματα (1770) ἔξεδόθησαν ἀνωνύμως. Ἐντύπωσιν μεγάλην προσέξενησε τὸ μυθιστόρημά του «Βέρτερος» (1774) πλήρες αἰσθηματικότητος και πάθους και τὰ πρώτα δράματά του «Κλαδίγιος», «Στέλλα» κλπ. Τῷ 1775 κληθεὶς εἰς Βαϊμαρ ὑπὸ τοῦ Δουκὸς Καρόλου Αὐγούστου ἔγινε μυστικοσύμβολος (1779). Τῷ 1780 ἐταξίδευσεν εἰς Ἰταλίαν και ἔγραψε δύο ἐκ τῶν ἀριστων δραμάτων του, τὸν «Τάσσον» και τὴν «Ἴφιγένειαν ἐν Ταύροις». Ἐπανελθών ἔγραψε τὰς «Πωμαῖκας» Ἐλεγίας» σειράν ποιημάτων και τὰ εὐτράπελα «Βενετικά ἐπιγράμματα». Ἀπὸ τοῦ 1794 συνεδέθη διὰ στενῆς φιλίας μετά τοῦ Σίλλερ και ἔγραψε τὸν «wilhelm Meister» και τὸν «Ἐρμαν και Δωροθέαν» και σειράν μικρῶν διηγηματικῶν ποιημάτων, και τέλος τὸ κορύφωμα τῶν ἕργων του τὸν «Φάουστ», τοῦ ὁποίου τὸ μὲν πρῶτον μέρος ἔξεδόθη τῷ 1808, τὸ δὲ δευτέρον τῷ 1831. Πλήρην τῶν λογοτεχνικῶν ἕργων δ' Γκαΐτε ἔγραψε και πλείστας ἐπιστημονικάς πραγματείας μαρτυρούσας τὴν πολυμάθειαν και τὴν εὐρύτητα τῆς διανοίας αὐτοῦ. Ἀπέθκνε δὲ τῷ 1832.

ΚΑΡΟΛΟΣ ΓΟΛΔΟΝΗΣ.—Ο κορυφαίος τῶν Ἰταλῶν κωμικῶν γεννηθεὶς τῷ 1707 ἐν Βενετίᾳ. Ἐπούδασε νομικά και μετά πλάνητα βίον ἔγινε τῷ 1761 ακθηγητής τῶν θυγατέρων τοῦ Δουκούσιου Ισ' ἐν Παρισίοις, διού και ἀπέθανε τῷ 1793. Ἡτο γονιμώτατος και συνέγραψεν 150 κατ' ἀλλούς δὲ 200 κωμῳδίες, μεταξὺ τῶν δοπίων διακρίνονται αἱ εἰς Βενετικήν διάλεκτον. Ἐν γένει εἰς τὰ ἔργα του ἐπανθεῖ ποιητικὴ χάρις και ἀφέλεια και ἀφθονούσιν αἱ κωμικαὶ σκηναὶ, αἱ ἐπιτυχεῖς πλοκαὶ και οἱ εὐφυεῖς διάλογοι.

ΔΑΝΤΗΣ.—Ο μεγαλείτερος ποιητής τῆς Ἰταλίας και ἐκ τῶν μεγαλείτερων ποιητῶν τοῦ κόσμου. Ἐγεννήθη ἐν Φλωρεντίᾳ ἐξ εὐγενοῦς οἰκογενεῖας, τῷ 1265. Ἐμεινεν ἀπὸ τῆς παιδικῆς ἡλικίας ὀρφανὸς πατρός και ἀνετράφη ὑπὸ τῆς μητρός του Βέλλας. Ἐπούδασεν εἰτα εἰς τὴν Βολωνίαν και εἰς τὴν Πάδουαν. Ἐπὶ τῆς ψυχῆς του ἐπέδρασεν ἀπὸ νεαρᾶς ἡλικίας ἀγνή και ἰδεώδης ἀγάπη πρὸς τὴν Βεστρίκην Πορτινάρη, η δοπία ἀπέθανεν εἰκοσιτετράτετρης τῷ 1290. Καταληφθεὶς ὑπὸ μεγάλης θλίψεως δ' Δάντης ἐπεζήτησε παραμυθίαν εἰς τὴν μελέτην. Τῷ 1300 ἐξελέχθη μέλος τῆς κυβερνήσεως ὑπὸ τῶν συμπολιτῶν του, ἐξωρίσθη δὲ τὸ ἐπόμενον ἔτος ὑπὸ τῆς ἀντιθέτου μερίδος. Ἐκτοτε ἔζη εἰς διαφόρους πόλεις τῆς Ἰταλίας, ιδιως εἰς τὴν Ραβένναν διού και συνέθεσε τὸ χθίνατον ποιητικὸν μεγαλούργημα τὴν «Θείαν Κωμῳδίαν», διγραμμένην εἰς τρία μέρη : τὴν Κόλασιν, τὸ Καθαρτήριον

καὶ τὸν Πχράθεισον. Ἀπέθυνε δὲ τὴν 14 Σεπτεμβρίου 1321. Ὁ Δάντης συνέγραψε καὶ πεζὰ ἔργα λατινιστὶ καὶ ιταλιστὶ μαρτυροῦντα τὴν πολυμάθειαν αὐτοῦ. Παρεκτός δὲ τῆς «Θείας Κωμῳδίας» κατὰ διαφόρους περιόδους τῆς ζωῆς του συνέθεσε λυρικὰ ποιήματα, ποικίλλοντα κατὰ τὴν ἀξίαν.

ΙΩΣΗΦ ΕΤΣΕΓΓΑΡΔΗ.—Ο ἔνοχος οὗτος δραματουργός ἐγεννήθη εἰς τὴν Μαρτίην τὸ 1832. Σπουδάσας μηχανικήν, διωρίσθη κατόπιν καθηγητὴς εἰς τὴν σχολὴν, δημοσίας συνέγραψε δὲ καὶ φυσικομαθηματικὰ ἔργα καὶ ἐν γένει διεκρίθη μεταξὺ τῶν ἐπιστημόνων τῆς πατρίδος του. Κατὰ τὴν μεταπολίτευσιν τοῦ 1868 ἐγένετο βουλευτής καὶ κατόπιν υπουργός. Κατὰ τὸ 1872 ἀνακηρυχθεὶσης τῆς Δημοκρατίας μετέθη εἰς Παρισίους, δημοσίου τεσσαρακοντούτης ἡδη ἔγραψε τὸ πρῶτον θεατρικόν του ἔργον, μίαν μονόπρακτον κωμῳδίαν. Ἐπανελθὼν εἰς Ἰσπανίαν ἔγινε καὶ πάλιν υπουργός τὸ 1874. Ἀλλὰ κατόπιν ἀπεσύρθη τῆς πολιτικῆς καὶ ἐπεδόθη εἰς τὴν συγγραφὴν δραματικῶν ἔργων ἀφ' ἑνὸς καὶ ἐπιστημονικῶν μελετῶν ἐξ ἄλλου. Περισσότερα τῶν τεσσαράκοντα δραμάτων του ἔχουν ἀναβιβασθῆ ἐπὶ σκηνῆς, μεταξὺ τῶν δοπίων ἀριστούργημα θεωρεῖται: «Ο Μέγας Γαλεότο». Ὁ «Ισαγαράης συνθύαζε τὸ ἀφάνταστον τῆς σχολῆς τοῦ Κλαδερώνος μετά τῶν φιλοσοφικῶν τάσεων τῶν νεωτέρων χρόνων.

ΜΙΧΑΗΛ ΣΕΡΒΑΝΤΕΣ.—Διάσημος Ἰσπανὸς ποιητὴς δραματικὸς καὶ μυθιστοριογράφος γεννηθεὶς τῷ 1547 ἐξ εὐγενοῦς οἰκογενείας. Βασιλέας σεν ἐν Μαδρίτῃ. Τὰ πρῶτα ποιητικά του δοκίμια ἀπωλέσθησαν. Κατ' ἀρχὰς ὑπάλληλος τοῦ Πάπα, εἰσῆλθεν εἰς τὸν Ἰσπανονεαπολιτικὸν στρατὸν καὶ διεκρίθη εἰς τὴν ναυμαχίαν τῆς Ναυπάκτου (1571), δημοσίου πληγωθεὶς ὑπὸ τριῶν σφαιρῶν ἀπώλεσε τὸν ἀριστερὸν βραχίονα. Κατόπιν ἔλαβε μέρος εἰς τὰς ἐκστρατείας Ναυαρίνου καὶ Τύνιδος, παραιτηθεὶς δὲ τῷ 1575 καὶ ἐπανερχόμενος εἰς Ἰσπανίαν ἔπεισεν εἰς χειραρχίαν πειρατῶν καὶ ἀπωλήθη εἰς τὸν Βέην τῆς Τύνιδος, μόλις δὲ μετὰ πενταετῆ δουλείαν ἦλευθερώθη. Ἀλλὰ καὶ πάλιν μετέσχε τῆς εἰς Πορτογαλλίαν καὶ Ἀζόρας ἐκστρατείας, δημοσίου ἔγραψε τὸ πρῶτον του μυθιστόρημα «Γαλάτειαν» τῷ 1588. Ἐπανελθὼν ἀφιερώθη εἰς τὴν λογοτεχνίαν καὶ ἔγραψε περὶ τὰ 30 δράματα, ἕξ ὧν μόνον δύο ἐσώθησαν, καὶ 8 κωμῳδίας. Λαβὼν μικράν θέσιν εἰς Σεβίλλην ἔγραψεν ἐκεῖ σειράν ὑπηγμάτων θηογραφικῶν. Κατόπιν δὲ μετέθη εἰς Βαλλαδολίτην, δημοσίου πενόμενος ἔγραψε τὸ ἀθάνατον μυθιστόρημά του τὸν «Δὸν Κιχώτην», καὶ ἐδημοσίευσε ἐν Μαδρίτῃ (1605) τὸ πρῶτον μέρος καὶ μετά δεκαετίαν τὸ δεύτερον. Μετὰ ταῦτα ἔγραψε καὶ ἄλλα διηγήματα καὶ ἐν ἴπποτικὸν μυθιστόρημα. Κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη τῆς ζωῆς του εὗρε προστασίαν τινὰ καὶ ἀπέθανεν ἐν Μαδρίτῃ τῷ 1616.

ΚΑΛΔΕΕΡΩΝ.—Ο Μεγαλείτερος τῶν Ἰσπανῶν δραματικῶν ποιητῶν γεννηθεὶς τῷ 1600 ἐν Μαδρίτῃ, Ἐπούδας νομικὰ καὶ φιλοσοφίαν ἐν Σαλαμάνκῃ, δημοσίου ἔγραψε καὶ τὸ πρῶτον δράμα του «Τὸ ἀσμα τοῦ οὐρανοῦ». Ἀπὸ τοῦ 1625 μέχρι τοῦ 1635 ὑπηρέτησεν ἐν τῷ στρατῷ, τῷ δὲ 1635 δι βασιλεὺς Φιλιππος Ε' ἀνέθεσεν εἰς αὐτὸν τὴν διεύθυνσιν τοῦ θεάτρου Δοξασθεὶς εἰς τὴν ἐκστρατείαν τῆς Καταλανίας ἐπανήλθε μετά τὴν εἰρήνην εἰς Μαδρίτην καὶ

ἀπορρίφας πάσας τὰς βασιλικὰς εὑνοίας καὶ τιμάς ἐγένετο διάκονος τῆς ἀρχιεπισκοπῆς Τολέδου (1653) καὶ τῷ 1663 προεστώς εἰς τὸν Βασιλικὸν ναὸν τῆς Μαρθίης, ἀπέθανε δὲ τῷ 1681. ⁹Ο Κλαδερών εἶναι δὲ κορυφαῖος τῶν ποιητῶν δισούς ἐγέννησεν δὲ Καθολικισμός, μολονότι δὲ ἐπικρίνουσι πολλοὶ τὸ καθ' ὑπερβολὴν συμβολικὸν καὶ δογματικὸν καὶ μαστηριοπαθές τῶν ἔργων του, θυμάζεται διμως ὑπὸ πάντων δὲ Κλαδερών διὰ τὸ ὑψηπετές τῆς φαντασίας, τὸν φλέγοντα λόγον καὶ τὴν ζωηροτάτην ἀπεικόνισιν τοῦ Ισπανικοῦ χαρακτήρος καὶ τῶν Ισπανικῶν γῆθων. ¹⁰Εγραψεν 73 θρησκευτικὰ δράματα καὶ 108 ποικίλων ὑποθέσεων· ἐπίσης πολλὰ λυρικὰ ποιήματα καὶ ἐπύλλια.

ΙΒΑΝ ΚΡΥΔΩΦ—Διάσημος Ράθσος ποιητής ίδιως μυθοποιὸς γεννηθεὶς ἐν Μόσχῃ τῷ 1768. Διετέλεσεν εἰς διαφόρους δημοσίας θέσεις καὶ ἀπέθανε σύμβουλος τῆς Ἐπικρατείας τῷ 1844 ἐν Πετρούπολει. Ἐκτὸς τῶν μύθων του, οἱ διοῖοι κατέστησαν δημοφιλέστατοι ἐν Ρωσίᾳ, συνάγραψε καὶ κωμῳδίας καὶ τραγῳδίας δι' ὧν προσελκύεται τὴν εὗνοιαν τῆς Αἰκατερίνης Β'.

ΑΛΦΟΝΣΟΣ ΔΑΜΑΡΤΙΝΟΣ.—Διάσημος Γάλλος ποιητής. ¹¹Εγεννήθη ἐν Μασόν τῷ 1790. Τὰ πρώτα του λυρικά ποιήματα ἐδημοσιεύθησαν τῷ 1820 καὶ ἔτυχον λαμπτρᾶς ὑποδοχῆς διὰ τὴν περιπλάνην των καὶ τὴν ἐγκαίνισιν νέας σχολῆς, τῆς ἐπονομαζούσης «ρωμαντικῆς». Εισελθών εἰς τὸ διπλωματικὸν στάδιον προήγαγε εἰς ἀπιτετραμμένον ἐν Φλωρεντίᾳ. ¹²Εξέθωκε νέους τόμους ποιημάτων τῷ 1823 καὶ 1828, μετά τὴν θριαμβευτικὴν δὲ ἐπιτυχίαν αὐτῶν ἔγινε τῷ 1829 ἀκαδημαικός. Τῷ 1832 ἐταξίδευσεν ἐπὶ ίδιου πλοίου μετά πάσης μεγαλοπρεπείας ἀνὰ τὴν Ἀνατολὴν καὶ ἐξέθωκε τῷ 1834 τετρατόμους ἐντυπώσεις του. ¹³Ἐν τῇ Βουλῇ διεκρίθη ὡς ἥρτωρ ἐξ ἀρχῆς, τῷ δὲ 1847 διὰ τῆς «Ιστορίας τῶν Γιρογδίνων» ἐξεδήλωσε τὰ δημοκρατικά του φρονήματα. Μετά τὴν ἐπανάστασιν τοῦ 1848 ἔγινε ὑπουργός τῶν Ἐξωτερικῶν καὶ κατέστη ἐπὶ τινα χρόνον δημοτικώτατος. ¹⁴Αλλ' ἀποτόμως μετέπειταν εἰς κοινὴν διασμένειαν καὶ οὐδημοῦ κατώρθωσε νὰ ἐκθέσῃ υποφηφιώτητα ὡς βουλευτής κατὰ τὰς ἐκλογάς τοῦ 1849, μετά κόπου δὲ ἐπέτυχεν εἰς ἀναπληρωματικὴν ἐκλογήν ἐν Ορλεάν. ¹⁵Εξέθωκε κατόπιν διάφορα Ιστορικά ἔργα πρὸς ἐπάρχειαν τῶν ἀναγκῶν τοῦ βίου ἄνευ πραγματικῆς ἀξίας καὶ ἐν σπουδῇ γραφέντα καὶ ἀπέθανε τῷ 1862 πένης.

ΙΑΚΩΒΟΣ ΔΕΟΠΑΡΔΗΣ.—Διάσημος Ιταλός ποιητής γεννηθεὶς τῷ 1798 ἐν Ρικανάτι. Μετά ζήλου ἐπιδοθεὶς εἰς τὰς κλασισικὰς σπουδὰς ἡγαγκάσθη εἴτα διὰ τὸ ἐπισφαλές τῆς ὑγείας του νὰ παραιτηθῇ σχεδὸν ἐντελῆς. ¹⁶Ἐν τούτοις ἐξέθωκε νεώτατος φιλολογικάς τινας διατριβάς. Γνωστόν ὡς ποιητὴν κατέστησεν αὐτὸν ἡ πρὸς τὴν Ιταλίαν φθῆ (1818) καὶ εἴτα ἡ πρὸς τὸν Ἀγγελον Μάλιον διὰ τὴν εὑρεσιν ἔργων τινῶν τοῦ Κικέρωνος. ¹⁷Η πρώτη σειρὰ ποιημάτων του ἐξεδόθη τῷ 1824 καὶ ἡ δευτέρα τῷ 1826, ἐδημοσίευσε δὲ καὶ μικρά πεζά ἔργα καὶ διαλόγους. ¹⁸Ο Λεοπάρδης θεωρεῖται ως δὲ κορυφαῖος τῶν ἀπαισιοδόξων ποιητῶν. ¹⁹Απέθανε τῷ 1827 ἐν Νεαπόλει.

ΔΑΦΟΝΤΑΙΝ.—Διάσημος Γάλλος μυθοποιὸς γεννηθεὶς ἐν Καμπανίᾳ τῷ 1621. Μελετήσας πολὺ τοὺς ἀρχαίους ποιητάς ἥντλησε κατὰ τὸ πλεῖστον ἐκείνων τὸ ὑλικόν τῶν μύθων του· ἀλλ' ἐπεξειργάσθη τοῦτο

μετ' ἀπαραμίλλου τέχνης καὶ ἀνύπερβολήσου χάριτος. Ἐγκατασταθεὶς ἐν Παρισίοις ἔτυχε γενικῆς εὐνοίας καὶ ἔγινε ἀκαδημαϊκός τῷ 1684, ἀπέθανε δὲ νῷ 1695. Ἐκτὸς τῶν μύθων, ἔγραψε καὶ ἔμειτρα διηγήματα καὶ ἄλλα ποιήματα διπλειπόμενα κατὰ τὴν ἀξίαν.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΑΕΝΔΑΟΥ.—Γερμανός λυρικός ποιητής γεννηθεὶς εἰς Czadat τῆς Οὐγγαρίας τῷ 1802 καὶ ἀποθανὼν τῷ 1850. Ἐσπούδασεν εἰς τὴν Βιέννην καὶ κατόπιν ἀπῆλθεν εἰς τὴν Ἀμερικήν. Ἐπανελθών διέμενε εἰς τὴν Στούτγαρτην καὶ τὴν Βιέννην. Πάντοτε μελαγχολικός ἐκ φύσεως ἐπεζήτει τὴν μοναξίαν μόνους συντρόφους ἔχων τὸ βιολίον του καὶ τὰ βιθλία του. Ἰσχυροτάτης κράσεως κατέψυχε τὴν ὑγείαν του δὲ ὑπερμέτρου χρήσεως τοῦ καπνοῦ καὶ ἀπέθανε παράφρων. Ἐκ τῶν κορυφαίων ποιητῶν τῆς Γερμανίας, κυρίως δὲ μεγαλείτερος ποιητής τῆς Αὐστρίας, συνέμιξεν εἰς τὴν γερμανικὴν ποίησιν τὸ οὐγγρικὸν στοιχεῖον, πολλὰ ἐμπνευσθεὶς ἐκ τῆς φύσεως τῆς χώρας καὶ τῶν ηθῶν τοῦ οὐγγρικοῦ λαοῦ. Πολλὰ τῶν μικρῶν ποιημάτων του κατέστησαν δημοτικώτατα μελοποιηθέντα διπὸ τῶν διασημοτάτων μουσουργῶν.

ΜΙΧΑΗΛ ΔΕΡΜΟΝΤΩΦ.—Ἐκ τῶν μεγαλυτέρων ποιητῶν τῆς Ρωσίας γεννηθεὶς τῷ 1814 καὶ ἐκπαιδευθεὶς ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ τῆς Μόσχας καὶ ἐν τῇ στρατιωτικῇ σχολῇ τῆς Πετρουπόλεως, διοικητής ὁ διοικητικὸς τῆς σωματοφυλακῆς. Γράφας ποίημα εἰς τὸν θάνατον τοῦ ποιητοῦ Πούσκιν ἡναγκάσθη (1837) ν' ἀπομακρυνθῆ τῆς Πετρουπόλεως καὶ ἐστάλη εἰς τὸν Καύκασον, ἐπιστρέψας δὲ ἐξωρίσθη καὶ πάλιν (1840) ἐνεματομαχίας καὶ μονομαχήσας ἐκ νέου ἐκεῖ ἐφονεύθη τῷ 1841 μόλις 27 ἑταῖν. Ὁ Δερμοντώφ ἐνεπνεύσθη ἰδίως ἐκ τῆς μεγαλοπρεποῦς φύσεως τοῦ Καυκάσου. Ἐγραψε πολλὰ ποιήματα μεταξὺ τῶν ἐποίων ἀριστουργήματα θεωρεῖται δὲ «Δαιμόν» καὶ μυθιστόρημα ἔξοχον τὸν «Ἡρωαὶ τῶν χρόνων μας».

ΕΦΡΑΙ·Ι·Μ ΔΕΣΣΙΓΚ.—Διάσημος Γερμανός ποιητής θεωρούμενος ως ἀνακαίνιστής τῆς γερμανικῆς λογοτεχνίας καὶ τοῦ ἐν γένει πνευματικοῦ βίου τῆς Γερμανίας. Ἐγεννήθη τῷ 1729 εἰς Κάμεντς τῆς Σιλεσίας. Ὁ πατέρης του ἦτοι ιερέας διαμαρτυρόμενος. Σπουδάσας ἐν Λειψίᾳ ἀπὸ τοῦ 1746 φιλοσοφίαν καὶ μαθηματικά, ἐπεδόθη καὶ εἰς τὴν ποίησιν καὶ φοιτητής ὡν ἀνεδίδασεν ἐπὶ σκηνῆς τὴν κωμῳδίαν. «Ο νέος ἐπιστήμων», δυνέθεσε δὲ καὶ ἀνακρεόντεια τινα ποιήματα. «Ιδεύσεις βραδύτερον περιόδου ἐν Βερολίνῳ διότι τὸ δυνοματικόν τοῦ ποιητοῦ» καὶ ἔγραψε μύθους, τὸ δράμα «Ἀλμήλιαν Γαλότη» καὶ ἐπειτα τὴν κωμῳδίαν «Μίνναν φὸν Βάργυχελμ», θαυμαζομένην διπὸ τοῦ Γκαΐτε. Τῷ 1766 ἐξέκων τὸν περιλάλητον «Δαοκόσαντα» ἔργον καλολογικὸν πραγματεύμενον περὶ τῶν δρίων τῆς Ζωγραφικῆς καὶ ποιήσεως. Τῷ δὲ 1779 ἔγραψε τὸ δράμα «Νέθαν τὸν σοφὸν» κήρυγμα πίστεως καὶ ἀνεξιθρησκείας, κατόπιν θρησκευτικῶν συζητήσεων καὶ ἐρίθιμην πρόσ τὸν Ιερέα Γκαΐτε. Ἀπέθανε τῷ 1781 ἐν Βρουνσβίκῃ,

ΑΔΕΞΑΝΔΡΟΣ ΜΑΝΤΖΩΝΗΣ.—Διάσημος Ἰταλὸς ποιητής καὶ μυθιστοριογράφος γεννηθεὶς τῷ 1785 ἐν Μιλάνῳ. Ἀπὸ νεαρᾶς ἡλικίας ἥρχισε νὰ γράψῃ στίχους, ἀλλὰ τὰ πρώτα ὅξια λόγου ποιήματά του είναι τὰ θρησκευτικὰ (1810) μαρτυροῦντα τὸν ἐνδόμυχον καθολικισμὸν αὐτοῦ αἱ δὲ τραγῳδίαι του,

εξουσιαί θέματα εἰν τῆς Ιστορίας τοῦ μεσαιώνος καὶ ιδίως ἡ πρός τὸν Ναπολέοντα φύση «*β Μαΐου*» (1823) κατέστησε τοῦ Μαντζώνη τὸ δονομα γνωστόν καὶ πέραν τῶν Ἰταλικῶν δρίων. Ἀλλὰ τὸ ἀριστούργημά του είναι τὸ τρίτον μυθιστόρημα «*Οἱ Μελλόνυμφοι*». Ἐνη σιαρκῶν σχεδὸν εἰς τὸ Μιλάνον ἦσεις ἔξοχικόν κτήμα του πλησίον αὐτοῦ ἔγινε γερουσιαστής τῷ 1860 καὶ ἀπέθανε τῷ 1875.

ΠΕΤΡΟΣ ΑΝΤΩΝΙΟΣ ΜΕΤΑΣΤΑΣΙΟΣ — Ἰταλός ποιητὴς γεννηθεὶς ἐν Ρώμῃ τῷ 1698. Τὸ ἀληθὲς δονομά του ἦτο Trapassi, ἔξεληνηςθεὶς δὲ ὑπὸ τοῦ δικαστήμου νομομαθοῦς Γραβίνη, δοτις καὶ ἐμερίμνης περὶ τῆς ἀνατροφῆς του καὶ μετὰ θίνατον ἐκληροδότησεν εἰς τὸν Μεταστάσιον τὴν περιουσίαν του. Τῷ 1729 ἐκλήθη ὑπὸ Καρόλου Σ' εἰς Βιέννην καὶ ὠνομάσθη ποιητὴς τῆς Αὐλῆς, ἔνησε δὲ ἔκτοτε ἐκεῖ καὶ ἀπέθανε τῷ 1782. Ἐγράψει κυρίως κείμενα μελοδραμάτων καὶ πολλὰ λυρικά ποιήματα, τὰ δοποῖς διακρίνει χάρις καὶ περιπάθεια.

ΜΟΛΙΕΡΟΣ. — Ο μεγαλείτερος τῶν Γάλλων κωμικῶν καὶ ἐν τῇ παγκοσμίῳ δραματογραφίᾳ ἐν τῷ κορυφαίων. Ἐγεννήθη ἐν Παρισίοις τῷ 1622. Ο πατέρος του ἦτο βισιλικὸς θεράπων. Ἐσπούδασε νομικὰ καὶ ἔγινε δικηγόρος (1645). Ἀλλὰ εὐθύς κατόπιν προσελκυσθεὶς ὑπὸ τοῦ θεατρικοῦ σταδίου, ἔγινεν ἥθοποιός καὶ ἐπὶ 12 ἔτη περιήρχετο τὰς ἐπαρχίας ὡς θιασάρχης παριστάνων καὶ ιδικόν του ἔργα (1646—1658). Ο Δουδοϊκος ΙΔ' ἐκτιμήσεις αὐτὸν, τὸν ἐκράτησεν ἐν Παρισίοις. Εἰς τὸ θέάτρον του ἐκεῖ δὲ Μολιέρος ἀπὸ τοῦ 1659 μέχρι τοῦ 1673 παρέστησε πολλὰ ἔργα του. Κατὰ τὴν τετάρτην δὲ παράστασιν τοῦ «Κατὰ φαντασίαν ἀσθενοῦς» τὴν 17 Φεβρουαρίου 1673, ἐνῷ ἦτο ἐπὶ σκηνῆς, ἐπεισεν ἀπόπληκτος καὶ μετενεγκθεὶς εἰς τὴν οἰκίαν του ἀπέθανεν. Ἀποθανὼν ὡς ἥθοποιός, χωρὶς υἱὸν συγχωρηθεὶς ὑπὸ τῆς ἐκκλησίας, ἐτάφη ἄνευ ἐκκλησιαστικῆς οὐδὲ ἀλληγορικῆς τινὸς πομπῆς. Ο Μολιέρος ἔπλασεν εἰς τὰ ἔργα αὐτοῦ τύπους τόσους ἐντελεῖς, ὡστε πολλοὶ τούτων ἀπομένουσι παροιμιώδεις καὶ ἀνὰ τὴν ὑφήλιον γνωστοί. Τοιούτοις είναι καὶ παρ' ἡμῖν οἱ τύποι τοῦ διποκριτοῦ «Ταρτούφου» καὶ τοῦ φιλαργύρου «Ἐξηντα-θελόνη».

ΑΔΑ ΝΕΓΡΗ. — Σύγχρονος Ἰταλίκης ποιήτριας κατέχουσα ἐπιφυνεστάτην θέσιν ἐν τῇ Ιταλικῇ λογοτεχνίᾳ. Ὁρφανὴ ἐν παιδικῇ ἡλικίᾳ πατέρος ἔργάτου, ἀποθανόντος ἐν τῷ νοσοκομείῳ, ἀνετράφη ἐν πενίᾳ καὶ στερήσει ὑπὸ τῆς χήρας μητρός της, μισθωθείσης ἔργατιδος εἰς βιομηχανικὸν κατάστημα ἐν Δόδι, δημοσίᾳ θρέψη τὴν δρφανήν διὰ τοῦ ἄρτου, τὸν διποίον ἐκέρδιζεν ἐπὶ 15 ἔτη ἔξαντλοις τὰς δυνάμεις της. Ἡ Ἀδα λαδοῦσα μόρφωσίν τινα ἔγινε διασκαλίσσα μάργοτικοῦ σχολείου καὶ ἀπέδωκε τὴν πρός τὴν μητέρα ὁφειλήν, ἔργατομένη ἀυτὴ ὑπέρ ἐκείνης. Ἐκεῖ δὲ τοῦ μητροπολίτου ἀνέδηλυσαν ἐκ τῆς πεπογμένης φυχῆς της τὰ πρώτα ποιήματα, τὰ δοποῖς ἐτόλμησε νά στειλῃ πρός δημοσίευσιν εἰς ἐφημερίδα τοῦ Μιλάνου. Ἡ δημοσίευσίς των προύκαλεσσε κραυγὴν ἐκπλήξεως καὶ θαυμασμοῦ. Μετά τὴν ἔκδοσιν δὲ τοῦ πρώτου τόμου τῶν ἔργων της ἡ Ἰταλικὴ Κυβέρνησις ἀπό τῆς ταπεινῆς διδασκαλικῆς θέσεως προήγαγεν αὐτὴν εἰς καθηγήτριαν τῆς Ἰταλικῆς λογοτεχνίας ἐν τῷ

Διδασκαλείων θηλέων τοῦ Μιλάνου. Κατέστη βραβύτερον σύζυγος εύπόρου βιομηχάνου καὶ ἔξακολουθεὶ γράφουσα.

ΒΙΚΤΩΡ ΟΥΓΚΩ.—Μέγας Γάλλος ποιητής, ὁ κορυφαῖος τῆς ῥωμανικῆς σχολῆς, ἐγεννήθη ἐν Βεζανσόν τῷ 1802 Ὁ πατέρος του ὑπῆρξε στρατηγός ἐπὶ Ναπολέοντος Α', προώριζε δὲ καὶ αὐτὸν διὰ στρατιωτικὸν στάδιον, ἀλλ' ἐνῷ ἐσπούδαζε μαθηματικὰ δὲ Οὐγκώ ἐφανέρωσεν ἡδη ἔφηδος τὴν ποιητικήν του φύσιν. Τὰ πρῶτα του ποιήματα ἔγραψε τῷ 1816 τῷ δὲ 1819 ἡ Ἀκαδημία τῆς Τολωσῆς ἔβράδευσε δύο φάδες του. Κατὰ τὰ ἔτη 1822—1824 ἔξεδωκε δύο τόμους ποιημάτων. Τῷ 1827 τὸ πρῶτον δρᾶμα του δ «Κρόμβελ», τῷ 1828 τὰ «Ἀνατολικά» (ἐν οἷς καὶ τὰ πρός τὸν Κανάρην ποιήματα καὶ τὸ «Ἐλληνόπουλο») καὶ κατὰ σειράν τὴν μακροτάτην σειράν τῶν ἐμμέτρων καὶ πεζῶν ἔργων του. Τῷ 1841 ἔγινεν ἀκαδημαϊκός. Ἀναμιχθεὶς ἀνέκαθεν εἰς τὴν πολιτικήν, πολλὰ ἔτη τοῦ βίου του διηλθεν ἐξόριστος εἰς Βέλγιον καὶ εἰς τὴν νῆσον Γκερνσέν, ἐπὶ τῆς αὐτοκρατορίας τοῦ Ναπολέοντος Γ'. Μετὰ τὴν ἀνακήρυξιν τῆς δημοκρατίας ἐπανῆλθεν εἰς Γαλλίαν καὶ ἔξελέγη μέλος τῆς ἔθν. συνελεύσεως τοῦ 1871. Τῷ δὲ 1876 ἔξελέγη γερουσιαστής. Ἐξηκολούθησε γράφων μέχρι βαθυτάτου γήρατος ἐν πλήρει διανοητικῇ καὶ σωματικῇ θαλερότητη, ἔνδοξος καὶ τιμώμενος. Ἀπέθανε τῷ 1885 ἐν Παρισίοις καὶ ἐκηγεύθη μετὰ πρωτοφανοῦς πομπῆς ταφεὶς εἰς τὸ Πάνθεον. Ἐκ τῶν μυθιστορημάτων του «ἡ Παναγία τῶν Παρισίων» καὶ ίδιως «οἱ Ἀθλιοί» κατέστησαν παγκοσμίως δημοφιλῆ.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΡΑΚΙΝΑΣ.—Ἐκ τῶν ἐπιφανεστέρων δραματικῶν ποιητῶν τῆς Γαλλίας γεννηθεὶς παρὰ τοὺς Παρισίους τῷ 1639. Ἀπορφανισθεὶς ἐν νεανικῇ γῆλικιᾳ ἐξεπαιδεύθη ἐν τῷ μοναστηριακῷ σχολῇ Port-Royal, δθεν ἡγετήσεις τὴν εὗνοιαν τῆς Αὐλῆς δὲν ὕδης τινος εἰς τοὺς γάμους τοῦ Δουβοδίκου ΙΔ'. Συνδεθεὶς μετὰ τοῦ Μολιέρου καὶ τοῦ ποιητοῦ Βοαλὼ ἥρξατο δύο τὰς διδηγίας αὐτῶν τοῦ δραματικοῦ σταδίου διὰ τοῦ «Θεογένους καὶ Χρικλείας» τὸ διποίον ἐξηγάδιοντος ἐπὶ σκηνῆς τὴν «Θηβαΐδα» καὶ τῷ 1665 τὸν «Ἀλέξανδρον». Ἄλλῃ δὲ πρώτη του μεγάλῃ ἐπιτυχίᾳ ὑπῆρξεν ἡ «Ἀνδρομάχη» (1667). Μετὰ τὴν συγγραφὴν πολλῶν ἔργων, ἀποθαρρυνθεὶς τῷ 1677 ἔνεκα ἀντιδράσεως καὶ ράδιουσργίων τῆς Αὐλῆς κατὰ τὴν «Φαίδρας» του, ἔπαισεν ἐργαζόμενος ἐπὶ 12 δλα ἔτη. «Ἔγραψε δὲ κατόπιν δύο τραγῳδίας ἐκ τῆς «Ἄγιας Γραφῆς» τὴν «Ἐσθήτη» καὶ τὴν «Ἀθαλίαν», αἴτινες θεωροῦνται ὡς τὰ ἀριστουργήματα αὐτοῦ. Ἄλλα καὶ πάλιν ἀποθαρρυνθεὶς ἐξ ἀδίκων κρίσεων περὶ τοῦ τελευταίου ἔργου του κατέλιπε τὴν ποίησιν καὶ ἀφιερώθη εἰς τὰ καθήκοντα Ιστοριογράφου τοῦ Βεσλένος. Ἡ αἰφνιδία δύσμενεια τοῦ Δουβοδίκου ΙΔ' ἐπεδείνωσε τὴν νόσον, δύο τῆς διοιας κατετρύχετο καὶ ἀπέθανε τῷ 1699. Τὰ ἔργα τοῦ Ρακίνα διακρίνει ίδιως χάρις καὶ κομψότης, δὲ διαφανεῖται τοῦ πρεσβυτέρου αὐτοῦ Κορνηλίου ὡς πρός τὴν δύναμιν καὶ τὴν πνοήν τῆς μεγαλοφυΐας, ἀλλ' εἶναι διπέτερος ἐκείνου ὡς πρός τὴν παθητικότητα καὶ τὴν εὐαίσθησίαν.

ΟΥ·Γ·ΔΔΙΑΜ ΣΔΙΕΠΗΡ.—Ο μεγαλείτερος τῶν Ἀγγλῶν δραματικῶν

καὶ ἐκ τῶν κορυφαίων τοῦ κόσμου. Ἱερανηνήθη πιθανῶς τῷ 1565 ἐν Στράτφορδ. Ὁ πατέρας του ἦτο χειροτοποιός καὶ γεωργός. Περὶ τῆς νεοτητός του οὐδὲν ἀσφαλές ὑπάρχει. Μεταδόξεις εἰς Δονδίνον ηγδοκίμησε μεγάλως ὡς ἥθιστοιές, συγγράφων τὰ ὑπὸ Ἰδιωτικοῦ θιάσου παριστανόμενα ἔργα, ὡςτε ἀπὸ τοῦ 1598 ἀρχιζεις νὰ διδεται εἰς αὐτὸν δ τίτλος τοῦ μεγάλου δραματικοῦ ποιητοῦ, ἐνῷ ἐξ ίσου θυμάζονται καὶ τὰ «Σονέτα» του κυκλοφοροῦντα εἰς χειρόγραφα. Τὰ δράματά του παριστάνοντα πολλάκις ἐνώπιον αὐτῆς τῆς Βασιλίσσης Ἐλισάβετ καὶ τοῦ διαδόχου της, δὲ θεού του τῷ 1603 ἔλαβε την ἐπωνυμίαν τῶν «Βασιλικῶν ἥθιστοιών». Ἀπέθανε τῷ 1616 καὶ ἐτάφη ἐν τῷ ναῷ του Στρατφορδ. Τὰ ἔργα του ἀποτελοῦνται ἐκ 14 κωμῳδιῶν, 10 Ιστορικῶν δραμάτων καὶ 12 τραγωδῶν.

ΣΑΤΩΒΡΙΑΝΔΟΣ.—Μέγας Γάλλος λογογράφος γεννηθεὶς τῷ 1763 ἐν Σάντ-Μαλό. Γνωρισθεὶς ἐν Παρισίοις μετά τῶν τότε κορυφαίων συγγραφέων ἔγινεν διπάδος τῶν φιλιλευθερῶν ἰδεῖν. Ἐταξιδεύεις τῷ 1790 εἰς Ἀμερικὴν καὶ ἔζησε μεταξὺ τῶν θιάσεων τοῦ Ινδιῶν εἰς τὰ βίθυντα παρθένων δασῶν. Ἐπανελθὼν εἰς Γαλλίαν εἰςηγήθειν εἰς τὸν μοναρχικὸν στρατὸν καὶ πληγωθεὶς βαρέως καὶ ἀσθενήσας μετένθη εἰς Ἀγγλίαν, διοῦν δὲ μαθήματα τῆς Γαλλικῆς πρὸς πορτσιμὸν τοῦ ἄρτου. Πρῶτον ἔργον του πολιτικὸν ἐδημοσίευσεν ἐν Δονδίνῳ τῷ 1797 «Μερὶς τῶν ἀρχαίων καὶ τῶν συγχρόνων ἐπαναστάσεων». Ἐπανελθὼν εἰς Γαλλίαν τῷ 1799 ἐξέδωκε «Τὸ πνεῦμα τοῦ Χριστιανισμοῦ» (1802) καὶ καὶ κατὰ σειράν τὰ ποιητικά μυθιστορήματα «Ἀταλάν», «Ρέναλον», «Νατσιλρούς». Ὁ Ναπολέων ἀπέστειλε τὸν Σατωρειάνδον πρεσβευτὴν εἰς Ρώμην Παραιτηθεὶς (1804) ἐταξιδεύειν εἰς τὴν Ἐλλάδα καὶ τὴν Ἀνατολὴν (1806) καὶ, μετά τὴν ἐπάνοδόν του, εἰς Ἰσπανίαν καὶ Ἀφρικήν. Πορίσματα τῶν ταξιδίων του ἐκείνων ἐδημοσίευσε τὸ «Οδοιπορικὸν ἀπὸ Παρισίων εἰς Ἱερουσαλήμ», τοὺς «Μάρτυρας», θρησκευτικὸν ἔπος ἐν πεζῷ, καὶ ἐσχεδίασε τὰς «Τύχας τοῦ τελευταίου Ἀδεγκεράγου» τὸ ὁποῖον ἐξεδόθη τῷ 1826. Ἐγινεν ἀκαδημαϊκός τῷ 1811, περιπέσων, εἰς τὴν δυσμένειαν τοῦ Ναπολέοντος (1811), διαφεύγης δὲ ὑπὸ τοῦ Δουβοδίκου ΙΗ' πρεσβευτής εἰς Στοκχόλμην. Κατόπιν δὲ διετέλεσε πρεσβευτής ἐν Βερολίνῳ, Λονδίνῳ, Βερώνῃ καὶ τὸ 1822 ὑπουργός τῶν «Εξωτερικῶν». Ἀρθρογράφων ἐν τῷ περιήγημα τότε «Ἐφημερίδει τῶν Συνηθήσεων» συνηγγόρησεν ἐνθέρμως ὑπέρ τοῦ ἐλληνικοῦ ἀγῶνος, γενόμενος εἰς τῶν ἀκρατινεστάτων φιλελλήνων. Μετὰ τὴν ἐπανάστασιν τοῦ 1830 κηρυχθεὶς ὑπὲρ τῶν Βουρβόνων ἥρηνθη νὰ ὅρκισθῇ εἰς τὸν Δουβοδίκον Φίλιππον. Ἀπέθανε τῷ 1848, τακτοποιήσας κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη τὰ ἀπομνημονεύματά του, διτιγα ἀπετέλεσεν 12 τόμους.

ΣΕΛΔΕΥ.—Ο παρά τὸ πλευρόν τοῦ Βύρωνος ὑψηπετέστατος τῶν Ἀγγλῶν ποιητῶν ἐγεννηθή ἐν τῷ κομητείῳ Κόσσεξ τῷ 1792. Ἀπεβλήθη ἐκ τοῦ Πανεπιστημίου τῆς Ὀξφόρδης διὰ τὰς ἀθεϊστικὰς του ιδέας, τὰς δηποιας περιέχεις καὶ τὸ πρῶτόν του ἔργον «Βασιλεῖσσα Μάδ» (1810). Τῷ 1816 ἔγραψε τὸν «Ἀλάστορ» ἦτοι τὸ πνεῦμα τῆς μοναξίας, μεγάλης δυνάμεως ποίημα. Μεταδόξεις εἰς Ἰταλίαν συνήντησε τὸν Βύρωνα καὶ ἔγραψεν ἐν Ρώμῃ τὸν θυμηματὸν «Προμηθέα» του, τὸ «Ἐπιφυχιδιον», τὸ λυρικά του «Ἐλλάς»

ἀφιερωθέν εἰς τὸν "Αλέξ. Μαυροκορδάτον", ὃν ἐγνώρισεν ἑκεῖ, καὶ ἀλλα ἔργα.
Ἐπινήγη εἰς τὴν θάλασσαν ναυαγήσας εἰς ἐκδρομὴν ἐπὶ λέμβου πρὸ τῆς Σπέταις τῷ 1822 καὶ ὁ νεκρός του ἐκάη, διὰ λόγους ὑγείας, ἔνεκα τῆς τότε ἐπιθημούσης πανώλους.

ΦΡΕΙΔΕΡΙΚΟΣ ΣΙΔΔΕΡ.—Μέγχς Γερμανὸς ποιητὴς γεννηθεὶς εἰς Μάρτιον τῆς Βυρτεμβέργης τῷ 1759. Ἀνατραφεὶς ὑπὸ Ιερέως, εἰσῆλθε κατόπιν εἰς στρατιωτικὴν σχολὴν, ἀκολούθως ἐσπούδασε νομικὰ καὶ τέλος ἵατρικὴν καὶ κατετάχθη ὡς χειρούργος εἰς τὸν στρατόν, ἐνῷ συγχρόνως ἤρχισε νὰ γράψῃ στίχους καὶ δράματα. Τῷ 1782 μετὰ τὴν ἐπιτυχίαν τῶν «Ληστῶν» του ἐξήτησε νὰ ἀπομακρυνθῇ τοῦ στρατοῦ καὶ, ἐπειδὴ δὲν ἐπετράπη τοῦτο, ἀπέδρασε. Μετὰ πολλὰς περιπετείας διωρίσθη καθηγητὴς τῆς 'Ιστορίας ἐν Ἱέρᾳ (1789). Ἀπὸ δὲ τῷ 1794 συνεδέθη δι' ἀδελφικῆς φιλίας μετὰ τοῦ Γκαττῆ καὶ τῷ 1797 ἐγκατεστάθη εἰς Βάλμαρη ἐμπληγθεὶς ἀγαθῶν ὑπὸ τοῦ φιλομούσου δουκός. Ἀπέθανε δὲ τῷ 1805. Τὰ ἔνοχώτατα τῶν ἔργων του είναι τὰ δράματα «Δόν Καρολος», «Μαρία Στούαρτ», «Γουλιέλμος Τέλλος», «Τριλογία τοῦ Βαλλενστάτου» καὶ πόλλα λυρικά ποιήματα. Ἐγραψε δὲ καὶ ἔξαιρέτους ιστορικάς καὶ τεχνοκρατικάς πραγματείας.

ΤΟΡΚΟΥΑΤΟΣ ΤΑΣΣΟΣ.—Ἐκ τῶν μεγαλειτέρων ποιητῶν τῆς Ἰταλίας. Τὸ δηομά του ἔρχεται εἰς τὰ χειλη εὐθὺς μετὰ τὸ δηομά τοῦ Δάντου καὶ μετὰ τῶν ὀνομάτων τοῦ Πετράρχου καὶ τοῦ Ἀριόστου. Ἐγεννήθη εἰς τὸ Σορρέντον τῷ 1544 Ἀπὸ νεαρᾶς ηλικίας ἐξ εὐηλόθη ἡ ποιητικὴ του φύσις διὰ τῆς συνθέσεως τοῦ Ρινάλδου, Ιπποτικοῦ ἔπους, κατὰ μίμησιν τοῦ "Ἀριόστου καὶ ἑταίρηθη ὑπὸ βασιλέων καὶ μεγαστάνων. Κατόπιν ἔγραψε βουκολικόν δράμα τὸν «Ἀμύνταν», καὶ μέτ' αὐτῷ τὴν «Ἐλευθερωμένην Ἰερουσαλήμ», ἐποποίησαν ἐκτενεστάτηην ἐξηγμένην ἐκ τῆς ιστορίας τῶν Σταυροφοριῶν. Είτε δὲ καὶ ἀλλα ἔργα δραματικά, ἐπικά καὶ λυρικά, διαλόγους, ἐπιστολὰς καλπ. Ἡ ζωὴ τοῦ Τάσσου ὑπῆρξε τρικυμιῶδης καὶ πολλὰ ἔτη διῆλθε διωκόμενος καὶ ἐξόριστος, κλεισθεὶς καὶ εἰς φρενοκομείον. "Οτε δὲ τῷ 1595 ἐκλήθη εἰς Ρώμην ὑπὸ τοῦ Πάπα Κλήμεντος Β', ἵνα λάδη τὸν στέφανον τοῦ ποιητοῦ, καταβληθεὶς ὑπὸ κατατρυχούσης αὐτὸν νάσου, ἀπέθανε πρὸ τῆς ωρισμένης διὰ τὴν στέφιν ἡμέρας.

IBAN ΤΟΥΡΓΕΝΙΕΦ.—Ἐπιφανέστατος Ρῶσος συγγραφεὺς εὐγενοῦς καταγωγῆς, γεννηθεὶς ἐν Ὁρὲλ τῷ 1818. Ἐσπουδασεν ἐν Πετρουπόλει, κατόπιν δὲ ἐν Βερολίνῳ. «Τὰ ἀπομνημονεύματα κυνηγοῦ» δημοσιεύθησαν τῷ 1853, τὸν κατέστησαν διάσημον. Ἐνεκα δημοσιεύματός του περὶ τοῦ θανάτου τοῦ ποιητοῦ Γογόλ, ἐφύλακισθη καὶ ἐξωρίσθη ἐπὶ δύο ἔτη. Κατόπιν ἔγραψε μακρὰ καὶ σύντομα διηγήματα, μεταξὺ τῶν ὅποιων ἐξέχουσι «Πατέρες καὶ Τέκνα» καὶ «Πάρθενοι γαῖαι», διαγράφοντα τὸν χαρακτῆρα καὶ τοὺς πόθους τῆς νέας ρωσικῆς γενεᾶς. Φίλος τοῦ μεγάλου Τολστού, πολλὰ ἔτη τοῦ βίου του διῆλθεν ἐν Παρισίοις συνδεθεὶς μετὰ τῶν κορυφαίων ποιητῶν καὶ λογογράφων τῆς Γαλλίας, ἑκεὶ δὲ καὶ ἀπέθανε τῷ 1883. Ὁ νεκρός αὐτοῦ μετενθεὶς ἐτάφη ἐν Πετρουπόλει.

ΦΕΝΕΔΑΩΝ.—Διάσημος Γάλλος Ιεράρχης γεννηθεὶς τῷ 1651. Μετὰ

τὸ πέρας τῶν θρησκευτικῶν σπουδῶν του ἐνέλαβε τὴν ἀνατροφὴν τῶν εἰς τὸν καθολικισμὸν ἐπανερχομένων διεκμερτυρούμενων νεανίδων. τῷ δὲ 1689 ἀνετέθη εἰς αὐτὸν ὑπὸ τοῦ Δουσδοῦκου ΙΔ' ἡ ἀνατροφὴ τοῦ ἐγγόνου του Δουκός τῆς Βουργουνδίας. τῷ 1693 ἔγινεν ἀκαδημαϊκός, τῷ δὲ 1694 ἀρχιεπίσκοπος. τῷ 1699 «Ἄι τύχαι τοῦ Τηλεμάχου», χειρόγραφοι καὶ χρησιμεύουσαι διὰ τὴν ἐκπαίδευσιν τοῦ Δουκός, ἐκλάπησαν ὑπὸ τοῦ διπηρέτου τοῦ Λαζαρονταλν καὶ ἐδημοσιεύθη μέρος αὐτῶν, διερροήσας τὴν δυσμένειαν τοῦ βασιλέως. «Ο Φενελών ἀποσυρθεὶς εἰς τὴν ἀρχιεπισκοπὴν του δῆλθε τὸ ὑπόλοιπον τοῦ βίου του ἐν ἀγαθοεργίαις καὶ ἀπέθανε τῷ 1715. Ὑπολειπόμενος τοῦ Βοσσουέτου κατὰ τὴν δύναμιν καὶ τῇ μεγαλοπρέσσειν, ὁ Φενελών ὑπερέχει κατὰ τὴν χάριν καὶ τὸ θέλγον τοῦ βασιλείου. Τὸ ἄριστον ἔργον του «Ἄι τύχαι τοῦ Τηλεμάχου» εἶναι ἐποποίια ἐν πεζῷ λόγῳ, ἐν τῷ δοποὶ ἀναζῶσιν αἱ διναμηγόσιες τῆς ἀκλασικῆς ἀρχαιότητος, ἀλλ' εἶναι συγχρόνως καὶ ἐγχειρίδιον γῆθικῆς καὶ πολιτικῆς ἀγωγῆς.

ΟΥΓΟΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΦΩΣΚΟΔΑΟΣ.—«Ἐξιταλισθεὶς Ἐλλην ποιητὴς γεννηθεὶς ἐν Ζακύνθῳ τῷ 1778. Μετὰ τὸ θάνατον τοῦ πατρός του μετέβη εἰς Βενετίαν, διοῦ ἀπολιτογραφήθη. Πρῶτον ἔργον ἔγραψε τὴν τραγῳδίαν «Θυέστηγε», τῷ 1796, δὲν ἔξεραντες δὲν νὰ διακριθῇ διὰ τὰς φιλελευθέρους ιδέας καὶ τὸ ἐκλεκτὸν ὑφος. Καταληφθεὶσης τῆς Βενετίας ὑπὸ τῶν Αὐστριακῶν ἀπῆλθεν εἰς Μιλάνον τῷ 1797, ἐκεῖθεν εἰς Βούνωναν καὶ τέλος εἰς Φλωρεντίαν. Καταταχθεὶς εἰς τὴν «ἐντεῦθεν τῶν "Αλπεων φάλαγγα" ἀπολέμησε γενναίως. τῷ 1808 διετέλεσε καθηγητὴς εἰς τὸ Παυτίκ Πανεπιστήμιον ἐπὶ ἓν τοῖς. Μετὰ πολλὰς περιπέτειας καὶ ἀγῶνας, ἐγκατασταθεὶσης τῆς Αὐστριακῆς ἑξουσίας καὶ ἐν Δομβρίδῃ τῷ 1815, ὁ Φώσκολος κατέψυγεν εἰς Ἐλεστίαν. ἔπειτα δὲ εἰς Δονδίνον, διοῦ περιπέτεσσιν εἰς ἕδεισαν ἀπέθανε δὲ τὴν 10 Ὀκτωβρίου 1827, τὴν ἡμέραν, κατὰ τὴν δοποὺαν δ. Καπαδοστριας τὸν ἐπεικέφθη διερχόμενος ἐκ Δονδίνου. τῷ 1871 τὰ δυτικά τοῦ Φωσκόλου μετεκομίσθησαν εἰς τὴν Ἰλαλίαν ὑπὸ τῆς Ἰταλικῆς Κυβερνήσεως καὶ κατετέθησαν ἐν τῷ ναῷ τοῦ Σταυροῦ τῆς Φλωρεντίας.

ΕΡΡΙΚΟΣ ΧΑΙΝΕ.—Διασημότατος λυρικὸς ποιητὴς τῆς Γερμανίας καὶ ἀναμορφωτὴς τοῦ παζοῦ λόγου ἐγεννηθεὶς ἐξ Ἐβραίων ἐν Δεσσαλόδορφ τῷ 1797 καὶ ἔματεισθη μετὰ τὸ πέρας τῶν νομικῶν σπουδῶν του. Ἐγκατασταθεὶς εἰς Παρισίους τῷ 1831 δὲν ἔπαισε πατάσσων ἐκεῖθεν καὶ σατυρίζων τὴν πολιτικὴν καὶ κοινωνικὴν κατάστασιν τῆς πατρίδος του, ἐνῷ ἔγραψε συγχρόνως τὰ ἀνεφίκτου χάριτος διλιγόστιχα ποιήματά του. Ἀπέθανε μετ' ὀδυνηράν νόσουν τῷ 1856.

ΓΕΡΑΡΔΟΣ ΧΑΟΥΓΠΤΜΑΝ.—«Ο ἐπιφανέστατος τῶν συγχρόνων δραματικῶν ποιητῶν τῆς Γερμανίας γεννηθεὶς τῷ 1862 ἐν Σιλεσίᾳ. Ἐσπούδασεν ἐν Ἰένῃ ταὶ Βερολίνῳ καὶ ἔζησε χρόνον τινὰ ἐν Ἐλεστίᾳ καὶ Ἰταλίᾳ. Ἐκ τῶν δραμάτων του πργκοσμίως γνωστά εἶναι «Οι δραγανοί», «Ο ἀμαξᾶς Χέντζελ» καὶ «Ἡ βουλευτική καμπάνα». Ταξιδεύσας εἰς Ἐλλάδα πρό τινων ἐτῶν ἐδημοσιεύσεις τὰς ἐντυπώσεις του ὑπὸ τὸ σηνομα «Ἐλληνικὴ Ἀνοιξις».

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

ΕΚΛΟΓΗ ΑΠΟΣΤΑΣΜΑΤΩΝ

ΕΚ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΔΡΑΜΑΤΩΝ

ΠΡΟΣ ΧΡΗΣΙΝ
ΤΗΣ Δ' ΤΑΞΕΩΣ ΤΩΝ ΓΥΜΝΑΣΙΩΝ

ΒΙΟΓΡΑΦΙΚΑΙ ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ Ρ. ΡΑΓΚΑΒΗΣ. Ἐγεννήθη ἐν Κωνσταντινουπόλει τῷ 1809. Συγγραφεὺς καὶ ποιητὴς πολύμορφος καὶ πολυγραφώτατος. Τὰ "Απαντά τον, ἀποτελούμενα ἑξ 20 τόμων περίποιν, περιέχουσι λυρικὰ ποιήματα, ἐπικά ποιήματα, διηγήματα, δράματα πρωτότυπα. μεταφράσεις ἀρχαίων καὶ ἔνων δραμάτων, ἴστορικάς, ἀρχαιολογικάς καὶ λογοτεχνικάς πραγματείας κλπ. Διετέλεσε καθηγητής τοῦ Πανεπιστημίου, ὑπουργός καὶ πρέσβυς. Δράματα πρωτότυπα τοῦ Ραγκαβῆ εἰναι ἡ *Παραμονὴ τῆς Ἑλληνικῆς Ἐπαναστάσεως*, οἱ *Τριάκοντα Δοῦκες*, *Φροσύνη*. Μεταξὺ δὲ τῶν μεταφρασθέντων ὁ *Φάουστ* τοῦ Γκατέ, ὁ *Γουλιέλμος Τέλλος* τοῦ Σχίλλερ, ὁ *Νάθαν* τοῦ Λέσσιγκ. Μετέφρασε προσέτι τὴν *Κόλασιν* τοῦ Δάντου καὶ τὴν *Ἐλευθερωθεῖσαν Ιερουσαλήμ* τοῦ Τάσσου. Ἀπέθανεν ἐν Ἀθήναις τῷ 1892.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΒΕΡΝΑΡΔΑΚΗΣ. Ἐγεννήθη ἐν Μυτιλήνῃ τῷ 1834. Ἐγραψεν ἰδίως δράματα : *Μαρίαν Δοξαπατρῆ*, *Κυψελίδας*, *Μερόπην*, *Ἀντιόπην*, *Εὐφροσύνην*, *Φαύσταν* καὶ *Νικηφόρον Φωκᾶν*. Ἄλλα ἔργα αὐτοῦ εἰναι ἡ κοιτικὴ ἔκδοσις τοῦ Εὐριπίδου, ὁ «Ψευδαττικισμοῦ» *Ἐλεγχος* καὶ διδακτικά τινα βιβλία. Ἐδίδαξεν ἐπὶ τινα χρόνον εἰς τὸ Πανεπιστήμιον καὶ διετέλεσεν ἔφορος τῆς Ἐθν. Βιβλιοθήκης. Ἀπέθανεν ἐν Μυτιλήνῃ τῷ 1908.

ΑΡΙΣΤΟΜΕΝΗΣ ΠΡΟΒΕΛΕΓΓΙΟΣ. Ἐγεννήθη ἐν Σίφνῳ τῷ 1850. Ποιητὴς ἐπικός, λυρικὸς καὶ δραματικός. Τὰ πρῶτά του ποιήματα εἰναι ἐπικά : *Θησεύς*, *Μῆλον τῆς Ἐριδος*, *Ἄδαμ καὶ Εὕα*. Κατόπιν ἐπεδόθη εἰς τὴν δραματικὴν ποίησιν καὶ ἔγραψεν ἴστορικά : τὴν *Κόρην τῆς Λήμνου*, τὸν *Ρήγαν*, τὸν *Νικηφόρον Φωκᾶν*, καὶ κοινωνικά : τὴν *Ἐπιστροφὴν τοῦ Δσώτου*, τὴν *Ιόλην*. Ἐκ τοῦ Ἑλληνοβουλγαρικοῦ πολέμου ἐμπνευσθεὶς ἔγραψε τελευταῖον τὸ δρᾶμα: «*Πρὸς τὴν Δόξαν*» Μετέφρασε τὸν *Φάουστ* τοῦ Γκατέ καὶ τὸ καλολογικὸν ἔργον τοῦ Λέσσιγκ *Δαοκόσοντα*. Τὰ λυρικά του ποιήματα ἔξεδόθησαν εἰς ἕνα τόμον.

Σ. Κ. Κάδω?

Η ΠΑΡΑΜΟΝΗ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΕΩΣ
ΔΡΑΜΑ ΕΙΣ ΜΕΡΗ ΠΕΝΤΕ

ΜΕΡΟΣ Β'

Σκηνὴ δευτέρα.

(Οικία τοῦ Δάμπρου Λεβαδέως).

ΛΑΜΠΡΟΣ καὶ οἱ ΠΑΝΤΑΧΟΘΕΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΣΥΝΕΛΘΟΝΤΕΣ

ΛΑΜΠΡΟΣ

Οὐδέποτε τὸν οἰκόν μου ὡς τώρα συνηγμένοι
τοσοῦτοι δὲν ἔτιμησαν οὐδὲ τοιοῦτοι ξένοι.
Ἡ στέγη μου σᾶς δέχεται ὑπερηφάνως, φίλοι.

ΜΙΧΑΗΛ ΧΡΟΝΙΑΤΗΣ

"Ιδοὺ ἐσπεύσαμεν καθὼς μᾶς εἰχες ἐπιστείλει·
καὶ βλέπομεν μετὰ χαρᾶς συναδελφοὺς ἔντιμους,
ἄγνωστους, ἀλλὰ φίλους μας, καθὸ εἰς σὲ γνωρίμους.
Ἄλλὰ τί βλέπω; μὲν ἡμᾶς ὁ Πέτρος Καλλικέας!
"Εσπευσας πρᾶξεις προϊδὼν μεγάλας καὶ γενναίας,
οὐδὲ ἡθέλησας, υἱὲ τῆς Σπάρτης, νὰ προσμείνῃς
πρὸιν ἐλθῆς νὰ συμπληρωθῇ ὁ δίσκος τῆς σελήνης.

ΚΑΛΛΙΚΕΑΣ

"Ιδοὺ οἱ σύντροφοι ἔδω οἱ ἐκ Πελοποννήσου.
Εἴν" ὅλοι μου καλοί ἄς γίνουν κ' ἔδικοί σου.
"Ο Φλῶρος μᾶς ἐκάλεσε κ' ἐσπεύσαμεν προθύμως.
"Ηξεύρομεν, φρονεῖ δρθῶς καὶ σκέπτεται φρονίμως,
καὶ τῆς πατρίδος του μακράν, τῆς ἀπὸ φῶτα χήρας
θὰ προσεκτήθη θησαυροὺς καὶ γγώσεων καὶ πείρας.
Βεβαίως ἀπὸ ἔνδοξα ἐπαναστρέψων μέρη,
δῶρον λαμπρὸν ἢ συμβουλὴν πολύτιμον μᾶς φέρει.

“Οταν δὲ λύκος ἀπειλῇ τὴν μάνδραν του, ἀσμένως τὸ ποίμνιον συνέρχεται τριγύρῳ τοῦ ποιμένος· ὅταν τὸ πλοῖον φέρηται εἰς τὸ σφοδρὰς θυέλλας, καὶ δὲ δρίζων πέριξ του εἶν^τ ἄγριος καὶ μέλας, τοῦ κυβερνήτου τὴν φωνὴν ἐπιθυμοῦν οἱ γανται· δὲν εἶν^τ αἱ περιστάσεις μου, ὡς φύλοι μου, τοιαῦται; Ἐρχόμεθα νῦν ἀκούσωμεν τί σκέπτεται, τί θέλει, νὰ τὸν περιστοιχίσωμεν συμφέροντ^α ἀν ἄγγελλῃ.

ΑΡΧΙΜΑΝΔΡΙΤΗΣ

Τὸν Φλῶρον; τὸν ἔγγωρισα ἐξ ἀπαλῶν δυνάμεων· τῆς πρώτης του ἀνατροφῆς τὴν ἐφορείαν εἶχον· τὰ πρῶτα τὸν ἐδίδαξα στοιχεῖα τῶν γραμμάτων. Τῆς ἐμβριθοῦς του κρίσεως, τῶν νέων αἰσθημάτων εἴδα γενναίως εἰς αὐτὸν ἀναπτυχθὲν τὸ σπέρμα· καὶ ἀν δὲν ἥκολούθησα μαζί του ὡς τὸ τέρμα, ἥδη τὸν κρίνω ἐντελῶς ἐκ τῆς ἀφετηρίας.
Ἐὰν αἱ παραινέσεις του χυθοῦν ἐκ τῆς καρδίας, δεχθῆτε τας, πιστεύσατε, γενναῖαι θὲ γὰ εἶναι· ἐὰν δὲ εἶναι γέννημα τῆς κεφαλῆς ἐκεῖναι, δεχθῆτε τας, φρονήσεως θὰ φέρωσι τὸν τύπον.

ΦΑΙΔΩΝ ΝΕΟΚΛΗΣ

Πολλὰ καὶ οἱ ἐρχόμενοι ἀπὸ μακρὰν μᾶς εἶπον· ἐν ὑπολήψει καὶ τιμῇ πᾶς ἐζ^ε εἰς Γερμανίαν, εἰς ἀρετὴν πᾶς ηὔξησε καὶ εἰς φιλοσοφίαν.

ΚΑΛΛΙΚΕΑΣ (ἰδιαιτέρως πρὸς τὸν Χρονιάτην).

Αὐτὸς ποὺ τώρα δύμιλεν εἰξεύρεις ποῖος εἶναι;
ΧΡΟΝΙΑΤΗΣ παρουσιάζων τὸν Νεοκλῆν εἰς τὸν Καλλικέαν.
Εἶναι δὲ Φαίδων Νεοκλῆς, πατρίς του αἱ Ἀθῆναι· ὡς ἐκ τῶν πρώτων φύλων μου τὸν συνιστῶ ὡς φίλον.

ΝΕΟΚΛΗΣ (διδών τὴν χεῖρά του εἰς τὸν Καλλικέαν).
Πολῖται πλέον πόλεων δὲν εἴμεθ^α ἀντιζήλων.

“Ισα δεινὰ καὶ ἀλυσίς αἰχμαλωσίας ἵση
τῆς Σπάρτης καὶ τῶν Ἀθηνῶν διήλλαξαν τὰ μίση.

“Η δυστυχία τοὺς δεσμοὺς συσφίγγει τῆς φιλίας.

ΧΡΟΝΙΑΤΗΣ (έξακολουθῶν πρὸς τὸν Καλλικέαν καὶ παρουσιάζων τὸν Δ. Χλωρόν, τὸν Φ. Ἰππότην καὶ ἄλλους).

“Ἐκ τῆς Ἡπείρου φίλοι μας καὶ ἐκ τῆς Θεσσαλίας.

ΚΑΛΛΙΚΕΑΣ (πρὸς τοὺς Ἡπειρώτας).¹⁾

Τῆς δρεινῆς Ἡπείρου σας τί γίνεται ὁ λέων; ¹

“Ἡμεῖς ἐπὶ τὰ ὅρη μας καὶ εἰς μυχὸν σπηλαίων ἀκόμη που σωζόμεθα, ἀκτήμονες ἐν γένει τυράννους δὲν φοβούμεθα. Ὁ πλοῦτος, ποὺ μᾶς μένει, ἡ ἀνεξαρτησία μας καὶ ἡ σφαιρα ἡ πυρίη, σπανίως τῶν τυράννων μας τὴν ὅρεξιν ἔκινει.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΧΛΩΡΟΣ

Οἱ βράχοι καὶ ἡ ἀνδρεία σας εἴναι ἐδικός σας θώραξ, ἄλλα ἡμεῖς, τὰ σπλάγχνα μας κατασπαράειει κόρος.

“Ἡ ἀρπυια, ἥτις ροφᾷ τὸν ἄθλιόν μας τόπον, αἷματα θέλει νὰ τραφῆ καὶ πτώματα ἀνθρώπων, θέλει χρυσὸν νὰ κυλισθῇ καὶ δάκρυα νὰ πίῃ.

“Ο στεναγμὸς εἰς ὅλων μας τὰ στήθη ἀναβρύει, πλὴν περιστέλλεται ἐντὸς τοῦ ἔρκους τῶν ὁδόντων”

δίδουν πολλοὶ τὴν κεφαλὴν τιμὴν τῶν στεναγμῶν των. “Ο πλοῦτος εἶναι κύιδυνος, εἰναι ἔγκλημα ἡ φήμη, καὶ σκόλωψ ἡ ἐπιρροὴ καὶ τόλμος ἡ ἐπιστήμη, καὶ εἰς πολλοὺς τὰ βάσανα, ἡ ἀτιμος ἀγχόνη τὴν κτῆσιν προτερήματος ἡ ἀρετῆς πληρώνει.

“Ο ἐνδεής τὸν ἀρτον κλῶν τροφῆς ἐπιουσίου τὸν ἀφαιρεῖ τοῦ στόματος τοῦ κλαίοντος παιδίου, καὶ τοῦ τυράννου δι’ αὐτοῦ τὴν ἀπληστίαν τρέφει.

Δακρύοντας πρὸς οὐραγὸν τοὺς δφθαλμούς του στρέφει δὲν προσκαλεῖ τὸν κεραυνὸν διοπὸν ἡξεύρει, ἄλλος εἰς τὸν θάνατον ζητεῖ διεκφυγὴν νὰ εῦρῃ.

Τὸ αἷμα καταπόρφυρον τὴν λίμνην ἡμῶν βάφει· τοὺς λόφους μας λευκαίνουσιν ὃς ποίμνια οἱ τάφοι·

1) Ὁ Ἀλῆς Πασᾶς τῶν Ιωαννίνων.

τοῦ πλούτου μας ὁ ἄπληστος σατράπης ἔκορέσθη,
ἀλλὰ ἡ αἰμοβόρος του μανία δὲν ἐσβέσθη,
εἰς τὴν ὁσμὴν τοῦ αἷματος σκιρτᾷ, καθὼς ὁ λέων·
ὁ νοῦς του ἐφευρετικὸς εἰς εἴδη ποιγῶν νέων,
ἐξήντελησε τὰς τρομερὰς βασάνους τοῦ ταρτάρου,
καὶ ἔγδον τῆς καρδίας του ἐξεῦρε τῆς βαρβάρου
ἀγριωτέρας παρ' αὐτὰς καὶ ἀνοσιωτέρας·
τοὺς μέν, δημίους καθιστᾷ τῶν τέκνων του, τὸ τέρας,
τοὺς ἄλλους φίπτει εἰς κάμινον καὶ εἰς πίσσαν τοὺς ἐμβάπτει,
διὸ ἄλλους σκάπτει εἰς τὴν γῆν καὶ ζωντανοὺς τοὺς θάπτει,
καὶ βλέπων ὅδυρόμενον τὸ θῦμα του καὶ τρέμον,
καγκάζει ὁ χαιρέκακος καὶ θηριώδης δαίμων.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΕΥΑΝΘΟΠΟΥΛΟΣ

Μὴ εἶν' εὐδαιμονέστερα τὰ ἐδικά μας μέρη;
Ποῖα καὶ πόσα ὁ λαὸς καὶ ἔκει δὲν ὑποφέρει!
Αἱ πόλεις μας ἐκάησαν, ἡ γῆ μας ἐξηράνθη,
οἱ λόφοι μας παράγουσι τριβόλους, ὅχι ἄνθη·
φυγόντες παρητήσαμεν εἰς ἑρπετὰ καὶ λύκους
τοὺς κήπους, τὰς ἐπαύλεις μας, τοὺς πατρικούς μας οἴκους·
ὅ γεωργὸς τὸν αὔλακα μὲν δάκρυα ποιίζει,
καὶ καίει τοὺς ἀστάχους του ἀντὶ νὰ τοὺς θερίζῃ,
διότε εἰς τοὺς τυράννους του τοὺς χρεωστεῖ, διότι
εἰς τὴν πτωχὴν καλύβην του τὸ τέκνον του λιμώττει·
καὶ διὸ τοὺς ἰδρῶτάς του τὸν ἄρτον του κερδίζων,
σταυρώνει τοὺς βραχίονας τὸν ἄρτον ἀτενίζων.

ΛΑΖΑΡΟΣ ΚΑΡΑΒΟΣ

Δὲν εἶναι ταῦτα χαρακτήροι οὐδὲ ἀρετὴ γενναίων.
Δὲν γίνεται εὐτυχέστερος ὁ ἀπρακτῶν καὶ κλαίων.
Πρέπει δμοῦ μὲ τὰ δεινὰ καὶ ἡ ψυχὴ ν' αὐξάνῃ.
Ἡ τύχη κείται ὑψηλά· δστις ὑψοῦται, φθάνει·
ἀγώνων καὶ προσπαθειῶν εἶναι υἱὸς ὁ πλοῦτος.

ΕΥΑΝΘΟΠΟΥΛΟΣ (πρὸς τὸν Χρονιάτην).

“Υπερηφάνως δμιλεῖ ὁ νησιώτης οὐτος

ΧΡΟΝΙΑΤΗΣ

“Υπερηφάνως διμιλεῖ, ἀλλού διμιλεῖ δικαιώσεις.
 Τὴν τυραννίαν ἔφυγεν ὁ κρατερός “Υδραιός,
 τὴν ἀνεξαρτησίαν του νὰ διασώσῃ θέλων.
 καὶ ἔργοιφθη ώς ναυάγιον γυμνὸς ἐπὶ σκοπέλων.
 “Ἐκεῖθεν πέριξ του σκοπῶν τὸ κῦμα τῆς θαλάσσης,
 ἥσθιάνθη θάρρος νὰ φιφθῇ εἰς τὰς ὑγρὰς ἐκτάσεις,
 καὶ εἰς τὸν ἀφρὸν σωζόμενος ποὺ ἐλευθέρως πλέει
 τῆς τρικυμίας τὴν πνοήν μὲ τέρψεις ἀναπνέει,
 ἀγάλλεται τὸν ἀχανῆ ὠκεανὸν νὰ βλέπῃ,
 καὶ τοὺς καρποὺς τῆς τόλμης του εἰς ἔνας ἀκτὰς δρέπει.

ΑΡΧΙΜΑΝΔΡΙΤΗΣ

“Ω τέκνα μου ! ‘Ο Κύριος ἐπέτρεψεν ἐπίσης
 παντοῦ νὰ συμμεθύξωμεν δοκιμασίας ἶσης,
 τὰ κρίματά μας τιμωρῶν, κολάζων τὸν λαόν του
 καὶ ἀφ’ ἡμῶν ἀπέστρεψε τὸ θεῖον πρόσωπόν του,
 ως τὸν λαὸν τοῦ Ἰσραὴλ ἀφῆκεν εἰς τὸν Νεῖλον,
 τυράννου ὑποπόδιον καὶ δοῦλον ἀλλοφύλων.
 Παντοῦ μετ’ ἀγριότητος ὑβρίζεται μεγίστης
 ὁ ἔθνισμός μας, ἡ τιμὴ καὶ ἡ σεπτή μας πίστις
 κατεσιγάσθη πανταχοῦ ὁ λόγος τοῦ Κυρίου,
 ἡ φλὸξ ἐγγίζει νὰ σβεσθῇ τοῦ θυσιαστηρίου,
 καὶ ἡ ‘Ελλὰς ἐγένετο δακρύων κολυμβήθρα.
 Ψυχὴν γεεναίαν, τέκνα μου Εἰς τὰ πικρά της οεῖθρα
 ἄν ὅλοι ἐβαπτίσθητε, θαρσεῖτε, καρτερεῖτε.
 Ποιος γνωρίζει εἰς τοῦ Θεοῦ τὰ γόνατα τοῖς κεῖται ;
 ‘Ο ἀληθῆς χριστιανὸς ἐγκαρτερῶν λατρεύει
 τὴν χεῖρα τοῦ ἐκδικητοῦ Θεοῦ ποὺ τὸν παιδεύει
 ἕως παρέλθῃ τοῦ θυμοῦ ἡ καταιγὶς προσμένει,
 καὶ μὲ ψυχὴν πιστεύουσαν τοὺς πόνους ὑπομένει.
 Τὰς ρίζας ἡ ὑπομονὴ πικρὰς εἰς τὴν γῆν ἔχει,
 ἀλλού ἄνω εἰς τὸν οὐρανὸν γλυκεῖς καρποὺς παρέχει.

Α. Ρ. ΡΑΓΚΑΒΗΣ

ΚΥΨΕΛΙΔΑΙ

ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ ΕΙΣ ΠΡΑΞΕΙΣ ΠΕΝΤΕ

Πρᾶξις πρώτη.—Σκηνὴ πρώτη.

Οἰκία Περιάνδρου. ΠΕΡΙΑΝΔΡΟΣ, ΚΥΨΕΛΟΣ
καὶ ΛΥΚΟΦΡΩΝ.

ΠΕΡΙΑΝΔΡΟΣ (εἰσερχόμενος εἰς τὴν σκηνὴν μετὰ τῶν τέκνων του.
Πρὸς τοὺς ἀνθρώπους του).

Θυσίαν εἰς τὸν Δία, τὸν Ἐφέστιον
(Πρὸς τοὺς υἱούς του).

Μετὰ μακράν σας στέρησιν ἡ πατρικὴ
σᾶς βλέπει πάλιν στέγη, καὶ ἡ ἀγκάλη μου
σᾶς περιπτύσσει, τέκνα μου, μετὰ χαρᾶς.
Μοῖρα κακὴ πρὸς χρόνων ἐκ τῶν κόλπων μου
σᾶς ἥρπασε, καὶ ἔζων βίον ἀτεκνον,
ἀλλὰ δὲ ἀγαθός μου δαίμων σήμερον,
δὲ δαίμων τῆς πατρίδος τῆς ποθούσης σας
σᾶς ἐπαγάγει οἴκαδε, νεοθαλῆ
φυτά, μὲ τὴν σκιάν σας τὴν ἀμφιλαφῆ
τὴν γῆν ἔκεινης νὰ σκιάσῃτε, καὶ ἐμοῦ
τοῦ ἀπωρφανισμένου νὰ θερμάνητε
τὴν γηραιὰν καρδίαν, νὰ φαιδρύνητε
τὸν βίον τὸν μονήρη, καὶ τὴν σήμερον
σᾶς περιπτύσσω τέλος εἰς τοὺς κόλπους μου,
πολύτιμοί μοι κορυφαί, παμπόθητοι
υἷοί μου! Τύχης τὰ ἀνθρώπινα τυφλῆς
δὲν εἶναι ἔργον. Οἱ θεοὶ διέπουσι
τὸν βίον τοῦ ἀνθρώπου. Ἡλπισά ποτε
τὰ φέροντα χιτῶνα πρὶν μειράκια
νὰ ἐπανίδω γέοντας, ἐπιδέξια

φοροῦντας τὴν χλαμύδα τὴν ἔφηβικήν,
τὴν κόμην πρὸ πολλοῦ εἰς τὸν ἀπόλλωνα
προσενεγκόντας ἥδη, καὶ τὸ πρόσωπον
μὲν ἀβρῶν γενείων στέφος καλλιπάρειον
δραῖσμένους ; Κύψελε, Λυκόφρον ! Πλὴν
σεῖς σιωπᾶτε κατηφεῖς. Κατήφειαν
σᾶς φέρει ἡ χαρά μου ;

ΚΥΨΕΛΟΣ

"Οχι, πάτερ μου.

Εἰς ὅσα εἴπεις τίποτε νῦν ἀποκριθῶ
δὲν ἔχω διὰ τοῦτο σιωπῶ. Ἀλλὰ
ποσῶς δὲν εἶμαι κατηφής αἰσθάνομαι
χαρὰν ἐξ ἐναντίας ὅτι οἱ θεοὶ¹
μὲν ἔχαρισαν πατέρα σὺ τὸν πλούσιον
καὶ μέγαν τῆς Κορίνθου τύραννον.

ΠΕΡΙΑΝΔΡΟΣ (Καθ' ἑαυτόν). "Ω Ζεῦ !

— Καὶ σύ, υἱέ μου δευτερότοκε, ἀλλὰ
ἡγαπημένῳ ἐξ ἵσου μὲ τὸν Κύψελον,
καὶ σύ, Λυκόφρον ; σιωπᾶς ;

("Ο Λυκόφρων μένει σύννους καὶ σιωπηλός. Μετὰ μικρὰν παῦσιν).

Τὸ πρόσωπον,
τοὺς διφθαλμούς σου κάν, Λυκόφρον, πρὸς ἐμὲ
ποσῶς δὲν στρέφεις; Πλὴν εἰς μάτην, τέκνον μου,
υἱέ μου, ὁ Λυκόφρον !

ΛΥΚΟΦΡΩΝ (ριπτόμενος αἴφνης εἰς τὰς ἀγκάλας τοῦ Περιάνδρου).

Πάτερ, πάτερ μου !

ΠΕΡΙΑΝΔΡΟΣ Εἰπέ, εἴπεις μοι, λάλησον.

ΛΥΚΟΦΡΩΝ

"Ω, διατί,

μὲν ἄνθη ἐνῷ καὶ μὲ στεφάνους ἐστρώσε
τὸν δρόμον μου ἣ εὐτυχία, τρέμω μὴ
πατήσω εἰς ἄκανθας ; Χρόνον ἔζησα
μαχρόν νομίζων ὅτι εἶμαι ὁρφανός,
καὶ βλέπων τοὺς διμήλικας νὰ ἔχωσι

πατέρα καὶ μητέρα, τοὺς ἐφθόνουν, καὶ τὴν τύχην ἐπεθύμουν τὴν βασιλικὴν νὸ ἀλλάξω μὲ τὴν τύχην τῶν τὴν πένησσαν.
 Ὁ ἔξαιρης ποία μου χαρά! — μανθάνομεν πώς ἔχομεν πατέρα, ὅστις μᾶς καλεῖ.
 Ὁ ἐκ τῆς χαρᾶς μεθύων ἔξω τῶν τειχῶν τῆς Ὁ πειδαύρου τρέχω μὲ τὸν ἀδελφόν, καὶ σπεύδω πρὸς τὴν Κόρινθον. Μυριακᾶς τὴν ὄψιν τοῦ πατρὸς ἡ φαντασία μου ἀνέπλαττε, καὶ πτέρυγας γοργὰς πτηνοῦ μὴ ἔχων ἥδη μόνουν. Τὸν τρισπόδητον πατέρα τέλος βλέπω, καὶ — ὁ πάτερ μου, ἀνοησία παιδική! Συγχώρησον.
 Ὡ μέθη τῆς χαρᾶς μὲ παραζάλισε.

ΠΕΡΙΑΝΔΡΟΣ Δυκόφρον, λυπηρός τις, βλέπω, στοχασμὸς τὸ πνεῦμά σου ταράττει. Τὴν καρδίαν σου εἰς τὸν πατέρα διοιξον. Τὰ τέκνα μου ποθῶ νὰ βλέπω χαίροντα τὴν σήμερον, καθὼς ἔγώ. Εἰπέ, τί ἔχεις;

ΛΥΚΟΦΡΩΝ

Τίποτε.

ΠΕΡΙΑΝΔΡΟΣ

Δυκόφρον!

ΛΥΚΟΦΡΩΝ

Πάτερ, σύγγνωθι τῆς δυστυχοῦς καρδίας τοῦ νιοῦ σου τὸ ἀνεξῆγητα αἰσθήματο. Ὁν, ἀντὶ νὰ πάλλῃ ἐκ χαρᾶς, ἀδημοιῆῃ καὶ θλίβεται ὡς εἰς είρκτην κλεισθεῖσα τὰ λαμπρὰ αὐτὰ ἀνάκτορα, καὶ τὸν ἀέρα πάλιν καὶ τὸν οὐρανὸν ζητῇ τῆς Ὁ πειδαύρου, πάτερ, σύγγνωθι. Αὕτῃ ἀκόμη νεαρὰ καὶ ἄπειρος, καὶ ἡ χαρὰ βάρος μέγα καὶ ἀσύνηθες.

ΠΕΡΙΑΝΔΡΟΣ

Τῇ ἀληθείᾳ, τέκνον μου, δὲν ἔννοιω τοὺς μεμψιμοίρους λόγους σου. Ὁλλακαιρὸς νὸ ἀναπαυθῆτε. Ὁλθετε μακρὰν ὅδον.

(Πρὸς τοὺς ἀνθρώπους του).

Εἰς τὸ λουτρὸν τοὺς ἥγεμόνας. Εἰς λαμπρὸν
συμπόσιον προσμένει ὅλος ἡ Κόρινθος
νὰ τίη τούς υἱούς μου ἔπειται. "Αγετε.
Καὶ σύ, Λυκόφρον φίλιατέ μου, πάραντα
θὰ τίδης, ἀν τοῦ Περιάνδρου ἡ αὐλὴ
εἰρκτή, ὡς λέγεις, εἶναι ἡ Μουσῶν ναός.
τῶν θρόνων τῆς Ἑλλάδος ἔγκαλλόπισμα
καὶ πρυτανεῖον τῶν σοφῶν της. "Αγετε.

(Οἱ ἄνθρωποι τοῦ Περιάνδρου ἔξαγουσι τὸν Κύψελον καὶ Λυκόφρονα).

Δ. ΒΕΡΝΑΡΔΑΚΗΣ

ΜΕΡΟΠΗ ΤΡΑΓΩΔΙΑ ΕΙΣ ΠΡΑΞΕΙΣ ΠΕΝΤΕ

Πρᾶξις τρίτη.—Σκηνὴ τρίτη.

ΑΙΓΑΥΓΟΣ, ΠΟΛΥΦΟΝΤΗΣ, ΜΕΡΟΠΗ καὶ ΕΥΡΥΜΕΔΗ
ΠΟΔΥΦΟΝΤΗΣ

Χαῖρε, ἄνασσα.

ΜΕΡΟΠΗ Χαῖρε καὶ σύ, ὁ βασιλεῦ, καθὼς ἔγώ.

ΑΙΠΥΤΟΣ (ἄνευ τῆς ίκετηρίας δραμῶν πρὸς τὴν Μερόπην).

"Ω τῆς Μεσσήνης ἡ κλεινὴ βασίλισσα
καὶ ἄνασσα Μερόπη - ,

ΠΟΛΥΦΟΝΤΗΣ (πρὸς ἑαυτόν). Ποῖον τόλμημα !

ΑΙΠΥΤΟΣ "Ω μῆτερ πομφιλτάτη τοῦ Αἴπυτου σύ !

ΜΕΡΟΠΗ Θεοί, τί βλέπω ;

(Πρὸς τὴν Εὐρυμέδην, ἀλλὰ χωρὶς νὰ στραφῇ πρὸς αὐτὴν ὡς προσηλω-
μένη πρὸς τὸν Αἴπυτον, ἀποτεινομένη δὲ πρὸς αὐτὴν μό-
νον διὰ τῆς ἐτέρας χειρός).

Εὐρυμένη !

ΑΙΠΥΤΟΣ

Πότια,

δι μῆτερ τοῦ Αἰπύτου, εἰς τοὺς πόδας σου
γονυκλινής προσπίπτων ἄφες ν' ἀσπασθῶ
καὶ μὲ θερμὰ νὰ καταβρέξω δάκρυα
τὴν σεβασμίαν ταύτην δεξιάν.

(πράττει ὅτι λέγει).

ΠΟΛΥΦΟΝΤΗΣ (καθ' ἔαυτόν).

· Ιδὲ

οἱ μιαρὸς τί δόλον ἐπενόησε !

ΜΕΡΟΠΗ

(ἔχοισα ἦδη καὶ μέχρι τέλους τῆς σκηνῆς ταύτης ἀναποσπάστως προσηλωμένους τοὺς ὄφθαλμούς της εἰς τὸν Αἴπυτον).

Τίς εἶσαι, νέες σύ, δι τὴν καρδίαν μου
ταράττων μέχρι τῶν ἐσχάτων τῆς μυχῶν,
καὶ διὰ τῆς μορφῆς σου τῆς ἀπατηλῆς
τὰς φρένας καὶ τὴν ὅρασιν τῆς δυστυχοῦς
μητρὸς ἀποπλανῶν ; Δὲν ἀποκρίνεσαι ;
Τίς εἶσαι, σοῦ ἐρωτῶ, πῶς ὁνομάζεσαι ;
· "Εὖς Αἰτωλίας εἶμαι ξένος νέηλυς.
καὶ Τηλεφόντης λέγομαι.

ΑΙΠΥΤΟΣ

Ποία φωνή !

τί πόνος, ποία συμπαθητικὴ μορφή !
(Πρὸς τὴν Εὐρυμέδην, ἀλλ' ὅπως καὶ ἀνωτέρῳ).

Τὸν ἥκουσας, τὸν βλέπεις, Εὐρυμέδη μου ;
· Ιδέ, οἵ χαρακτῆρες τοῦ προσώπου του
εἰς σὲ δὲν ἐνθυμίζουν τὸν Κρεσφόντην ;
τὸ βλέμμα του πρὸ πάντων — ! ;

Ποία πλάνη φεῦ !

Ναί, ποία πλάνη ! ποῖον ὅνειρον ψευδές,
ἀπατηλόν, ὡς Εὐρυμέδη, πλὴν τερπνόν !
— "Εχεις μητέρα, ξένε ;

"Ἐχω, ἄνασσα.

Καὶ ζῆ ἀκόμῳ ἡ μήτηρ σου ;

Zῆ, ἄνασσα.

Εἰπέ μοι, ξένε, σοῦ ἀγαπᾶ, τὴν ἀγαπᾶς ;

Ναί, μοῦ ἀγαπᾶ, τὸ βλέπω, τὸ αἰσθάνομαι.

Κ' ἔγώ — "Ω ! ἂν ἔγώ, θεοί, τὴν ἀγαπῶ ; !
 Διὰ τοὺς δρφαλμούς μου προσφιλέστερον
 ὅν τῆς μητρός μου ταύτης καὶ γλυκύτερον
 δὲ λίλιος ἀκόμη δὲν ἔφωτισεν
 ἐπὶ τοῦ κόσμου, ἄνασσα. 'Η θέα της
 τόσον γλυκεῖα μὲν εἶναι, τόσον προσφιλής,
 ὡς τε πρὸς πάντας ἔλαν ἔμελλον τυφλός
 νὰ γίνω, ἵνα βλέπω τὴν μητέρα μου,
 τυφλός νὰ είμαι ἔδεχόμην πάντοτε
 καὶ πρὸς τὸν κόσμον ὅλον τὸν ἔπιλοιπον,
 καὶ δρφαλμούς νὰ ἔχω μόνον διὰ τὴν
 μητέρα μου !

ΜΕΡΟΠΗ
ΕΥΡΥΜΕΔΗ

ΜΕΡΟΠΗ
ΕΥΡΥΜΕΔΗ
ΜΕΡΟΠΗ

Ἐνδαιμον μῆτερ !

"Ω ! θεοί !

Κ' ἔγώ — μὲ βλέπεις, ξένε ; — εἶχα καὶ ἔγώ
 νίόν, δποῖος σύ, τῆς λίλιας σου,
 ἀλλ' ὁρφανὸν καὶ μόνον ὃ ξένε, μὲ ἔννοεῖς ;
 ναί, ὁρφανὸν καὶ μόνον, ξένον, ἔρημον.

"Ω ἄνασσα Μερόπη !

Ἐίχον, ναί, καὶ ἔγώ
 νίόν. Ἀλλ' εἴσο ἀκόμη νέος, ξένε, σύ,
 οὐδὲ ἔμαθες ἀκόμη τί σημαίνουσιν
 αἱ λέξεις αὗται. "Οχι, σὺ οὐδέποτε,
 οὐδέποτε οἵ ἄνδρες σεῖς θὰ μάθητε
 οὐδὲ θὰ αἰσθανθῆτε ποίαν ἔννοιαν
 καὶ σημασίαν διὰ τὴν καρδίαν τῆς
 μητρός ἡ λέξις αὕτη ἔχει ἡ ἀπλῆ :
 νίός. — Πλὴν σὺ δακρύεις, σὺ μὲ ἔννοεῖς.
 Καὶ δῆμως σὺ δὲν είσαι μήτηρ, ὡς ἔγώ.

ΠΟΛΥΦΟΝΤΗΣ Ταλαίπωρε Μερόπη !

ΕΥΡΥΜΕΔΗ
ΜΕΡΟΠΗ

Σύνελθ ἄνασσα.

Διὰ νὰ μὲ ἔννοήσῃς, ξένε, κάλλιον,
 — διότι μὲ ἔννοεῖς, διότε ἡ θέα σου,

διότι ἡ ὥραιά σου καὶ ἄδολος
 αὐτὴ μορφὴ ἐλκύει τὴν καρδίαν μου
 καθὼς τοῦ κοιμωμένου Ἐνδυμίσωνος
 ἡ ὅψις τῆς Σελήνης τὸ ὄμμα τ' ἄγρυπνον —
 ναί, ἵνα μὲν ἐννοήσῃς, ξένε, ἀκουσον,
 Δὲν εἶχον ἔνα μόνον, εἶχον τρεῖς υἱούς·
 ἀλλὰ τοὺς δύο, παιδας ἔτι νεαρούς,
 μοὶ τοὺς ἐφόνευσαν. Καὶ ἡλθον ἐδῶ ἐγώ,
 καὶ εἶδον κείμενα ἐδῶ χαμαί,
 εἰς ταῦτα τῆς Μεσσήνης τὰ ἀνάκτορα,
 τὰ νεαρά των σώματα ἀγνώριστα,
 κρεουργημένα, αἵματόφυρτα, ἐγώ,
 ὃ ξένε, μὲν ἐννοεῖς; ἐγώ δὲ μήτηρ των!
 Τὸν τρίτον μου υἱόν, παιδίον νήπιον,
 ψελλίζον μόλις, χειρες εὔσπλαχνοι μακρὰν
 καὶ ἐκτὸς τῆς Μεσσηνίας τὸν διέσωσαν.
 Ὁ δρφανὸς υἱός μου οὗτος καὶ φυγάς,
 τὸ μόνον ἦτο τέκνον μου, μὲν ἐννοεῖς;
 ἦτο τὸ πᾶν, δὲ κόσμος ὅλος δι᾽ ἐμέ.
 Ἐγώ, μὲν βλέπεις; εἶμαι δὲ βασίλισσα
 ἐδῶ τῆς Μεσσηνίας. Τὴν βασιλικὴν
 πλὴν ἀλουργίδα ταύτην, τὸ διάδημα,
 τὸν θρόνον τῆς Μεσσήνης, σύμπαντας ὅμοι
 τοὺς θρόνους καὶ τὰς χώρας τῶν Ἡρακλειδῶν
 ἥθελον δώσῃ, ξένε, εἰς ἀντάλλαγμα
 μιᾶς ἡμέρας τοῦ υἱοῦ μου. Μέντος ἐννοεῖς;
 Πλὴν τὸν υἱόν μου τοῦτον, πλὴν τὸ τέκνον μου
 τὸ μόνον τοῦτο, ξένε, τὸ ἐφόνευσαν.
 Τί; τρέμεις ἐκ τῆς φρίκης;

ΑΙΠΥΤΟΣ

Παῦσον, πρὸς θεῶν,

βασίλισσα.

ΜΕΡΟΠΗ

Ναί, τρέμεις ἐκ τῆς φρίκης σύ,
 παιδίον. Σὺ δὲν εἶσαι μήτηρ. Άλλος ἐγώ —

Ἐγὼ δὲν τρέμω. Μὲν ἔλειψεν ἡ δύναμις
τοῦ τρόμου καὶ τῆς φρίκης.

ΑΙΠΥΤΟΣ

ΜΕΡΟΠΗ

Ἄλλος ὅχι, καὶ εἰς σὲ θὰ λείψῃ ἡ δύναμις
τοῦ τρόμου καὶ τῆς φρίκης καὶ τῆς νέας σου
ζωῆς θὰ σταματήσῃ ἡ ἐνέργεια,
ὅταν ἀκούσῃς, ὅτι τὸν ἄνδριον
καὶ μιαρὸν κακοῦργον, τὸν ἀπάνθρωπον
φονέα τοῦ υἱοῦ μου,
(Ο Αἴτυτος ὑποχωρεῖ ἐντρομος πρὸς τὸν βιωμόν).
εἰς τὸν οἶκόν του
φιλοξενεῖ, γνωρίζεις τίς : "Ω! μάντευσον !
Ο σύζυγός μου.

ΠΟΛΥΦΟΝΤΗΣ

ΜΕΡΟΠΗ

Παῦσον, ἄνασσα —

Ο βασιλεύς·

ὁ Πολυφόντης.

ΠΟΛΥΦΟΝΤΗΣ

Οχι, δὲν φιλοξενεῖ
οἶκος τοῦ συζύγου σου καὶ ἄνακτος
τὸν δολοφόνον τοῦ υἱοῦ σου, ἄνασσα,
ἄλλὰ τοῦ ἵκεσίου τῶν Ἡρακλειδῶν
Διὸς δὲ χῶρος οὗτος καὶ δὲρδος
ἔδω βιωμός, εἰς δὲν ἱκέτης δὲ φονεὺς
κατέφυγε, παρέχει σκέπην, ἄσυλον
καὶ προστασίαν.

ΜΕΡΟΠΗ

ΠΟΛΥΦΟΝΤΗΣ Ο ξένος οὗτος.

ΜΕΡΟΠΗ

ΕΥΡΥΜΕΔΗ

Ποῦ ; ἔδω ; Τίς εἶναι, τίς ;

Εὐρυμέδη — ;

Ναί, αὐτός·

ὁ Αἰτωλός.

ΜΕΡΟΠΗ

Ω, ποία, θεοί, τύφλωσις !

Ο ξένος οὗτος, η ἀσπίς, η ἔχιδνα ;

(Ορμῷ καὶ θέλει νῦν ἀοπίσῃ τὸ ξίφος τοῦ Πολυφόντου, οἵστις ἐμποδίζει αὐτήν. Ορμῷ ἔπειτα πρὸς τὸν βιωμόν, δὲν ἐν τῷ μεταξὺ εἶχεν ἐναγκαλισθῆ ὁ Αἴτυτος, ἀλλ᾽ ὁ Πολυφόντης ἔρχεται καὶ ἔκει καὶ τὴν ἐμποδίζει).

ΠΟΛΥΦΟΝΤΗΣ Τί μελετᾶς, παράφρον ; Ποῦ, ὃ πάντοιμε,
 ποῦ προχωρεῖς ἐνταῦθα ; Εἶναι δὲ βθυμὸς
 Διὸς τοῦ ἵκεσίου καὶ ἔνειου τῶν
 *Ἡρακλειδῶν, διὰ τοὺς ἔνειους ἀσυλον
 καὶ τὸν ἵκετας. Εἶναι, γύναι, Ἱερὰ
 ἡ κεφαλὴ τοῦ ἔνειου καὶ ἵκετου μου.
 *Οπίσ', δόπισω. βέβηλε. Φρουροί, ἐδῶ
 ταχθῆτε πέροξ.

(Οἱ δορυφόροι περικυκλοῦσι τὸν βωμόν).
 *Ω̄ θεοὶ αἰώνιοι !

ΜΕΡΟΙΗ

τί βλέπω, τί ; δὲν εἶναι τῶν αἰσθήσεων
 ἀπάτη τοῦτο ; *Ω, ποῖος ἀνόσιος,
 αἰσχρὸς τῶν θείων νόμων ἐμπαιγμός ! *Ιδοὺ
 λοιπόν, τὸ προσωπεῖον πλέον ἔπεσε,
 καὶ τοῦ υἱοῦ μου τὸν φονέον ἀναφανδόν
 δὲ τῆς Μεσσήνης προστατεύει βασιλεὺς
 καὶ τρυφερὸς καὶ φύλατός μου σύζυγος.
 *Άλλο ὅχι, Πολυφόντα, ὅχι, πρόμαχε
 τῆς εὐσεβείας καὶ ὑπουργὸς τῆς Θέμιδος !
 *Ἐὰν δι "Ἡρακλείδην εἶναι Ἱερὰ
 ἡ κεφαλὴ τοῦ ἔνειου καὶ ἵκετου του,
 πολὺ Ἱερωτέρα εἶγαι δι " ἐμὲ
 ἡ κεφαλὴ ἔκείνου, ὅστις ἔβαψε
 τὰς χεῖράς του εἰς αἷμα *Ἡρακλείδου, εἰς
 τὸ αἷμα τοῦ υἱοῦ μου. Ναί, τὴν κεφαλὴν
 τοῦ μιαροῦ κακούργου ἀφιέρωσα,
 εἰς τὰς θεὰς τοῦ σκότους, αἴτινες γοργαὶ
 καὶ παρὰ πόδας τοὺς φονεῖς διώκουσι,
 τὸ αἷμα ἐκδικοῦνται. Καὶ ἐκ τοῦ *Ἄδου ἀν
 αῖς *Ἐριννύες καὶ τῆς γῆς ἔξελειψαν,
 διὰ τὸν δολοφόνον τοῦ Αἰπύτου μου
 θὰ εὑρεθῇ, ὃ Πολυφόντα, *Ἐριννύς,
 (*Ἐξέρχεται ἡ Μερόπη καὶ μετ' αὐτῆς ἡ Εὔρυμέδη).

Σκηνὴ ἑδδόμη.

Ο Αἴπυτος κοιμᾶται εἰς τὸ κορηπίδωμα τοῦ βωμοῦ.

ΜΕΡΟΠΗ καὶ κατόπιν χρυφίως ΕΥΡΥΜΕΔΗ καὶ ΛΥΚΟΡΤΑΣ

ΜΕΡΟΠΗ (έλθοντα καὶ κατασκοπεύσασα τὸν Αἴπυτον).

Ἐδῶ κοιμᾶται— μόνος.

(Περιβλέπουσα).

εἰς τὴν αἴθουσαν

οὐδεὶς φυλάττει πλέον. Σπεύσωμεν· καὶρός.

(Έλθοντα ἐμπρὸς τοῦ ἀγάλματος τοῦ Διός).

— Ω ἵκετήσιε καὶ ξένιε σὺ Ζεῦ,
τὴν θείαν ἐπικαλοῦμαι ἀρωγῆν,
ἥ τοὺς θεσμούς σου ἐὰν παραβαίνω νῦν,
τὸ αἷμα ἐκδικοῦσα τοῦ υἱοῦ μου, ὥ!
ὅ κεραυνός σου ἄς μὲ κατακαύσῃ, Ζεῦ,
πλὴν τὴν γλυκεῖαν ἄφες με ἐκδίκησιν
νὰ ἀπολαύσω ταύτην.

(Καταβᾶσα εἰς τὸ προσκήνιον).

— Σεῖς δέ, ὡ σεμνὰ
δινόματα τοῦ σκότους, καταχθόνιαι
θεαί, ὡ Ἐρινύες, σεῖς τὴν χεῖρά μου,
σᾶς ἵκετεύω, σεῖς καθοδηγήσατε.

(Έλθοντα ὑπεράνω τοῦ Αἴπυτον καὶ ὑψώσασα ἐπ' αὐτὸν τὸ ἔγχειρίδιον),

Σκιὰ παρωργισμένη τοῦ Αἴπυτον μου,
τὸ θῦμα δέξαι τὸ ἐκδικητήριον.

ΛΥΚΟΡΤΑΣ (δραμών καὶ παρεμβάς μεταξὺ τοῦ Αἴπυτον καὶ τῆς Μερόπης)

Μερόπη, στάσου.

ΜΕΡΟΠΗ Γέρον, τί ἀποτολμᾶς;

Ὀπίσω!

(Ο Αἴπυτος ἐγείρεται ἔντορομος).

ΛΥΚΟΡΤΑΣ Μῆτερ τάλαινα, τί ἔμελλες
ἐδῶ νὰ πράξῃς;

ΜΕΡΟΠΗ Τὸν υἱόν μου ἔμελλον
νὰ ἐκδικήσω

ΛΥΚΟΡΤΑΣ Νὰ φονεύσῃς ἔμελλες;

«Ἐκλογὴ ἐκ ξένων λογοτεχνιῶν· ἐκδοσίς 3η 24]10]24»

- ΜΕΡΟΠΗ ΑΙΠΥΤΟΣ** Τί λέγεις, δὲ Λυκόρτα ;
 (παρατηρήσας τὸν Λυκόρταν). Πάτερ μου ;
 (παρατηρήσας τὴν Μερόπην). Θεοί !
- ΛΥΚΟΡΤΑΣ** Ἡ μῆτρός σου Μερόπη εἶναι, Αἴπυτε,
 ('Ἐκ τῆς χειρὸς τῆς Μερόπης ἐκπίπτει τὸ ἔγχειριδιον').
- ΜΕΡΟΠΗ** Σκληροῦ ὄντερον δπτασία δὲν πλανᾶ
 τὴν ὅρασίν μου, δὲ θεοί αἰώνιοι ;
- ΛΥΚΟΡΤΑΣ** Τοὺς ὄφθαλμούς σου ὄντερον, μὰ τοὺς θεοὺς
 τοὺς ἀθανάτους, ἄνασσα, δὲν ἀπατᾷ.
 Εἶν' δὲ υῖός σου οὔτος, εἶν' δὲ Αἴπυτος.
- ΜΕΡΟΠΗ** Ἡ μάντις μου καρδία δὲν ἐψεύδετο
 λοιπόν ! Ω τρισολβία τῆς μητρὸς στιγμή
 Ω τέκνον, δὲ υἱέ μου !
- ΑΙΠΥΤΟΣ** Μῆτερ, μῆτερ μου !
 ('Ρίπτονται εἰς τὰς ἀγκάλας ἄλληλων').

ΦΑΥΣΤΑ ΤΡΑΓΩΔΙΑ ΕΙΣ ΠΡΑΞΕΙΣ ΠΕΝΤΕ

πρᾶξις πρώτη—Σκηνὴ Ε'.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ, ΑΒΛΑΒΙΟΣ

ΑΒΛΑΒΙΟΣ Ως δέ ἐνδος ἡ 'Ρώμη ὅλη στόματος
 σὲ μακαρίζει καὶ θαυμάζει, Κύριε;

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ Παράδοξον !

ΑΒΛΑΒΙΟΣ Οὐδόδλως. Πότε ἄλλοτε
 ὑπῆρξε τόσον μέγα, τόσον ἀχανὲς
 τὸ κράτος τῶν 'Ρωμαίων ; Πότε ἄλλοτε
 διηρημένον τοῦτο εἰς τεμάχια
 πλειότερα, εἰς κράτος πάλιν ἐν, ὡς πρίν,
 ἄλλὰ ἀρρήτως, ὅπως πρὶν οὐδέποτε,

νὰ συνενώσῃ νοῦς καὶ χεὶρ κατώρθωσε
μνητοῦ θαυμασιώτερον, θειότερον ;
Τίς ν' ἀριθμήσῃ δύναται τὰ τρόπαια,
τὴν νικηφόρον δόσα ἐσημείωσαν
πορείαν σου διὰ τῆς οἰκουμένης ; Τίς
τὰς δάφνας, μ' ὅσας καθ' ἔκάστην δρέπουσα
νικᾶς, πρὸν ἔτι μαρανθῶσιν αἱ προτοῦ,
μόλις νὰ στρώνῃ ἔφθανε τὸν δρόμον σου
ἡ Νίκη, πρὸ ποδῶν σου τρέχουσα γοργή :
Τὰ χρονικὰ τῆς Ῥώμης βρίθουσι νικῶν,
κ' ἡ πόλις τῶν Καισάρων εἶδε πρότερον
ἐκατοντάκις τῶν αὐτοκρατόρων τῆς
τοὺς ἀετοὺς ἐκ τῶν ἐσχατιῶν τῆς γῆς
πρὸς τοὺς ἑπτά της λόφους ἐπιστρέφοντας
δαφνοστεφεῖς. Πλὴν πότε τόσας ἔδρεψε
Ῥωμαῖος δάφνας, ὅχι μόνον Γερμανοὺς
νικῶν καὶ Γάλλους, ὅχι τρέπων ἄτακτα
βαρβάρων στίφη, ἀλλ' ἐμπείρους στρατηγούς,
αὐτοὺς τοὺς κχθές καὶ περίην αὐτοκράτορας,
οἵτινες σκῆπτρον εἰς τὴν χεῖρα ἔκαστος
ἐκράτουν, κ' ἐναντίον σου ὁμαϊκὰς
ῳδήγουν λεγεῶντας, τὸν Μαξέντιον,
τὸν Μαξιμιανὸν καὶ τὸν Λικίνιον ;
Μόλις παρῆλθεν ἥδη δεκαετηρίς,
ἀφότου αἴφνις κείμαρρος ἐξ Ἀλπεων
καταρρεῖς τὴν Ῥώμην περιέζωσας,
καὶ ἀναρπάσας αἴφνις ἐξηφάνισας
τοῦ Μαξεντίου τὰς δυνάμεις καὶ αὐτὸν
καὶ τὴν κολοσσιαίαν τυραννίαν του.
Σκιρτῶσα ἐκ χαρᾶς εἰς τὰς ἀγκάλας της
σ' ἐδέχθ' ἡ Ῥώμη τότε τὸν σωτῆρά της'
ἀλλ' ἀπιστοῦντες πρὸς τὸ ἔργον τοῦ μνητοῦ,
ῶς θεῖον θαῦμα οἱ λαοὶ ἐπίστευσαν

τὴν νίκην σου ἐκείνην τότε, λέγοντες
 δὅτ' εἰς τὰ ὑψη τ' οὐρανοῦ σταυρὸν ἴδων
 καὶ τὰς μυστηριώδεις λέξεις πέροις του
 «Χριστός, ἐν τούτῳ νίκα», εἰς τὸ λάβαρον
 τὰς λέξεις ταύτας ἔγραψας καὶ τὸν σταυρόν,
 καὶ δτὶ δι' αὐτῶν ἐθαυματούργησας
 εἰς τὴν Μελβίαν γέφυραν τὴν νίκην σου.
 Τόσον ὁ κόσμος ἔξεπλάγη. Τί παράδοξον
 λοιπόν, τὸν Κωνσταντῖνον ἐάντι ἔχουσα
 ἡ 'Ρώμη' εἰς τὰς ἀγκάλας αὐτῆς σήμερον
 εἰκοσαετηρίδα ἑορτάζοντα,
 πλήρη τοιούτων θαυμασίων ἀληθῶς
 καὶ ὑπὲρ πᾶσαν ἀνθρωπίνην δύναμιν
 καὶ ἔνγοιαν κατορθωμάτων καὶ νικῶν,
 σὲ μακαρίζει καὶ θαυμάζει;

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ

Εῦγε! "Α,

μὰ τὸν Ἀπόλλωνα καὶ μὰ τὸν Ἰησοῦν
 δι παντηγυρικός σου ἀριστούργημα
 τῆς τέχνης ἥτο, ἄξιος Κικέρωνος.

Εἰς τὸ θυμιατόν σου μόνον ἔρριψας
 τὸν λίθανον πολὺ ἀφθόνως, ἀφειδῶς.
 Πλὴν ματαιολογοῦμεν ἐν οὐ δέοντι.

ΑΒΛΑΒΙΟΣ

Εἰς τὸν θεοὺς δμιύθ, δτι, Κύριε,
 εἰλικριγῶς, ἀδόλως σοὶ ἐλάλησα.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ Τότε θαυμάζω τὰς πληροφορίας σου.

"Εως προχθὲς ἀκόμη σὺ μοὶ ἔλεγες,
 δτι ὁ κόσμος δλος καὶ ἐκτὸς κ" ἐντὸς
 τῆς "Ρώμης, ἐν θαυμάζει μόνον πρόσωπον
 καὶ μακαρίζει, τὸν υἱόν μου Κρίσπον.

ΑΒΛΑΒΙΟΣ

Ναί,

ἄλλι ὡς υἱόν σου μᾶλλον.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ

"Α, λανθάνεσαι

μεγάλως· δχι ὡς υἱόν μου, οὐδαμῶς·

ώς γένον εὑπροσήγορον καὶ ἐπαγωγόν,
 ως Ἰκανὸν ν^ο ἀνοίξῃ κ^α εἰς τὸν ἔσχατον
 τοῦ ὅχλου τὴν καρδίαν καὶ τὴν χεῖρά του,
 ως ἄδολον, ἀνδρεῖον καὶ ἡρωϊκόν,
 ως Κρίσπον. Τὸν λαόν, ως βλέπω, φίλε μου,
 δὲν ἔμαθες καλῶς ἀκόμη οὐδὲ σύ,
 διό τόσον σοφὸς ἄλλως καὶ πολύπειρος.
 Δὲν ἔχει κρίσιν ὁ λαός, δὲν ἔχει νοῦν
 τὴν ὄψιν μόνον βλέπει κ^α ἐπιφάνειαν,
 καὶ κρίνει μὲ τὴν ὅρασιν, ὅχι μὲ τὸν νοῦν.
 Τὸ κάλλος κ^α ή νεότης, νά! τὸ εἴδωλον
 παντὸς λαοῦ, τὸ κάλλος, δέλεαρ γλυκὺν
 τῶν ὀφθαλμῶν, ως ή νεότης δέλεαρ
 τῆς φαντασίας. Ποίαν ἔχομεν τροφὴν
 διὰ τὴν φαντασίαν ή τὴν ὅρασιν
 ήμεῖς τοῦ ὄχλου, σὺ κ^α ἐγώ. Ἀβλάβιε;
 Καμμίαν. Μόνον φόβοι δύναται
 εἰς τὸν λαὸν τὸ γῆρας νὰ ἔμπνεύσῃ, φεῦ,
 ἐνῷ μυρίας ἔξαστράπτει φαεινάς
 ἐλπίδας μόνη βλέμματος ἀκτίς
 νεανικοῦ. Τὸ γῆρας εἶναι ἥλιος
 πρὸς δύσιν αἰλίνωγ, ὅστις ἔν ὑπόσχεται,
 τὴν νύκτα μόνον τὴν ψυχρὰν καὶ ζοφεράν.
 Ἄλλ^ο ή νεότης εἶναι φοδοδάκτυλος
 Ἡώς, φοροῦσα ἐπὶ τοῦ μετώπου της
 τοῦ καλλους τὸν ἀδάμαντα τὸν φαειγόν,
 τῆς Ἀφροδίτης τ^ο ἄστρον, ἡτις εὔελπις
 προάγγελος ἡμέρας, φῶς ὑπόσχεται
 καὶ λάμψιν κ^α εὐτυχίαν. Τούτου δινεκα
 λατρεύει τὸν υἱόν μου Κρίσπον ὁ λαός.

ΑΒΛΑΒΙΟΣ Καὶ τούτου ἵσως δινεκα, ὁ Κύριε,
 ἄλλ^ο ἔτι μᾶλλον δινεκα τῶν ἀρετῶν,
 αἵτινες καθιστῶσιν αὐτὸν ἄξιον

διάδοχόν σου. Δὲν λατρεύει ὁ λαὸς
ώς νέον τὸν υἱόν σου καὶ ὡς εὐειδῆ,
ἄλλος ὡς τὸν τροπαιοῦχον καὶ διαφνοστεφῆ
τῆς Χαλκηδόνος νικητήν, ὡς τὸν —

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ

‘Αρκεῖ.

Εἰς τὸ ἄιρον τῆς γωνίας, καὶ ἀριστερῷ
τῆς Ιερᾶς Ὀδοῦ, ἦν διεβαίνομεν
ἐκ τοῦ Καπιτωλίου ἐπιστρέφοντες,
ὅκιδὸν ἢ δέκα νέους παρετήρησα
ἴδιοτρόπως συνηγμένους. Τούτων εἰς
μὲν ἔδακτυλοδείκτει, καὶ στρεφόμενος
πρὸς τοὺς λοιποὺς ἔγέλα συγκαγχάζοντας
ἀναφανδὸν ἢ κύπτοντας τὸ πρόσωπον
εἰς τὸ ἄιρον τῆς τηβέννου τῶν. Μὲν ἐνέπαιξον.
Τοὺς εἶδες;

ΑΒΛΑΒΙΟΣ

“Οχι’ ἀλλὰ ἔως αὔριον

θὰ ἔχῃς τὰ διόματα των, Κύριε.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ Θὰ εἶναι συνωμόται πάντως, ἵσως δὲ
καὶ φίλοι τοῦ υἱοῦ μου.

ΑΒΛΑΔΙΟΣ

‘Αποτρόπαιον !

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ Καὶ λίαν ἀλλὰ ὅχι καὶ παράδοξον.

Αὕτη γηραιέ μου φίλε, συναναστροφαὶ
κακαὶ καὶ ἐλπίδες κεφαλῆς νεανικῆς
εἰς τὴν ἐσχάτην δύνανται ἀπόντιαν
τὸν ἄνθρωπον νὰ σπρώξουν. Πρὸιν ἡθέλησες
τὸν πανηγυρικόν του νὰ μοὶ εἴπῃς, ὡς ἀνὴρ
τὸς ἀρετάς του καὶ τὰ κατορθώματα
ἔγω ἡγνόσιν. Τί λοιπὸν ἐνόμισες ;
δὲν εἴμαι ἔγω πατήρ του, δὲν τὸν ἀγαπῶ ;
Καὶ τίς τὸν Κρίσπον ἔνδοξον κατέστησε,
τίς ἄλλος πατέρας ἔμει, δύστις νεώτατον
ἀκόμη τόσον ὕψωσα, φερόμενος
ἀπερισκέπτως, ὡς ἐπείσθην πρὸ πολλοῦ,

τοποθετήσας οὕτως, ὥστε νὰ φανοῦν
αἱ ἀρεταὶ του καὶ νὰ δοξασθῇ αὐτός ;
Τίς εἰς τὸν θρόνον Καίσαρος τὸν ὑψώσε.
γεώτατον ἀκόμη, δίδων εἰς αὐτὸν
τὰ δευτερεῖα τῆς αὐτοκρατορικῆς
ἀρχῆς τοιουτορρόπως, τίς εἰ μὴ ἐγώ ;
"Ἄλλος εἶναι νέος ἀπερίσκεπτος πολύ,
καὶ ἡ πρόσωρος ἀρχή του μόνον μὲν ἔπαρσιν
ἐπλήρωσε καὶ τῦφον τὴν καρδίαν του,
καὶ μὲ φιλοδοξίαν ἀσυμβίβαστον,
"Αβλάβιέ μου, μὲ τὴν ἡλικίαν του.

Διώκει τὴν Γαλλίαν ὡς ἀπόλυτος
σχεδὸν μονάρχης ἄλλος ἐρώτα με καὶ πῶς ;
Τοιουτορρόπως, ὥστε δὲ λαδὸς αὐτῆς
ἐλάτερευε τὸν ὅμοιόν του καίσαρα !
"Ολίγοι ἔτι, ὡς δὲ Κρίσπος, καίσαρες,
καὶ οἱ λαοί, ὡς Ἰπποί ἀχαλίνωτοι
ἀφηνιῶντες, θὰ διασπαράξωσι
τὸ κράτος, ὅπερ μόλις διὰ σιδηρᾶς
χειρὸς νὰ συνενώσω μετὰ ποταμοὺς
κατώρθωσα αἰμάτων. "Ανεκάλεσα
τὸν Κρίσπον ἐκ Γαλλίας καὶ διώρισα
τὸν Κωνσταντίνον. Εἶναι παῖς ἀκόμη, ναί,
ἄλλὰ καπνοὺς δὲν ἔχει, καὶ θὰ κυβερνᾷ
ὑπὸ τὴν ὁδηγίαν ἄλλων. "Επειτα
τὸ ἥθελε, νὰ σ' εἴπω τὴν ἀλήθειαν,
καὶ ἡ μήτηρ του ἡ Φαῦστα. Τί δὲ γίνεται ;
"Αντὶ δὲ Κρίσπος τὴν φιλοδοξίαν του
νὰ καταστείῃ καὶ νὰ μείνῃ ἡσυχος,
ζητεῖ ἀρχήν, ἦν μὴ λαβὼν δργίζεται
καὶ μανιώδης εἰς τοὺς κόλπους φίπτεται
τῶν δυσηρεστημένων καὶ συνωμοτῶν.

Γνωρίζεις κάλλιόν μου σύ, Ἀβλάβιε,,
διι ἡ Ρώμη εἶναι τὸ παγκόσμιον
κακοηθείας πάσης καὶ διαφθορᾶς
φυτώριον ὅμοῦ καὶ καταγώγιον,
καὶ ὅτι συνωμότας ἦ νὰ τρέφῃ ἥ
γὰ προστατεύῃ ἥ πατρὶς δὲν ἔπαυσε
ποτὲ τοῦ Κατιλίνα.

ΑΒΛΑΒΙΟΣ

“Αληθέστατον.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ Αῖ, Κρίσπε, Κρίσπε ! — Ἀκουσον, Ἀβλάβιε.
Τὸ πρὸ πολλοῦ κλεισμένον τῶν καταδοτῶν
δὲν ἔπρεπε ν' ἀνοίξω πάλιν στάδιον
πλὴν τί νὰ κάμω ; Ἀνεκοίνωσας παντοῦ
τὸ περὶ τούτων εἰδικὸν διάταγμα ;
Πρὸ δὲν μερῶν.

ΑΒΛΑΒΙΟΣ**ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ**

Καὶ πάλιν γράψε, “Υπαρχε,
Δικαιοσύνη αὐστηρὰ θ' ἀποδοθῆ
ἀνεξαιρέτως κατὰ πάντων μ' ἐννοεῖς :
Ἐὰν δὲ ὁ φθαλμός σου, εἴπεν δὲν Χριστός,
σὲ σκανδαλίζῃ, ἔκβαλέ τον. Οἱ θεοὶ
ἐκ τῆς ἀνάγκης ταύτης νὰ μὲ σώσωσιν,
ἄλλ' ἐν ἀνάγκῃ θὰ τὸ πράξω, “Υπαγε.
(‘Ο Ἀβλάβιος ἔξερχεται).

Σκηνὴ Ε'.

(Προβαίνει ἐκ τῶν ἀριστερῶν παρασκηνίων ἡ Ἐλένη προπεμπομένη
ὑπὸ τῆς περὶ αὐτὴν αὐλικῆς θεραπείας).

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ, ΕΛΕΝΗ**ΕΛΕΝΗ**

Τίέ μου Κωνσταντῖνε !

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ

Χαῖρε, μῆτέρε μου !

(‘Ο Κωνσταντῖνος ἀσπάζεται τὴν Ἐλένην καὶ ὁδηγεῖ αὐτὴν εἰς ἐξ
ἀριστερῶν αὐτοῦ θρόνον).

Δυποῦμαι ὅτι ἔνεκεν ἀσχολιῶν
σπουδαίων δὲν εἰσῆλθον εἰς τὴν τελετὴν
τῆς ἐκκλησίας.

ΕΛΕΝΗ

Ἐπρεπε, χριστιανὸς
ἀφοῦ, νίέ μου, εἶσαι εὑσεβέστατος,
καὶ τὴν ἀγίαν ἐκκλησίαν τοῦ Χριστοῦ
τοσοῦτον ἔβοήθησας καὶ ἔστηριξας,
ἔπρεπε νὰ εἰσέλθῃς, ὅτε μάλιστα
κινή ἡ ἑορτή σου τὸ ἀπήτει σήμερον,
νὰ προσκυνήσῃς τὸν σταυρὸν τὸν τίμιον,
καὶ γὰ σὲ εὐλογήσῃ ὁ Ἐπίσκοπος.
Πλὴν δὲν πειράζει ἔνεκα τῶν ἄλλων σου
καλῶν καὶ θεαρέστων ἔργων ὁ Θεὸς
θὰ παραβλέψῃ ταύτην σου τὴν ἔλλειψιν.

Σκηνὴ ΣΤ'.

(Προβαίνει ἐκ τῶν δεξιῶν παρασκηνίων ἡ Φαῦστα μετὰ τῆς περὶ
αὐτὴν θεραπείας).

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ, ΕΛΕΝΗ, ΦΑΥΣΤΑ

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ Χαῖρε, φιλτάτη Φαῦστα !

ΦΑΥΣΤΑ

Χαῖρε, Κύριε !

Πολλὰ τὰ ἔτη, Κωνσταντῖνε; σὲ εὔχσμαι
καὶ ὑγιῆ καὶ εὐευχῆ καὶ ἔνδοξα
ἐπ' ἀγαθῷ τοῦ κόσμου πρὸς ἀθάνατον
μνήμην κοὶ δόξαν σοῦ τε καὶ τοῦ οἴκου σου
καὶ πρὸς χαράν μου.

(Ο Κωνσταντῖνος ἀσπάζεται αὐτὴν καὶ ὀδηγεῖ εἰς τὸν δεξιόθεν αὐτοῦ θρόνον).

ΕΛΕΝΗ

Πλήρης εἶναι σήμερον,
Θεέ μου, ἡ χαρά μου. Ὡς ὁ Συμεὼν
καὶ ἐγὼ νὰ εἴπω δίκαιοῦμαι σήμερον :
Νῦν ἀπολύεις, Δέσποτα, τὴν δούλην σου
οἱ ὀφθαλμοὶ μου εἶδον τὸ σωτήριον,
τὴν δόξαν τῆς ἀγίας ἐκκλησίας σου
καὶ τοῦ Ἔναγγελίου. Εἶδον τὸν σταυρὸν
ἔπι τοῦ θρόνου· εἶδον εἰς τὴν Νίκαιαν

τριακοσίους δέκα καὶ δκιώ σοφοὺς
καὶ ἕροὺς πατέρας δογματίζοντας
περὶ τῆς ἄνω βασιλείας, πρῶτον δὲ
χριστιανὸν Ὅρωμαῖον αὐτοκράτορα
τὸν Κωνσταντίνον εἶδον τὸν νῖόν μου. Νῦν,
νῦν ἡ χαρὰ μου, τέκνων μου, πεπλήρωται·
νῦν τοῦ δονόματός σου πλήρης καὶ ἔσαιει
ἀθάνατος ἡ δόξα. Πλήν, ὡ φίλτατε
νιὲ καὶ κύριέ μου, ὅπως ἡ χαρὰ
ἔμοι καὶ πάντων πλήρης, οὗτοι σήμερον
ἄς γίνῃ πλήρης καὶ χαρὰ τοῦ οἴκου σου.
Ὑπάρχει τις ἐνταῦθα, σάρξ καὶ αἷμά σου,
βαρύθυμος, ἐν ᾧ οἱ πάντες χαίρουσι,
πενθῶν, ἐν ᾧ δὲ κόσμος ἐορτάζει πᾶς,
ἐν παραβύστῳ καὶ γωνίᾳ ἑαυτὸν
ουστέλλων καὶ συγκρύπτων, ὅπου σήμερον
σοβοῦσιν ἐλευθέρως καὶ οἱ δοῦλοι σου.
Ὑπάρχει τις εἰς τῆς οἰκογενείας σου
τὸν κύκλον τοῦτον εὔτυχῆ καὶ χαίροντα
περίλυπος μακρόθεν ἀποβλέπων νῦν,
διότι τὸν φραγμὸν τῆς δεσμενείας σου,
φραγμὸν συκοφαντίας ἀποτρόπαιον,
νὰ ὑπερβάλῃ δὲ ἀδῆρος δὲν τολμᾷ.
Ἄς πέσῃ οὗτος δὲ φραγμὸς δὲ ἀδίκος
τῆς δυσμενείας σήμερον, υἱέ μου. Ναί,
τῆς πλαγοσμίου ἐορτῆς σου καὶ χαρᾶς
καὶ χάριτος καὶ εὐνοίας μία κάν γάτις
ἄ; ἀγατείῃ δὲ εἰς αὐτοῦ τὸ πρόσωπον.
Ἐάν δὲ καὶ ἐπταισέ τι, τῆς συγγνώμης σου
μόνος αὐτὸς θὰ μένῃ ξένος σήμερον,
δὲ Κρίσπος μόνον, δὲ νῖός σου ;
(Δακρύει. Αἴφνης πρὸς τοὺς ἄλλους ίδίους θεράποντας).

Εἶπατε

τὸν Καῖσαρα νὰ ἔλθῃ,

(Οἱ θεράποντες ἔξερχονται).

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ(Ταχέως πρὸς τοὺς θεράποντας. ἀπελθόντας ὅμως ἥδη)

“Οχι !

(Πρὸς τὴν ‘Ελένην μετ’ ἀδημονίας, ἀλλ’ ἡπίως).

Μῆτέρο μου,

πῶς σκέπτεσαι ; !

(Πρὸς τὴν ‘Ελένην μετά τινος αὐστηρότητος).

Αὔγούστα, κακῶς ἔπραξας.

ΕΛΕΝΗ

Υἱὲ καὶ κύριέ μου, ἔσο εὖμενής

ώς αὐτοκράτωρ, ἵσο πρᾶος ὡς πατήρ.

Σκηνὴ ζ'.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ, ΕΛΕΝΗ, ΦΑΥΣΤΑ, ΚΡΙΣΠΟΣ

ΚΡΙΣΠΟΣ “Ω πάτερ μου !

(Προσπίπτει γονυπετής πρὸ τοῦ πατρικοῦ θρόνου).

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ Τί θέλεις, Καῖσαρ, τί ζητεῖς ;

ΚΡΙΣΠΟΣ Δὲν ἔρχεται ὁ Καῖσαρ πρὸς τὸν Αὔγουστον,
ἀλλ’ ὁ υἱὸς πρὸς τὸν πατέρα.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ

Τί ζητεῖς ;

ΚΡΙΣΠΟΣ

Οὐδὲν καὶ πάντα. Ἐκ τοῦ αὐτοκράτορος
οὐδέν. Τὰ πάντα παρὰ τοῦ πατρός. Ζητῶ
— “Ω ! τί ζητῶ; ! Ὁπόταν ἡμην, πάτερ μου
μικρὸν παιδίον, τῆς φιλτάτης μου μητρὸς
δροφανισθέν, ἔζητουν κλαίων καὶ θρηνῶν
τὸ μόνον, δπερ μὲν εἶχε μείνη ἀγαθόν,
τὸν κόλπον τοῦ πατρός μου, τὴν ἀγκάλην του.

Καὶ μὲν ἔφερεν ἔκει εἰς τὴν ἀγκάλην του,
καὶ ἡμεθα ἔκει καὶ οἱ δύο — κάλλιστα
τὸ ἐνθυμοῦμαι — καὶ οἱ δύο εὐτυχεῖς.

“Η εὐτυχία πρὸ πολλοῦ ἔξελιπεν
ἔκεινη καὶ καθ’ ἣν ἡμέραν εἰς φονεῖς
καὶ καταδίκους ἥζωθι χαρίζεται

ζητῶ ὡς χάριν καὶ γονυπετής ἐγὼ
ἐν βλέμμα παρὰ τοῦ πατρός μου εὐμενές,
ἐν δῆμῳ ἀγάπης, μίαν λέξιν του στοργῆς.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ Αὐτὴ ἡ ἀσκεπτός μου σὲ διέφθειρεν
ἀγάπη τόσον, Κρίσπε,

ΚΡΙΣΠΟΣ (Μεθ' ὁρμῆς ἐγειρόμενος)

Μὲ διέφθειρεν;

Ίδού λοιπόν, ἐλύθη τὸ μυστήριον.
Γνωρίζω τώρα τῆς δυσαρεσκείας σου
τὸν λόγον. Διεφθάρην. Ποία, πάτερ μου,
εἰν' ἣ διαφθορά μου;

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ

Τόπος καὶ καιρὸς

δὲν εἰν' ἐδῶ τοιαύτης ἔρωτήσεως.

ΚΡΙΣΠΟΣ

Μὲ διαβάλλουν, πάτερ, μὲ συκοφαντοῦν,
Σιώπα, Καῖσαρ.

ΚΡΙΣΠΟΣ

(Όλονεν ἔξαπτόμενος). Πάτερ μὲ συκοφαντοῦν,
ζητοῦν τὸν ὅλεθρόν μου.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ

Καῖσαρ, σιωπή !

ΚΡΙΣΠΟΣ

(Μετὰ τολμηρᾶς ὁρμῆς).
Ποτὲ ἐνόσφι ζῶ μόνος ὁ θάνατος
τὸ στόμα μου ἢ φράξῃ. Ἀλλ' ἐνόσφι ζῶ,
θὰ κράζω : εἰμὶ ἀθῷος, εἰμὶ ἐνώπιον
ἀνθρώπων καὶ θεῶν ἀθῷος. Ἐνοχον
μὲ λέγ' εἰς μόνος, μία γλῶσσα ἔνοχον
μὲ λέγει ιοβόλος, μία ἔχιδνα
τὸν νοῦν καὶ τὴν καρδίαν ἐφαρμάκευσε
συκοφαντοῦσα τοῦ πατρός μου, καὶ αυτὴν
τὴν ἔχιδναν ὁ κόσμος τὴν γνωρίζει !

(Ταῦτα λέγων ἔπιτε φλογερὰ βλέμματα πρὸς τὴν Φαῦσταν)

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ('Οργίλως πρὸς τὸν Κρίσπον). Πᾶς ;

(*'Η Φαῦστα κλονεῖται καὶ ἀναπίπτει δλιγοδρανής ἐπὶ τοῦ θρόνου 'Ο
Κωνσταντῖνος παρατηρήσας τοῦτο, στρέφεται πρὸς αὐτήν).

Τί ἔχεις, Φαῦστα :

ΚΡΙΣΠΟΣ

"Ω ! σεῖς, δίκαιοι θεοί !

τὴν δύναμίν σας βλέπω !

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ (Πρὸς τὸν Κρίσπον).

*Ασεβέστατε !

μακράν τῶν διφθαλμῶν μου ! Φύγε, ὕπαγε !
(Καταπεταννύεται ἡ αὐλαία).

N. Δ. ΔΕΡΝΑΡΔΑΚΗΣ

ΝΙΚΗΦΟΡΟΣ ΦΩΚΑΣ

ΔΡΑΜΑ ΕΙΣ ΠΡΑΞΕΙΣ ΠΕΝΤΕ

Πρᾶξις πρώτη.—Σκηνὴ σ'.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ, ΝΙΚΗΦΟΡΟΣ

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ (προσκυνῶν).

Τὴν βασιλείαν σου δὲ Θεός δὲ μέγας ἡς φυλάττῃ !

ΝΙΚΗΦΟΡΟΣ Ὁ Ἀθαίασιος !

(Σπεύδει καὶ τὸν ἐναγκαλίζεται).

Ἄγιες καὶ ποθητὲ πατέρα,

τόσον καιρὸν σ' ἔζήτησα, σ' ἐκάλεσα—ποῦ ἥσουν ;

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ Καὶ τί μὲ θέλεις, βασιλῖ ; Προσεύχομαι γιὰ σέγα
μακράν σου.

ΝΙΚΗΦΟΡΟΣ Ἀλλὰ σὲ ἥθελα πλησίον μου νὰ σ' ἔχω.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ Τὸ δνειρό ἔκεινο πέρασε.

ΝΙΚΗΦΟΡΟΣ Τὰ λόγια σου ἔχουν πίκρα,

Τὴν παλαιὰ λησμόνησες φίλια ; Τὴν ζωή μας
στοῦ στρατοπέδου τὴ σκηνὴ, σταὶς φάραγγες τοῦ Ταύρου,
στὴν Κιλικία τὴ μαχρινή, στῆς Κορήτης τὰ λαγκάδια,
ποὺ μὲ τὸ ξίφος στὸ πλευρὸν καὶ τοὺς ἔχθροὺς τριγύρω
ἐμελετούσαμε μαζὶ τὰ ιερὰ βιβλία ;

Τὰ οὐράνια τὰ λόγια σου, τῆς πίστεώς σου ἡ φλόγα
καὶ τῆς ἀγγελοφόρητης ψυχῆς σου ἡ γοητεία
μὲ ἐμάγεναν, μὲ ἀνάρπαζαν σὲ ὑπερκόσμιες σφαῖρες,
σὲ κόσμους ἀγιότητος.—Τὰ ἔχεις λησμονήση ;

ΑΘΑΝ. Τότε ἥσουν ἄλλος. Ὁ τραχὺς ἥσουν στρατιώτης,
δὲ ἀσκητής, ποὺ ἐφλόγιζαν τὴν ἀδοληψίαν
ἄγιοι πόθοι.—Σήμερον τὸ ταπεινό μου ὁάσσο
μὲ τὴν αὐτοκρατορικὴ πορφύρα δὲν ταιριάζει.

ΝΙΚΗΦ. Ἔνα πανάγιο σύμβολο τὸ ὁάσσον ἀδελφώνει
μὲ τὴν πορφύραν : δὲ Σταυρός ! Ἀπόστολός του ἢν εἴσαι,
μήπως καὶ ἐγὼ δὲν ἔμειγα πιστός του στρατιώτης ;

ΑΘΑΝ. Ὅθετησες τὸ λόγο του καὶ τὴν ὑπόσχεσί σου.

“Οταν ἀπ’ τοὺς Σαρακηνοὺς ἐλύτρωσες τὴν Κρήτη, ἀπὸ τὰ πλούσια λάφυρα μοῦ ἔδωκες καὶ μοῦ εἶπες :

«Πήγαινε ἀμέσως, πήγαινε γὰ κτίσῃς στ’ Ἀγιον Ὁρος τὴν ἥσυχη καὶ ἐρημικὴ φωλιὰ τῆς προσευχῆς μας,

γιατ’ ἤλθε ἡ ὥρα κι’ ἡ στιγμὴ μαζί σου ν’ ἀσκητέψω».

Καὶ μὲ μιὰν ἀδολη χαρὰν ἐπῆγα στ’ Ἀγιον Ὁρος καὶ μὲ λαχτάραν ἔκτισα τὴν Δαύρα τὴν Ἀγίαν.

“Ἄλλον ἔξαφνα δὲ θεοσεβῆς ἔκεινος στρατηλάτης, δὲ ἀσκητής, ἐφόρεσε βασιλικὴ κορῶνα !

“Ω ! πῶς σὲ ἀποπλάνησεν ἡ λάμψις ἡ ματαία τοῦ κόσμου, καὶ ἐπροτίμησες τὰ πρόσκαιρα ἀγαθά του ἀπὸ τὸ οὐράνιο βύθισμα στὰ κάλλη τῆς λατρείας !

ΝΙΚΗΦ. Δὲν μοῦ ἐπλανέσαν τὸ ἀγαθὰ τὰ πρόσκαιρα τοῦ κόσμου.

“Ἐχθρὸς τῆς ἐκκλησίας μας, τοῦ κράτους μας προδότης θὰ ἦμουν, ἀν στὸ ἀπόκοσμο κελλὶ μου ἀγαπαυόμουν, ἐνῷ τριγύρῳ κίνδυνοι μᾶς περιζάνουν μύριοι, καὶ τόσες βάρβαρες φυλὲς στὸν Ἀγατολὴ καὶ Δύσι μοῦ ἄγρια λαχτάρα στρέφουνε τὸ βάσκανό των μάτι κατὰ τὴν θεοφρούρητη καὶ ζηλεμένη Πόλι !

Μήν παύσῃς τῆς θρησκείας μας τὸ πῦρ ν’ ἀναδαυλίζης. Μὲ τὰ χρυσᾶ τὰ λόγια σου τὰ πνεύματα κατήχει.

“Ἐργάζου γιὰ τὴ δόξα της. — Ἐγὼ μὲ τὸ σπαθί μου, τὴν θεία βασιλεία της στὸν κόσμο θὰ ἔπλωσω.

Τοῦ Κωνσταντίνου τὸ ἀπειρον βασίλειον δὲ ἀναστήσω, τὸν Τάφο τὸν Πανάγιο θὰ τὸν ἐλευθερώσω, ποὺ χρόνια τὸν κατέχουνε, τὸν βεβηλώνουν χρόνια οἱ ἄπιστοι Σαρακηνοί.

ΑΘΑΝ. (μετὰ θερμότητος).

“Ω ! ἀν γι’ ἀγάπη τοῦ Σταυρού, γι’ ἀγάπη αὐτῆς τῆς Πόλης τὸν θρόνον ἐπροτίμησες ἀπὸ τὸ σεμνὸ κελλὶ σου, ἀλλὰ τὴν ἐθεμέλιωσες τὴ δόξα σου στὸ κρῖμα.

‘Ο θρόνος, δπου κάθεσαι, στήν γενεάν ἀνήκει
τοῦ ‘Ρωμανοῦ. Κι’ ὥρκίσθηκες ὅρκους φρικτοὺς μιὰ μέρα
ἀρπακτικὰ τὰ χέρια σου σ’ αὐτὸν νὰ μὴν ἄπλωσῃς.

ΝΙΚΗΦ. (ἐν ταραχῇ)

“Οχι, δὲν τοὺς λησμόνησα τοὺς ὅρκους μου ἐκείνους.
Οὐδέποτε μ’ ἐφλόγισεν ἡ ἀνομη λαχτάρα
ἀπ’ τὰ παιδιὰ τοῦ ‘Ρωμανοῦ τὸν θρόνον τῶν ν’ ἀρπάξω.

ΑΘΑΝ.

“Αν ὠμιλοῦσαν οἱ βουβοὶ τοῦ παλατιοῦ σου τοῖχοι,
θὰ μαρτυροῦσαν πράγματα, ποὺ δρυθὲς τῆς κεφαλῆς σου
αἱ τρίχες θὰ ἔσηκώνοντο.

ΝΙΚΗΦ.

Μὰ καὶ θὰ μολογοῦσαν,
ὅτι σ’ αὐτὸν ἐκάθισαν τόν θρόνον βασιλιάδες,
ποὺ εἶχαν ἀσάλευτη ψυχὴ στῆς ἀρετῆς τὸ βάθρον,
ἄγιοι θεοφιβούμενοι, κ’ εἶχαν ἀγάπη μόνη
τὸ κράτος, μόνην ἔχθροι τῶν καὶ μῖσος τοὺς ἔχθρούς του.

ΑΘΑΝ. “Αφοῦ τὸν θρόνον ἔκλεξες, δὲν μ’ ἀπομένει πλέον
παρὰ μὲ πόνο καὶ στοργὴ νὰ σοῦ φωνάξω : ‘Αγρύπνα !
“Ηλθα σταὶς ἀποστέλαστες τοῦ θρόνου σου βαθμίδες,
ποὺ τόσα πάθη κρύβονται, τόσα φωλεύουν φίδια,
ποὺ σκύβουν δούλων μέτωπα καὶ χαμερπῶν κολάκων,
ἡλθα ἄφοβα κ’ ἐλεύθερα νὰ σοῦ φωνάξω : ‘Αγρύπνα !
Καὶ τώρα φεύγω, βασιλιᾶ,

ΝΙΚΗΦ.

Μὴ φεύγῃς ! Στάσου ἀκόμα !

Μεῖνε κοντά μόν σύμβουλος, πνευματικός μου μεῖνε.

ΑΘΑΝ. Πνευματικὸ καὶ σύμβουλο θὰ μ’ ἔχης στ’ ‘Αγιον ‘Ορος.

ΝΙΚΗΦ. “Αλλ’ εἶνε ἡ ἀγιωσύνη σου πειὸ χοήσιμη ἔδω κάτω,
ἔδω ποὺ πάθη πύρινα στὰ στήμη ἀντιπαλαίουν
καὶ συγκλονίζεται ἡ καρδιὰ κι’ ὁ νοῦς μας σκοτεινιάζει.
Μεῖνε καὶ δός μας φώτισιν ἀπ’ τὸ περίσσιο φῶς σου.

“Η ἀγγελικὴ γαλήνη σου θὰ φέριη τὴν εἰρήνη
στὴν ταραγμένη μας ψυχή.

ΑΘΑΝ.

Ζητεῖς ψυχῆς γαλήνη

κι’ ἀκόμη τὴν ἀμαρτωλὴν ἀνέχεσαι πορφύρα;
Εἴναι στενὴ γιὰ τὸ πλατὺ κ’ ἐλεύθερό σου στῆθος.
Δὲν ἔχεις τόση δύναμι νὰ τὴν ἀποτινάξῃς;
Παράτησέ την. Δόσε την στοὺς Πορφυρογεννήτους.
Σὺ μέγας εἶσαι, βασιλιᾶ, καὶ δίχως τὴν πορφύρα.

Γι' αὐτὴν δὲν ἐγεννήθηκες.—"Ελα στὸ Ἀγιον Ὁρος,
ποὺ ἀνθοβιολοῦν τῆς πίστεως τὰ ὄρδα καὶ τὰ κρίνα
καὶ μέσος στὴν ἀσυντάρακτη γαλήνη εὐωδιάζουν.
Μαζὶ μὲ τὸ ψιθύρισμα τὸ μυστικὸ τῆς Πλάσης

θὰ σμίγουν οἱ ψαλμοί μας
καὶ μὲ τὸ φῶς τὸ ἀθάνατο ποὺ στὰ οὐράνια τρέχει
στὸν Πλάστη θ' ἀνεβαίνῃ ἡ προσευχή μας!
Ἐκεῖνος ναὶ ἡ βασιλεία σου, ἀπάνω ἀπὸ τὸν κόσμο!

λαμπρότερη ἀπὸ τῆς γῆς τοὺς θρόνους.

Δὲν ἔχει ἀγάγκην δὲ Σταυρὸς ἀπὸ τὸ βαρύ σου ξίφος·
ἡ ἀγγελική του δύναμις καὶ τὸ γλυκύ του πνεῦμα
τῆς οἰκουμένης ταὶς καρδίες θὲ καὶ ταὶς ὑποτάξῃ.
Θὲ νὰ χαθοῦν βασιλεία, θὰ συντριψθοῦν θρόνοι,
ἄλλος δὲ Σταυρὸς ἀθάνατο τὸ κράτος του θ' ἀπλώνῃ.

ΝΙΚΗΦ. (ἐν ἐκστάσει).

Μὲ συναρπάζῃ ἡ γλῶσσά σου στὸ μαγικό της ὁρεῦμα.
"Ω! νὰ μὴν εἴμι ἐλεύθερος νὰ σὲ ἀκολουθήσω
εὐθύς, χωρὶς ἀναβολή.

ΑΘΑΝ.

Κανεὶς δὲν σὸν ἐμποδίζει,
Στὸν βασιλιᾶ Βασίλειον, τοῦ Ῥωμανοῦ τὸ τέκνον,
ἄ; εἶναι καὶ ἀνήλικος, παράδος τὴν κορῶνα,
(δὲ Νικηφόρος διπισθοχωρεῖ συνοφρυνόμενος)
καὶ ἔλα μαζὶ μου νὰ ὑψωθῆς στὸ θρόνο ποὺ σοῦ ἀνήκει.
Καὶ μὴν ἀργῆς. "Ἄλλος ἀκούσεις. "Αν ως τὴν ὥρα ἐκείνη
ἡ ἀνταριασμένη σου ψυχὴ ζητήσῃ τῆς θρησκείας
τὸ στήριγμα, τὸν Γαβριήλ, τὸν θεῖον ὑμνογράφον,
ἀπὸ τοῦ Στουδίου τὴν μονὴν προσκάλεσε.
('Ο Νικηφόρος ἵσταται ἀλλόφρων).

Σὲ ἀφίνω.

ΝΙΚΗΦ (ώς ἀνανήφων ἀτενίζει τὸν Αθανάσιον καὶ εἴτα τὸν
ἐναγκαλίζεται).

"Ο ἀγγελος προστάτης μου φεύγει, θαρρῶ, μ' ἐσένα.

ΑΘΑΝ. (ἐκτείνων πρὸς αὐτὸν ἐν εἰδει εὐλογίας τὰς χεῖρας)

"Η εὐλογία τοῦ Θεοῦ καὶ ἡ φώτισις μαζί σου!

(Ἐξέρχενται).

ΑΡΙΣΤΟΜΕΝΗΣ ΠΡΟΒΕΛΕΓΓΙΟΣ

W.H. GRIFFITHS LTD., TO KARACHI, PAKISTAN